

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ, ИЗГОТВЕН
В СЪОТВЕТСТВИЕ С
МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ
ПРИЕТИ ОТ ЕС И
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.

ПРИДРУЖЕНИ С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

СЪДЪРЖАНИЕ

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii-lxviii
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	1
Консолидиран отчет за финансовото състояние	2
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	3
Консолидиран отчет за паричния поток	4
Приложения към консолидирания финансов отчет	5 – 118

Наименование на дружеството	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
Държава на регистрация	България
Юридическа форма	Акционерно дружество
Седалище и адрес на управление	ул. "Славянска" № 2, София 1000
Място на дейност	България
Описание на дейността	Банкова дейност
Промяна в наименованието	Няма
Предприятие майка	Няма
Крайно предприятие майка	Няма

Управителен съвет

г-н Илиан Георгиев - член на Управителния съвет и Главен Изпълнителен директор;

г-жа Лорета Григорова – член на Управителния съвет и Изпълнителен директор;

г-н Александър Димитров - член на Управителния съвет и Изпълнителен директор;

г-жа Силвия Кирилова – член на Управителния съвет и Главен юрист.

Регистрационен номер

ЕИК 121246419

Съвместни одитори

Ърнст & Янг Одит ООД

Офис Полиграфия

бул. Цариградско Шосе, 47А, етаж 4

1124 София, България

АФА ООД

ул. „Оборище“ № 38

1504 София, България

Годишен доклад
за дейността на
Българо-американска кредитна банка АД
на консолидирана основа
2021 г.

Одобрен на 15 март 2022 г.

През 2021 г. Българо-американска кредитна банка АД (БАКБ, Банката) продължи да оперира като универсална банка, предлагаща пълна гама от банкови услуги, насочени към зелената икономика, вкл. финансиране на малки и средни предприятия и разширяване на услугите в банкирането на дребно чрез предлагане на разнообразни продукти в сферата на жилищно и потребителското кредитиране и транзакционното банкиране. Банката се стреми да отговаря на клиентските потребности чрез предлагане на комплексен набор от банкови услуги и посредством съвременните технологии за банкиране и в резултат на това да разширява клиентската си база.

Икономически преглед

Външна среда

Световната икономика запазва тенденция към възстановяване, въпреки че продължителните затруднения в доставките, поскъпването на борсовите стоки и появата на омикрон варианта на коронавируса (*COVID-19*) продължават да влошават краткосрочните перспективи за растеж. В сравнение с предишните прогнози перспективите за растеж на световната икономика в макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата от декември 2021 г. са ревизирани малко нагоре за 2021 г., остават същите за 2022 г. и леко са завишени за 2023 г. Растежът на световния БВП в реално изражение (без еврозоната) се очаква да се повиши до 6,0% през 2021 г., след което ще се забави до 4,5% през 2022 г., до 3,9% през 2023 г. и до 3,7% през 2024 г.

Икономиката на еврозоната продължава да се възстановява. Растежът остава умерен, но активността се очаква отново значително да се засили през настоящата година. Фактор за продължаването на икономическото възстановяване се предвижда да бъде голямото вътрешно търсене. Пазарът на труда се подобрява, като все повече хора имат работа, а обхванатите от схеми за запазване на работните места са по-малко, което подпомага перспективата за нарастване на дохода и потреблението на домакинствата. Натрупаните по време на пандемията спестявания също ще подкрепят потреблението. Икономическата активност бе умерена през четвъртото тримесечие на миналата година и този по-бавен растеж изглежда продължава и в началото на настоящата година. Понастоящем очакванията са през първото тримесечие на 2022 г. производството да надхвърли предкризисното си равнище. За да се справят със сегашната вълна на пандемията, някои държави от еврозоната въведоха отново строги протиепидемични мерки. Това може да отложи възстановяването, особено в секторите на пътуванията, туризма, хотелиерството и развлеченията. Освен това увеличаващите се енергийни разходи препятстват потреблението. Недостигът на оборудване, материали и работна ръка в отделни сектори затруднява производството на промишлени стоки, предизвиквайки закъснения в строителството и забавяйки възстановяването в някои от подсекторите на услугите. Тези затруднения ще продължат още известно време, но през 2022 г. ще намаляят.

До края на 2022 г. се очаква икономическата активност осезаемо да се възстанови. Макроикономическите прогнози на експертите от Евросистемата от декември 2021 г. предвиждат БВП в реално изражение да нараства годишно с 5,1% през 2021 г., с 4,2% през 2022 г., с 2,9% през 2023 г. и с 1,6% през 2024 г. В сравнение със септемврийските прогнози очакванията са ревизирани надолу за 2022 г. и нагоре за 2023 г.

През ноември инфлацията продължи да се засилва до 4,9%. През по-голямата част от 2022 г. тя ще остане над 2%, като в близко бъдеще се очаква да остане висока, но с течение на настоящата година да намалее. Скокът на инфлацията отразява главно рязкото покачване на цените на горивата, газа и електроенергията. Също така в отделни сектори търсенето продължава да изпреварва предлагането. Последниците са особено видими в цените на дълготрайните стоки и на тези потребителски услуги, чиито собственици наскоро отново отвориха. Базови ефекти, свързани с отмяната на временното намаление на ДДС в Германия, още допринасят за високата инфлация, но само до края на 2021 г. През 2022 г. енергийните цени се очаква да се стабилизират, потребителските навици да се нормализират, а ценовият натиск, произтичащ от затрудненията в доставките в световен мащаб, да отслабне. С времето постепенното връщане на икономиката към функциониране при пълен капацитет и към по-нататъшно подобряване на пазарите на труда ще подпомагат бързото нарастване на заплатите. Макроикономическите прогнози на експертите от Евросистемата от декември 2021 г. предвиждат годишна инфлация от 2,6% през 2021 г., 3,2% през 2022 г., 1,8% през 2023 г. и 1,8% през 2024 г. – значително по-висока, отколкото е в предишните прогнози от

септември. Инфлацията (без енергията и храните) се очаква да бъде средно 1,4% през 2021 г., 1,9% през 2022 г., 1,7% през 2023 г. и 1,8% през 2024 г. и също е по-висока от тази в септемврийските прогнози.

България

През периода януари – септември 2021 г. реалният БВП се повиши с 3.6% спрямо януари – септември 2020 г. по сезонно неизгладени данни, като растежът беше почти изцяло определен от нарастването на частното потребление. Така към третото тримесечие на 2021 г. беше достигнато възстановяване на икономическата активност до 99.8% спрямо нивото от четвъртото тримесечие на 2019 г. преди началото на кризата, предизвикана от разпространението на COVID-19. Наличните конюнктурни индикатори за последното тримесечие на 2021 г. показват предимно продължаване на нарастването на верижна база на реалния БВП. В резултат на това от БНБ очакват реалният БВП общо за 2021 г. да отчете 3.7% растеж, което ще се дължи почти изцяло на нарастване със 7.5% на частното потребление. За растежа на крайните потребителски разходи на домакинствата през годината допринасят сравнително силното нарастване на доходите от труд, на нетните фискални трансфери към домакинства и подобряването на нагласите на потребителите. *(Експресните оценки на НСИ за четвъртото тримесечие на 2021 г. показват, че брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 4.5% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 1.0% спрямо третото тримесечие на 2021 г. според сезонно изгладените данни).*

В прогнозата за 2022 г. и 2023 г. е отразена информацията за средствата, които България се очаква да получи от ЕС за изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) през периода 2022–2026 г. в размер на 12.9 млрд. лв., към които се планира да бъдат привлечени частни национални инвестиции на стойност общо 6.8 млрд. лв. През 2022 г. прогнозите са растежът на БВП да се забави слабо до 3.6%, което ще се дължи предимно на значително по-слабия растеж на частното потребление, но и на понижаване на правителственото потребление. Това се дължи на високата база от 2021 г. и на негативните ефекти от прогнозираното ускоряване на инфлацията до средата на 2022 г. върху реалния разполагаем доход на домакинствата и върху потребителските нагласи. През 2023 г. се очаква растежът на БВП да се ускори до 4.5%.

Относно пазара на труда от БНБ предвиждат броят на заетите да отбележи слабо повишение с 0.2% през 2021 г. и да продължи да нараства с 1% през 2022 г. и с 0.6% през 2023 г., но в края на прогнозния хоризонт да остане под нивото си от 2019 г. поради неблагоприятните демографски тенденции в страната. Коефициентът на безработица се очаква да нарасне до 5.5% през 2021 г. главно в резултат на въведените промени в методологията на Наблюдението на работната сила от началото на 2021 г., които не са отразени в предходните години. Прогнозите за повишаването на икономическата активност в страната ще се отразят в понижаване на коефициента на безработица до 5.1% през 2022 г. и до 4.8% през 2023 г. Растежът на реалната производителност на труда се очаква да достигне 3.7% през 2021 г. и да се забави до 2.7% през 2022 г. в резултат на по-големия брой заети лица в икономиката. Прогнозите са компенсацията на един нает да нарасне с 9.2% през 2021 г. и с 10.4% през 2022 г. Висока инфлация през 2022 г. в условията на повишаващ се недостиг на работна ръка ще има основен принос за ускоряването на растежа на заплатите в частния сектор.

След период на потисната динамика на потребителските цени в условията на пандемия от второто тримесечие на 2021 г. се формира тенденция към бързо ускоряване на инфлацията в страната, която достигна 6.3% през ноември и надхвърли значително очакванията. Ускоряването на инфлацията беше широкообхватно, като факторите за това могат да се обособят в четири основни групи: 1) повишение на международните цени на енергийните продукти и на храните; 2) съществено нарастване на цените на международния превоз на стоки поради затрудненията при глобалните вериги за доставки; 3) увеличение на разходите за труд на единица продукция; и 4) силен растеж на частното потребление в страната поради растеж на номиналния разполагаем доход на домакинствата, засилване на потребителското доверие и понижаване на нормата на спестяване. През четвъртото тримесечие очакванията са за ускоряване на годишния растеж на ХИПЦ до 7.7% в края на 2021 г. От БНБ очакват годишната инфлация, измерена чрез изменението на ХИПЦ, да продължи да се ускорява през първото полугодие, след което да се забави до 7.5% в края на 2022 г. Възходящата динамика на потребителските цени ще отразява най-вече проявлението на ефекти по линия на предлагането. От гледна точка на търсенето се очаква през 2022 г. да се наблюдава известно отслабване на натиска към повишение на цените на базисните компоненти на ХИПЦ, което е в съответствие с прогнозираното забавяне на растежа на частното потребление. Очаква се темпът на

Българо-американска кредитна банка АД
 Доклад за дейността на консолидирана основа
 към 31 декември 2021 г.

нарастване на потребителските цени да се забави до 3.4% в края на 2023 г., като основно влияние за това оказват техническите допускания за понижаване на международните цени на енергийните суровини, като групите на услугите и на хранителните продукти се очаква да продължат да имат най-голям положителен принос за инфлацията през 2023 г.

Прогноза за основните макроикономически показатели за периода 2021-2023 г.

2020 г.		2021 г.	2022 г.	2023 г.
<i>Годишен темп на изменение</i>				
БВП по постоянни цени	-4.4	3.7	3.6	4.5
Частно потребление	-0.4	7.5	2.8	3.1
Правителствено потребление	8.3	4.1	-1.7	0.2
Брутно образуване на основен капитал	0.6	-7.8	8.9	17.7
Износ на стоки и услуги	-12.1	8.6	7.3	6.5
Внос на стоки и услуги	-5.4	10.8	6.0	7.2
ХИПЦ в края на периода*	0.0	7.7	7.5	3.4
Базисна инфлация	0.5	5.6	9.2	4.0
Енергийни продукти	-13.4	35.0	-6.6	0.8
Храни	2.0	9.0	14.1	4.7
Стоки и услуги с административно определяни цени и тютюневи изделия	1.2	2.9	1.4	1.2
Заетост	-2.3	0.2	1.0	0.6
Разходи за труд на единица продукция	9.5	5.3	7.5	4.5
Производителност на труда	-2.1	3.7	2.7	3.7
Равнище на безработица (дял от работната сила, %)	5.2	5.5	5.1	4.8
Вземания от неправителствения сектор	4.5	8.2	7.3	7.3
Вземания от предприятия**	2.3	4.2	5.2	5.5
Вземания от домакинства	6.6	12.8	9.8	9.5
Депозити на неправителствения сектор	9.7	9.7	7.6	7.3
<i>Процент от БВП</i>				
Текуща сметка на платежния баланс	-0.3	-1.1	-0.6	0.2
Търговски баланс	-3.2	-4.7	-5.3	-5.2
Услуги, нето	5.0	6.7	7.4	8.1
Първичен доход, нето	-3.4	-4.0	-4.4	-4.2
Вторичен доход, нето	1.4	0.9	1.7	1.6
<i>Годишен темп на изменение</i>				
Външни допускания				
Външно търсене	-8.2	8.6	5.1	5.6
Средногодишна цена на петрол тип „Брент“ (в долари)	-33.9	67.6	2.5	-4.4
Средногодишна цена на неенергийни продукти (в долари)	3.5	35.0	6.9	4.0
Цена на петрол тип Брент 8 края на периода (в долари)	-28.9	82.6	-12.4	-3.8
Цена на неенергийни продукти в края на периода (в долари)	12.2	28.7	2.2	7.8

Източник: БНБ

Рисковете пред представената прогноза са свързани с развитието на епидемичната обстановка, както в страната, така и в глобален план. Съществуват и рискове в положителна посока. Средствата по плана за

възстановяване на Европа ще окажат положителен ефект върху икономиката, като се очаква България да има достъп до над 12 млрд. евро по линия на новия Механизъм за възстановяване и устойчивост на ЕС.

БАКБ – бизнес представяне

В края на четвъртото тримесечие на годината, кредитният портфейл на Банката нараства нетно с 8.58%, или с 98.530 млн. лв., спрямо края на предходната 2020г. Общо новоотпуснатите кредити нарастват нетно с 111.389 млн. лв. или увеличение от 10.89%.

При МСП и Корпоративните кредити на юридически лица, Банката отчита нетен ръст в размер на 42.889 млн. лв. или 5.41%, като делът им от общия кредитен портфейл на Банката е 66.37%, при 68.60% в края на 2020г., а пазарният дял в сегмента за юридически лица е 2.52% към края на м. декември 2021г., при заложен 2 – 2.5% по стратегия за развитие.

При привлечените средства от МСП и Корпоративни клиенти към края на 2020г. общият привлечен ресурс е 337.701 млн. лв. като към края на 2021 г. Банката постига ръст от 66.015 млн. лв. до 403.716 млн. лв. или 19.6% на годишна база. Отчита се спад спрямо края на предходната година с 7.047 млн. лв. (15.83%) при срочните депозити, а при средства на виждане - ръст с 73.062 млн. лв. (24.92%). По привлечен ресурс от юридически лица БАКБ достига 2.94% пазарен дял към 31.12.2021г., при заложен по стратегия 2-2.5%.

В изпълнение на стратегията на Банката старият легаси кредитен портфейл на юридически лица се редуцира нетно с 18.791 млн. лв. или 45,35% на годишна база, достигайки обща балансова експозиция от 22.644 млн. лв., като делът им в общия кредитен портфейл на Банката намалява от 3.32% в края на 2020г. на 1.71% към 31.12.2021г.

Независимо от негативната икономическа обстановка и влиянието на продължаващата в световен мащаб пандемия с COVID-19, която допринася за увеличаване на проблемните експозиции на юридически лица, по този показател БАКБ бележи спад с 14.57% или 24.514 млн. лв. в абсолютна стойност в края на 2021 г., спрямо същия период на предходната година. Като дял от общия кредитен портфейл, проблемните експозиции намаляват с 2.62% до 10.84% в края на 2021 г., при 13.46% към края на 2020г. Намалението се дължи на активни действия на отговорните звена по събирането им и изпреварващия ръст на редовния нов кредитен портфейл.

За разширяване на кредитните операции за Корпоративни клиенти спомогнаха и следните инициативи, проведени от БАКБ:

- Съвместната програма „Напред“ с ББР за финансиране на микро, малък и среден бизнес, с която са подпомогнати 62 бр. МСП фирми с общо над 1 550 служителя;
- От 2018 г. Банката прилага сключеното споразумение с „Българска банка за развитие“ ЕАД за финансиране на малки и средни предприятия с гаранционно улеснение и контра-гаранции по Програма „COSME“ на Европейски инвестиционен фонд, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции – Програма „COSME+“ в размер на 10 000 000 евро. Към 31 декември 2021г. общо договорени кредити са 126 бр. за 19 363 067.06 лв., с главници в размер на 11 377 754,05 лв. и гаранции в размер на 6 826 652,43 лв. Благодарение на тази програма са подпомогнати 126 бр. МСП с общо над 1 505 служителя и обща сума на активите от 192 094 998,63 лв.;
- БАКБ АД работи по гаранционна схема с цел улесняване достъпа на МСП до финансиране от търговските банки, посредством схема за споделяне на риска от Национален гаранционен фонд ЕАД и Министерство на земеделието и храните. Към 31 декември 2021г. има 3 активни гаранции за 359 760 лв. или кредити с главници за 719 520 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема за подкрепа на МСП от НГФ /МСП 2019/- оборотни и инвестиционни кредити както и контра гаранции по банкови гаранции. Към 31 декември 2021г. по програмата има договорени 13 нови кредита за 3 671 606,03 лв. или общо активният портфейл е 59 бр. кредита за 24 778 307,15 лв. с размер на гаранциите от 9 942 240,98 лв. Благодарение на тази програма са подпомогнати 80 бр. МСП с общо над 1 073 служителя със общо сума на активите от 216 810 000 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема Програма COSME НГФ и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). Към 31 декември 2021г. има 16 бр. активни кредита с главници в размер на 3 776 433,39 лв. Общо по схемата са подкрепени 30 бр. МСП с персонал от над 731 служителя и отпуснати кредити в размер на 12 370 222 лв., като гаранциите са в размер на 6 519 692,96 лв.

- БАКБ прилага и гаранционните схеми на Общински Гаранционен Фонд за малки и средни предприятия към Столична Община. Към 31 декември 2021г. общо договореният гаранционен портфейл по схемата е в размер на 856 209,13 лв., като общата стойност на отпуснатите кредити по тази схема е в размер на 4 531 919,10 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема за подкрепа на МСП, пострадали от кризата с Covid-19, съвместно с ББР АД. От началото на схемата - 01.06.2020 г. до 31 декември 2021 има предоставени 195 бр. кредити в общ размер на 42 648 104,63 лв. на фирми с общо над 4 175 служителя, с обща сума на активите от 942 767 962 лв. Към 31.12.2021г. активните кредити са 174 с главници в общ размер на 37 558 494,94 лв. и гаранции в размер на 28 568 513,96 лв.
- В периода е сключено и ново споразумение с ББР ЕАД по гаранционна схема програма „Възстановяване“ в подкрепа на бизнеса чрез гаранции от 80%. Кредитите са с максимален размер от 3 000 000л в. и се предоставят без обезпечения, със съкратени срокове за одобрение. От началото на програмата има реализирани 7 бр. кредити в размер на 1 913 500 лв. на фирми с общо над 42 служителя със общо сума на активите от 10 886 000 лв.
- БАКБ прилага гаранционна схема с Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България - Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19 в размер на 20 000 000 лв., като гаранциите са в размер на 80%. Към 31.12.2021г. има общо 19 бр. кредити за 19 230 953,50 лв., главници в размер на 15 604 875,05 лв. и гаранции в размер на 12 010 655,93 лв. Реализиран е пълния размер на договорения гаранционен портфейл;
- БАКБ АД прилага и Гаранционна схема с Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България - Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията - Програма „Възстановяване“. Към 31.12.2021г. има предоставени общо 2 кредита за 550 000 лв. с гаранции в размер на 440 000лв.

През четвъртото тримесечие на 2021г. бизнес линия Банкиране на дребно, управляваща бизнес сегмента на физическите лица в БАКБ, регистрира много добри резултати в кредитната си дейност, като с най-голям ръст са нискорисковите ипотечни кредити с 63,4 млн. лева или 44,358% спрямо края на 2020г. Ръстът в ипотечното кредитиране е обусловен от отличните ценови условия и клиентски ориентирания подход на Банката. Потребителските кредити от своя страна нарастват с 11,4 млн. лв. или 20,65%.

Пазарното присъствие спрямо банковата система на двата продуктови сегмента към края на 2021 г. е съответно 1.04% при ипотечните кредити и 0.68% при потребителските кредити, като очакванията на Банката са те да продължат възходящия си тренд. Съгласно заложената стратегия на БАКБ, целта в бизнес сегмента Банкиране на дребно е за допълнителен значителен ръст и достигане на 2% пазарен дял през следващите години.

С постигнатите високи резултати Банката изпълнява друга своя основна цел заложена в стратегията си за развитие на Ритейл кредитирането - увеличаване на дела на кредитите за физически лица в общия кредитен портфейл, който към края на 2021 г. достига 23.71 при 20.64% в края на предходната година.

За развиване на бизнеса си с физически лица БАКБ проведе следните активности:

- Проведена кампания за ипотечни кредити във връзка с 25-годишнината на БАКБ, за клиенти с добър клиентски профил, при изключително конкурентни условия. Банката продължава да утвърждава и подобрява пазарната си позиция в ипотечното кредитиране и през годината се изкачи до 9то място в банковата система по размер на ипотечния портфейл.
- Проведена кампания за продажба на потребителски кредит овърдрафт на клиенти с добра кредитоспособност, получаващи месечното си възнаграждение в Банката.
- През годината стартира предлагането на нов разплащателен продукт за физически лица „Чиста Сметка“ с нова VISA пластика, при ползването на който физически лица не заплащат месечна такса по разплащателната сметка при изпълнение на определени условия.
- Стартира и банков потребителски кредит „На мига“ - изцяло онлайн потребителски кредит съчетаващ в себе бързина и удобство, благодарение на автоматично одобрение и отпускане на средствата без посещение на банков офис, като могат да кандидатстват и физически лица, които към момента на кандидатстване не са клиенти на БАКБ.
- Успешно беше проведена VTL, онлайн и Facebook рекламна кампания на иновативния разплащателен пакет „Чиста Сметка“ с карта VISA с онлайн управление, като функционалност на новото интернет банкиране „БАКБ онлайн“, както и дигитална рекламна кампания за онлайн кредит „На мига“

- Беше създаден и нов депозитен продукт - дванадесетмесечният депозит „Растяща лихва“, при който лихвеният процент нараства всяко следващо тримесечие, като в същото време клиентите получават достъп до средствата си и възможност да теглят без да нарушават условията по депозита.
- Банката продължава налагането на пазара на иновативния си продукт за физически лица – бърз потребителски кредит „БАКБ Експрес“, предлаган в специализирани точки на продажба в големите търговски центрове тип „Мол“. Увеличават се продуктите, предлагани на тези точки, като клиентите вече освен кредит, могат да открият „Чиста сметка“ в тези локации, възползвайки се от удълженото им работно време, 7 дни в седмицата.
- БАКБ активно работи за кредитирането на студенти по Закона за кредитиране на студенти и докторанти с общ лимит на държавна гаранция от 5 000 000 лева. Кредитната схема на МОН позволява на БАКБ АД да разшири и задълбочи сътрудничеството си с държавните институции в страната, както да привлече нови клиенти физически лица – студенти и докторанти в съответствие със стратегията за развитие на Банката. Общо по схемата има 63 бр. активни кредити за 1 730 497 лв. със 100% гаранция.

В стремежа си да бъде по близо до своите клиенти физически лица и да им предложи първокласно обслужване, БАКБ предлага възможността за онлайн разкриване на депозита „Всичко е точно“ и на „Онлайн депозит“, онлайн кредит „На мига“, работи по дигитализация на кандидатстването за Ипотечен кредит и на други клиентски процеси и предлага изключително модерен и удобен начин за разплащания с дигиталния портфейл В@СВРау.

През 2021г. Банката е обработила общо 1,191,062 броя превода за 21 млрд лв, което представлява увеличение с 21% в броя на преводите и с 27% в сумата на преводите спрямо 2020г. Броят на левовите преводи нараства с 19%, а на валутните преводи с 39%.

Банката обслужва и клиентските разплащания на 4 дружества за електронни пари, като през четвъртото тримесечие на 2021г. се води комуникация за привличане и на пето дружество за клиент на Банката. През 2021г. Банката е обработила общо 847,575 броя превода за 1 млрд лева, което представлява увеличение с 201% в броя на преводите и увеличение с 151% в сумата спрямо 2020г. Събраните такси от дружествата за електронни пари през 2021г. са в размер на 0.2 млн лв, представляващи увеличение с 97% спрямо 2020г.

През 2021г. са обработени 101 броя нови документарни операции за около 30 млн лв, което представлява увеличение с 22% спрямо 2020г.

През 2021г. събраните такси и комисиони (без тези от кредити и карти) са в размер на 9.1 млн. лева, което представлява увеличение с 28% спрямо 2020г (+2 млн лв). 50% от приходите са от разплащания, 21% от сметки, 13% от касови операции, 10% от такса съхранение, 5% от документарни операции и 1% от други.

През 2021г. се въведе дигитализация, оптимизация и актуализация на процесите по привличане на депозити от чужбина, както и електронизация при обработката на запорите.

През 2021г. Банката разработи функционалността за обработка на Пакетни плащания в лева, които стартираха на 31.01.2022г. Това е мащабна миграция, засягаща всички небюджетни преводи в левове в страната и представлява значително надграждане на националната платежна система Бисераб. През 2021г. Банката и обслужваните дружества за електронни пари успешно участваха в Националните тестове за Пакетните плащания, организирани от Борика и бяха надлежно сертифицирани от Борика като доставчик, който може да ги обработва..

В изпълнение на стратегията на Банката, активно се работи по внедряване на оптимизация, автоматизация и дигитализация и на други процеси, които се обработват в дирекцията. Своевременно се отразяват промени в нормативната уредба и отчетността и се актуализират се вътрешно-банкови документи.

За периода Банката отчита общо 11 342 бр. издадени и подновени дебитни карти и 232 бр. кредитни карти. През четвъртото тримесечие на 2021 г. Банката реализира приходи от картов бизнес от 325 356.57 лв. и разходи 144 399.15 лв., като в сравнение с третото тримесечие на 2021 г. се отбелязва намаление с 5.16 % на нетния резултат по картови операции.

Проектът по токенизация на VISA за картите, издавани от БАКБ е във фаза на тестове от страна на участниците, преди да се премине към продукционна среда.

Всички издадени в миналото MasterCard Standard и VPAУ са предсрочно подновени с новия VISA дебитен продукт.

Банката съвместно с Борика успя да се сертифицира пред MasterCard относно изискването на Картовата организация за приемане на 8 цифрени БИН-ове на ПОС устройствата.

Започната работа по миграцията на физическите терминали на Банката към новия хост на Борика Way4.

Българо-американска кредитна банка АД
 Доклад за дейността на консолидирана основа
 към 31 декември 2021 г.

(в хил. лева)	2021 (одитирани)	2020 (одитирани)	2019 (одитирани)
на консолидирана основа			
Нетен доход от лихви	44,674	42,089	40,106
Нетен доход от такси и комисиони	11,688	9,651	9,993
Оперативни приходи, общо	60,561	56,458	51,936
Оперативни разходи, общо	-31,592	-31,722	-31,251
Оперативна печалба/(загуба)	28,969	24,736	20,685
Обезценка на финансови активи (разходи за провизии)	-8,611	-9,476	-4,886
Преоценка на нефинансови активи	- 242	-	-28
Обезценка на инвестиция при бизнес комбинация	-	-	-175
Печалба/(Загуба) преди данъци	20,116	15,260	15,596
Печалба/(Загуба) за периода	18,073	13,723	15,004
Общо активи	2,200,436	1,869,193	1,678,519
Нетни кредити на клиенти	1,246,731	1,148,201	1,022,026
Депозити на клиенти	1,908,529	1,595,062	1,410,424
Собствен капитал	231,266	213,340	200,773
Коефициент на капиталова адекватност	17,11%	16.61%	15.39%

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ГОДИШЕН ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД ЗА 2021 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

Изложението по-долу е преглед на резултатите от дейността и финансовото състояние на „Българо-американска кредитна банка“ АД (Банката или БАКБ) и дъщерните ѝ дружества („Групата“) към 31 декември 2021 година. Потенциалните и настоящи инвеститори следва да разглеждат представената информация заедно с консолидираните финансови отчети на Групата и приложенията към тях, и не следва да се ограничават само до обобщената информация, съдържаща се в това изложение. Банката е изготвила финансовите си отчети към 31 декември 2021 година в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане. Финансовата информация в този раздел е извлечена без съществени изменения от годишните консолидирани финансови отчети на Групата за 2021 и 2020 година и приложенията към тях или от счетоводните записи на Групата, на базата на които са изготвени съответните годишни отчети.

Изложението съдържа изявления относно бъдещи периоди. Тези изявления относно бъдещи периоди са свързани с рискове, несигурност и други фактори, в резултат на които бъдещите резултати от дейността на Групата или паричните потоци могат да се различават съществено от тези, посочени в изложението. Извън дискусията в този отчет, към настоящия момент на ръководството на Групата не са известни други тенденции, събития или рискове, за които има голяма вероятност да окажат значително влияние върху финансовото състояние на Групата или резултатите от дейността ѝ.

Някои данни, съдържащи се в този документ, включително финансова информация, са били предмет на закръгляния и приближения. Във връзка с това, в някои отделни случаи, сумата от числата в колона или ред в таблици, или процентни изчисления, съдържащи се в този документ, може да не отговаря точно на общата цифра, дадена в съответната колона или ред.

I. ПРЕГЛЕД И ИЗБРАНА ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

„Българо-американска кредитна банка“ АД е специализирана в предоставянето на обезпечено финансиране на малки и средни предприятия (МСП) и физически лица. Банката търси диверсификация на портфейла си чрез експозиции към корпоративни клиенти и икономически сектори с устойчиви показатели, като възобновяемите енергийни източници, финансиране на проекти с одобрена финансова помощ по оперативните програми на ЕС и не на последно място – чрез разширяване на предлаганата гама от услуги и продукти в сегмент банкиране на дребно.

Към 31 декември 2021 г. Банката има 367 служители в сравнение с 363 към 31 декември 2020 г.

Банката изготвя финансовите си отчети в Лева и в Евро.

Учредителното събрание на акционерите на Банката е проведено на 22 декември 1995 г. Банката е учредена и съществува съгласно законите на Република България. Съществуването на Банката не е ограничено със срок. Банката е регистрирана в Софийски градски съд на основание съдебно решение от 03 декември 1996 г. по фирмено дело № 12587/1996, партиден № 35659, том 397, регистър I, страница 180 като акционерно дружество съгласно Търговския закон от 1991 г. след получаването от БНБ на лиценз за извършване на банкова дейност. Банката е вписана в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, воден от Агенция по вписванията с ЕИК 121246419. Банката е регистрирана като емитент на публично предлагани облигации в Регистъра за публичните дружества и други емитенти на ценни книжа, воден от Комисията за финансов надзор („КФН“) под партиден № 05-1082 съгласно решение № 296-Е/2001 г.

Банката има статут на публично дружество и акциите ѝ са регистрирани за търговия на Българска фондова борса-София АД (код на БФБ-София: BACB).

Седалището и адресът на управление на Банката се намират в град София 1000, Столична община, район Средец, ул. „Славянска“ № 2, телефон: +(3592) 9058 377, факс: +(3592) 9445 010, email: bacb@bacb.bg и интернет страница: www.bacb.bg.

БАКБ осъществява дейността си чрез централен офис в София и оперативни офиси в София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Плевен, Кърджали, Велико Търново, Козлодуй, Чепеларе, Пампорово и Петрич. Всички офиси предлагат пълната гама банкови услуги, предлагани от централния офис.

Банката извършва дейността си в съответствие с Регламент (ЕС) 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за кредитните институции и наредбите на БНБ за неговото прилагане, Закона за публичното предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“) и наредбите на КФН за неговото прилагане, както и Търговския закон.

Важни въпроси за инвеститорите във връзка със статута на Банката като публично дружество се уреждат в следните нормативни актове:

- Регламент (ЕС) № 597/ 2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарната злоупотреба;
- Закон за корпоративното подоходно облагане;
- Закон за данъците върху доходите на физическите лица; Валутен закон,
- Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти,
- Закон за пазарите на финансови инструменти;
- Наредба № 2 на КФН за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар;

Разпоредбите на Раздел I от глава единадесета на ЗППЦК и на Наредбата за разкриване на дялово участие в публично и инвестиционно дружество уреждат изискванията за разкриване на значително участие в Банката. Сделките на Банката със собствени акции са уредени в чл. 111, ал. 2 и 5 от ЗППЦК и в Търговския закон. Задължителните търгови предлагания са уредени в чл. 149, чл. 150 – 157а от ЗППЦК, в Наредбата за изискванията към съдържанието на обосновката на цената на акциите на публично дружество, включително към прилагането на оценъчни методи, в случаите на преобразуване, договор за съвместно предприятие и търгово предлагане, както и в Наредба № 13/22.12.2003 г. за търгово предлагане за закупуване и замяна на акции.

Българо-американска кредитна банка АД
Доклад за дейността на консолидирана основа
към 31 декември 2021 г.

Условията за отписване на Банката от регистъра за публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за КФН, са уредени в ЗППЦК и в Наредбата No.22 на КФН за условията и реда за вписване и отписване на публични дружества, други емитенти на ценни книжа и емисии ценни книжа в регистъра на КФН.

Счетоводните политики на Банката са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период. Не са направени съществени промени в счетоводната политика с изключение на упоменатото в т.3 от Годишния индивидуален финансов отчет „Основни елементи на счетоводната политика“.

• **ОПЕРАТИВЕН И ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД И РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА ЗА 2021 г.**

Финансови резултати от дейността за годините, приключили съответно на 31 декември 2021 и 2020 г.

Таблицата по-долу представя информация за компонентите на печалбата на Групата за финансовите години, приключили съответно на 31 декември 2021 и 2020 година, както и процентната промяна на всеки компонент.

	Към 31 Декември		Изменение 2021/2020 %
	2021	2020	
	(в хил. лв.)		
Данни от Консолидирания отчет за всеобхватния доход			
Данни от Консолидирания отчет за всеобхватния доход			
Приходи от лихви	49 907	48 252	3.4
Разходи за лихви	<u>-5 233</u>	<u>-6 163</u>	<u>-15.1</u>
Нетен доход от лихви	<u>44 674</u>	<u>42 089</u>	<u>6.1</u>
Нетен доход от такси и комисиони	11 688	9 651	21.1
Други нелихвени приходи, нетно	<u>4 199</u>	<u>4 718</u>	<u>-11.0</u>
Оперативни приходи	<u>60 561</u>	<u>56 458</u>	<u>7.3</u>
Оперативни разходи	-31 592	-31 722	-0.4
Обезценка на финансови активи	-8 611	-9 476	-9.1
Обезценка на нефинансови активи	-242	0	
Печалба/(загуба) преди данъци	<u>20 116</u>	<u>15 260</u>	<u>31.8</u>
Приходи /(разходи) за данъци	<u>-2 037</u>	<u>-1 537</u>	<u>32.5</u>
Загуба от продължаваща дейност	18 079	13 723	
Печалба от преустановена дейност	-6	0	
Печалба/(загуба) за периода	<u>18 073</u>	<u>13 723</u>	<u>31.7</u>
Данни от отчета за паричните потоци			
Нетен паричен поток от оперативна дейност	223 458	58 912	279.3
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	-46 568	-7 419	527.7
Нетен паричен поток от финансова дейност	<u>-8 831</u>	<u>-6 389</u>	<u>38.2</u>
Нетна промяна на парични средства и еквиваленти	<u>173 195</u>	<u>41 231</u>	<u>320.1</u>

	Към 31 декември	
	2021	2020
Основни финансови показатели		
Възвръщаемост на активите, % ⁽¹⁾	0.89	0.77
Възвръщаемост на собствения капитал, % ⁽²⁾	8.13	6.63
Доход на една акция (в лева) ⁽³⁾	0.71	0.51
Брой акции	24 691 313	24 691 313
Съдебно регистриран акционерен капитал (в лева)	24 691 313	24 691 313
Обявен дивидент (лева за акция) ⁽⁴⁾	Виж (4)	Виж (4)
Съотношение на разходи към приходи, % ⁽⁵⁾	52.17	62.99
Съотношение на собствен капитал към активи, % ⁽⁶⁾	10.5	11.4
Коефициент на адекватност на първичния капитал	17.11	16.61
Коефициент на обща капиталова адекватност	17.11	16.61

(1) Възвръщаемостта на активите е изчислена като нетната печалба/загуба е разделена на средното аритметично на активите към края на предходния период и към края на текущия период.

(2) Възвръщаемостта на собствения капитал е изчислена като нетната печалба/загуба е разделена на средното аритметично на собствения капитал към края на предходния период и към края на текущия период.

(3) Печалбата на акция е изчислена като нетната печалба/(загуба) е разделена на среднопретегления брой на държаните акции за периода.

(4) Към датата на изготвяне на този доклад не е направено предложение за разпределяне на дивидент на редовното годишно Общо събрание на акционерите за 2021 г.

(5) Коефициентът на разходи към приходи е изчислен като оперативните разходи за периода са разделени на оперативните приходи за периода (без печалбите и загубите от валутни преоценки)

(6) Съотношението собствен капитал към активи е изчислено като собствения капитал към края на периода е разделен на активите към края на периода.

Изложеното по-долу адресира изискванията на Приложение 2, точка 1 от Наредба № 2 на КФН, като отчита спецификата на Банката като кредитна институция.

Нетен доход от лихви

Върху нетния доход от лихви на Групата влияние оказват редица фактори. Сред тях с основна тежест са обемът на лихвоносните активи – кредити на клиенти, лихвоносни ценни книжа, пласирани на междубанков пазар депозити и обемът на лихвоносните пасиви – емитирани дългови ценни книжа, заеми от международни финансови институции, привлечени средства на междубанков пазар, депозити на клиенти, както и разликата между лихвените проценти по лихвоносните активи и лихвените проценти по лихвоносните пасиви.

Приложение 4 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г. съдържа подробна информация за основните компоненти на нетния доход от лихви за 2021 г. и 2020 г.

Приходите от лихви се формират от лихви по отпуснати кредити и аванси на клиенти (98.1% от приходите от лихви за 2021 г.), както и тези от финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ДВД) (1.4% от лихвените приходи за 2021 г.) и лихви от финансови активи отчитани по амортизирана стойност (0.5% от лихвените приходи за 2021 г.)

Приходите от лихви се увеличават с 1 655 хил.лева или с 3.4% - от 48,2 млн.лв. през 2020 г. до 49,9 млн.лв. през 2021 г. Този резултат е следствие от динамиката на кредитния портфейл, който отчита през годината подобрение в кредитната дейност и регистрира очаквано възстановяване.

През 2021 г. приходите от лихви по кредити се увеличават с 2 млн.лева или 4.2% - от 46,9 млн.лв. през 2020 г. до 48,9 млн.лв. Независимо, че приходите от лихви по кредити нарастват спрямо предходната 2020 г., безпрецедентната ситуация предизвикана от пандемията причинена от Ковид-19 неминуемо оказва влияние и резултатът е сравнително ниския размер на увеличението.

Приходите от лихви от финансови активи отчитани по справедлива стойност традиционно не оказват значително влияние върху общия лихвен доход, тъй като инвестициите в тези инструменти са сравнително ограничени по размер. През 2021 г. БАКБ отчита нарастване на позициите в портфейла си от държавни ценни книжа на Република България (ДЦК), а приходите от лихви от финансови активи отчитани по справедлива стойност леко намаляват от 830 хил.лв. през 2020 г. до 688 хил.лв. и формират приход в общата сума на лихвените приходи с дял 1.4% през 2021 г. при 1.7% през 2020 г. Формираният портфейл дългови ценни книжа отчитани по амортизирана стойност генерира лихвен приход в размер на 264 хил.лв. за 2021 г. при 299 хил.лв. за предходната година или 0.5% от лихвените приходи за 2021 г. при 0.6% за 2021 г.

Разходите за лихви се състоят от начислените от Банката лихви по средства, депозирани от клиенти и банки, лихви върху емитирани дългови ценни книжа и други привлечени средства, както и лихви по актива.

Разходите за лихви намаляват с 0,9 млн.лв. или 15%, от 6,1 млн.лв. през 2020 г. до 5,2 млн.лв. през 2021 г.

Разходите за лихви по депозити на клиенти намаляват с 1,5 млн.лв. или 35.3% - от 4,1 млн.лв. през 2020 г. до 2,6 млн.лв. през 2021 г. Това понижение се дължи основно на намаление на лихвите по депозитни продукти, неколkokратно в рамките на годината, въпреки наблюдаващото се увеличение в общата сума на клиентските депозити към края на годината.

През 2021 г. Групата отчита разходи за лихви по други привлечени средства в размер на 494 хил.лв., като размерът на същите през 2020 г. е 616 хил.лв. (намаление със 122 хил.лв. или 19.8%). Тези лихвени разходи са основно по кредитната линия от Българска банка за развитие АД по програма „НАПРЕД“ за 35 милиона лева нисколихвен ресурс и подписаното през м.ноември 2018 г. ново споразумение за 10 млн.евро по програма „COSME+“ за подкрепа на малкия и среден бизнес в страната със срок 10 години.

През 2021 г. Групата отчита лихвен разход в размер на 1 982 хил.лв., формиран от платени отрицателни лихви по активи, основно държани в БНБ при 1 138 хил. лв. за 2020 г.

През отчетния период Групата регистрира повишение на нетния лихвен доход на годишна база като отчита 44,7 млн.лв. в края на 2021 г. при 42,1 млн.лв. за 2020 г. (увеличение от 6.1% за едногодишен период). Този резултат е формиран от нарастване с 1 655 хил. лв. на приходите от лихви (3.4%) и намаление с 930 хил. лв. на разходите за лихви (-15%) спрямо отчетените към 31.12.2020 г., при ръст на депозитите от клиенти от 313 млн. лева. Един от основните фактори определящи формирането на нетния лихвен доход остават приходите, генерирани от кредитната активност. Доходността от междубанковите парични пазари отбеляза понижение – от 166 хил.лв. през 2020 г. до 17 хил.лв. за 2021 г. Лихвените приходи от инвестициите в дългови ценни книжа за периода от 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. са в размер на 952 хил. лева, съвкупно за двата портфейла – отчитани по справедлива стойност и отчитани по амортизирана стойност. В тон с тенденцията на намаление на лихвите по депозитните продукти в банковата система, БАКБ също понижи неколkokратно лихвените проценти през изминалата година, които въпреки това остават на атрактивни нива за клиентите на Банката. Въпреки сериозното увеличение на депозитната база от края на 2014 г. се наблюдава и значително намаляване на разходите за ресурс на годишна база.

Нетен доход от такси и комисиони

Приходите от такси и комисиони се състоят от такси, свързани с обслужване на сметки, като такси за поддържане на сметки и за парични преводи; някои такси по кредити, като такса за предсрочно погасяване, такси за оценка на обезпечението; такси за издаване на банкови гаранции; такси за обслужване на активи и такси и комисиони, свързани с брокерски услуги.

Приложение 5 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г. съдържа по-подробна информация за основните компоненти на нетния доход от такси и комисиони за годините завършили към 31.12.2021 г. и към 31.12.2020 г.

За дванадесетте месеца на 2021 г. Групата отчита нетен доход от такси и комисиони в размер на 11,7 млн. лв. Този резултат е с 2 млн.лв. или с 21.1% по-висок от отчетеното през 2020 г. и е основно в резултат на по-високите приходи от такси и комисионни по договори с клиенти.

С най-голям принос при този вид приход са таксите и комисионите, свързани с платежни услуги, вкл. свързани с банкови карти, които достигат до 8,3 млн.лв. през 2021 г. при 6,4 млн.лв. за 2020 г. или ръст от 29.5%. Делът, който заемат в общите приходи от такси и комисиони възлиза на 67.1 % при 62.9% през 2020 г. Таксите и комисионите, свързани с депозитни сметки нарастват с 26.6% от 2 080 хил.лв. за 2020 г. до 2 633 хил.лв. през 2021 г., като формират 21.3% от общите приходи от такси и комисиони за 2021 г. Таксите и комисионите от гаранции и акредитиви намаляват от 423 хил.лв. за 2020 г. до 421 хил.лв. за 2021 г. или с -0.5% и заемат дял от 3.4% от общо приходи от такси и комисиони. През 2021 г. таксите и комисиони от кредити и аванси на клиенти възлизат на 872 хил.лв., формират 7.1% от всички такси и комисиони и отбелязват намаление от 23.7% спрямо отчетените през 2020 г. 1 143 хил.лв. Приходите от други такси достигат 132 хил.лв., или с 11 хил.лв. повече от отчетеното през 2020 г. и заемат дял от 1.1% в общите приходи от такси и комисиони.

Двете пера, формиращи разходите на Банката по такси и комисиони отчитат общо увеличение от 143 хил.лв. или 28% от 510 хил.лв. през 2020 г. до 653 хил.лв. за 2021 г. Разходите за такси и комисиони, свързани с банкови карти възлизат на 503 хил.лв. за 2021 г. при 368 хил.лв. през 2020 г., а делът им достига 77% от общо разходи за такси за 2021 г. при 72.2% за 2020 г. Разходите за такси и комисиони, свързани с платежни и други услуги се увеличават с 8 хил.лв. до 150 хил.лв. за 2021 г. при 142 хил.лв. за 2020 г., а делът им намалява за едногодишен период от 27.8% до 23% от всички разходи за такси и комисиони.

Други нелихвени доходи

Другите нелихвени доходи намаляват на нетна база до 4,2 млн.лв. спрямо 4,7 млн.лв. през 2020 г. (намаление от 519 хил.лв. или 11%).

Печалбата от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата възлиза на 293 хил.лв. през 2021 г. при 812 хил.лв. за предходната година. В позицията е отчетена нетната промяна в справедливата стойност на инвестицията в привилегировани акции на Visa Inc.

През 2021 г. БАКБ АД не отчита резултат от дългови ценни книжа отчетени по справедлива стойност , която възлиза на при отчетена загуба от 24 хил.лв. печалба за 2020 г.

Нетните доходи от сделки по покупко-продажба на чуждестранна валута се увеличават с 31.8% - от 2,1 млн. лв. през 2020 г. до 2,8 млн.лв. за 2021 г.

Резултатите, формирани от преоценка на парични активи и пасиви в чуждестранна валута, са представени нетно в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба). През 2021 г. е отчетена печалба в размер на 283 хил. лв. от преоценка на активи и пасиви в чуждестранна валута (2020 г.: загуба от 108 хил. лв.).

Влияние върху резултата оказват и директните административни разходи за активите в процес на развитие, инвестиционните имоти и активите за препродажба, както и генерираните приходи от управление и продажба на тези имоти.

Приложения 6,7 и 8 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г. съдържат по-подробна информация за основните компоненти на други нелихвени и оперативни приходи и разходи.

Оперативен доход

Към 31.12.2021 г. нетният оперативен доход на Групата възлиза на 60,6 млн.лв. при 56,5 млн.лв. към 31.12.2020 г. Върху оперативния доход на Групата влияят много фактори. С най-голям дял при формиране на оперативния доход за 2021 г. е нетният доход от лихви, който съставлява 73.8 %, на второ и трето място с дял съответно от 19.3% и 6.9% са нетният доход от такси и комисиони и другите нетни нелихвени доходи.

Оперативни разходи

Оперативните разходи се състоят от административни разходи, вкл. вноски за Фонд за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ) и Фонд за реструктуриране на банките (ФПБ), разходи за персонал и амортизация. Общо оперативните разходи намаляват със 130 хил.лв. или 0.4% - от 31,7 млн. лв. през 2020 г. на 31,6 млн.лв. през 2021 г.

Разходите за персонал и осигуровки се увеличава с 905 хил. лв. (7.7%) спрямо 2020 г. и заемат 40% от общите оперативни разходи. Разходите към ФГВБ и ФПБ са в размер на 3,1 млн. лв. Общият разход по тези два фонда намалява с 46.8% на годишна база, спрямо разхода за 2020 г. Общият дял на вноските към двата фонда формира 9.8% от общите административни разходи за 2021 г. Разходите за наеми отчитат ръст от 12.8% от 382 хил. лева за 2020 г. на 431 хил. лв. през 2021 г. при прилагане на МСФО 16 и отчитане на договорите за лизинг (наем на недвижими имоти от Групата) като „активи с право на ползване“. Разходите за реклама нарастват с 280 хил.лв. – от 487 хил.лв. през 2020 г. на 767 хил.лв. през 2021 г.

Приложение 9 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г. съдържа допълнителни разбивки на административните разходи.

Амортизационните разходи запазват обема от 3 650 хил.лв. за двата разглеждани периода.

Провизии за обезценка

Разходите за обезценка на финансови активи намаляват с 0,9 млн.лв. от 9,5 млн.лв. през 2020 г. до 8,6 млн.лв. през отчетния период. В позиция „Обезценка на финансови активи“ в отчета за всеобхватния доход е включен и отчетеният негативен ефект от модификация на кредити и аванси за 2021 г. в размер на 1 674 хил. лв. (2020 г.: 574 хил.лв.), както и нетна сума по директно отписани вземания – приход от възстановени отписани вземания в размер на 37 хил.лева при отчетен приход от възстановени отписани вземания - 39 хил.лв. за предходната година.

През 2021 г. по решение на компетентния орган от баланса за сметка на заделени провизии са отписани вземания в размер на 24,97 млн.лв., за които съществува минимална вероятност да бъдат събрани.

Общият размер на провизиите за обезценка на финансови активи към 31.12.2021 г. е 67,2 млн. лв. при 85,2 млн. лв. към 31.12.2020 г., което представлява намаление от 21.2%.

Кредитите в просрочие с повече от 90 дни са 11.3% към 31.12.2021 г. при 13.6% в края на 2020 г.

Делът на необслужваните кредити спрямо брутните кредити е над средното ниво за банковата система с низходяща тенденция от края на 2011 г., като към 31.12.2021 г. възлиза на 13.6% при 17.6% към 31.12.2020 г.

В процентно изражение към брутната сума на кредитите на клиенти, счетоводните провизии за обезценка намаляват от 6.9% към 31.12.2020 г. до 5.1% през 2021 г.

Допълнителна информация се съдържа в секция *Избрана финансова информация по-долу*.

Данъци

Разходите за данъци се състоят от текущите данъчни разходи и приходи или разходи и приходи за отсрочени данъци.

През 2021 г. Групата отчита печалба преди данъци в размер на 20,1 млн.лв., текущ разход за данък в размер на 1 981 хил.лв. и разходи от отсрочени данъци за 56 хил.лв. или общ данъчен разход 2 037 хил.лв.

През 2020 г. Групата отчита печалба преди данъци в размер от 15,3 млн.лв., текущи данъчни разходи 1 589 хил.лв. и приход за отсрочени данъци в размер на 56 хил.лв. или общ данъчен разход 1 537 хил.лв.

Нетен финансов резултат за периода

За 2021 г. Групата реализира нетна печалба от 18,1 млн.лв. при 13,7 млн.лв. за 2020 г. или годишен ръст от 31.7%. Реализираната печалба за 2021 г. е резултат на комбинацията от фактори, разгледани подробно по-горе.

• **КАПИТАЛОВИ РЕСУРСИ**

Пасиви и собствен капитал

Таблицата по-долу показва структурата на пасива и собствения капитал на Банката към 31 декември 2021 и 2020 г. и процентното изменение на отделните им компоненти.

	Към 31 Декември		Промяна
	2021	2020	2021/2020
	(в хил. лв.)		%
Пасиви			
Депозити на банки	185	0	
Депозити на клиенти	1 908 529	1 595 062	19.7
Други привлечени средства	31 561	38 131	-17.2
Дългови ценни книжа	0	0	
Други пасиви	28 895	22 660	27.5
Общо пасиви	1 969 170	1 655 853	18.9
Собствен капитал			
Основен капитал	24 691	24 691	0.0
Премии по емисии	37 050	37 050	0.0
Резерви и неразпределена печалба	146 456	132 965	10.1
Печалба за текущата година	18 073	13 723	31.7
Преоценъчен резерв	4 996	4 911	1.7
Общ собствен капитал	231 266	213 340	8.4
Общо пасиви и собствен капитал	2 200 436	1 869 193	17.7

През 2021 г. структурата на пасива на Групата се запазва спрямо предходния период. БАКБ продължи успешно да прилага стратегията си за финансиране чрез запазване и диверсификация на депозитите на клиенти. През отчетния период депозитите на клиенти отчитат повишение с 19.7% до 1 908,5 млн. лева (2020 г.: 1 595,1 млн. лв.) и запазват позицията си на основен източник на финансиране, с дял от 98.4% (2020 г.: 97.7%) от всички външни привлечени средства към края на годината.

От юли 2015 г. БАКБ има споразумение с Българска банка за развитие (ББР) за участие в партньорска програма на ББР „Напред“ за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес. Основна цел на програмата е финансиране на българския бизнес при изгодни условия, за подпомагане развитието на икономиката, разкриване на нови работни места и реализиране на инвестиции в области с висока безработица. В рамките на споразумението БАКБ разполага с кредитна линия в размер на 35 милиона лева за финансиране на проекти, съответстващи на целите на програмата.

През ноември 2018 г. БАКБ подписа ново споразумение с ББР, което е първото споразумение на ББР по програма „COSME+“ за подкрепа на малкия и среден бизнес в страната. Програма COSME+ се осъществява с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция. Целта на програмата е да осигури лесен достъп до финансиране за МСП през различните етапи на техния жизнен цикъл: създаване, разширяване или трансфер на дейността. С гарантирания по програма COSME+ ресурс, предоставен от ББР, БАКБ ще отпусна инвестиционни и оборотни кредити, и банкови гаранции. В рамките на споразумението БАКБ ще получи финансиране до 10 милиона евро за срок от 10 години.

Към 31.12.2021 г. размерът на други привлечени средства в пасива на БАКБ намалява със 17.2% спрямо отчетеното в края на 2020 г. и отразява задълженията към ББР, включително начислени лихви - от 38 131 хил.лева на 31 561 хил. лева. Това определя и втората позиция, която заема този вид финансиране в структурата на привлечените средства с дял от 1.63%.

Към 31.12.2021 г привлечените средства от банки са в размер на 185 хил.лева, като в края на 2020 г. няма привлечен ресурс от банки

Банката започва да приема депозити от институционални клиенти през 2000 г. и депозити от граждани и фирми през 2001 г. През 2013 г. депозитите на клиенти се запазват на постигнатото високо ниво, отчитайки леко намаление до 607,1 млн.лева. Нивото се запазва и през 2014 г., когато пък е отчетено леко повишение до 620,4 милиона лева. През 2015 г. депозитите на клиенти отчитат по-забележим ръст и достигат 803,9 млн.лв., през 2016 г. – 841,5 млн.лв., през 2017 г. – 999,5 млн.лв., през 2018 г. 1 181,6 млн.лв., през 2019 г. 1 410,4 млн.лв., през 2020 г. 1 595,1 млн.лв и през 2021 г. 1 908,5 млн.лв. В стремежа си за постигане на по-голяма независимост и диверсификация на източниците си на финансиране през втората половина на 2015 г., Банката започна предлагането на депозитни продукти за физически лица на пазара в Германия, а от началото на второ тримесечие на 2017 г. и в Испания. Към края на 2021 г. депозитите от Германия представляват 3.6%, а депозитите от Испания 0.7% от депозитите на клиенти. Няма отделен клиент на банката с дял над 10% от разходите на БАКБ.

Към 31.12.2021 г. Групата няма задължения по финансираня, отпуснати от международни финансови институции или международни банки.

В резултат на описаната по-горе структура на пасива, средната цена на ресурса на Групата намалява от 0,42% за 2020 г. до 0.29% за 2021 г.

Банката подлежи на регулация и е в изпълнение на изискванията на БНБ за капиталова адекватност. Европейски регламент №575 за капиталовата адекватност задължава Банката да поддържа съотношение на базовия собствен капитал от първи ред от най-малко 4,5%, съотношение на капитал от първи ред – 6% и съотношение на обща капиталова адекватност – 8% (преди буфери).

Към 31.12.2021 г. коефициентът на обща капиталова адекватност на Групата е 17.11% (над изискването на Българска народна банка), въпреки натрупаните счетоводни провизии за кредитен риск (2020 г. – 16.61%).

Според ръководството, поддържането на силна капиталова позиция на Банката съответства на рисковия профил на активите ѝ.

• ЛИКВИДНОСТ

Считано от 01.01.2018 г. Коефициентът на ликвидните активи (съгласно Наредба 11 на БНБ) е заменен от Отношение на ликвидно покритие (LCR), което към 31.12.2021 г. е 195,56 %.

Банката следва принципите на диверсификация на източниците на финансиране и оптимизация на разходите за лихви в изпълнение на стратегията за обезпечаване на ликвидните си нужди.

И към края на 2021 г. Банката поддържа стабилна депозитна база като отчита увеличение на депозитите от клиенти с 19.7% спрямо 31.12.2020 г. Активната депозитна дейност на Банката допринася за намаляване на зависимостта ѝ от външно финансиране. Банката продължава да извършва успешно набиране на депозити на физически лица от Германия и Испания.

Съотношението на brutните кредити на клиенти към депозити на клиенти е 68.9% към 31.12.2021 г.

Ликвидната позиция на Банката остава силна като ликвидните активи (парични средства на каса и по сметки в БНБ, краткосрочни кредити и аванси на банки и ликвидни държавни ценни книжа) са в размер на 731.8 милиона лева. Съотношението на тези ликвидни активи към размера на общите депозити (на клиенти и банки) към 31.12.2021 г. е 37,72%.

През периода от края на 2020 г. до 31.12.2021 г. стойността на портфейла от дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД на Банката отчита увеличение от 34.2%, до 75.1 млн. лв. (2020: 55,98 млн. лв.). Паричните средства в БНБ, в брой и банки се увеличават със 178.2 млн. лв. През периода от началото на годината до 31.12.2021 г. е отчетено нетно увеличение на дълговите книжа от 19.2 млн.лв., дължащо се на покупки на емисия ДЦК с номинал 7 млн.евро, емисия ДЦК с номинал 500 хил.евро, емисия ДЦК с номинал 3.5 млн.лв., емисия ДЦК с номинал 5 млн.лв. и корпоративни облигации с номинал 2 000 хил.лв., както и падеж на емисия ДЦК с номинал 5.5 млн.лв..

От началото на 2021 г. в портфейла „държани за събиране на договорни парични потоци“ и в портфейла „държани за събиране на договорни парични потоци и продажба“ са правени нови инвестиции в ДЦК в размер на 73.3 млн.лева.

Към 31 декември 2021 г. портфейлът от ДЦК на Банката е с балансова стойност 137.5 милиона лева (2020 г: 85.9 милиона лева), разпределен в портфейл „държани за събиране на договорни парични потоци и продажба“ с балансова стойност 65 млн. лв. и в портфейл „държани за събиране на договорни парични потоци“ с балансова стойност 72.5 млн. лв.

Нереализираните печалби и загуби от преоценката на дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, се отсрочват в преоценъчен резерв, нетно от данъци. В периода, в който активът бъде отписан, резултатът от преоценката се включва в печалбата или загубата за периода. От началото на 2021 г. до 31 декември 2021 г. няма отчетени печалби или загуби във връзка с приключили инвестиции. Лихвените приходи от дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД се признават текущо в печалбата или загубата, като за периода от 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. са в размер на 688 хил. лева.

• ИЗБРАНА ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Осреднени баланси и лихвени проценти: Активи

	към 31 Декември					
	2021			2020		
	Среден баланс (1)	Доход от лихви (хил.лв.)	Осреднен лихвен процент (2) %	Среден баланс (1)	Доход от лихви (хил.лв.)	Осреднен лихвен процент (2) %
Вземания от банки	111 433	17	0.01	102 624	166	0.17
Нетни кредити на клиенти	1 197 466	48 938	4.06	1 085 114	46 956	4.37
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	65 564	688	1.01	61 838	830	1.42
Финансови активи по амортизирана стойност	55 094	264	0.47	29 954	299	0.88
Общо лихвоносни активи	1 429 556	49 907	3.35	1 279 530	48 251	3.81
Нелихвени активи	605 259			494 097		
Общо активи	2 034 815	49 907	2.48	1 773 627	48 251	2.88

(1) Средният баланс е изчислен като средно аритметична величина от крайните баланси по пера към съответната и предходната година. Ако тези средни баланси бяха изчислени на базата на дневни, месечни или средно претеглени данни, стойностите биха се различавали значително от посочените в тази таблица.

(2) Осредненият лихвен процент е изчислен на базата на вътрешни отчети за мениджмънта, на базата на среднодневни баланси по пера

Осреднени баланси и лихвени проценти: Пасиви

	към 31 Декември					
	2021			2020		
	Среден баланс (1)	Разходи за лихви (хил.лв.)	Осреднен лихвен процент (2) %	Среден баланс (1)	Разходи за лихви (хил.лв.)	Осреднен лихвен процент (2) %
Депозити на банки	93	0	0.01	0	0	0
Депозити на клиенти	1 751 796	2 680	0.15	1 502 743	4 144	0.29
Други привлечени средства	34 846	494	1.38	40 195	616	1.51
Дългови ценни книжа	0	0	0	0	0	0
Общо пасиви с лихва	1 786 734	3 175	0.18	1 542 938	4 760	0.35
Други лихвени пасиви	5 485	76	1.39	8 585	264	3.08
Други нелихвени пасиви	20 293	1982	-	15 730	1139	-
Собствен капитал	222 303	-	-	206 374	-	-
Общо пасиви и собствен капитал	2 034 815	5 233	0.29	1 773 627	6 163	0.42

(1) Средният баланс е изчислен като средно аритметична величина от крайните баланси по пера към съответната и предходната година. Ако тези средни баланси бяха изчислени на базата на дневни, месечни или средно претеглени данни, стойностите биха се различавали значително от посочените в тази таблица.

(2) Осредненият лихвен процент е изчислен на базата на вътрешни отчети за мениджмънта, на базата на среднодневни баланси по пера

Анализ на влиянието на промените в обема и в лихвените проценти

	към 31 Декември					
	2021			2020		
	Нетна промяна дължаща се на			Нетна промяна дължаща се на		
	Промяна в обема (1)	Промяна на лихв. % (2)	Общо	Промяна в обема (1)	Промяна на лихв. % (2)	Общо
<i>(хил.лв.)</i>			<i>(хил.лв.)</i>			
Вземания от банки	6	-156	-150	-110	-733	-843
Нетни кредити на клиенти	5 288	-3 307	1 981	6 209	-3 963	2 246
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	99	-240	-141	132	-148	-16
Финансови активи по амортизирана стойност	106	-142	-36	112	-103	9
Промяна в лихвените доходи	5 499	-3 845	1 654	6 343	-4 947	1 396
Депозити на банки	0	-	0	0	-	0
Депозити на клиенти	507	-1 971	-1 464	443	-1 651	-1 208
Други привлечени средства	-111	-198	-309	-19	-55	-74
Дългови ценни книжа	0	0	0	-65	0	-65
Промяна в лихвените разходи	396	-2 169	-1 773	359	-1 706	-1 347
Нетна промяна в лихвения доход	5 103	-1 676	3 427	5 984	-3 241	2 743

(1) Промяна дължаща се на промяна в обема е промяната в среднодневните баланси умножена със съответния среден лихвен процент за текущия период

(2) Промяна дължаща се на промяна в лихвените проценти е промяната в средните лихвени проценти умножена със съответния среднодневен баланс за предходния период.

Лихвоносни активи, средни лихви по активите, лихвен марж и лихвен спред

	към 31 Декември	
	2021	2020
	<i>(в хил. лв., освен в %)</i>	
Лихвоносните активи (средно)	1 429 556	1 279 530
Приходи от лихви	49 906	48 251
Нетни приходи от лихви	44 674	42 089
Средна лихва по активите ⁽¹⁾	3.35%	3.81%
Среден лихвен марж ⁽²⁾	3.12%	3.29%
Среден лихвен спред ⁽³⁾	3.17%	3.46%

(1) Средна лихва по активите е лихвеният приход за съответната година, изразен като процент от среднодневните лихвоносни активи

(2) Нетен лихвен марж е нетният лихвен доход за съответната година, изразен като процент от среднодневните лихвоносни активи

(3) Среден лихвен спред е разликата между средната лихва по активите и средната лихва по пасивите, последната изчислена като лихвените разходи изразени като процент от лихвоносните пасиви

Анализ на кредитния портфейл /брутна балансова стойност/: По валути

Българо-американска кредитна банка АД
Доклад за дейността на консолидирана основа
към 31 декември 2021 г.

	към 31 Декември			
	2021		2020	
	(хил. лв.)	%	(хил. лв.)	%
Евро	527 941	40.18	552 596	44.80
Щатски долари	60 634	4.61	66 058	5.36
Лева	725 369	55.21	614 791	49.84
Общо	1 313 944	100	1 233 445	100

Анализ на кредитния портфейл /брутна балансова стойност/: По размер

	към 31 Декември					
	2021			2020		
	Брой	(хил.лв.)	% от общия портфейл	Брой	(хил.лв.)	% от общия портфейл
Под 10,000 евро	11 324	28 978	2.2	11 781	25 440	2.1
10,000 до 100,000	3 236	220 761	16.8	2 645	177 949	14.4
100,000 до 1,000,000	622	288 621	22.0	544	269 692	21.9
Над 1,000,000	130	775 584	59.0	112	760 364	61.6
Общо	15 312	1 313 944	100	15 082	1 233 445	100

Анализ на кредитния портфейл: Разпределение по икономически отрасли

	2021		2020	
	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити
Икономически сектор				
Ипотечни кредити – жилищни	209 605	208 947	138 660	137 691
Строителство	151 837	130 035	127 018	97 729
Хотелиерство и туризъм	119 072	115 665	121 767	119 141
Търговия на едро	117 070	114 982	114 214	110 225
Потребителски кредити на физически лица	74 224	66 132	68 087	62 008
Земеделие и животновъдство	75 070	73 751	81 587	79 307
Производство на електроенергия	70 950	70 757	75 669	75 432
Транспорт	69 617	68 548	78 036	76 931
Производство на мебели и изделия от дърво	48 929	42 703	50 255	42 641
Хранително вкусова промишленост	48 092	46 981	47 271	47 021
Операции с недвижими имоти	44 991	34 496	29 551	17 544
Производство на химични продукти	41 186	41 137	39 793	39 663
Финансова дейност (лизинг, застраховане, др.)	35 167	34 667	23 740	23 034
Събиране и обезвреждане на отпадъци	29 736	29 736	32 980	32 979
Търговия на дребно	26 110	25 901	22 544	21 540
ИТ (услуги, включително производство на ИТ техника, електронни и оптични продукти)	24 243	24 237	30 203	30 193
Производство на метални изделия и съоръжения	22 312	22 203	14 500	14 499
Развлекателна индустрия	17 519	16 490	17 916	16 985
Лека промишленост	15 367	11 064	15 677	10 189
Професионални и други услуги	14 466	14 404	23 094	21 731
Ипотечни кредити – търговски	9 335	7 027	18 930	12 570
Други	49 046	46 868	61 950	59 148
Общо кредити и аванси на клиенти	1 313 944	1 246 731	1 233 445	1 148 201

Анализ на кредитния портфейл: Големи експозиции

	2021	2020
--	------	------

Българо-американска кредитна банка АД
 Доклад за дейността на консолидирана основа
 към 31 декември 2021 г.

	(хил.лв)	% от кап. база	(хил.лв)	% от кап. база
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	39 831	19.2	38 661	19.8
Общ размер на петте най-големи експозиции	170 294	81.9	182 534	93.6
Обща сума на всички експозиции - над10% от капитала	349 630	168.1	325 228	166.8

Източници на финансиране: Източници по категории, суми и процент

	към 31 Декември			
	2021		2020	
	(хил.лв.)	%	(хил.лв.)	%
Депозити на банки	185	0.0	0	0.0
Депозити на клиенти	1 908 529	98.4	1 595 062	97.7
Други привлечени средства	31 561	1.6	38 131	2.3
Заеми от МФИ	0		0	
Дългови ценни книжа	0	0.0	0	0.0
Общ размер на финансирането	1 940 275	100	1 633 193	100

Източници на финансиране: Срочни депозити по вид, валута и падеж

	Към 31 Декември	
	2021	2020
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Текущи сметки		
Левове	883 624	584 230
Евро	277 919	219 304
Щатски долари	71 652	47 681
Други	112	1 335
Общо	1 233 307	852 550
Срочни депозити		
Левове	245 872	243 382
Евро	348 879	419 969
Щатски долари	80 551	77 504
Други	105	1 657
Общо	675 407	742 512

Източници на финансиране: Срочни депозити по вид

Българо-американска кредитна банка АД
 Доклад за дейността на консолидирана основа
 към 31 декември 2021 г.

	към 31 Декември	
	2021	2020
	<i>(хил.лв.)</i>	<i>(хил.лв.)</i>
Текущи сметки		
Банки	185	0
Фирми и други	1 030 441	755 962
Частни лица	<u>202 681</u>	<u>96 588</u>
Общо	<u>1 233 307</u>	<u>852 550</u>
Срочни депозити		
Банки	0	0
Фирми и други	98 065	138 709
Частни лица	<u>577 342</u>	<u>603 803</u>
Общо	<u>675 407</u>	<u>742 512</u>

Условни задължения: По вид

	към 31 Декември			
	2021		2020	
	<i>(хил.лв.)</i>	%	<i>(хил.лв.)</i>	%
Банкови гаранции	22 157	16.5	20 154	22.9
Акредитиви	8 345	6.2	29	0.0
Неусвоени кредитни ангажименти	<u>104 148</u>	<u>77.3</u>	<u>67 722</u>	<u>77.0</u>
Общо	<u>134 650</u>	<u>100</u>	<u>87 905</u>	<u>100</u>

Условни задължения: По срок до падежа

	към 31 Декември 2021				
	<u>До 1</u>	<u>От 1 до 3</u>	<u>От 3 до 6</u>	<u>От 6 до 12</u>	<u>Над 1</u>
	<u>месец</u>	<u>месеца</u>	<u>месеца</u>	<u>месеца</u>	<u>година</u>
			<i>(хил.лв.)</i>		
Банкови гаранции	1 667	3 583	4 578	4 082	8 247
Акредитиви	1 589	6 416	-	340	-
Неусвоени кредитни ангажименти	<u>4 467</u>	<u>2 157</u>	<u>13 913</u>	<u>20 571</u>	<u>63 040</u>
Общо	<u>7 723</u>	<u>12 156</u>	<u>18 491</u>	<u>24 993</u>	<u>71 287</u>

- **ЕКОЛОГИЯ и СЛУЖИТЕЛИ**

Екология

През 2021 г. Банката продължи да следва целта си за утвърждаване позицията на „зелена банка“, подкрепяща инициативи в сферата на „зелената икономика“ и устойчиво развитие, предлагаща на клиентите качествени и надеждни финансови услуги и осигуряваща доходност за акционерите.

Акцент в кредитната политика на Банката остават проекти за развитие на зелената икономика, финансиране на бизнес начинания, свързани с енергоспестяване и възобновяеми енергийни източници, проекти по европейските фондове в сферата на енергийната ефективност и опазване на околната среда, както и предоставяне на иновативни решения за бизнеса.

През 2021 г. Банката участва в следните „зелени“ инициативи и програми:

- Зелен БАКБ Експрес: налагане на първия в България изцяло дигитален потребителски кредит. Разработена е напълно безхартиена процедура, която спестява на природата разпечатване на до 140 страници при подписване на стандартен договор за потребителски кредит. От стартирането на Зелен БАКБ Експрес до днес, банката е спестила 400 396 страници хартия и спасила 25 дървета
- Онлайн кредит „На мига“- създаване на нов, изцяло дигитален кредит, който спестява на природата до 140 страници хартия за всеки кредит. От стартирането на онлайн кредит „На мига“ до днес, Банката е спестила 184 320 страници хартия и спасила 11 дървета
- Българо-американска кредитна банка бе отличена с приз за „Най-зелена банка“ в конкурса b2b Media 2021 „Най-зелените компании на България“;
- „Книги за смет“, съвместно с фондация „Кредо Бонум“- спонсорство на БАКБ АД в размер на 6 000 лв. с ДДС и организиране на рекламна кампания за екологичната инициатива в офисната мрежа на банката.

Служители и управление на персонала

Стратегията на Банката за управление на човешките ресурси цели повишаване на ефективността на служителите и подобряване на резултатите от дейността.

Програмата за професионално развитие на служителите на Банката дава възможност за професионално развитие съобразено с индивидуалните възможности, знания, опит, компетентност, интереси и мотивация на служителите. Рамката за управление на човешките ресурси регламентира условията на труд и подобряване на работната среда, стимулира изграждане и поддържане на взаимоотношения на честност, справедливост, доверие, екипност и приемственост, осигурява обективна оценка на заетостта и натовареността на отделните служители и структурни звена.

През 2021 г. Банката е извършила разходи за обучения, семинари и повишаване на квалификацията на служителите си в размер на 16 хил.лв.

- **РИСКОВИ ФАКТОРИ/ ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНА БАНКАТА**

Рискове свързани с Банката

Дейността на Банката е зависима от рискови фактори, които могат да окажат влияние върху бъдещите й резултати или способността й да продължи като действащо предприятие. Някои от тези рискове могат да бъдат смекчени чрез използването на предпазни мерки, внедряването на контролни механизми, подходящи системи. Някои рискове обаче са извън контрола на Банката и не могат да бъдат смекчени. Основните фактори, свързани с Банката са посочени по-долу. Тези фактори не трябва да бъдат разглеждани като изчерпателно и всеобхватно оповестяване на всички възможни рискове и несигурности, защото могат да съществуват рискове и несигурности, които не са известни на Банката или които БАКБ счита за несъществени, но в бъдеще могат да се окажат съществени.

Въздействие на епидемията от COVID 19

Разпространението на COVID 19 доведе до безпрецедентна ситуация в световен мащаб, която може да окаже негативно въздействие върху рентабилността и платежоспособността на Банката. С навлизането във фазата на възстановяване, фокусът се премества от непосредствените ограничения и негативи към структурните промени и естеството на възстановяването. Независимо, че през изминалата 2021г. не бяха

отчетени съществени негативни ефекти, очакванията са основните акценти и/или рискове в дейността на Банката да бъдат свързани с:

- потенциално влошаване на качеството на портфейла, в следствие на финансови затруднения за кредитополучателите, които осъществяват дейност в най-засегнатите сектори или са негативно повлияни от нарушените вериги за доставки;
- намаление на рентабилността в резултат на ограничаването на икономическата активност и стеснените лихвени маржове на пазара;
- забавяне на кредитирането, както поради ограничаване на стопанската активност, така и поради необходимостта от повишаване на кредитните стандарти, затруднената оценка на кредитния риск на контрагента поради несигурността на средата;
- намаляване на пазарната стойност на портфейлите от ценни книжа и корпоративни инвестиции;
- намаление на другите приходи от такси и комисионни, валутна търговия – следствие от забавянето на икономическата активност и кредитирането;

През изминалата 2021г., Ръководството е осъществило редица действия за ограничаване на потенциалните бъдещи негативи:

- активиран е план за работа в извънредни условия,
- определени са критичните функции и обхвата на служителите за осигуряване на тяхната непрекъсваемост,
- осигурена е защитена среда и дистанционен режим на работа,
- провежда се активно наблюдение и управление на входящите и изходящите парични потоци,
- осъществява се активно дистанционна комуникация с кредитополучатели

Развитието и успехът на Банката зависят до голяма степен от състоянието на българската и глобалната икономика и в частност еврозоната

Банковата дейност в България е зависима от общото ниво на икономическа активност в страната и в световен мащаб, и в частност Еврозоната. Вследствие на тази зависимост, дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансовото ѝ състояние до голяма степен зависят от състоянието на глобалната, европейската и българската икономика, което на свой ред засяга ръста на кредитирането, приходите от и разходите за лихви и способността на кредитополучателите да изплащат навреме задълженията си. Всяка отрицателна промяна в един или повече макроикономически фактори, като лихвени проценти, инфлация, ниво на работните заплати, безработица, чуждестранните инвестиции, международна търговия и т.н., могат да имат съществен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансовото ѝ състояние.

Степента на диверсификация на източниците на финансиране и измененията в регулаторната рамка могат да наложат промени в избор на стратегии по отношение на ресурсна и кредитна политика.

След период на ограничен достъп до финансиране в годините след международната финансова криза, Банката успешно се стреми към разширяване на източниците си на финансиране от местния пазар чрез засилен акцент върху привличането на депозити от клиенти, привличане на целеви линии за финансиране на МСП от местни кредитни институции и издаване на облигации, но продължителни ограничения на финансирането на едро могат да доведат до по-нисък ръст на бизнеса и/или по-ниска рентабилност. В резултат на това ликвидността на Банката, финансовата ѝ позиция както и резултатите от нейните операции могат да бъдат засегнати неблагоприятно.

Цената на привлечения ресурс на Банката към настоящия момент преобладаващо зависи от конкурентните условия на местния пазар, а размерът и цената на институционалното финансиране зависи и от рейтинга/профила на Банката.

Рейтинг на финансова сила	Първоначален рейтинг 27.07.2016 г.	Актуализиран рейтинг 26.07.2017 г.	Актуализиран рейтинг 30.07.2018 г.	Актуализиран рейтинг 17.04.2019 г.	Актуализиран рейтинг 17.04.2020 г.	Актуализиран рейтинг 20.04.2021 г.	Актуализиран рейтинг 13.09.2021 г.
Дългосрочен рейтинг	B	B+	B+	BB-	BB-	BB-	BB
Перспектива	Стабилна	Стабилна	Положителна	Стабилна	Стабилна	Положителна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг	B	B	B	B	B	B	B
Дългосрочен рейтинг по национална скала	B+ (BG)	BB- (BG)	BB (BG)	BB+ (BG)	BB+ (BG)	BBB- (BG)	BBB (BG)
Перспектива	Стабилна	Стабилна	Положителна	Стабилна	Стабилна	Положителна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала	B (BG)	B (BG)	B (BG)	B (BG)	B (BG)	A-3 (BG)	A-3 (BG)

Увеличената конкуренция в българския банков сектор може да намали лихвените маржове на участниците на пазара или по друг начин да засегне конкурентната позиция на Банката

Силната конкурентна среда и икономическите условия в страната могат да обусловят свиване на лихвения марж на Банката в резултат основно от намаляващи лихви по кредитите. Това може да ограничи рекапитализационните ефекти, резултатите от операциите на Банката и да повлияе неблагоприятно на финансовия профил като цяло. Затвърждаването на успеха на Банката в увеличаването на депозитната ѝ база ще зависи от готовността и способността ѝ да структурира депозитни продукти, които предлагат конкурентни условия и лихвени равнища, както и да рекламира и продава тези депозитни продукти в контекста на ограничената си клонова мрежа. Бъдещият успех на Банката в кредитирането ще зависи от нейната способност да остане конкурентноспособна в сравнение с другите финансови институции в този сегмент чрез своята по-висока гъвкавост и ефективност и предлагане на по-широк спектър продукти.

Клиентска/отраслова ориентация и чувствителност на клиентите на Банката към неблагоприятни развития в икономиката

Малките и средни предприятия е по-вероятно да бъдат негативно засегнати от неблагоприятни развития в икономиката, отколкото големите компании. Фактът, че Банката е фокусирана в кредитирането на МСП предполага, че тя е изложена на сравнително по-високо ниво на риск от това, на което би била изложена ако предлагаше по-широк обхват банкови услуги преимуществено на големи компании.

Банката продължава успешното генериране на нов бизнес чрез отпускане на нови кредити в различни сектори на икономиката, като постепенно новият портфейл започва да неутрализира негативния ефект от кредитите, отпуснати в сектор строителство в годините, предшествали икономическата криза. В структурно отношение усилията продължават да са насочени към балансиране и диверсификация на кредитния портфейл чрез експозиции към малки и средни предприятия и икономически сектори с устойчиви показатели като например преработвателна промишленост и селско стопанство.

Продължителен спад в някои от основните сектори, в които БАКБ кредитира активно, може да доведе до трайни финансови затруднения за клиентите на Банката в тези сектори и до увеличаване на риска от кредитни загуби, което може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Съществен процент от клиентската база на Банката е концентриран в ограничен брой сектори от икономиката

Кредитният портфейл на БАКБ е разпределен между различни сектори на икономиката. Решението да се увеличи инвестирането в определен сектор зависи от оценката на Банката за очакваното развитие на този сектор. Подходящата диверсификация на портфейла (като цяло и в рамките на сектора) е една от основните цели при управлението на кредитния риск от страна на Банката. Процесът по ежегоден преглед

на рисковата политика включва развитие на системата от прилагани лимити и пред гранични прагове, така че да се осигури адекватен контрол и управление на рисковете. За постигане на по-добра диверсификация в политиката за управление на риска е заложен лимит за максимална обща експозиция в даден отрасъл до 15% от общия кредитен портфейл.

Независимо от ограниченията, продължителен спад в някои от основните сектори, в които БАКБ кредитира активно, може да доведе до трайни финансови затруднения за клиентите на Банката в тези сектори и до увеличаване на риска от кредитни загуби, което може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Значителен процент от кредитния портфейл на Банката е концентриран в ограничен брой клиенти

Банката ограничава кредитния риск и риска от концентрация като определя лимити на кредитните експозиции по отношение на отделен кредитополучател или група от свързани кредитополучатели. Спазването на лимитите се контролира текущо, а адекватността на определените лимити се преразглежда периодично. Към края на 2021 г. част от кредитния портфейл на Банката е концентриран в ограничен брой кредитополучатели. Съществува вероятност дейността на Банката, финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ, да бъдат негативно повлияни при продължително влошаване на бизнес климата, което може да доведе до неизпълнение на задълженията от страна на някои от най-големите кредитополучатели. Към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г., двадесетте най-големи кредитни експозиции представляват 34.4% и 36.2% от общия кредитен портфейл на Банката преди обезценка.

Рискове, отнасящи се до кредитоспособността на кредитополучателите и контрагентите са присъщи на дейността на Банката

Неблагоприятни промени в кредитоспособността на кредитополучателите и контрагентите на Банката, включително влошаване на условията в българската, европейската или в глобалната финансови системи, свързано с повишение на системните рискове, могат да намалят събираемостта на предоставените кредити и стойността на активите. Натрупването на провизии за обезценка, може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

През отчетния период, ръководството е взело решение от отчета за финансово състояние да бъдат отписани за сметка на начислената обезценка вземания в размер на 24 971 хил. лева (2020: 12 787 хил. лв.). Разходите за обезценка на кредити признати през 2021 г. са 8.6 млн. лева в сравнение с 9.5 млн. лв. през 2020 г.

Неуспех на Банката адекватно да управлява и контролира кредитния си портфейл може да има значителен неблагоприятен ефект върху нейната дейност

От 2014 г. се отбелязва повишение в брутния кредитния портфейл, което продължава през 2015 г., 2016 г., 2017 г., 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г. с ръст съответно от 14.6%, 16.3 %, 10%, 13.9%, 9.6%, 11.9% и 6.8%. Банката постоянно следи качеството на отпуснатите кредити и адекватността на заделените провизии. Този процес е съчетан с непрекъснато развитие на стратегиите и системите за управление на риска. Банката активно търси диверсификация на портфейла си чрез експозиции към корпоративни клиенти и икономически сектори с устойчиви показатели, както и посредством развитие на банкирането на дребно. Неуспех при управлението и поддържането на качеството на кредитния портфейл на Банката или на ръста на активите може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от своите операции и финансовото си състояние.

Банката е под въздействието на рискове, които могат неблагоприятно да засегнат нейната дейност и резултати, ако политиката на Банката по управление на риска не е успешна

Както всяка банка, БАКБ се изправя пред различни видове риск, които могат да я засегнат неблагоприятно. Това включва, но не се ограничава до: кредитен, пазарен, валутен, лихвен, ликвиден, инвестиционен и операционен риск. Въпреки че Банката инвестира значително време и усилия в разработването на системи и стратегии за управление на риска, тези системи и стратегии могат да се окажат неуспешни при

определени обстоятелства, в частност когато се сблъскат с риск, който Банката не е идентифицирала правилно или навременно. Нещо повече, рисковите методологии и техники могат да не покрият целия спектър от рискове, с които Банката може да се сблъска. Ако такива рискове се материализират, загубите от това могат да са по-големи, отколкото Банката е очаквала, което може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Банката оперира в силно регулирана среда и промени в приложимото законодателство, в тълкуването или практиката по прилагане на законодателството, или несъобразяването на Банката с това законодателство могат да окажат съществен неблагоприятен ефект върху Банката

Банката е обект на множество регулации (правила), предназначени да поддържат стабилността на банковата система. Тези правила се съдържат в закони и наредби, в частност регламенти и директиви на ЕС както и в наредби приемани от Българската народна банка, и могат да ограничат дейностите на Банката, а промени в тях могат да увеличат разходите на Банката за осъществяване на дейността. В допълнение, нарушения на тези наредби и указания могат да изложат Банката на санкции, включително, в екстремни случаи, отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност. Промени в банковото законодателство и наредби, или в начина, по който те се тълкуват или изпълняват, може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Банката може да се нуждае от увеличение на капитала в бъдеще

Изискванията относно собствения капитал (капиталовата база) на Банката зависят от многобройни фактори, включващи растежа на активите и печалбата, регулативните изисквания за капиталова адекватност и потенциални придобивания на активи. Влошаването на качеството на кредитния портфейл на Банката може да превиши очакванията и да доведе до изискване за допълнителен капитал. Ефективното управление на капитала на Банката е от съществено значение за способността ѝ да осъществява дейността си, да расте органично и да преследва своята стратегия. Всяка промяна, която ограничава възможностите на Банката да управлява своите активи и капитал ефективно (включително напр. намаляване на печалбата и реинвестираната печалба в резултат на разходи за обезценки или по други причини, увеличаване на рисковото претеглените активи, забавяне в реализацията на определени активи и т.н.) или да получава достъп до източници на финансиране може да има значителен неблагоприятен ефект върху финансовото състояние или капиталовата позиция на Банката в съответствие с регулаторните изисквания. Ръководството на Банката не може да предвиди с точност размерите и момента, когато Банката би се нуждала от по-голям собствен капитал.

Минималните нива на капиталова адекватност за банките в България се определят в Регламент №575/2013, според който институциите във всеки един момент трябва да отговарят на следните капиталови изисквания:

- съотношение на базовия собствен капитал от първи ред 4.5%;
- съотношение на капитала от първи ред 6%;
- съотношение на обща капиталова адекватност 8%.

В допълнение, Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери на банките определя допълнителни капиталови буфери, които банките следва да поддържат над минималните капиталови изисквания, и които към 31.12.2021 г. и към 31.12.2020 г. са:

- предпазен капиталов буфер, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- антицикличен капиталов буфер – 0,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за системен риск – 3% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за глобална системно значима институция;
- буфер за друга системно значима институция.

Банката следи и анализира месечно капиталовата си позиция и изготвя тримесечни отчети за надзорни цели, които представя на БНБ, съгласно нормативните изисквания. Периодично провежданите стрес тестове разглеждат ефекта от влошаване на качеството на портфейла и/или обезценка на съществуващите обезпечения както върху резултата така и върху капиталовата позиция на Банката. Капиталовите буфери се оценяват периодично като се набелязват мерки за тяхното съхраняване и увеличаване.

Коефициентът на капиталова адекватност на Групата към 31.12.2021 г. от 17.11% превишава минималните нива, определени в Регламент (ЕС) 575/2013. Капиталовата позиция на Банката зависи от много фактори, включително ръста на кредитния портфейл и доходите, регулаторните капиталови изисквания. Всяка промяна, която ограничава способността на Банката да управлява активно своя баланс и капиталови ресурси, например влошаване на качеството на кредитния портфейл, намаляване на печалбата в резултат на допълнителни провизии за обезценка, увеличение на рисково-претеглените активи, забавяне на реализацията на активи, може да доведе до намаление на капиталовите буфери и необходимост от допълнителен капитал. Събития извън контрола на Банката също могат да окажат влияние върху нуждите от допълнително финансиране, включително промени в регулативните капиталови изисквания или влошаване на световните икономически и финансови условия.

Всяко допълнително финансиране на Банката чрез увеличение на акционерния капитал може да има „разводняващ“ ефект за акционерите на Банката, а евентуално финансиране с дълг или други форми на привличане на ресурс, ако такива са възможни, могат да намалят доходността на Банката и да доведат до ограничения върху бъдещото финансиране и оперативните ѝ дейности. В допълнение, ако не разполага с необходимия собствен капитал, Банката може да бъде обект на увеличен регулативен надзор и интервенция, и нейната дейност, оперативни резултати и финансово състояние могат да бъдат неблагоприятно засегнати.

Банката е зависима от служители с опит, а конкуренцията за такива служители на пазара може да е голяма

Успехът на Банката зависи, до немалка степен, от способността ѝ да набира, задържа и мотивира висшия си ръководен състав, както и други квалифицирани и опитни служители на експертно или управленско ниво. Ако Банката е неспособна да привлича, насърчава и задържа квалифициран персонал, това може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от операциите и финансовото ѝ състояние. Успешното изпълнение на бизнес плана на Банката до определена степен зависи именно от възможността ѝ да наема и задържа квалифицирани оперативни, финансови и технически специалисти на българския пазар на труда.

Системата на Банката за осигуряване на съответствие на дейността със законодателството и вътрешните правила може да не е напълно ефективна

Способността на Банката да отговаря на изискванията на всички приложими закони и правила до голяма степен зависи от създаването и поддържането на системи за съответствие, одит и отчетност, както и от способността ѝ да задържи квалифициран персонал, компетентен по въпросите на действащото законодателство, контрола, одита и управлението на риска. Въпреки, че ръководството на Банката вярва, че има адекватни системи и процедури, няма пълна гаранция, че същите са напълно ефективни при променяща се пазарна среда. Банката е обект на интензивен надзор от регулаторните органи, включващ редовни проверки. Рискът от действително или предполагаемо несъответствие с правилата, съответно вероятността от предприемане на административни производства, водене на съдебни дела срещу Банката със значителен интерес, вкл. по искове на клиенти за обезщетения, Банката ограничава чрез редовен вътрешен преглед на вътрешно-нормативната си уредба и контролните си процедури.

Банката е зависима от сложни информационни системи

Банката е зависима от сложни информационни системи, включително управленска информационна система, и евентуален срив, неефективност или разстройване на тези системи може да има значителен неблагоприятен ефект върху Банката.

Информационните системи по принцип са изложени на многобройни проблеми, като заразяване с компютърни вируси, хакерски атаки, софтуерни и хардуерни неизправности. Всяка липса, прекъсване или нарушение в сигурността на тези системи може да доведе до проблеми или прекъсвания в отношенията с клиенти, управлението на риска, счетоводната система и системите по обслужване на депозитите и кредитите. Ако информационните системи на Банката престанат да функционират нормално, дори за кратък период от време, Банката може за определен период да бъде неспособна да обслужва свои клиенти и да ги загуби. Също така, временно спиране функционирането на информационните системи може да има за резултат извънредни разходи за възстановяване и потвърждаване на информацията. Освен това, всеки неуспех на Банката да осъвремени и развие съществуващите информационни системи, толкова ефективно, колкото конкурентите на Банката, може да има за резултат изоставане от нейните конкуренти. Въпреки,

че мениджмънтът на Банката вярва, че има адекватна програма за сигурност и програма за работа при извънредни ситуации, включително напълно оборудван дублиращ информационен център, няма сигурност, че те ще са достатъчни да предотвратят подобни проблеми или да гарантират, че операциите на Банката няма да бъдат съществено затруднени.

Всеки от тези или други проблеми, свързани с информационните системи на Банката, могат да имат значителен негативен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Управление на риска

Преглед

Банката е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на риск за Банката при осъществяване на дейността си. Политиката за управление и контрол на риска се приема от Управителния съвет и се одобрява от Надзорния съвет. Документът урежда организацията на дейността за изпълнение на стратегическите цели, рамката за управление на рисковете и рисковия толеранс възприети от Надзорния и Управителния съвет на Банката. Рисковата политика и правилата за управление и контрол на риска определят методите за оценка на различните видове риск, на които е изложена Банката (вкл. кредитен риск, ликвиден риск, лихвен риск, валутен риск и кредитен риск от контрагента), дефинират връзките между отделните структурни единици при управлението на рисковете и установяват система от лимити и индикатори за ранно предупреждение, които отразяват рисковия толеранс възприет от Банката. Главната цел на Политиката за управление на риска е да наложи ясно определени параметри за операциите на Банката, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Банката. Спазването на правилата и процедурите за управление на риска се следи регулярно, в зависимост от нивото на риска и потенциалното му въздействие върху дейността на Банката. Всяко отклонение от приетите от Банката вътрешни стандарти се докладва на ръководството на Банката и се вземат съответните мерки. Политиката за Управление на риска се преразглежда ежегодно с цел прилагане на адекватни и ефективно функциониращи системи за управление и контрол на риска. В допълнение звеното за вътрешен контрол извършва независим преглед на състоянието на управлението на риска и спазването на приетите политики.

По-подробна информация относно финансовите рискове, свързани с Банката, се съдържа в Приложение 32 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г.

Стратегически риск

Устойчивото развитие на Банката е в пряка зависимост от успеха и изпълнението на заложените цели в определените срокове. Стратегическият избор основан на адекватна оценка на съпътстващите рискове и икономически условия, осигурява доброто му управление, а редовното преразглеждане и оценка на изпълнението, създават предпоставки за съответстващо допълване или изменение на целите. Положителен ефект осигурява и политиката на Банката да разполага с достатъчно капитал, който да покрива рисковете, свързани с нормалното функциониране, както и непредвидени рискове.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява текущия или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по сключен договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорните условия. Кредитният риск за Банката възниква във връзка с дейността ѝ по кредитиране, предоставяне на депозити в други банки, както и инвестирането в ценни книжа. Кредитният риск е определящ за финансовия профил на Банката, поради което ръководството управлява и следи много внимателно изложеността ѝ към кредитен риск. Политиката за кредитна дейност на Банката и инструкциите за кредитиране са разработени от структурните звена ангажирани с управление на кредитната дейност, кредитния риск и отдел „Правен“ и се приемат от Управителния съвет.

Системата от вътрешни правила, процедури и стандартизирани кредитни продукти отразява организацията на дейността и стратегията на Банката, регулира процеса на извършване на кредитен анализ и процеса по одобрение на кредити, определя лицата, които имат правомощия да одобряват кредити, определя правилата за изготвяне, поддържане и съхранение на кредитната документация,

процедурите за отпускане на средства и дефинира дейностите за упражняване на съответстващ текущ и последващ контрол, вида и размера на приеманите обезпечения, необходимите застраховки и други техники за редуциране на риска.

Банката провежда регулярни стрес тестове за оценка на изложеността към кредитен риск, оценка на ефекта върху капиталовата позиция на Банката, идентификация на критични експозиции и набеязване на мерки за смекчаване на кредитния риск и запазване на капиталовата позиция. Както е оповестено по-нататък, в кредитния портфейл съществува концентрация на риск както по отношение на ограничен брой кредитополучатели, така и към ограничен брой сектори на икономиката, повлияни неблагоприятно от световната икономическа криза.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява опасност от липса на достатъчен паричен ресурс, в случай на теглене на средства по депозити или изпълнение на други задължения, които може да възникне от несъответствие в паричните потоци.

Главните цели при управлението на ликвидността на Банката са осигуряването на постоянна способност на Банката да посреща паричните си задължения, осигуряване на ресурс, отговарящ на търсенето на кредити и постигане на положителни финансови резултати от управлението на собствените и привлечените парични средства. Целите и стратегията на Банката в това направление са обвързани и със създаване на устойчива структура на финансиране и адекватно изпълнение на стандартите за ликвидност. Принципите за управление на ликвидността на Банката са:

- Централизиран контрол върху ликвидността на Банката, упражняван от органа за управление на ликвидността;
- Постоянно наблюдение и оценка на необходимите парични средства по времеви диапазони в бъдеще, оценка на достатъчността на ликвидните активи на Банката;
- Диверсификация на източниците на финансиране;
- Адекватно планиране на действията при извънредни обстоятелства

Банката е приела вътрешни правила за определяне и следене на ликвидните буфери с цел поддържане на допълнителна ликвидност, незабавно достъпна за използване в случай на ликвиден шок за определен кратък времеви период. Правилата определят състава на ликвидния буфер, характеристиките и периодичността на прилаганите стрес сценарии и източниците на финансиране в сценарии действащо предприятие и сценарии ликвидна криза.

Рамката за управление на ликвидната позиция се допълва от вътрешни лимити за осигуряване на адекватно покритие на привлечените средства с ликвидни активи, регулярно провеждане на стрес тестове за оценка на качеството и стабилността на ликвидния буфер както и индикатори, съответстващи на изискванията на регулаторната рамка – ливъридж, коефициент на стабилно финансиране, коефициент на ликвидно покритие.

В управлението на ликвидната си позиция Банката използва междубанкови депозити предимно за покриване на краткосрочен недостиг на ликвидни средства, а не за финансиране на кредити.

С цел оптимизиране източниците на ликвидност и същевременно постигане на по-добра доходност, Банката инвестира в държавни ценни книжа, издадени от Република България. Инвестиции в корпоративни облигации и акции, издадени от български дружества се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите на индивидуална база. Ценни книжа, придобити от Банката с цел ликвидност, понастоящем се класифицират като „инвестиции държани за събиране на парични потоци и продажба ” или „инвестиции държани за събиране на парични потоци“. Банката се стреми да държи не повече от 50% от ликвидните си средства под формата на дългови ценни книжа.

С цел допълване и разширяване на рамката за управление на ликвидния риск от 2014 г. са въведени допълнителни вътрешни лимити за ограничаване на риска от концентрация и укрепване на ликвидните буфери.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с потенциалния неблагоприятен за Банката ефект от колебания в лихвените проценти върху нетния доход и стойността на собствения капитал на БАКБ. Политиката на БАКБ е да намалява лихвения риск, чрез отпускане на кредити с плаващ лихвен процент съчетано с прилагане на фиксирани долни прагове, така че да се ограничи потенциално негативно влияние, следствие от непаралелно или различно по време изменение на лихвите по актив и пасив.

Допълнително, с цел да се ограничи лихвения риск, като намали вероятността от предплащания по бизнес кредити (кредити на малки и средни предприятия, корпоративни клиенти и общини), Банката удържа такса за предплащане по предоставените бизнес кредити като процент от предплатената главница. Това, обаче, не се отнася до предоставяните потребителски и ипотечни кредити на потребители-физически лица, където Банката прилага относимите разпоредби на Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители и не удържа такса за предплащане.

Банката не търгува с деривати върху лихвени проценти. Тази политика означава, че рискът Банката да претърпи значителни загуби дори при големи движения на пазарните лихвени нива е сравнително ограничен.

Лихвената позиция на Банката се наблюдава и управлява текущо от отдел Пазари и ликвидност и Дирекция Управление на риска, и всеки месец се отчита пред Комитета за управление на активите и пасивите. Комитетът за управление на активите и пасивите оценява лихвения риск за Банката в общия контекст на всички банкови операции и дейности. Дирекция Управление на риска осъществява независим контрол върху откритата лихвена позиция, следи рисковите индикатори по отношение на лихвен дисбаланс и изготвя тримесечни отчети към ръководството.

За детайлизиране на оценките и прилагане на разширени подходи, Банката прилага методологията дефинирана в „Насоки относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл“ издадени от ЕБО и Принципите за управление и надзор на лихвения риск, публикувани от Базелския комитет по Банков надзор, съобразно които се измерва потенциалното неблагоприятно въздействие на промените на лихвените проценти върху нетния лихвен доход и капитала на Банката. Рискът от негативна промяна на нетния лихвен доход и финансовия резултат се измерва посредством анализ на избрани лихвени сценарии за хоризонт от една година. Ефектът върху икономическата стойност на капитала се базира на стандартизирана методология на Базелския комитет и лихвени сценарии съгласно Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, отразяващи абсолютните стойности на чувствителността във всички падежни интервали при промяна на кривата на доходността. БАКБ е установила вътрешен лимит от 15% за максималния ефект от приложените стандартизирани сценарии за шок на лихвения процент върху капитала.

Към 31 декември 2021 г., максимален ефект се отчита при паралелен шок на повишение на лихвените проценти (+200 б.т. за евро и щ.д. и 250 б.т. за лева) в размер на 5.8% от капиталовата база (2020: 4.5%).

Валутен риск

Банката е изложена на влиянието на колебанията във валутните курсове по отношение на откритата валутна позиция и паричните потоци.

Банката оперира в евро, щатски долари и лева, а в ограничени случаи извършва операции в британски лири и швейцарски франкове. Тя е изложена на относително ограничен валутен риск, тъй като левът е фиксиран към германската марка от 1997 г., а впоследствие и към еврото, чрез въвеждане на системата на Валутния борд в страната. Отдел Пазари и ликвидност текущо следи спазването на лимитите касаещи валутния риск и докладва на Комитета по управление на активите и пасивите ежемесечно.

Политиката за управление на валутния риск цели да поддържа открити позиции в щатски долари, които са колкото се може по-близки до неутрално ниво, като се опитва да балансира сумите и сроковете на задълженията си деноминирани в щатски долари с вземанията си, деноминирани в тази валута. Банката поддържа лимит на откритите позиции в щатски долари в размер до 10% от капиталовата си база и този лимит не е надвишаван през отчетните периоди, приключващи на 31 декември 2021 г. и 2020 г. Банката поддържа дълга позиция евро/лев (т.е. активите ѝ деноминирани в евро са по-големи от пасивите ѝ в евро. Банката не търгува на валутния пазар за своя сметка. Банката предлага на клиентите си услуги по покупко-продажба на валута. Лимитът за овърнайт максимална открита валутна позиция по повод операции с клиенти е 100,000 евро. За позицията в евро няма лимит поради наличието на Валутен борд. При

определени обстоятелства посочените по-горе лимити за открити позиции могат да бъдат надвишавани с одобрението на Изпълнителни директори.

В процеса на оперативната си дейност Банката може да сключва краткосрочни валутни суапове, с цел управление на потоците си по валути и като инструмент за намаляване на цената на привлечените средства в някои от съответните валути, като се възползва от съществуващите разлики в лихвените им нива.

Към 31 декември 2021 г. Банката няма открити валутни суапове.

Риск, свързан с контрагента

БАКБ е установила междубанкови лимити с банки, опериращи в България, а също и с основните си чуждестранни банки-кореспонденти. Лимитите по контрагенти се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите.

Лимитите по контрагенти се одобряват на базата на преглед на капиталовата адекватност, ликвидността и акционерната структура на банките-контрагенти. Списъкът на одобрените контрагенти и лимити се преразглежда и обновява поне веднъж годишно.

Инвестиционен риск

Инвестициите на Банката в ценни книжа се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите след анализ на кредитния риск на съответния емитент. Към 31.12.2021 г. портфейлът от ДЦК на Банката е с балансова стойност 137,4 милиона лева (2020 г: 85,9 милиона лева), разпределени както следва: 65 млн. лв. в портфейл „Дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход“ и 72,5 млн. лв. в портфейл „Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност“. Към същата дата 14,2 млн. лв. от ценните книжа в портфейла на Банката са корпоративни облигации и дялови ценни книжа, в т.ч. 10,1 млн. лв. корпоративни дългови книжа и 4,1 млн. лв. – дялови книжа.

Операционен риск

Управлението на операционния риск е важен компонент на доброто и стабилно управление на риска в съвременните финансови институции. Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. В този контекст най-важните оперативни рискове са тези, свързани с пробиви във вътрешния контрол и в корпоративното управление. Такива пробиви могат да доведат до финансови загуби заради грешки, злоупотреби или ненавременно действие или бездействие или могат по друг начин да застрашат интересите на Банката. БАКБ е приела вътрешни правила за управление на операционния риск, които регулират процеса на управление и контрол на този риск. Организационният модел за управление на операционния риск се базира на принципа на разделение на отговорности между управлението и контрол на риска и включва три основни стълба:

- идентификация и управление на рисковете от страна на отделните бизнес линии;
- независим преглед, оценка и отчитане на риска от страна на функцията по управление на операционния риск;
- независима верификация на контролите, процесите и системите използвани за управление на операционния риск от страна на вътрешни и/или външни одитори.

Управлението и намаляването на операционния риск става посредством механизми на вътрешен контрол, трансфериране на риска, поемане и наблюдение на риска или избягване на риска чрез оттегляне на дадена дейност или процес. Основните механизми на вътрешен контрол включват определяне и делегиране на ясно разграничени правомощия и отговорности на длъжностните лица и осигуряване на етична организационна култура, приемане на правила и процедури за одобряване, изпълнение и отчитане на операциите, включително и изключенията, анализ на факторите, допринасящи за проявлението на операционния риск и предприемането на мерки за ограничаването му и др.

Банката е приела План за действие при бедствия и аварии, с който се осигурява непрекъсваемост на работата.

Попечителска дейност

Банката съхранява активи от името на клиентите си в качеството си на инвестиционен посредник. Както е оповестено в Приложение 3 (Основни елементи на счетоводната политика) към консолидираните финансови отчети на Групата, такива активи не се представят в отчета за финансовото състояние, защото те не представляват актив на Групата. В приложение 32.5. към консолидираните финансови отчети е оповестено, че Банката извършва попечителска дейност в съответствие с изискванията на Наредба 38 на КФН.

Хеджиране

Информация за видовете инструменти за хеджиране и начините им на отчитане се съдържа в счетоводната политика към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021 г.

План за възстановяване / Директива 59/15.05.2014

В съответствие с изискванията на Директива 59/15.05.2014 на Европейския парламент за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции, чл. 6 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционни посредници, чл.73г от Закона за кредитните институции и чл. 25 от Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките всички банки са задължени да изготвят план за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които те следва да предприемат за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения.

Планът за възстановяване, приет от Банката, се състои от четири основни части, които описват процеса по създаване на плана, реда за неговото активиране, опциите за възстановяване при отделни сценарии и реда за вътрешна и външна комуникация в случай на активиране на плана.

Планът за възстановяване съдържа анализ на влиянието на неблагоприятни събития, които могат силно да засегнат финансовото състояние на Банката, включително кризи, имащи отражение върху целия финансов пазар и върху Банката. Описани са процесите по създаване и активиране на плана, както и използваните лимити и индикатори, свързани с превантивната оценка на уязвимостта на ликвидна и капиталова позиция на Банката, доходност и рисков профил и набелязани действия. Планът, също така, описва и анализира структурата и ключовите дейности на Банката, както и основните моменти в нейната стратегия. Основна част от плана е посветена на опциите за възстановяване - избраните мерки за възстановяване, оценка на количествен/качествен ефект, период за реализация и вероятност за изпълнение, както и оценка на резултатите от приложени стрес сценарии. Разработен е и план за комуникация с вътрешните структури на Банката и външни организации, както и етапи, последователност и обхват на действията свързани с активиране на плана за възстановяване.

II. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

- **Участия в други дружества на членовете на Назорния съвет и на Управителния съвет на Банката**

Никой от членовете на управителните и контролните органи на Банката не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник.

Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на Банката имат дялови участия в размер на повече 25% от капитала или са членове на управителни и контролни органи на дружества към 31 декември 2021г., както следва:

Членове на Надзорния съвет:

1. Цветелина Бориславова Карагьозова - данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Групата:

Наименование на дружеството	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
„СИЕСАЙЕФ“ АД	Пряко капиталово участие – 99,997% от капитала са собствени на Цветелина Бориславова Карагьозова и непряко капиталово участие чрез Фондация „Кредо Бонум“, която има 0,003% пряко капиталово участие;	Член на Съвета на директорите и Главен Изпълнителен директор
„Ай Ти Пи-България“ ЕООД	Пряко капиталово участие – 57,5% % от капитала са собствени на Цветелина Бориславова Карагьозова и непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 43,5% пряко капиталово участие;	-
Фондация „Кредо бонум“	-	Председател
Фондация „Типинг поинт“	-	Изпълнителен директор
Сдружение „Инициатива Глобална България“	-	Председател
Сдружение „Български съвет за устойчиво развитие“	-	Член на Управителния съвет
Фондация „Дигитализация и внедряване на нови технологии“	-	Председател на Управителния съвет
Сдружение „Национален борд по туризъм“	-	Член на Управителния съвет
Сдружение „Български ски училище“	-	Председател
„Ай Ди Ес Фонд“ АД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 50% пряко капиталово участие и чрез контролираното	

	„БАКБ Файненс“, което има 50% пряко капиталово участие.	
„ОРК Консулт“ ООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „АЙ ДИ ЕС Фонд“ АД, което има 75% пряко капиталово участие;	
„Витал Концепт“ ООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 36% пряко капиталово участие и чрез контролираното „Ай Ди Ес Фонд“ АД което има 44% пряко капиталово участие.	
„СИЕСАЙЕФ Хидро“ ЕАД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие	-
„ВЕЦ Станкова Река“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ Хидро“ ЕАД, което има 100,00% пряко капиталово участие	
„ЕРТ Хидро“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ Хидро“ ЕАД, което има 100,00% пряко капиталово участие	
„Дисиб“ ООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 87,43% пряко капиталово участие	
„Уиндекс“ ООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ Хидро“ ЕАД, което има 99,04% пряко капиталово участие и чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 0,96% пряко капиталово участие;	
„Пампорово Газ“ ЕАД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ Енерджи“ ЕАД, което има 100% пряко капиталово участие	
„СИЕСАЙЕФ Енерджи“ ЕАД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие.	
„Провиденти“ АД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „Дисиб“ АД, което има 35,70% пряко капиталово участие	
„Либерта Естейт“ ООД	Пряко капиталово участие – 50,33% от капитала на собствени на Цветелина Бориславова Карагъзова и непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 49,77% пряко капиталово участие	

„Съни Епъл“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие	
„Съни Фрутс България“ ООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „Ай Ти Пи-България“ ЕООД, което има 10% пряко капиталово участие, чрез контролираното „Съни Епъл“ ЕООД, което има 10% пряко дялово участие и чрез контролираното „Либерестейт“ ООД, което има 20% пряко капиталово участие	
„Ривал 5“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие	-
„Пампорово“ АД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 88,39% пряко капиталово участие и чрез контролираното „Деспред“ АД, което има 11,44% пряко дялово участие	-
„Монек – Юг“ АД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 79,50% пряко капиталово участие	-
„Порт България Уест“ ЕАД	Пряко капиталово участие – 58,11% от капитала на собствени на Цветелина Бориславова Карагьозова и непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 25,12% пряко капиталово участие, чрез контролираното „Деспред“ АД, което има 13,75% капиталово участие и чрез „Булджак“ ЕАД, което има 3,02 % капиталово участие; „	
„ПБ Мениджмънт“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „Порт България уест“ ЕАД, което има 100% пряко капиталово участие	
„Морска Мечта“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „Порт България уест“ ЕАД, което има 100% пряко капиталово участие	
„Булджак“ ЕАД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие	
„Сий Фууд“ ЕООД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 100% пряко капиталово участие	

„ПБ шипинг“ ООД	Пряко капиталово участие – 5,25% от капитала на собствени на Цветелина Бориславова Карагъзова и непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 0,21% пряко капиталово участие и и чрез контролираното „Порт България уест“ АД, което има 94,54% пряко капиталово участие	
„Деспред“ АД	Непряко капиталово участие чрез контролираното „СИЕСАЙЕФ“ АД, което има 93,78% пряко капиталово участие	

2. Петър Георгиев Атанасов – няма дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката.

3. Мартин Бойчев Ганев - данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката:

Наименование на дружеството	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
1. „Управление на проекти, енергия, екология,финанси“ АД	Пряко дялово участие – 90,00% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	
2. „Пасат България“ АД	Пряко дялово участие – 26,158% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	
3. „Папия 1“ ЕООД *	Пряко дялово участие – 100,00% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	Управител
4. „Зелени хълмове“ ЕООД *	Пряко дялово участие – 100,00% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	Управител
5. „Зелена Странджа“ ЕООД *	Пряко дялово участие – 100,00% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	Управител
6. „Изи сървисиз“ ООД *	Пряко дялово участие – 25,00% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	Управител
7. „ДК-Домостроене“ АД	-	Член на Съвета на директорите
8. „Анса Борима“ ООД	Пряко дялово участие – 50% от капитала са собствени на Мартин Бойчев Ганев	
9. „Български икономически форум“, организация с нестопанска цел	-	Член на Управителния съвет

* Дружествата по т. 3-7 образуват една обща група от дружества по смисъла на §1, т.13, буква (в) от допълнителните разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати и съответно се считат за едно участие.

Членове на Управителния съвет:

1. Г-н Илиан Петров Георгиев (Главен изпълнителен директор) – данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката:

Наименование на дружеството	на	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
„БАКБ Трейд“ ЕАД		-	Председател на Съвета на директорите
„БАКБ Файненс“ ЕАД			Член на Съвета на директорите
„Ай Ди Ес Фонд“ АД			Член на Съвета на директорите
„Пейнетикс“ АД			Член на Съвета на директорите
„Нивел Груп“ ООД		Пряко капиталово участие в размер на 50% от дяловете от капитала	
„Стана Винярд“ ООД		Пряко капиталово участие в размер на 98,00% от капитала;	

2. Г-н Александър Димитров Димитров (Изпълнителен директор) – данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката:

Наименование на дружеството	на	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
„Ел Ей Екс инвестмънтс“ ЕООД		Пряко дялово участие - 100% от капитала е собствен на Александър Димитров Димитров	
„Файър“ АД			Член на Съвета на директорите

3. Г-жа Лорета Иванова Григорова (Изпълнителен директор) – данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката:

Наименование на дружеството	на	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
„Тресантон“ ООД		Пряко дялово участие - 66% от капитала е собственост на Лорета Иванова Григорова	

4. Г-жа Силвия Кирилова Кирилова (член на Управителния съвет) – данни за дялови участия и/или участия в управителни и контролни органи в други дружества извън Банката:

Наименование на дружеството	на	Пряко притежаване на повече от 25% от капитала или непряко упражняване на контрол	Участие в управителни и контролни органи
Адвокатско дружество Кирилов и Кирилова			Управляващ съдружник

- **Конфликт на интереси (чл. 240б от Търговския закон)**

В съответствие с чл. 116б, ал. 1, т. 2 от ЗППЦК и съгласно Устава на Банката, членовете на Управителния съвет и на Надзорния съвет следва да избягват преки и косвени конфликти между своя интерес и интереса на Банката, а ако такива конфликти възникнат – своевременно и пълно да ги разкриват писмено пред съответния орган и да не участват, както и да не оказват влияние върху останалите членове на съвети при вземането на решения в тези случаи.

Никой от членовете на Надзорния или Управителния съвет на Банката няма потенциален конфликт на интереси между своите задължения към Банката, от една страна и личните си интереси, от друга страна.

Никой от членовете на Надзорния и Управителния съвет на Банката или свързано в тях лице не е сключвал сделки с Банката извън обичайната ѝ дейност. Всички сделки между Банката и членове на Надзорния и Управителния съвет, доколкото има такива, са сключвани при пазарни условия и след получени одобрения съгласно Устава на Банката и оперативните ѝ правила, при вземане предвид и прилагане на изискванията на вътрешните правила за разкриване и изгягване на конфликти на интереси и осигуряване на доверителност.

- **Придобити, притежавани и прехвърлени акции от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет**

През отчетния период г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова, Председател на Надзорния съвет, придоби пряко с прехвърлителна сделка 2 465 000 броя акции, съставляващи 9,98% от капитала на БАКБ АД.

Освен горепосоченото, през 2021г. никой друг член на Надзорния съвет и на Управителния съвет не е придобивал или прехвърлял акции от капитала на Банката.

- **Права за членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет за придобиване на акции и облигации на Банката**

Членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката нямат специални права и привилегии при закупуването на ценни книжа, емитирани от Банката. Банката няма бонус план за раздаване на опции върху собствените ѝ акции.

III. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие.

Ръководството преценява, че основният риск за Банката е свързан с въздействието на промените в икономическата среда върху представянето и бизнес резултатите на клиентите в следващи периоди. Ръководство на Банката оценява това събитие като некorigиращо, настъпило след отчетната дата и съответно в настоящия индивидуален финансов отчет не са отразени корекции в стойността на активите, ако такива биха били необходими, вследствие на значително увеличение на кредитния риск. На този етап на развитие на ситуацията и динамиката, с която тя се развива не може да се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти и последствия от конфликта върху дейността, активите и икономическото развитие на Банката. Ръководството е предприело подходящи мерки за ограничаване на възможните последствия върху дейността на Банката. Към 31 декември 2021 г., балансовата стойност на експозициите към контрагенти от Русия и Украйна е съответно 1,080 хил.лв и 169 хил. лева. Общата балансова стойност на вземания от клиенти от Русия и Украйна е в размер на 1,249 хил. лева или 0,09% от брутния кредитен портфейл. Експозициите са само към сектор „Домакинства“. Всички кредити са обслужвани редовно.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития след 31 декември 2021 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Банката за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

IV. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ПЛАНОВЕ ЗА 2022 г.

Изготвянето на плана за развитие на БАКБ АД през 2022 г. е базирано на утвърдената стратегия за развитие на банката в периода 2021-2023 г. и в максимална степен съобразено с условията, които пандемията от COVID-19 наложи в страната и света от началото на 2020 г. и предизвиканите сътресения в световната и европейска икономики и в частност – в банковата дейност. Основните рискове пред изпълнение на плана произтичат от разпространението на COVID-19 в България и в света и свързаните с него ограничителни мерки, ниската степен на ваксинация, повишаване цените на основните енергоносители, както и политическите промени в страната.

Като цяло европейската икономика се възстановява по-бързо от очакваното – посочват от Европейската комисия (ЕК) в междинната лятна прогноза, публикувана през м.юли 2021 г. Облекчаването на ограниченията, свързани с коронавируса, подпомагат по-бързото възстановяване, а постепенното отваряне на икономиките има допълнителен стабилизиращ ефект. Това дава основание за оптимизъм и ЕК прогнозира ръст на икономиката на Европейския съюз (ЕС) и еврозоната от 4.8% за 2021 г. и 4.5% за 2022 г. или увеличение спрямо предходните оценки с 0.6 пункта за икономиката на ЕС и с 0.5 пункта за еврозоната през 2021 г. и по 0.1% за 2022 г.

Европейската комисия ревизира нагоре своите прогнози за икономическия ръст в България до 4.6% през 2021 г. (3.5% в прогнозата през м.май) и спад до 4.1% за 2022 г. (при 4.7% в прогнозата през м.май). Пролетната прогноза на Министерството на финансите е базирана на допускането, че най-стриктните мерки срещу разпространението на COVID-19 ще бъдат през първото тримесечие на 2021 г., както в ЕС, така и в България, след което ускорението на ваксинационния процес ще подпомогне поэтапното премахване на ограниченията и плавно връщане към нормално функциониране на икономиките. На база на това е прогнозиран ръст от 5.5% на световната, 3.9% на европейската и 2.7% на българската икономика през 2021 г., съответно 4.2%, 3.9% и 3.6% за 2022 г. Отчетени са възможните рискове и положителни фактори за изпълнение на прогнозата.

От днешна гледна точка оптимизмът в известна степен изглежда прибързан – САЩ, Китай и Еврозоната вече растат по-бавно, отколкото инвеститорите се надяваха. Потребителските цени растат твърде бързо, инфлацията се ускорява. Това което посочват анализаторите е, че Делта варианта влияе по различен начин на икономиката – потиска по-малко растежа, но увеличава инфлацията. „Коронавирусът“ показва, че глобалните вериги за доставки лесно могат да бъдат ограничени, и това най-силно влияе върху малки и отворени икономики, като Българската.

Разработването на бюджета е базирано на следните вътрешни документи, предложения, прогнози и допускания:

- Насоки на УС, отразяващи поставените средносрочни стратегически цели, новите предизвикателства и тенденции в развитието на банковия сектор;
- Очакване за ръст на основни балансови и резултатни позиции – кредити, привлечени средства, приходи и разходи, разработени съвместно от водещите структурни звена с оглед изпълнение на поставените задачи, постигане на оптимални резултати, достигане на определени дялове и съотношения;
- Необходимостта от дигитализация на процеси, продукти и услуги;
- Намаляване обема проблемни кредити и реализация на придобити активи чрез набеязани мерки по конкретни експозиции, формулирани и описани в отделна Стратегия за намаляване на необслужваните кредити и управление на придобити обезпечения;
- Законодателни и регулаторни промени, касаещи банковата дейност;

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

БАКБ е кредитна институция и като такава няма специализирано звено за научноизследователска и развойна дейност.

Банката предоставя финансиране, съобразено със специфичните нужди на всеки клиент. Още през 2012 г. Банката започна да предлага стандартизирани кредитни продукти на своите клиенти по програмите си за кредитиране на физически лица и Малки и средни предприятия (МСП). БАКБ разглежда с приоритет финансирането на проекти с одобрена финансова помощ по оперативните програми на ЕС. В Банката функционира специализирано направление, насочено към работа с Европейски програми и финансови институции, с цел предоставяне на пълна гама от услуги на клиентите на БАКБ на всички етапи от процеса на реализация на проекти по Европейски програми.

VI. СОБСТВЕНИ АКЦИИ И ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ (чл. 187д от Търговския закон)

Банката не притежава собствени акции и не е купувала или продавала собствени акции за своя сметка.

Към 31 декември 2021 г. Банката има две 100% дъщерни дружества - „БАКБ файненс“ ЕАД и „БАКБ Трейд“ ЕАД. Към същата дата Банката има непряко дялово участие в размер на 50% от капитала на „Ай Ди Ес Фонд“ АД. Финансовите резултати на посочените дружества са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към 31 декември 2021 г. „БАКБ файненс“ ЕАД, „БАКБ Трейд“ ЕАД и „Ай Ди Ес Фонд“ АД не притежават собствени акции, не са купували или продавали собствени акции за своя сметка. Никое от дружествата, включени в консолидацията не притежава акции на Банката.

В края на 2021 г. приключи процедурата по доброволна ликвидация на 100% дъщерното дружество „Пейтех“ ЕООД.

VII. КЛОНОВЕ

Банката няма регистрирани клонове по смисъла на Търговския закон.

Освен чрез централния си офис в гр. София, ул. „Славянска“ № 2 (адрес на управление на БАКБ), през 2021 г. Банката осъществяваше дейността си чрез оперативни офиси в София (5), Бургас (2), Пловдив (2), Варна (2), Козлодуй (1), Кърджали (1), Пампорово (1), Чепеларе (1), Плевен (1), Русе (1), Стара Загора (1), Велико Търново (1) и Петрич (1), предлагащи пълен набор от банкови услуги. Целта на офисите е допълнителна подкрепа за ръста на клиентската база и доброто обслужване на съществуващата такава. Информация за местонахождението на офисите може да бъде намерена на интернет страницата на Банката.

Българо-американска кредитна банка АД
Доклад за дейността на консолидирана основа
към 31 декември 2021 г.

VIII. ИЗПОЛЗВАНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

През отчетния период БАКБ не е издавала нови корпоративни или ипотечни облигации.
Към 31 декември 2021 г. Групата няма задължения по издадени ценни книжа.

IX. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

1. Информация за спазването по целесъобразност на Кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя на КФН по чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК

Съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК „Българо-американска кредитна банка“ АД декларира, че и през 2021 г. спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“), одобрен с решение № 461-ККУ от 30.06.2016 г. на члена на КФН, изпълняващ правомощията на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ за кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 8, т. 1, буква „а“ от ЗППЦК, с последно изменение и допълнение от юли 2021 г.

Текстът на Националния кодекс за корпоративно управление е публикуван на уеб сайта на Комисията за финансов надзор www.fsc.bg

2. Информация за практиките на корпоративно управление, прилагани от Банката в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление

Банката счита, че разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление в достатъчна степен покриват изискванията за добро корпоративно управление на дружествата. В тази връзка Банката не прилага допълнителни практики на корпоративно управление, различни от тези, установени с Националния кодекс за корпоративно управление.

3. Обяснения кои части от Кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя на КФН по чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК не се спазват от Банката и основания за това

Пояснения за определени действащи в Банката корпоративни практики:

(1) Чл. 7.4., изр. последно от Кодекса „Управителният съвет приема и спазва Етичен кодекс“.

С решение от април 2012 г. и решение от 17 май 2018 г. Управителният съвет е одобрил Кодекс на поведение (Етичен кодекс) за служителите на Банката, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата и процедурите в ежедневната оперативна работа в Банката и въз основа на който служителите изпълняват задълженията си. Приетият Етичен кодекс е приложим за всички служители, както и за ръководството на Банката. В този смисъл Управителният съвет не е приемал етичен кодекс за поведение, приложим само и единствено за членовете на Управителния съвет, различен от този, който се прилага за цялата Банка.

(2) Чл. 9.2 от Кодекса: „Препоръчително е възнаграждението на членовете на Управителния съвет да се състои от основно възнаграждение и стимули“.

Изплатените през 2021 г. възнаграждения на изпълнителните членове на Управителния съвет (изпълнителните директори) на Банката са формирани само от основно възнаграждение и не са изплащани допълнителни стимули.

За дейността си членът на Управителния съвет на Банката, който не е натоварен с оперативното управление и представителството на Банката пред трети лица („неизпълнителен“ член на УС), не получава възнаграждение по договор за управление.

(3) Чл. 13.3, изр. второ от Кодекса: „Препоръчително е броят на последователните мандати на независимите членове (на Надзорния съвет) да бъде ограничен“.

Предвид препоръчителния характер на разпоредбата и липсата на такова изискване в приложимото законодателство, в Банката не е въведено подобно ограничение. БАКБ АД счита, че изискванията за независимост съгласно чл. 116а от ЗППЦК гарантират в достатъчна степен интересите на дружеството и акционерите (включително и на миноритарните акционери).

(4) Чл. 13.6, изр. второ от Кодекса: „Препоръчително е устройствените актове да дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Надзорния съвет могат да заемат ръководни позиции“.

С оглед на това, че Банката е „кредитна институция“ по смисъла на Закона за кредитните институции, се прилагат изискванията на чл. 10, ал. 5 от Закона за кредитните институции и наредбите по прилагането на

закона. Нормативната рамка подробно регламентира постове, които лице - член на управителен и надзорен орган на банка, има право да заема. БАКБ АД счита, че нормативната регламентация е достатъчна. БАКБ спазва заложените нормативни изисквания.

(5) Чл. 20 от Кодекса: „Желателно е да се прилага ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор“

С оглед спецификата на БАКБ като кредитна институция и разпредбата на чл. 76, ал. 4 от ЗКИ БАКБ съгласува предварително с БНБ избора на одиторите на банката. С оглед приложимото законодателство, през 2021 г. е извършен съвместен одит на БАКБ АД от две одиторски предприятия.

(6) Чл. 23.3.3 от Кодекса: „Корпоративните ръководства изготвят правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание“

Банката спазва нормативно установените правила съгласно Търговския закон и ЗППЦК относно организирането и провеждането на общите събрания на акционерите, като тези правила в достатъчна степен гарантират равнопоставеното третиране и правата на акционерите по време на Общите събрания на акционерите. През 2021г. Банката прие и Правила за корпоративни събития, идентифициране на акционери и провеждане на общо събрание на акционерите.

(7) Чл. 32 от Кодекса: „Корпоративните ръководства утвърждават и контролират спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация“

Банката спазва изискванията на приложимото законодателство съгласно ЗППЦК и подзаконовите нормативни актове за прилагането му, които регламентират в достатъчна степен изискванията при изготвяне на годишните и междинните финансови отчети. По отношение на разкриването на информация се прилагат съответните разпоредби на Вътрешните правила на БАКБ за прилагане на мерки срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса по финансово отчитане

Организационна и оперативна независимост на функцията по контрол на риска от бизнес направленията, които наблюдава и контролира Банката

Функцията по контрол на риска в БАКБ се изпълнява от дирекция „Управление на риска“, която е пряко подчинена на изпълнителен директор с ресор „Управление на риска“. В организационната структура на Банката дирекцията е на пряко подчинение на ресорния изпълнителен директор на Банката. Съгласно правилата за дейност и организационна структура на Банката, дирекция „Управление на риска“ е независима от бизнес направленията, отговорни за кредитиране, операции с клиенти и инвестиции, които са на пряко подчинение на друг изпълнителен директор.

За да се осигури съгласуваност между стратегическите цели на Банката, определени от ръководството и дейността на дирекциите, включително дирекция „Управление на риска“, ръководството е разработило матрица с показатели за риска, които се наблюдават от Одитния комитет на тримесечна база.

Система от контролни процеси за установяване, измерване, наблюдение и управление на рисковете

Системата от контролни процеси за установяване, измерване, наблюдение и управление на рисковете в Банката се базира на вътрешните правила и процедури, функционалните характеристики на отделните звена и длъжностните характеристики на служителите.

Редът за определяне на лимити в Банката е строго регламентиран и в зависимост от нивото в организационната структура, се одобрява и обсъжда от по-горните нива.

През 2021г. няма констатирани нарушения относно спазването на реда за определяне на правомощията и лимитите.

Кредитен риск

Кредитният процес в Банката се основава на принципа на разделение на функциите и компетенциите по анализа, вземането на решение за одобряване на кредити, управлението и контрола върху кредитните сделки. Осигурена е независимост на звената, ангажирани с контролни функции, от бизнес-направленията, които контролират.

Дейностите по идентифициране, наблюдение, управление на кредитния риск и ограничаване на негативното му проявление са регламентирани в приетите вътрешни нормативни документи – Политика за управление на риска, Политика за кредитната дейност, Инструкции за кредитиране на МСП и корпоративни клиенти, Инструкции за предоставяне на потребителски и ипотечни кредити на физически лица, Правила за контрол, управление и събиране на проблемни експозиции, Вътрешни правила за извършване на операции на финансовите пазари - лимити по банки-контрагенти, Ръководства за работа. Правилата са задължителни за спазване от структурните звена на Банката, пряко ангажирани с кредитната дейност. В тях подробно са разгледани сделките - носители на кредитен риск, правомощията на ангажираните с кредитна дейност структурни единици и служители, правомощията за разрешаване, процедурите и дейностите за предварителен, текущ и последващ контрол, вида и количеството на приеманите обезпечения, необходимите застраховки и други техники за редуциране на риска. Процесът по одобрение на кредитни сделки, съответно нивата за вземане на решения са ясно определени в действащите правила и са одобрени от УС на БАКБ АД. Съставът на комитетите, вземащи решения по кредитни сделки е определен от УС и във всеки един влизат представляващи Банката лица.

Наблюдението на кредитния риск се извършва на ниво отделна сделка, както и на портфейлна основа. Периодичната отчетност по отношение на кредитния риск, включваща информация за състоянието на кредитния портфейл, спазването на вътрешните и регулаторните лимити, нивото на риска от концентрация и др. се представя както на ръководството на Банката така и на редовните срещи на Независимия одитен комитет, Комитета по риска и Надзорния съвет.

Лимитите, свързани с кредитната дейност на Банката са съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции, външната нормативна уредба – директиви, регламенти, наредбите на БНБ и добрите банкови практики. Превишения на лимитите се докладват писмено на висшето ръководство на Банката.

Лимитите за експозиции по контрагенти се определят от Комитета по управление на активите и пасивите, в рамките на правата делегирани на Комитета от УС. Отдел „Пазари и ликвидност“ прави преглед и нови предложения за лимитите по контрагенти, съгласува ги с дирекция Управление на риска и ги представя за одобрение в КУАП не по-рядко от веднъж годишно. Отдел „Пазари и ликвидност“ може да предлага за одобрение от КУАП промяна, отпадане или добавяне на контрагенти при необходимост и при промяна на пазарната ситуация или позицията на даден контрагент.

Банката е възприела вътрешна политика и процедури за наблюдение и класификация на рисковите си експозиции и определяне на очаквани кредитни загуби. С тези документи се определят условията и реда за идентифициране на завишен кредитен риск и формиране на загуби от обезценка. Специализираният вътрешен орган за наблюдение, оценка и класифициране на рисковите експозиции, анализира наличната информация и определя размера на очакваните кредитни загуби на месечна база. .

Пазарен риск

Управлението на пазарния риск в Банката има за цел систематичното идентифициране, оценка, анализ, ограничаване, наблюдение и докладване на пазарния риск. Функциите и отговорностите на звената по идентифициране Рамката за управление на пазарния риск е дефинирана във Вътрешните правила за идентифициране, измерване и управление на пазарните рискове в дейността на БАКБ АД, Политика за управление на риска, Правила за извършване на операции на финансовите пазари, Правила за управление на ценни книжа в банков и търговски портфейл, Процедурите за одобрение на транзакциите на дирекция Разплащания.

Основните принципи залегнали в управлението на пазарния риск са: дефиниране и одобряване на стратегия по пазарния риск от УС на БАКБ, като част от общата стратегия за управление на риска; разделяне на отговорностите между лицата, които поемат и текущо управляват риска и тези които го контролират. Текущото управление на риска и извършването на сделки на финансовите пазари в БАКБ се извършва от отдел Пазари и ликвидност, в изпълнение на стратегията на Банката и според решенията на

Комитета по управление на активите и пасивите (КУАП) и Управителния съвет. Контролът на пазарните рискове и методологическо ръководство на процесите се извършва от Дирекция Управление на риска. Банката е определила система от лимити, с които цели ограничаване на пазарните рискове в ежедневните операции. Лимитите са групирани по съответната категория пазарен риск. Също така са определени лимити/нива на компетентност по видове дейности на служителите от отдел Пазари и ликвидност.

Валутен риск

Вътрешните правила за извършване на операции на финансовите пазари определят списък с широко-търгуеми валути, с които Банката извършва сделки, лимити за извършване на сделки на местния и международния междубанков валутен пазар и лимити за открити валутни позиции. Спазването на ограничението за търговия с валута се следи на системно ниво. Промяна в лимитите се извършва след съответно одобрение от КУАП. Надвишаване на лимити и/или ежедневни съотношения на откритата валутна позиция по контрагент, инструмент и др., се извършва единствено след разрешение на Изпълнителен директор. През 2021 г. не са отчетени нарушения на заложените ограничителни прагове.

Лихвен риск

Лихвената позиция на Банката се наблюдава и управлява текущо от отдел „Пазари и ликвидност“, който се отчита пред Комитета за управление на активите и пасивите всеки месец. Комитетът за управление на активите и пасивите оценява лихвения риск за банката в общия контекст на всички банкови операции и дейности. Отдел „Операционен, пазарен и други рискове“ към дирекция Управление на Риска осъществява независим текущ контрол върху откритата лихвена позиция, следи рисковите индикатори по отношение на лихвен дисбаланс и изготвя тримесечни отчети към ръководството.

Политиката на БАКБ е да намалява лихвения риск чрез отпускане на кредити с плаващ лихвен процент, съчетано с прилагане на фиксирани долни прагове така че да се ограничи потенциално негативно влияние, следствие от непаралелно или различно по време изменение на лихвите по актив и пасив.

Ценови риск

Банката се стреми към оптимално управление на ценовия риск, като инвестициите в ценни книжа се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите след анализ на кредитния риск на съответния емитент и потенциалните печалби на ниво сделка. Банката не поддържа търговски портфейл. Портфейлът е консервативен от гледна точка на контрагентски риск - инвестициите са предимно в български ДЦК.

Операционен риск

Системата за контрол на операционния риск включва разработени правила и методологии, които се прилагат при управлението на операционния риск, както и действащите системи, които ограничават грешки или злоупотреби.

Рамката за управление на операционния риск обединява:

1. Стратегията на Банката по отношение управлението на риска както и степента на рисковия толеранс, дефинирани в Политиката за управление на риска;
2. Организационен модел, основан на принципа на разделение на отговорности между управлението и контрол на риска и включващ три основни стълба - идентификация и управление на рисковете от страна на отделните бизнес линии, независим преглед, оценка и отчитане на риска от страна на функцията по управление на операционния риск, независима верификация на контролите, процесите и системите използвани за управление на операционния риск от страна на вътрешни и/или външни одитори
3. Система за отчетност, която обхваща изготвянето на доклади и информация относно характера и причините за настъпване на съществени операционни събития, както и цялостен анализ и оценка на динамиката на регистрираните събития по категории и бизнес линии и цели предоставяне на навременна и точна информация, която да подпомага ръководителите на бизнес звената, ръководството и Управителния съвет за вземането на подходящи решения за увеличаване на ефективността на рамката за управление на операционния риск

Към 31 декември 2021 г., управлението на операционния риск се извършва от дирекция „Управление на риска“ подпомагана от ръководителите на индивидуалните звена в Банката под прякото ръководство на УС.

Банката е разработила План за действия при настъпване на непредвидими обстоятелства и осигуряване непрекъсваемост на дейността на Банката, приет от Управителен съвет на 30 август 2012 г., обновен с решение на Управителния съвет от м.05/2020г. г., чиято цел е осигуряването на непрекъсваемост на дейността. БАКБ разполага с UPS (за Централата и офисите) за поддържане на дейността при аварийно спиране на електрозахранването. През 2021 г. не са прилагани техники, описани в Плана.

Риск от неспазване на нормативни изисквания (Compliance Risk)

Свързан със законови и регулаторни санкции, съществени финансови загуби или загуба от влошена репутация в резултат на неспазване на законите, наредбите, вътрешните правила и стандарти, кодекса за бизнес поведение, приложим към банковата дейност (заедно наричано спазване на закони, правила и стандарти).

В Банката е налична функция за спазване на нормативните изисквания – отдел „Нормативно съответствие и контрол“, който идентифицира и оценява риска от нормативно несъответствие в Банката, наблюдава и контролира всички дейности мерки, предприети за минимизирането на рисковете от нормативно несъответствие, контролира отразяването на промените в приложимите за банкова дейност регламенти във вътрешните политики, правила и процедури на съответствието на дейностите на Банката с тях, докладва рисковете от нормативно несъответствие на Управителния и Надзорния съвет на Банката, осигурява обучителна и консултантска дейност относно въпроси по съответствието в рамките на Банката. Спазването на нормативните изисквания е отговорност на всички служители и ръководни кадри на Банката, но и част от нейната корпоративна култура. В обхвата на функцията, като приоритет за нормативно съответствие и контрол попадат всички регулации, закони, наредби, указания свързани с банковата дейност. Цялата вътрешно банкова уредба следва да е обезпечена с достатъчен качествен и количествен набор от политики, правила и процедури, които да са в съответствие с регулаторните и законови изисквания. Звеното за нормативно съответствие и контрол в Банката, докладва регулярно на Ръководството за важни промени в регулаторната база, касаещи вътрешнобанковите политики и правила. Докладват се и идентифицирани рискове от несъответствие, както и набеязани мерки за тяхното минимизиране и ефективно управление. Банката е разработила политика и правила за въвеждане и организация на функцията за нормативно съответствие и контрол, които са разпространени до всички служители в БАКБ, които следва да са запознати с тях и стриктно да ги прилагат.

Допълнителни одиторски услуги

Одиторските дружества, извършващи одит на годишния счетоводен отчет на Банката (индивидуален и консолидиран), допълнително издават и Доклад за фактически констатации във връзка с надеждността на системите за вътрешен контрол по чл.76, ал.7, т1 от Закона за кредитните институции и Наредба 14, чл.5 за съдържанието на одиторския доклад за надзорни цели към 31 декември 2021 г. („Ърнст и Янг Одит“ ООД и „Афа“ ООД са издали такива доклади за Банката и към 31 декември 2020 г.).

4. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане

- (1) Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на чл. 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2021 г. акционерната структура на Банката е следната:

	31.12.2021 г.	
Акционер	Брой притежаван и акции	% от капитала
„СИЕСАЙЕФ“ АД	11 277 473	45,67
ЕлТиБиАй Холдингс ЛЛС (LTBI Holdings LLC)	8 822 068	35,73
Цветелина Бориславова Карагъзова	2 465 000	9,98
Други акционери	2 126 772	8,61
Общо	<u>24 691 313</u>	<u>100.00</u>

Значими преки акционерни участия в капитала на Банката са участията на акционерите „СИЕСАЙЕФ“ АД, LTBI Holdings LLC (ЕлТиБиАй холдингс ЕлЕлСи).

Г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова е акционер, притежаващ пряко 9,98% от капитала на БАКБ АД и същевременно е лице, което притежава над 50 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на прекия акционер „СИЕСАЙЕФ“ АД и съответно може да определя повече от половината от членовете на неговия Съвет на директорите. Въз основа на това г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова има значимо акционерно участие (пряко и косвено) в капитала на Банката.

(2) Притежатели на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Банката не е емитирала ценни книжа със специални права на контрол.

(3) Всички ограничения върху правата на глас.

Уставът на Банката не предвижда ограничения върху правата на глас на акционерите.

Подобни ограничения могат да възникнат по силата на закона в два случая: (а) надвишаването на определени прагове на акционерно участие без предварителното съгласие на БНБ съгласно ЗКИ и (б) гласуването на определени сделки със свързани лица по реда на чл. 114 от ЗППЦК.

(4) Правила, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Надзорния съвет и Управителния съвет и внасянето на изменения в устава

„Българо-американска кредитна банка“ АД има двустепенна система на управление, която се състои от Надзорен съвет и Управителен съвет. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат както физически, така и юридически лица, докато членовете на Управителния съвет могат да бъдат само физически лица.

Надзорен съвет

Българското законодателство и Уставът на Банката предвиждат, че Надзорният съвет трябва да се състои най-малко от три и не повече от седем члена, като към момента Надзорният съвет на БАКБ АД се състои от трима членове. Членовете на Надзорния съвет се избират и освобождават по решение на Общото събрание на акционерите, прието с мнозинство от две трети от представените на събранието акции. Според Закона за публично предлагане на ценни книжа, най-малко една трета от членовете на Надзорния съвет трябва да са независими лица (т.е. да не са акционери, притежаващи 25% и повече от капитала на Банката, да не са нейни служители или лица в трайни търговски отношения с Банката, да не са лица, свързани с посочените, с друг член на съвета на Банката, както и със самата Банка).

Надзорният съвет назначава и освобождава членовете на Управителния съвет и одобрява избора и овластяването на изпълнителните директори (двама или повече изпълнителни членове на Управителния съвет), както и оттеглянето на това овластяване.

Управителен съвет

Българското законодателство и Уставът на Банката предвиждат, че Управителният съвет се състои най-малко от три и не повече от девет члена, като към момента Управителният съвет на БАКБ АД се състои от четирима члена, от които трима са изпълнителни членове (главен изпълнителен директор и изпълнителни директори). Членовете на Управителния съвет се назначават и освобождават от Надзорния Съвет, за което се изисква и одобрение от БНБ.

Уставът на Банката предвижда, че кворум от най-малко половината от всички членове на Управителния съвет е необходим за провеждането на валидно заседание и вземане на решения. По правило решенията на Управителния съвет се приемат с обикновено мнозинство, освен ако законът или Уставът предвиждат друго. Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, избира най-малко двама от членовете си за изпълнителни членове (изпълнителни директори), които да представляват Банката и да отговарят за нейната дейност. Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани по всяко време от Надзорния съвет. Съгласно разпоредбите на приложимото законодателство, всеки член на Управителния съвет може да подаде оставка, давайки писмено шестмесечно предизвестие, адресирано до Банката.

Изменения и допълнения на Устава

Уставът на Банката предвижда, че решението за одобрение на изменения и допълнения в Устава на Банката се приема с мнозинство от поне две трети от представените акции с право на глас, присъстващи на Общото събрание на акционерите. Освен това, всяка промяна в Устава подлежи на предварително одобрение от БНБ.

Измененията и допълненията на Устава на Банката влизат в сила от датата на вписване на решението в Търговския регистър и одобрението на БНБ.

- (5) Правомощия на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет и по-специално, правото да се емитират или изкуват обратно акции.

Надзорен съвет

Основните правомощия на Надзорния съвет са упражняването на постоянен контрол върху дейността на Управителния съвет, включително одобряване на бизнес стратегията на Банката и нейния тригодишен бизнес план. Надзорният съвет следи функционирането на системите за управление и контрол на риска, както и управленските информационни системи. Надзорният съвет има правомощията да назначава и освобождава членове на Управителния съвет, да одобрява избора и овластяването на изпълнителните директори (двама или повече изпълнителни членове на Управителния съвет), както и оттеглянето на това овластяване.

Управителен съвет

Управителният съвет ръководи дейността на Банката съобразно закона. Управителният съвет взема решения за всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет. Управителният съвет отчита дейността си пред Надзорния съвет и пред Общото събрание на акционерите.

Емитиране на акции

Увеличението на капитала на Банката се извършва чрез издаване на нови акции съгласно действащото законодателство, включително: (1) с цел привличане на нови средства, (2) превръщане на част от печалбата на Банката в капитал, (3) трансформиране на част от средствата във фонд „Резервен” в капитал и (4) превръщане в акции на облигации, издадени като конвентуруеми.

Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван чрез увеличаване на номиналната стойност на вече издадени акции, както и чрез превръщане в акции на облигации, които не са издадени като конвентуруеми. Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван с непарични вноски или при условие, че акциите се придобият от определени лица, в нарушение на предимственото право на акционерите (по реда на чл.193, 195 и 196, ал.3 от Търговския закон), освен в специално предвидените в закона случаи.

По изключение, при условията, предвидени в чл. 113, ал. 2 от ЗППЦК (в рамките на оздравителна програма на Банката или по нареждане на БНБ, ако това се налага за осъществяване на вливане или търгово предложение за замяна на акции, както и за осигуряване на правата на притежатели на конвертируеми облигации или варанти) капиталът на Банката може да бъде увеличаван по реда на чл.193, 195 и 196, ал.3 от Търговския закон. За увеличението с непарични вноски се изисква писмено разрешение от БНБ.

Съгласно чл. 24, т. 2 от Устава на БАКБ АД, компетентен орган за приемане на решение за увеличение на капитала на Банката е Общото събрание на акционерите.

Обратно изкупуване на акции

Взимането на решение за обратно изкупуване на акции е от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите. Освен това, Банката може да изкупи обратно акциите си при наличието на писмено одобрение от БНБ съгласно Закона за кредитните институции, Търговския закон, ЗППЦК и други приложими закони.

Банката не може да упражнява правата си по обратно закупените акции. Тези права могат да бъдат упражнявани само след като Банката прехвърли акциите на трети лица.

През 2021 г. Банката, не е предприемала обратно изкупуване на свои акции. Банката не притежава собствени акции. Банката не е отпускала кредити, срещу свои акции, както и не е приемала за обезпечение собствени акции. Банката не е била страна по нито една от транзакциите, описани в чл. 187д и 187е от Търговския закон.

5. Състав и функциониране на управителните и надзорните органи на Банката и техните комитети

Надзорен съвет

Към 31 декември 2021 г. Надзорният съвет на БАКБ се състои от трима членове:

1. Г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова, Председател
2. Г-н Петър Георгиев Атанасов
3. Г-н Мартин Бойчев Ганев, независим член

Основните правомощия на Надзорния съвет са упражняването на постоянен контрол върху дейността на Управителния съвет, включително одобряване на бизнес стратегията на Банката и нейния тригодишен бизнес план. Надзорният съвет следи също функционирането на системите за управление и контрол на риска, както и управленските информационни системи. Надзорният съвет има правомощията да назначава и освобождава членове на Управителния съвет, да одобрява избора и овластяването на изпълнителните директори (двама или повече изпълнителни членове на Управителния съвет), както и оттеглянето на това овластяване. Одобрението на Надзорния съвет се изисква и за решенията на Управителния съвет относно:

- вътрешната и организационна структура на Банката и значими организационни промени;
- вътрешните правила, уреждащи обхвата, условията и реда за извършване на сделките и операциите на Банката;
- откриване и закриване на клонове;
- увеличаване на капитала на Банката, съгласно овластяването на Управителния съвет съгласно Устава;
- придобиването и отчуждаването на дялови участия, в предвидените от закона и Устава случаи;
- проекти за изменение и допълнение на Устава;
- сделки с недвижими имоти, извън свързаните с принудително изпълнение върху обезпечения по кредити и надвишаващи праговете, определени с Правилата на Надзорния съвет и други вътрешни правила на Банката;
- овластяване на прокуристи;
- предоставяне на кредити, формиращи голяма експозиция над 10% от капитала на Банката и кредити на членове на съветите и администраторите на Банката; и
- емитиране на облигации при номинална стойност на емисията надвишаваща 1/3 от капиталовата база на Банката.

Управителен съвет

Към 31 декември 2021 г. Управителният съвет на БАКБ се състои от четирима членове:

1. г-н Илиан Петров Георгиев, член на УС и Главен изпълнителен директор
2. г-н Александър Димитров Димитров, член на УС и Изпълнителен директор
3. г-жа Лорета Иванова Григорова, член на УС и Изпълнителен директор;
4. г-жа Силвия Кирилова Кирилова, член на УС

Управителният съвет ръководи дейността на Банката съобразно закона. Управителният съвет взема решения за всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет. Управителният съвет отчита дейността си пред Надзорния съвет и пред Общото събрание на акционерите.

Най-важните решения на Управителния съвет, които изискват одобрение от Надзорния съвет са описани по-горе.

Одитен комитет

Одитният комитет на БАКБ се състои от трима членове, от които двама са членове на Надзорния съвет, а един член е независим от Надзорния съвет, както следва:

1. Г-н Мартин Бойчев Ганев, член на Надзорния съвет, председател на Одитния комитет;
2. Г-н Петър Георгиев Атанасов, член на Надзорния съвет;
3. Г-жа Райка Стоянова Онцова, независим член на Одитния комитет;

Одитният комитет е специализиран орган на Банката с функции съгласно Закона за независимия финансов одит.

Одитният комитет се избира от Общото събрание на акционерите Банката и изпълнява следните функции:

- контролира качеството и целостта на счетоводната политика, финансовите отчети и практиките по разкриване на информация;
- наблюдава процесите на финансовата отчетна дейност;
- следи за спазването на приложимите нормативни разпоредби, данъчните задължения и относимите правилници за вътрешния ред и правила за "бизнес етика";
- наблюдава независимостта и ефективността на вътрешния одит;
- наблюдава външните (независими) одитори и следи за тяхната независимост в съответствие с изискванията на действащото законодателство или регулативни органи, включително в случаите на предоставяне на допълнителни услуги;
- наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
- наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;
- препоръчва на Общото събрание избирането на външни (независими) одитори за извършване на независим финансов одит

Комитет по риска

Комитетът по риска на БАКБ е формиран с решение на Надзорния съвет на БАКБ от 09 септември 2014 г., с функции и задължения на Комитета съгласно изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете. Комитетът по риска се състои от тримата членове на Надзорния съвет, както следва:

1. г-н Петър Георгиев Атанасов, председател;
2. г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова;
3. г-н Мартин Бойчев Ганев;

Комитетът по риска подпомага Надзорния съвет и Управителния съвет в управлението, наблюдението и контрола на поеманите от Банката рискове. Комитетът по риска изпълнява и следните функции:

- съветва и консултира Надзорния съвет и Управителния съвет по отношение на настоящия и бъдещ рисков толеранс/апетит, както и по отношение на контрола върху изпълнението на стратегията на Банката;
- наблюдава ефективността на рамката, системите и процесите свързани с управлението на рисковете и предлага на Надзорния съвет и Управителния съвет мерки за подобряване на съществуващата организация и контроли;
- проверява адекватността на прилаганите според Политиката за възнаграждения стимули спрямо капитала, ликвидността, изпълнението на бизнес плана
- наблюдава прилаганата ценова политика и прави предложения до Надзорния съвет и Управителния съвет за корекция при констатирани отклонения от бизнес модела и рисковата стратегия;
- подпомага Надзорния съвет и Управителния съвет при контрола и оценката на достатъчността на капитала, ликвидността и източниците на финансиране на Банката;
- наблюдава спазването на вътрешните правила и съответствието им с нормативната уредба.

Комитет по възнагражденията

В Банката не функционира Комитет по възнагражденията като самостоятелен спомагателен орган. Всички функции, задължения и правомощия, свързани с управление на възнагражденията в Банката съгласно Политиката за възнагражденията на БАКБ и Наредба №4 на БНБ за възнагражденията в банките, се осъществяват от Надзорния съвет на БАКБ.

6. Политика на многообразие, прилагана от Банката по отношение на управителните и надзорните органи

По отношение на БАКБ като „кредитна институция“ по смисъла на ЗКИ се прилагат специални нормативно установени критерии при избора и одобрението на кандидатите за членове на съветите на Банката, включително но не само изисквания за образование, квалификация и професионален опит, надеждност и пригодност и пр.

БАКБ декларира следната информация във връзка с многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет:

Надзорен съвет

- Всички членове на Надзорния съвет на БАКБ АД имат завършено висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“;
- Всички членове на Надзорния съвет притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност;
- Всички членове на Надзорния съвет отговарят на останалите изисквания за заемане на съответната длъжност съгласно изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции;
- В състава на Надзорния съвет са включени лица както от мъжки, така и от женски пол (председателят на Надзорния съвет е от женски пол, а другите двама членове - от мъжки пол);

Управителен съвет

- Всички членове на Управителния съвет на БАКБ АД имат завършено висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“, като четирима от членовете на Управителния съвет са със завършено висше икономическо/ финансово образование, а един член на Управителния съвет е със завършено висше юридическо образование;
- Изпълнителните членове на Управителния съвет (изпълнителните директори) са работили най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции в банка или в сравнимо с банка дружество или институция;
- Всички членове на Управителния съвет отговарят на останалите изисквания за заемане на съответната длъжност съгласно изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции;
- В състава на Управителния съвет са включени лица както от мъжки, така и от женски пол (двама от членовете на Управителния съвет са от женски пол, а останалите - от мъжки пол);

В допълнение Банката прилага и спазва следните принципи като част от многообразието в състава на Надзорния съвет и Управителния съвет:

- съставите на Надзорния съвет и на Управителния съвет се структурират по начин, който да гарантира професионализма, безпристрастността и независимостта на решенията им във връзка с дейността на Банката;
- след избирането си членовете на Съветите се запознават с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на Банката;
- членовете на Съветите повишават постоянно професионалната си квалификация;
- членовете на Съветите разполагат с необходимото време за изпълнение на своите задачи и отговорности; изпълнителните членове на Управителния съвет (изпълнителните директори) присъстват ежедневно на адреса на управление на дружеството;

Въз основа на гореизложеното БАКБ счита, че спазването на описаните принципи и норми в достатъчна степен гарантира по-голяма прозрачност в предоставяната от Банката информация, води до подобряване на резултатите при ограничени разходи, до по-добро управление на нефинансовите рискове и пр. Спазването и оповестяването на тези принципи действат като катализатор за увеличаване и подобряване на резултатите на Банката в областта на корпоративната социална отговорност, което може да доведе до положително влияние върху начина, по който Банката се възприема от обществото и съответно - от потребителите.

Оповестяванията, съдържащи се в този Годишен доклад за дейността, свързани с действията и политиките, които Банката прилага в областта на екологията и опазването на околната среда, води до по-добро управление на ресурсите и вътрешната информираност за устойчивостта.

Х. ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 10 НА НАРЕДБА № 2 НА КФН

(1) Информация за основните категории предоставени услуги, приходи и източници на приходи и тяхната динамика през 2021 г.

Българо-американска кредитна банка АД е лицензирана кредитна институция с пълен лиценз за извършване на всички банкови дейности съгласно Закона за кредитните институции, съответно – основните категории услуги, които БАКБ предлага включват предоставяне на кредити и друго финансиране за своя сметка и на собствен риск и публично привличане на влогове и други възстановими средства. Подробна информация за привлечените депозити и предоставените кредити се съдържа в Раздел I „Преглед на финансовото състояние“ на този Доклад.

(2) Основни пазари, източници на финансиране и кредитна концентрация

Таблицата по-долу показва разбивка на източниците на приходи на Групата на консолидирана основа, както и процентната промяна на приходите по източник за 2021 г. в сравнение с 2020 г.

ПРИХОДИ	2021		2020		2021/2020
	(хил.лв.)	%	(хил.лв.)	%	%Δ
Приходи от лихви	49 907	75.85	48 252	77.05	3.4%
Нетни приходи от такси и комисиони	11 688	17.76	9 651	15.41	21.1%
Други нелихвени приходи, нетно	4 199	6.38	4 718	7.53	-11.0%
ОБЩО	65 794	100%	62 621	100%	5.1%

Приходите от лихви представляват 75.85% от общите приходи на Групата. По-детайлна дискусия и допълнителна информация, се съдържа в раздел *Финансови резултати от дейността* по-горе.

Банката оперира на територията на България, където генерира приходите си.

БАКБ няма инвестиции извън България, с изключение на суми, пласирани на междубанковия паричен пазар и разплащателни сметки в чуждестранни банки с висок кредитен рейтинг. Портфейлът от дългови ценни книжа на БАКБ се състои от български държавни и корпоративни ценни книжа. През 2021 г., Банката продължи и разшири успешното предлагане на депозитни продукти за физически лица на пазара в Германия и Испания. Към края на 2021 г. депозитите от Германия и Испания представляват съответно 3.6% и 0.7% от общите депозити на клиенти и 3.5% и 0.7% от пасивите на Групата. Поради големия брой клиенти от Германия и Испания, няма отделен клиент на този пазар с дял над 10% от разходите на Групата.

В кредитния портфейл на Банката са включени основно кредити на клиенти, живеещи и опериращи в България. Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. няма експозиции към други държави, които общо да надвишават 10% от стойността на активите на Банката. За 2021 г. няма кредитополучател на Групата, който е генерирал повече от 10% от приходите на Банката. Същевременно няма клиент, на който са платени повече от 10% от оперативните разходи на БАКБ (вкл. разходи за лихви, разходи за такси и комисионни и други оперативни разходи).

По-детайлна дискусия на източниците на финансиране се съдържа в раздел *Капиталови ресурси* по-горе.

(3) Големи сделки или сделки от съществено значение за дейността през 2021 г.

Съобразно изискванията на Наредба № 2 Банката приема за праг на същественост на сделките си праговете по чл. 114 от ЗППЦК.

През 2021 г. Банката не е сключвала сделки на голяма стойност по чл. 114, ал. 1 от ЗППЦК, що се отнася до нейните активи или пасиви.

(4) Сделки със свързани лица, предложения за сключване на сделки със свързани лица, сделки извън обичайната дейност или сделки, които съществено се отклоняват от пазарните условия

През 2021 г. Банката е сключвала сделки със свързани лица при пазарни условия в рамките на обичайната си дейност. Основните сделки със свързани лица представляват депозити на членове на ръководните органи, кредити на дъщерни предприятия и други свързани лица. Подробна информация относно сделките със свързани лица се съдържа в Приложение 31 към консолидираните финансови отчети за 2021 г.

(5) Необичайни събития и показатели със значително влияние върху дейността

Няма такива събития и показатели за 2021 г.

(6) Сделки, водени извънбалансово

Неусвоените кредити представляват кредити, които са одобрени, но не са отпуснати на клиента. Към 31.12.2021 г. неусвоените кредити съставляват 8.4% от нетните кредити (2020 г: 5.6%). По-подробна разбивка на задбалансовите експозиции се съдържа в Приложение 28 към индивидуалните финансови отчети за 2021 г., както и в секция „Избрана финансова информация“ по-горе.

(7) Информация за дялови участия и инвестиции

Справедливата стойност на ценните книжа, класифицирани „По справедлива стойност през ДВД“ към 31.12.2021 г. е представена в Приложение 17 към индивидуалния финансов отчет за 2021 г.

Към 31 декември 2021 г. Банката има дялово участие в следните дружества:

Собственик	Дружество	Брой притежавани акции/ дялове	Номинална стойност на 1 акция/ 1 дял	Дата придобиване	на % от капитала
БАКБ	„БАКБ файненс“ ЕАД	3 000 000	1.00	13.4.2006	100.00
БАКБ	„БАКБ Трейд“ ЕАД	50 000	1,00	13.06.2013	100.00
БАКБ	Българска фондова борса-София АД	20 000	1.00	13.3.2003	0.30
БАКБ	Пейнетикс АД	34 306	8.00	12.03.2020	7,78%
БАКБ	Файър АД	82 657	1.00	12.03.2020	8,7%
БАКБ	Тикси АД	5 385	1.00	26.04.2021	6,25%

Основните недвижими имоти, притежавани или наети от Банката за оперативни цели, са следните:

Адрес	Описание	Вид права	Площ (м ²)
Ул. „Славянска“ №2 1000 София	Сграда на Централния офис	Договор за наем със срок до м. декември 2026 г.	2 691,43 (78,912% от общата площ на сградата)
Ул. „Кракра“ № 16 1504 София	Сграда за оперативна дейност	Право на собственост	2 321 кв.м.
Бул. Витоша № 202 гр. София	Офис Южен парк	Договор за наем със срок до м. декември 2027г.	172,22
Бул. „Цариградско шосе“ № 159 гр. София	Офис Изток	Договор за наем със срок до м. септември 2026г.	182
Ул. „Хенрих Ибсен“ №13 гр. София, 1407	Офис Парадайс	Договор за наем със срок до м. декември 2023г	205,30
Ул. „Ванга“ №14 гр. Петрич	Офис Петрич	Договор за наем със срок до м. януари 2025г	306
ул.„Белград“ № 6 4000 Пловдив	Офис Пловдив 1	Договор за наем със срок до м. март 2022 г.	287
Бул. „Шести септември“ № 152 4000 Пловдив	Офис Пловдив 2	Договор за наем със срок до м. юли 2022 г.	115
бул. „Цар Симеон Велики“ № 76 6000 Стара Загора	Офис Стара Загора	Договор за наем със срок до м. март 2023г.	179
ул. „Братя Миладинови“ 68 9000 Варна	Офис Варна	Договор за наем със срок до м. януари 2027г.	253
бул. „Осми приморски полк“ №100 гр.Варна	Офис Орбита	Договор за наем със срок до м. март 2024г.	102,66
Ул. „Адам Мицкевич“ No.5 гр.Бургас	Офис Бургас 1	Право на собственост	157
Ул. „Фердинандова“ № 57 Гр. Бургас	Офис Бургас 2	Договор за наем със срок до м. април 2022г.	592
Ул. „Деспот Слав“ № 1 Гр. Кърджали	ОРМ Кърджали (Отдалечено работно място)	Договор за наем със срок до м. май 2023 г.	11
Ул. „Стефан Караджа“ № 3 Гр. Кърджали	Офис Кърджали	Договор за наем със срок до м. февруари 2024 г.	167
Ул. „Александровска“ № 4 Русе	Офис Русе	Договор за наем със срок до м. юни 2024г.	182
Ул. „Данаил Попов“ № 15	Офис Плевен	Договор за наем със срок до м. май 2024	171

Плевен			
Ул.“П. Р. Славейков“№ 39 Плевен България	Търговско помещение	Договор за наем със срок до м. август 2023	62,70
Ул. „Христо Ботев“ № 41 Козлодуй	Офис Козлодуй	Договор за наем със срок до м. септември 2024 г.	90,60
Хотел „Орловец“/Хотел “Перелик“ Пампорово	Рецепция/офис Пампорово	Договор за наем със срок до м. декември 2022г.	5
Ул. „Ивайло“ № 1 Велико Търново	Офис Велико Търново	Договор за наем със срок до м. февруари 2026 г.	215,80
Ул. Хан Аспарух No 7, гр. Чепеларе, общ. Чепеларе	Офис Чепеларе	Договор за наем със срок до м. март 2023г.	107
ул.“Васил Левски“ №1Б. с.Казичане, р-н Панчарево София	Търговско помещение	Договор за наем със срок до м. октомври 2029 г.	655,84

Както е оповестено в индивидуалните финансови отчети на Групата за 2021 г., считано от 1 януари 2017г. Банката промени счетоводната си политика по отношение последващото оценяване на инвестиционните си имоти и същите са оценени в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност. Съгласно изискванията на приложимите МСФО, информацията за предходните отчетни периоди е преизчислена по подходящ начин и представя притежаваните инвестиционни имоти все едно винаги са били отчитани по модела на справедливата стойност. През 2021 г. Банката е продала недвижими имоти, класифицирани като инвестиционни с брутна отчетна стойност 6,8 млн. лв., като същевременно е придобила имоти, класифицирани като такива за 9,8 млн.лв. В допълнение, по решение на ръководството „активи за продажба“ с балансова стойност 1,7 млн.лв. са прекласифицирани като инвестиционни имоти. Балансовата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2021 г. е в размер на 103,5 млн.лв. (2020: 98,8 млн.лв.). Към 31.12.2021 г. балансовата стойност на активите за продажба е 17,5 млн.лв. (2020: 20,9 млн.лв.), като през периода са придобити нови активи в размер на 740 хил.лв., а чрез продажба са реализирани активи с балансова стойност 2,2 млн.лв.

Сумите по двете позиции показват общо увеличение от 1,1% спрямо края на предходната година. За тези активи в процес е поетапна реализация, която се подпомага от специализиран отдел в Банката.

Информация за отчитането на Инвестиционните имоти и Активите за препродажба се съдържа съответно в Приложение 19 и Приложение 21 към консолидираните финансови отчети на Групата за 2021

(8) Информация за сключените от емитента и от дъщерните дружества в качеството си на заемополучатели договори за заем.

Както е посочено по-горе, Банката ползва финансиране от „Българска банка за развитие“ АД по партньорската програма на ББР „Напред“. Детайлно описание на параметрите на финансовото споразумение се съдържа по-горе в Раздел I „Преглед и избрана финансова информация“, секция „Капиталови ресурси“ на настоящия Годишен доклад за дейността.

Дъщерните дружества на Банката - „БАКБ файненс“ ЕАД и „БАКБ трейд“ ЕАД ползват финансиране под формата на банкови кредити, предоставени от Банката като кредитодател. Подробно описание на параметрите по банковите кредити се съдържа в таблиците по-долу.

Българо-американска кредитна банка АД
 Доклад за дейността на консолидирана основа
 към 31 декември 2021 г.

„БАКБ Файненс“ ЕАД

Договор за кредит № 003940.03 от 30.09.2014 г.

Кредитодател	БАКБ АД
Първоначален размер	1 000 000 Евро
Неизплатена част от кредита към 31.12.2021 г.	491 711,32 Евро
Падеж	20.09.2022г.
Ценови условия:	6M Euribor + надбавка, не по-малко от 4%
Обезпечение:	Залог на парични средства по сметка в размер на 516 404,80 евро

„БАКБ Трейд“ ЕАД

Договор за кредит № 026158.01 от 12.02.2014 г.

Кредитодател	БАКБ АД
Първоначален размер	200 000 Лева
Неизплатена част от кредита към 31.12.2021 г.	0 лева
Падеж	20.02.2022 г.
Ценови условия:	Такса управление - 0,25% Такса Ангажимент - 0,25% Лихвен процент – 5% - фиксиран
Обезпечение:	Залог върху съвкупност от настоящи и бъдещи вземания

Договор за кредит № 026158.03 от 12.02.2014 г.

Кредитодател	БАКБ АД
Първоначален размер	400 000 лева
Неизплатена част от кредита към 31.12.2021 г.	0 лева
Падеж	20.04.2022 г.
Ценови условия:	Такса управление - 0,25% Лихвен процент – 5% - фиксиран
Обезпечение:	1. Втори по ред залог върху съвкупност от всички настоящи и бъдещи вземания 2. Първи по ред залог на стоки в оборот /по съответната сделка

Договор за кредит № 026158.06 от 08.07.2020 г.

Кредитодател	БАКБ АД
Първоначален размер	14 000 000 лева
Неизплатена част от кредита към 31.12.2021 г.	13 912 538,96 лева
Падеж	20.04.2022 г.
Ценови условия:	Такса управление - 1% Лихвен процент – 4,5% - фиксиран
Обезпечение:	1. Първи по ред залог върху съвкупност от всички настоящи и бъдещи вземания 2. Първи по ред залог на сметки 3. Първи по ред залог на съвкупност от маслодайни култури 4. Първи по ред залог на финансов актив 5. Запис на заповед

(9) Получени и предоставени заеми, издадени гаранции или други поети задължения

Банката е кредитна институция, която предоставя банкови услуги и отпускането на кредити, издаването на банкови гаранции, както и приемането на депозити представляват основната част от дейността си. Повече информация относно кредитния портфейл и структурата на финансиране на Банката е изложена по-горе, както и в Приложения 15, 24-25, 28 и 32 и към консолидирания финансов отчет на Групата за 2021 г.

(10) Използването на средства от емитиране на нови облигации или акции

Към 31 декември 2021 г. Групата няма задължения по издадени ценни книжа.

(11) Сравнение на финансовите резултати с публикувани прогнози

Групата не публикува прогнозни резултати.

(12) Стратегия за привличане на финансиране

Исторически, стратегията за привличане на финансиране на Банката е съобразявана с преобладаващо дългосрочно финансиране, което изискваше целевия пазар на Банката и е насочвана към заемане на дългосрочни средства от институционални източници като международни финансови институции, чуждестранни банки и от капиталовия пазар. Постигнатите резултати от изпълнението на депозитната стратегия на Банката през последните три финансови години са отлични като депозитите на клиенти достигат 1 908,5 млн. лв. към 31.12.2021 г.

Повече информация относно финансирането на Банката се съдържа в секции „Капиталови ресурси“ и „Управление на риска“ по-горе.

(13) Инвестиционни намерения и тяхното финансиране

Кредитите и аванси на клиенти формират основната част от активите на Банката. БАКБ продължава да преследва целите си за финансиране на малки и средни предприятия и същевременно ще търси диверсификация на портфейла си чрез експозиции към корпоративни клиенти и икономически сектори с устойчиви показатели като възобновяемите енергийни източници, както и към продукти и услуги в сферата на банкирането на дребно. Банката разглежда с приоритет и финансирането на проекти с одобрена финансова помощ по оперативните програми на ЕС.

Информация относно възможностите на Банката да финансира ръста на кредитния си портфейл и свързаните с това финансови рискове се съдържа в секции „Капиталови ресурси“, „Ликвидност“ и „Управление на риска“ по-горе.

(14) Промени в принципите на управление на Банката и нейната икономическа група

През 2021 г. Банката не е променяла принципите си на управление.

Банката декларира, че спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя на КФН, отговарящ за управление „Надзор на инвестиционната дейност“, като кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7 от ЗППЦК.

Подробен анализ на спазването на принципите на корпоративно управление съгласно Националния кодекс за корпоративно управление се съдържа в Раздел VIII „Декларация за корпоративно управление“ по-горе.

(15) Вътрешен контрол и управление на риска

Банката има ясно дефинирани оперативни процедури по отношение на вътрешния контрол, които се обновяват и допълват при необходимост, за да отразяват разрастващия се бизнес на Банката. Организационната структура на Банката и политиката по отношение на човешките ресурси е създадена така, че да осигурява контрол и управление на всички области от банковите операции от компетентни и висококвалифицирани служители. Също така, Специализираната служба за Вътрешен одит контролира и проверява прилагането на системите за вътрешен контрол в Банката и докладва резултатите от този

преглед директно на Надзорния съвет и на Общото събрание на акционерите. Ръководството на Банката счита, че системите за вътрешен контрол на Банката са адекватни за размера и дейността, като Банката продължава да ги обновява и усъвършенства.

Повече информация относно управлението на риска се съдържа в раздел *Управление на риска* по-горе.

(16) Промени в Управителния съвет и Надзорния съвет на Банката

В рамките на отчетния период не са извършвани промени в състава и числеността на Надзорния съвет на Банката.

В рамките на отчетния период и съгласно решение на Надзорния съвет на БАКБ АД от 13.12.2021 г. са приети промени в състава и числеността на Управителния съвет на Банката, изразяващи се в освобождаването на г-н Васил Стефанов Симов като член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на БАКБ АД.

След вписването на посоченото обстоятелство в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, считано от 29.12.2021 г. Управителният съвет на „Българо-американска кредитна банка“ АД се състои от четири члена, както следва:

1. Г-н Илиан Петров Георгиев, Главен изпълнителен директор;
2. Г-н Александър Димитров Димитров, Изпълнителен директор;
3. Г-жа Лорета Иванова Григорова, Изпълнителен директор;
4. Г-жа Силвия Кирилова Кирилова, член на Управителния съвет;

Считано от 29.12.2021 г. начинът на представяване на „Българо-американска кредитна банка“ АД е, както следва: „Българо-американска кредитна банка“ АД се представлява винаги заедно от всеки двама измежду Главния изпълнителен директор и Изпълнителните директори: Илиан Петров Георгиев - Главен изпълнителен директор; Александър Димитров Димитров - Изпълнителен директор; Лорета Иванова Григорова - Изпълнителен директор.

(17) Акции на Банката, притежавани от членове на висшия мениджмънт

Таблицата по-долу показва участията на членовете на Надзорния и Управителния съвети в акционерния капитал на Банката към 31 декември 2021 г.

	Брой притежавани акции	% от издадения акционерен капитал
Цветелина Бориславова	2 465 000	9,98
Мартин Ганев	-	-
Петър Атанасов	-	-
Илиан Георгиев	-	-
Александър Димитров	-	-
Лорета Григорова	-	-
Силвия Кирилова	1 600	0,0065%

Както е посочено по-горе г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова е лице, което упражнява контрол върху прекия мажоритарен акционер на БАКБ - „СИЕСАЙЕФ“ АД.

Освен както е посочено по-горе, никой член на Надзорния съвет и Управителния съвет на Банката няма друго участие в акционерния капитал на Банката.

През отчетния период Банката не е предоставяла опции върху ценни книжа на Банката на членовете на управителните и контролните си органи.

(18) Права и привилегии на Директорите при закупуването на акции или облигации, емитирани от Банката

Членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката нямат специални права и привилегии при закупуването на ценни книжа, емитирани от Банката. Банката няма бонус план за раздаване на опции върху собствените си акции.

(19) Съдебни, административни и арбитражни производства

Банката не е страна по висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер от 10 и/или над 10 на сто от собствения ѝ капитал.

Във връзка с обичайната си дейност и в частност с активното управление на портфейла от необслужвани експозиции, през 2021 г. Банката е страна по производства по принудително изпълнение и/или производства по несъстоятелност срещу длъжници за събиране на просрочени вземания.

(20) Директор за връзки с инвеститорите

Петър Любомиров Николов
ул. „Славянска“ № 2
София 1000
Тел.: +35929058271
Факс: +35929445010
E-mail: ir@bacb.bg
Web site: www.bacb.bg

XI. ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 КЪМ ЧЛ. 10 НАРЕДБА № 2 на КФН

(1) Информация за ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар

Българо-американска кредитна банка АД няма издадени ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар на територията на Република България и друга страна-членка.

(2) Информация за прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на акционерите на БАКБ АД

Акционер	Брой притежавани акции (пряко и/или непряко) към 31.12.2021 г.	Процент от гласовете в Общото събрание на акционерите към 31.12.2021 г.
“СИЕСАЙЕФ” АД (CSIF)	Пряко притежава 11 277 473 броя акции	45,68%
Цветелина Бориславова Карагъзова – пряко и непряко като лице, което упражнява контрол върху прекия акционер СИЕСАЙЕФ АД (притежава 99.99% от акциите на СИЕСАЙЕФ АД)и	Пряко притежава 2 465 000 броя акции Непряко (чрез контролираното “СИЕСАЙЕФ” АД) притежава 11 277 473 броя акции	9,98% 45,68%
LTBI Holdings LLC (Ел Ти Би Ай Холдингс Ел Ел Си)	Пряко притежава 8 822 068	35,73%

Посочената по-горе информация е изведена от (1) книгата на акционерите, която се води от „Централен депозитар” АД, (2) данните от получените уведомления за разкриване на дялово участие по чл. 145 и 146 от ЗППЦК и (3) предоставените във връзка с проведените Общи събрания на акционерите пълномощни и придружаващи учредителни документи на акционери на БАКБ АД.

(3) Информация за акционери със специални контролни права

Никой от акционерите на БАКБ АД няма специални контролни права.

(4) Ограничителни споразумения между акционерите

Банката няма информация за споразумения между акционерите си, които биха могли да доведат до ограничения при прехвърлянето на акции или при упражняване правото на глас

(5) Съществени договори на Банката, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Банката при осъществяване на задължително търгово предлагане

Доколкото е известно на Банката, няма такива споразумения или договори.

Вътрешен контрол и контролна среда

Вътрешният контрол включва следните компоненти:

(а) контролна среда – описание на контролната среда може да бъде намерено в секции „Управление на риска“, т. IX. Декларация за корпоративно управление, секция 3. „Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса по финансово отчитане“ от този доклад.

(б) процес на оценка на рисковете на предприятието - описание на контролната оценка на рисковете на Банката може да бъде намерено в т. IX. Декларация за корпоративно управление секции „Управление на риска“ и секция Система от контролни процеси за установяване, измерване, наблюдение и управление на рисковете;

(в) информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовата отчетност, и комуникация - описание на информационната система на Банката може да бъде намерено в секции „Управление на риска“ и секция „Банката е зависима от сложни информационни системи“;

(г) контролни дейности - описание на контролните дейности на Банката може да бъде намерено в секции „Управление на риска“, „Организационна и оперативна независимост на функцията по контрол на риска от бизнес направленията, които наблюдава и контролира Банката“ и „Състав и функциониране на управителните и надзорните органи на Банката и техните комитети“; „Вътрешен контрол и управление на риска“;

(д) текущо наблюдение на контролите - описание на текущото наблюдение и контрол на Банката може да бъде намерено в секции „Организационна и оперативна независимост на функцията по контрол на риска от бизнес направленията, които наблюдава и контролира Банката“, „Състав и функциониране на управителните и надзорните органи на Банката и техните комитети“; „Вътрешен контрол и управление на риска“

ILIAN PETROV Digitally signed
GEORGIEV by ILIAN PETROV
GEORGIEV

Илиан Георгиев
Главен изпълнителен директор

Loreta Digitally signed
Ivanova by Loreta
Grigorova Ivanova
Grigorova

Лорета Григорова
Изпълнителен директор

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
 ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.
 Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	Приложе ния	2021	2020
Приходи от лихви		49,907	48,252
Разходи за лихви		(5,233)	(6,163)
Нетен доход от лихви	4	44,674	42,089
Приходи от такси и комисиони		12,341	10,161
Разходи за такси и комисиони		(653)	(510)
Нетен доход от такси и комисиони	5	11,688	9,651
Нетен доход от валутна търговия		2,757	2,092
Приходи от дивиденди		19	27
Нетна печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	293	812
(Загуба) / печалба от дългови инструменти по по справедлива стойност в ДВД		-	(24)
Нетна печалба / (загуба) от валутни разлики	6	283	(108)
Други оперативни приходи	8	3,353	3,739
Други оперативни разходи	8	(2,412)	(1,716)
Дял на загубата от инвестиции в съвместни дружества		(94)	(104)
Нетен оперативен доход преди обезценка		60,561	56,458
Обезценка на финансови активи	10	(8,611)	(9,476)
Обезценка на нефинансови активи		(242)	-
Разходи за персонал		(12,722)	(11,817)
Амортизация	20	(3,650)	(3,650)
Административни разходи	9	(15,220)	(16,255)
Печалба преди данъци		20,116	15,260
Разходи за данъци	11	(2,037)	(1,537)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА ОТ ПРОДЪЛЖАВАЩА ДЕЙНОСТ		18,079	13,723
ПРЕУСТАНОВЕНА ДЕЙНОСТ			
Загуба от преустановена дейност		(6)	-
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		18,073	13,723
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД			
Позиции, неподлежащи на рекласификация в печалбата или загубата			
Промени в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД, нетно от данък	27	109	(199)
Позиции, подлежащи на рекласификация в печалбата или загубата			
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД, нетно от данък	27		
Промяна в справедливата стойност		(296)	(870)
Промяна в коректива за очаквани кредитни загуби		40	(108)
Рекласификация в отчета за доходите		-	21
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък		(147)	(1,156)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		17,926	12,567

Този финансов отчет е изготвен от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет на 15.03.2022 г.

ILIAN
 PETROV
 ИЛИАН ПЕТРОВ
 GEORGIEV
 Главен изпълнителен директор

Digitally signed
 by ILIAN PETROV

Loreta Ivanova
 Grigorova
 Digitally signed
 by Loreta Ivanova
 Grigorova

Лорета Григорова
 Изпълнителен директор

Katya Svetoslavova
 Bineva
 Digitally signed by
 Katya Svetoslavova
 Bineva

Катя Бинева
 Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Милка Начева-Иванова

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „АФА“ ООД с регистрационен номер 015 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Валия Йорданова

Milka Kostadinova
 Natcheva-Ivanova
 Digitally signed by Milka
 Kostadinova Natcheva-Ivanova
 Date: 2022.03.31 17:34:19 +03'00'

VALIA IORDANOVA
 IORDANOVA
 Digitally signed by VALIA
 IORDANOVA IORDANOVA
 Date: 2022.03.31 19:10:23 +03'00'

Пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет от стр. 5 до стр. 118 са неразделна част от него.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	Приложения	2021	2020
Активи			
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	13.1	465,603	400,378
Кредити и аванси на банки	14	167,942	54,923
Кредити и аванси на клиенти	15	1,246,731	1,148,201
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	16	1,007	1,990
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	17	75,143	55,984
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	17	4,093	3,447
Дългови инструменти по амортизирана стойност	18	72,412	37,775
Активи, държани за продажба	21	17,486	20,926
Инвестиционни имоти	19	103,538	98,802
Други активи	23	27,056	29,218
Инвестиции в съвместни дружества	22	269	363
Дълготрайни материални активи и активи с право на ползване	20	17,485	15,432
Нематериални активи	20	1,671	1,754
Общо активи		2,200,436	1,869,193
Пасиви и собствен капитал			
Пасиви			
Депозити на банки		185	-
Депозити на клиенти	24	1,908,529	1,595,062
Текущи данъчни пасиви		407	417
Други пасиви	26	28,307	22,118
Други привлечени средства	25	31,561	38,131
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	11	181	125
Общо пасиви		1,969,170	1,655,853
Собствен капитал			
Основен капитал	27	24,691	24,691
Премии по емисии	27	37,050	37,050
Резерви	27	169,525	151,599
Общо собствен капитал		231,266	213,340
Общо пасиви и собствен капитал		2,200,436	1,869,193

Този финансов отчет е изготвен от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет на 15.03.2022 г.

ILIAN PETROV Digitally signed by
 GEORGIEV ILIAN PETROV
 GEORGIEV

Илиан Георгиев
 Главен изпълнителен директор

Loreta Ivanova Digitally signed
 by Loreta Ivanova
 Grigorova

Лорета Григорова
 Изпълнителен директор

Katya Svetoslavova Digitally signed by
 Katya Svetoslavova
 Bineva

Катя Бинева
 Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Милка Начева-Иванова

Milka Kostadinova Digitally signed by Milka
 Natcheva-Ivanova Kostadinova Natcheva-Ivanova
 Date: 2022.03.31 17:35:39
 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „АФА“ ООД с регистрационен номер 015 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Валя Йорданова

VALIA IORDANOVA Digitally signed by VALIA
 IORDANOVA IORDANOVA
 Date: 2022.03.31 19:16:40 +03'00'

Пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет от стр. 5 до стр. 118 са неразделна част от него.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.
 Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	Основен капитал	Премии по емисии	Резерв от фин.активи по ССДВД	Преоценъчен резерв на недвижими имоти	Нерезпределена печалба и други резерви	Общо
31 декември 2019 г.	24,691	37,050	2,135	4,602	132,295	200,773
Ефект от рекласификация	-	-	(670)	-	670	0
01 януари 2020 г.	24,691	37,050	1,465	4,602	132,965	200,773
Печалба за годината	-	-	-	-	13,723	13,723
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по ССДВД, нетно от данък	-	-	(199)	-	-	(199)
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по ССДВД, нетно от данък	-	-	(870)	-	-	(870)
Промяна в коректива за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти по ССДВД	-	-	(108)	-	-	(108)
Рекласификация в печалбата-дългови инструменти по ССДВД, нетно от данък	-	-	21	-	-	21
Друг всеобхватен доход, нетно от данък	-	-	(1,156)	-	-	(1,156)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	-	-	(1,156)	-	13,723	12,567
31 декември 2020 г.(Приложение 27)	24,691	37,050	309	4,602	146,688	213,340
Печалба за периода	-	-	-	-	18,073	18,073
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по ССДВД, нетно от данък	-	-	109	-	-	109
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по ССДВД, нетно от данък	-	-	(296)	-	-	(296)
Промяна в коректива за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти по ССДВД	-	-	40	-	-	40
Друг всеобхватен доход, нетно от данък	-	-	(147)	-	-	(147)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	-	-	(147)	-	18,073	17,926
Прехвърляне на преоценъчен резерв на капиталови инструменти по ССДВД при отписване	-	-	232	-	(232)	-
31 декември 2021 г.(Приложение 27)	24,691	37,050	394	4,602	164,529	231,266

Този финансов отчет е изготвен от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет на 15.03.2022 г.

ILIAN PETROV
 GEORGIEV

Digitally signed by
 ILIAN PETROV
 GEORGIEV

Илиан Георгиев
 Главен изпълнителен директор

Loreta
 Ivanova
 Grigorova

Digitally signed by
 Loreta Ivanova
 Grigorova

Лорета Григорова
 Изпълнителен директор

Katya
 Svetoslavova
 Bineva

Digitally signed by
 Katya Svetoslavova
 Bineva

Катя Бинева
 Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Милка Начева-Иванова

Milka Kostadinova
 Natcheva-Ivanova

Digitally signed by Milka
 Kostadinova Natcheva-Ivanova
 Date: 2022.03.31 17:37:02
 +03'00'

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „АФА“ ООД с регистрационен номер 015 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Валя Йорданова

VALIA IORDANOVA
 IORDANOVA

Digitally signed by VALIA
 IORDANOVA IORDANOVA
 Date: 2022.03.31 19:23:24 +03'00'

Пояснителните приложения към консолидиранния финансов отчет от стр. 5 до стр. 118 са неразделна част от него.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.
 Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Парични потоци от оперативна дейност	Приложения	2021	2020
Печалба за годината		18,073	13,723
Изравняване на резултата с нетния паричен поток от оперативна дейност:			
Разходи за данъци	11	2,037	1,537
Амортизация	20	3,650	3,650
Обезценка на финансови активи	10	8,647	9,514
Други непарични суми, отчетени в печалбата или загубата		(112)	(809)
Преоценъчен резерв на дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД, рекласифициран в печалбата или загубата за годината (Печалба) / загуба от реализация на инвестиционни имоти	8	61	(266)
Дял на загубата от инвестициите в съвместни дружества		94	104
Промяна на оперативните активи и пасиви:			
Увеличение на блокирани парични средства		(4,703)	-
Увеличение в кредити и аванси на клиенти		(112,968)	(161,524)
Нетна промяна на финансови активи по ССПЗ		1,354	-
Намаление на активите за продажба, нетно		2,309	977
Намаление / (увеличение) на други активи		2,063	(1,163)
Увеличение на депозитите от банки и клиенти		301,930	196,194
Увеличение / (намаление) на други пасиви		2,992	(1,925)
Нетен паричен поток от оперативна дейност преди данъци		225,427	60,036
Платени данъци		(1,969)	(1,124)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		223,458	58,912
Парични потоци от инвестиционна дейност:			
Покупки на финансови активи		(75,087)	(55,182)
Продажби и намаление на финансови активи		22,379	45,918
Покупки на дялове в съвместни дружества		-	(275)
Покупки на дълготрайни материални и нематериални активи	20	(511)	(1,278)
Продажби на дълготрайни активи		30	3
Придобивания на инвестиционна имоти	19	-	(30)
Продажби на инвестиционни имоти	19	6,621	3,425
Нетен паричен поток използван за инвестиционна дейност		(46,568)	(7,419)
Парични потоци от финансова дейност:			
Плащания по други привлечени средства	25	(6,571)	(4,127)
Плащания по договори за лизинг	26	(2,260)	(2,262)
Нетен паричен поток използван за финансова дейност		(8,831)	(6,389)
Нетен ефект от промяната на валутния курс върху паричните средства		5,136	(3,873)
Нетна промяна на паричните средства и еквиваленти		173,195	41,231
Парични средства и еквиваленти в началото на годината	13.2	452,340	411,109
Парични средства и еквиваленти в края на годината	13.2	625,535	452,340
Допълнителна информация за паричните потоци:			
Платени лихви		5,824	6,700
Получени лихви		51,898	40,563
Получени дивиденди		19	27

Този финансов отчет е изготвен от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет на 15.03.2022 г.

ILIAN PETROV Digitally signed by
 ILIAN PETROV
 GEORGIEV GEORGIEV
 Илиан Георгиев
 Главен изпълнителен директор

Loreta Ivanova Digitally signed by
 Loreta Ivanova
 Grigorova Grigorova
 Лорета Григорова
 Изпълнителен директор

Katya Svetoslavova Digitally signed by
 Katya Svetoslavova
 Bineva Bineva
 Катя Бинева
 Съставител

Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „Ърнст и Янг Оudit“ ООД с регистрационен номер 108 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Милка Начева-Иванова	Консолидиран финансов отчет, върху който одиторско дружество „АФА“ ООД с регистрационен номер 015 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2022 година, с регистриран одитор, отговорен за одита Валия Йорданова
Milka Kostadinova Natcheva-Ivanova Digitally signed by Milka Kostadinova Natcheva-Ivanova Date: 2022.03.31 17:38:20 +03'00'	VALIA IORDANOVA IORDANOVA Digitally signed by VALIA IORDANOVA IORDANOVA Date: 2022.03.31 19:30:43 +03'00'

Пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет от стр. 5 до стр. 118 са неразделна част от него.

1 Корпоративна информация

Консолидираният финансов отчет на Българо-Американска Кредитна Банка АД (БАКБ или Банката) представя финансовото състояние на Банката и контролираните от нея дружества като една отчетна единица. Към 31 декември 2021 г., Групата се състои от БАКБ и две дъщерни дружества: БАКБ Файненс ЕАД и БАКБ Трейд ЕАД, както и едно съвместно дружество, в което Банката упражнява споделен контрол, чрез дъщерното си дружество БАКБ Файненс ЕАД. Двете дъщерни дружества са изцяло притежавани и контролирани от БАКБ и осъществяват дейността си чрез офис, регистриран на адрес София, ул. Славянска 2. Банката генерира основната част от приходите и представлява съществена част от активите и пасивите на Групата, респективно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

БАКБ е акционерно дружество, регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 121246419 в съответствие с изискванията на Търговския Закон и притежава лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ) за предлагане и извършване на пълния набор от банкови операции, разрешени от Закона за кредитните институции (ЗКИ). От банка специализирана в предоставянето на обезпечено финансиране за фирми и физически лица, БАКБ постепенно се утвърждава като универсална банка, с фокус върху малките и средни предприятия, извършващи дейност в устойчиви икономически направления, предлагаща пълен набор от кредитни и транзакционни продукти както за корпоративни клиенти, така и в сегмента на дребно. БАКБ осъществява дейността си чрез централния си офис в София и оперативни офиси в страната. Офисите предлагат пълната гама банкови услуги, предлагани от централния офис.

През април 2006 г., акциите от капитала на Банката са регистрирани за търговия на Българската Фондова Борса (БФБ), в следствие на което БАКБ има статут на публично дружество.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., за Групата работят съответно 367 и 363 служители. Седалището и адресът на управление на Банката се намират на ул. "Славянска" № 2, София, България.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., Банката има двустепенна структура на управление – Управителен и Надзорен съвет. Оперативното ръководство се осъществява от неговия Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление са представени от Одитния комитет и Надзорния съвет на БАКБ.

2 Правна среда

Дейността на Групата се регулира от Закона за кредитните институции и подзаконовите актове, свързани с него, като БНБ осъществява надзор и контролира спазването на банковото законодателство. След регистрирането на акциите на БАКБ за търговия на БФБ, дейността на Банката като публично дружество подлежи и на допълнителен контрол от страна на Комисията по финансов надзор (КФН).

3 Основни елементи на счетоводната политика

База за изготвяне и представяне на консолидирания финансов отчет

Този консолидиран финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС) и приложими в Република България. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Консолидираният финансов отчет включва консолидиран отчет за финансовото състояние, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал, консолидиран отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към тях. Финансовата година на Групата приключва на 31 декември.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

База за изготвяне и представяне на консолидирания финансов отчет (продължение)

При изготвяне на финансовите си отчети, Групата използва като база за отчитане на активите и пасивите метода на историческата цена, с изключение на онези активи, за които има оповестяване, че са оценени по справедлива стойност.

Показателите във финансовия отчет са представени в лева (лв.) и са закръглени до хиляди (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Групата представя отчета за финансовото си състояние по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекучи) е представен в приложенията към финансовия отчет (Приложение 32.4).

Изготвянето на консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква от ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху балансовата стойност на активите и пасивите към датата на финансовия отчет и върху размера на приходите и разходите през отчетния период, както и да оповестява условни активи и пасиви. Ръководството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Несигурността, свързана с направените предположения и приблизителни оценки, би могла да доведе до фактически разлики, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи или пасиви в бъдеще.

Банката и дъщерните ѝ дружества прилагат еднаква счетоводна политика за отчитане на сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Промени в счетоводните политики и оповестявания

Счетоводните политики на Групата са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, като са отчетени измененията на МСФО, приети от ЕС и влизащи в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2021 г. Групата не е приложила по-рано други стандарти, радзяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила. Не са направени съществени промени в прилаганите счетоводни политики.

Изисквания към годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети, свързани с рапотуването съгласно единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ)

С Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“) е въведен единен европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за изготвянето на годишните финансови отчети за 2021 г. и следващите години на емитенти, чиито ценни книжа (акции, облигации, варанти и други) са допуснати за търгуване на регулиран пазар, намиращ се или функциониращ в държава-членка на ЕС, каквато е и Банката в Групата.

Отчитайки специфичните изисквания на българското законодателство за подписване на годишните финансови отчети съгласно Закона за счетоводство и техническите стандарти, изисквани от ЕЕЕФ, Ръководството е възприело концепция за изготвяне на годишните ѝ финансови отчети за дейността по чл.100н от ЗППЦК (включващ и годишен финансов отчет по МСФО, приети от ЕС) със съдържание в два формата: традиционен формат (хартиен или pdf формат) и електронен формат съгласно Регламента за ЕЕЕФ.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Нови и изменени стандарти в сила

Групата е приложила за първи път някои стандарти и изменения, които влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. Групата не е приложила по-рано който и да било друг стандарт, разяснение или изменение, което е публикувано, но все още не е влязло в сила.

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти-Фаза 2: МСФО 9, МСС 39, МСФО7, МСФО 4 и МСФО16 (Изменения)

През август 2020г. СМСС публикува Реформа на референтните показатели на лихвените проценти–Фаза 2, Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16, с което приключи работата си в отговор на реформата в IBOR.Измененията предвиждат временни облекчения, свързани с ефектите върху финансовата отчетност, когато междубанковият предлаган лихвен процент (IBOR) бъде заменен с алтернативен, почти безрисков лихвен процент(RFR). Измененията включват следните практически улснения:

- Разрешават промените в базата за определяне на договорните парични потоци по финансовите активи и пасиви вследствие реформата да бъдат третиращи като промяна на плаващ лихвен процент, еквивалентна на движението в пазарните лихви
- Позволяват наложените от реформата промени върху взаимоотношения на хеджиране да бъдат адекватно документирани, без да налагат прекратяване на хеджиращото взаимоотношение
- Предвиждат временно освобождаване от необходимостта да се спазва изискването за отделно идентифициране, когато даден RFR инструмент е бил определен като хеджиращ рисков инструмент.

Направени са и изменения и в МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестявания*, които дават възможност на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта от реформата на референтните лихвени проценти върху финансовите инструменти и стратегията за управление на риска.

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., като е разрешено по-ранното им прилагане. Прилагането е ретроспективно, без да се налага преизчисляване на предходни периоди. Тези изменения не са оказали съществено влияние върху консолидирания финансов отчет на Групата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път, ако те са приложими към дейността ѝ. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

Изменения в МСФО 16 Отстъпки по наеми в контекста на Covid-19 след 30 юни 2021 г.

На 28 май 2020 г. Съветът по международни счетоводни стандарти /СМСС/ публикува *Отстъпки по наем в контекста на Covid-19* – изменение на МСФО 16 *Лизинги*. Измененията осигуряват облекчение за лизингополучателите от прилагането на изискванията МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразна мярка, лизингополучателят може да избере да не преценява дали отстъпките по наеми в резултат на пандемията COVID-19, е модификация на лизинга. Лизингополучателят, който е избрал практически целесъобразната мярка осчетоводява всяка промяна в лизинговите плащания, възникнала в резултат на отстъпките по наеми заради пандемията от COVID-19 по същия начин, както би отчетел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е модификация на лизинга. Първоначално беше предвидено облекчението да бъде прилагано до 30 юни 2021 г., но тъй като негативното влияние на пандемията продължава, на 31 март 2021 г., СМСС удължи периодът на прилагане на практическото облекчение до 30 юни 2022 г. Изменението е валидно за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г. Въпреки, че през 2021 г. Групата не е получила отстъпки по наеми във връзка с пандемията от Covid-19, тя предвижда да приложи практическото облекчение, ако възникне ситуация, към която то е приложимо.

МСФО 17: Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 *Застрахователни договори*, изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 *Застрахователни договори*, който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на дружествата, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти, представляващи инвестиционни договори с дискреционно участие (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел за застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се базират на заварените, предишни местни счетоводни политики, МСФО 17 осигурява изчерпателен модел за застрахователните договори, който обхваща всички съответни счетоводни аспекти. В ядрото на МСФО 17 стои общият модел, допълнен от: а) Конкретно адаптиране за договори с характеристики за пряко участие (подход на променливото възнаграждение) и б) Опростен подход (подход за разпределение на премията) основно за краткосрочни договори.

МСФО 17 влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се изисква сравнителна информация. По-ранното прилагане е допустимо, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 и МСФО 15 на или преди датата, в която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Възприемането на стандарта не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възпрети по-рано (продължение)

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г., СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се регламентират изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че правото за разсрочване трябва да съществува в края на отчетния период
- Че класификацията не зависи от вероятността предприятието да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. и трябва да бъдат приложени ретроспективно. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения): Препратка към концептуалната рамка

През май 2020 г. СМСС публикува Изменения в МСФО 3 *Бизнес комбинации – Препратка към концептуалната рамка*. Измененията са предвидени да заменят препратката към *Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети*, публикувана през 1989 г., с препратка към *Концептуалната рамка за финансово отчитане*, публикувана през март 2018 г., без съществени изменения в нейните изисквания.

Съветът добави също и изключение от принципа на признаване в МСФО 3, с цел избягване на потенциални печалби или загуби от "ден 2", възникващи по пасиви и условни задължения, които биха попаднали в обхвата на МСС 37 или КРМСФО 21 *Налози*, ако бъдат понесени отделно.

В същото време Съветът реши да поясни съществуващите насоки в МСФО 3 за условните активи, които няма да бъдат засегнати от заместването на препратката към *Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети*.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и са приложими за бъдещи периоди. Не се очаква възприемането на тези изменения да окаже влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата.

МСС 16: Имоти, машини и съоръжения: постъпления преди предвидената употреба (Изменения)

През май 2020 г. СМСС публикува *Имоти, машини и съоръжения – постъпления преди предвидената употреба*, като се забранява на дружествата да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение, каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привездан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това дружеството признава приходите от продажбата на такива артикули и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да бъдат прилагани в бъдещи периоди за имоти, машини и съоръжения, които са на разположение за употреба на или след началото на най-ранния представен период, през който предприятието прилага за първи път това изменение. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата при влизането им в сила.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в МСС 37: Обременителни договори – разходи за изпълнение на договор

През май 2020 г. СМСС публикува изменения в МСС 37, за да регламентира кои разходи дружеството трябва да включи при оценката за това дали даден договор е обременителен или губещ. Измененията прилагат "подхода на пряко свързаните разходи". Разходи, които са пряко свързани с договор за предоставяне на стоки или услуги, включват както вътрешноприсъщите разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с дейностите по договора. Общите и административните разходи не са свързани пряко с даден договор и се изключват, освен ако те изрично не подлежат на фактуриране към контрагента по договора.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да се прилагат за бъдещи периоди. Не се очаква измененията да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата при влизането им в сила.

МСФО 9 Финансови инструменти – Възнаграждения в теста на "10-те процента" за отписване на финансови пасиви

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 9. Изменението изяснява възнагражденията, които предприятието следва да включи, когато оценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив. Тези възнаграждения включват само платените или получените между кредитополучателя и кредитора, включително възнагражденията, платени или получени или от кредитополучателя, или от кредитора от името на другия. Дружествата следва да прилагат изменението за финансови пасиви, които са модифицирани или заменени на или след началото на отчетния период, през който предприятието прилага изменението за първи път. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. като по-ранно приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

МСС 41 Земеделие – Данъчно облагане при оценяване по справедлива стойност

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСС 41 *Земеделие*. Изменението премахва изискването в параграф 22 на МСС 41, съгласно което предприятията трябва да изключват паричните потоци, свързани с данъчно облагане, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41. Предприятието прилага изменението за бъдещи периоди по отношение на оценки по справедлива стойност на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Не се очаква измененията да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата при влизането им в сила.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до такава бъдеща дата, до която той е финализиран каквито и да било изменения, които възникват в резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасящ се за метода на участие в собствения капитал. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия* по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Измененията поясняват, че пълният размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговарящ на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вноската на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефекта от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложение за практика по МСФО 2 *Извършване на преценки относно нивото на същественост* (ИП), в което предоставя насоки и примери в помощ на предприятията при прилагането на преценки относно нивото на съществено при оповестяването на счетоводни политики. Измененията целят да подпомогнат предприятията при предоставянето на оповестявания на счетоводни политики, които са по-полезни чрез:

- Замяна на изискването към предприятията да оповестяват своите „съществени“ счетоводни политики с изискване да оповестяват своите „значими“ счетоводни политики; и
- Добавяне на насоки относно това как предприятията да прилагат концепцията за съществеността, когато вземат решения относно оповестяванията на счетоводните политики

Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение на измененията в МСС 1 е позволено, доколкото този факт е оповестен. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Дъщерно дружество в качеството на предприятие, прилагащо МСФО за първи път

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане. Изменението позволява на дъщерно предприятие, което избере да приложи параграф Г16(а) на МСФО 1 за оценяване на кумулативните разлики от превръщане на чуждестранна валута, да използва сумите, отчетени от компанията-майка, на база датата на прехода към МСФО на компанията-майка. Това изменение се прилага също и по отношение на асоциирани предприятия или съвместни предприятия, които избера да приложат параграф Г16(а) на МСФО 1. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликата между промени в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекцията на грешки. Те също така разясняват по какъв начин предприятията използват техниките за оценяване и входящите данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки. Измененият стандарт пояснява, че ефектите върху дадена счетоводна приблизителна оценка в резултат на промяна във входящи данни или промяна в техниката за оценяване, представляват промени в счетоводните приблизителни оценки, ако не са в резултат на корекция на грешки от предходен период. Съветът запазва аспекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки могат да са резултат от нова информация или нови развития. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на позволените изключения от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, е въпрос за преценка дали тези приспадания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признатото във финансовия отчет задължение или към свързания с него актив. Тази преценка е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключенията в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на лизингов актив и задължение по лизинг (или задължение за извеждане от експлоатация и компонент от актив, подлежащ на извеждане от експлоатация) пораждат облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Предприятието трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, предприятието трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна облагаема печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички приспадащи се и облагаеми временни разлики, свързани с лизинги и задължения за извеждане от експлоатация. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Съпоставими данни

Консолидираният финансов отчет представя съпоставима информация за предходен отчетен период. Представянето на данните за минала година се коригира, когато е необходимо, с цел съпоставимост с представянето в текущата година.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Принципи на консолидация

Принципите на консолидация не са променяни в сравнение с предходния отчетен период. Консолидираният финансов отчет представя финансовото състояние и резултатите за периода на Банката и дъщерните ѝ дружества към 31 декември 2021 г.

Банката консолидира инвестициите си в други дружества, когато упражнява контрол върху тях, т.е. когато определя тези дружества като дъщерни. Упражняването на контрол е налице, в случай, че са изпълнени едновременно следните условия:

- Банката има реални правомощия да определя финансовата и оперативна политика на дружеството, в което е инвеститор, директно или индиректно
- Банката е изложена на или има права върху променливите приходи от инвестицията си
- Банката има възможност да използва правомощията си в дружеството, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта си на инвеститор

По презумпция притежаването на повече от половината от правата на глас в дадено предприятие води до упражняване на контрол, като за всеки конкретен случай се разглеждат и анализират всички налични факти и обстоятелства за да бъде установено упражняването на контрол по отношение на инвестицията. Към датата на отчета Групата оценява дали има промяна в някой от трите критерия за контрол по отношение на консолидираните дружества. Към 31 декември 2021 г. Банката определя инвестициите си в БАКБ Файненс ЕАД и БАКБ Трейд ЕАД като дъщерни дружества, поради факта че е едноличен собственик на тези дружества.

Отчетите на дъщерното дружество подлежат на пълна консолидация от момента, в който контролът бъде придобит ефективно от Банката и се изключват от консолидирания отчет, когато дружеството престане да бъде контролирано от Банката. Активите, пасивите, приходите и разходите на дъщерните дружества, които са придобити или продадени през годината, се включват в консолидираните финансови отчети само за периода, през който Банката е упражнявала контрол върху инвестицията.

При консолидацията всички транзакции, салда и нереализирани печалби между членовете на групата се елиминират. Дружествата от Групата прилагат последователни счетоводни и оценъчни методи по отношение на транзакции със сходни характеристики, както и по отношение на активи и пасиви при аналогични обстоятелства. Промяната в дела от капитала на дъщерно дружество, без загуба на контрол, се отчита като капиталова транзакция. В случай че Банката губи контрол върху дъщерното дружество, то съответните активи и пасиви се изключват от консолидирания финансов отчет, а остатъчните печалби или загуби се отчитат в текущия резултат за периода. Остатъчната част от инвестицията, ако има такава, се признава по справедлива стойност.

Бизнескомбинации

Бизнескомбинациите се отчитат чрез прилагане на метода на покупката. Методът на покупката изисква инвеститора да направи оценка на придобитата инвестиция, която преминава на четири етапа както следва:

- Идентифициране на придобиващия. Отчитат се всички факти и обстоятелства, свързани със страните по сделката.
- Определяне датата и цената на придобиване. Цената при бизнескомбинация се определя на базата на възнаграждението по сделката и сумата на неконтролиращото участие. Възнаграждението е съвкупността от справедливата стойност към датата на придобиване, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и капиталовите инструменти, емитирани от придобиващия, в замяна на контрола над придобивания. Разходите по осъществяване на сделката се отчитат при извършването им в печалбата или загубата за периода.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Принципи на консолидация (продължение)

Бизнескомбинации (продължение)

- Признаване и оценяване на разграничимите придобити активи, поетите пасиви и условни задължения, както и неконтролиращото участие в придобиваното дружество. Придобиваните активи и пасиви се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиване. Неконтролиращото участие може да бъде определено по два алтернативни подхода – по справедлива стойност към датата на придобиване или пропорционално на дела на инвеститора в нетните активи на придобиваното дружество. За всяка бизнескомбинация Банката прави избор какъв подход да приложи, в зависимост от конкретните обстоятелства. При бизнескомбинация, постигната на етапи, капиталовото участие в инвестицията, държано преди придобиването на контрол се преоценява до справедлива стойност към датата на придобиване. Възникналите разлики от преоценката се признават текущо в печалбата или загубата за периода или в друг всеобхватен доход, в зависимост от предходното представяне на инвестицията.
- Признаване и оценяване на репутацията или печалбата от изгодна покупка. Превишението на цената на придобиване над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания, се отчита като репутация. В случай, че цената на придобиване е по-ниска от дела на инвеститора в справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество, разликата се признава директно в печалбата или загубата за периода като печалба от изгодна покупка. След първоначалното ѝ признаване репутацията, възникнала при бизнескомбинации се отчита по стойността на придобиване, намалена с натрупаната обезценка. Проверка за обезценка се извършва най-малко веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата индикират наличие на обезценка.

Инвестиции в съвместни дружества

Съвместно дружество е такова, в което две или повече страни имат съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато решенията във връзка с управлението и дейността на предприятието изискват единодушно съгласие на страните и никоя от тях не контролира съвместното предприятие самостоятелно. Съвместно контролиран актив (joint venture) е вид съвместно предприятие, в което страните със съвместен контрол имат права върху нетните активи на съвместното дружество. Страните, които споделят контрола се определят като съвместно контролиращи съдружници. За всеки конкретен случай, при който Банката е страна в съвместно предприятие, се разглеждат и анализират всички налични факти и обстоятелства за да бъде установено упражняването на съвместен контрол по отношение на инвестицията, както и вида на съвместната инвестиция. Към 31 декември 2020 г., Банката е направила анализ и е определила, че чрез дъщерното си дружество БАКБ Файненс ЕАД, е съвместно контролиращ съдружник в дружеството АЙ ДИ ЕС Фонд АД, а инвестицията се определя като съвместно контролиран актив. Преценката е направена на база следните факти и обстоятелства:

- Съвместната дейност се осъществява чрез отделно регистрирано дружество - АЙ ДИ ЕС Фонд АД.
- Акционерният капитал на АЙ ДИ ЕС Фонд АД е разпределен по равно между два акционера. БАКБ Файненс ЕАД притежава 50 % от регистрираните акции с право на глас.
- Всеки от съдружниците има задължения до размера на капиталовото си участие в дружеството.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Принципи на консолидация (продължение)

Инвестиции в съвместни дружества (продължение)

- Налично е писмено споразумение (Устав) между двамата съдружника, уреждащо организацията и управлението на дружеството, съгласно което валидни решения по всички ключови въпроси относно дейността се вземат с мнозинство от 50%+1 акция от всички акции с право на глас. Това споразумение предполага съвместен контрол, поради факта, че никоя от страните не може да вземе еднолично решение, което да има съществени последици за активите, пасивите или резултатите от дейността на дружеството.
- От предвидените в Устава права и задължения на акционерите, включително при ликвидация, става ясно, че всяка от страните има право върху нетните активи на дружеството до размера на акционерното ѝ участие и по този начин определят съвместното предприятие като съвместно контролиран актив

Инвестициите при които Банката, пряко или косвено чрез дъщерните си дружества, е страна в съвместно контролиран актив, се представят в консолидираните финансови отчети по метода на собствения капитал.

Съгласно метода на собствения капитал инвестицията в съвместно дружество се признава първоначално по цена на придобиване. Балансовата стойност на инвестицията се преизчислява в съответствие с промените в дела на инвеститора в нетните активи на съвместното предприятие, настъпили след датата на придобиване на съвместен контрол. Репутацията, отнасяща се до съвместното предприятие е част от балансовата стойност на инвестицията и не подлежи на самостоятелен тест за обезценка. Промените в резултатите от дейността на съвместното дружество след придобиването, се отчитат в печалбата или загубата за периода до размера на дела на инвеститора, а промените в другия всеобхватен доход на дружеството се представят като част от другия всеобхватен доход на Групата.

Финансовите отчети на съвместното дружество се изготвят за същия отчетен период като тези на Групата. Където е необходимо се извършват корекции, с цел да бъдат уеднаквени счетоводните политика на дружеството с тези на Групата.

В края на отчетния период Групата оценява доколко са налице индикатори за обезценка на инвестицията в съвместното дружество. В случай, че такива бъдат установени, Групата определя сумата на обезценката като разлика между възстановимата стойност на инвестицията и балансовата ѝ стойност, а загубата от обезценка се признава в печалбата или загубата в статията „Дял от печалбата / (загубата) от инвестиции в съвместни дружества“

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Валутни операции и преоценки

За БАКБ и дъщерните ѝ дружества функционална валута е националната валута на Република България – лев. Валутните операции, т.е. операциите, деноминирани във валута различна от лева, се оценяват по валутния курс, валиден в деня на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват в отчета по курса валиден към датата на отчета. Непарични активи, деноминирани в чуждестранна валута и отчитани по историческа стойност, се показват по курса валиден към датата на първоначалното им признаване. Печалби и загуби произтичащи от сделки в чуждестранна валута се представят по курса, валиден в деня на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ към датата на изготвяне на отчета, както следва:

Валута	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.72685	1.59386

*фиксиран курс, в съответствие със Закона за БНБ

Нетният резултат от сделки по покупко-продажба на чуждестранна валута се представя в отчета за всеобхватния доход като „Нетен доход от валутна търговия“. Печалбите и загубите, възникващи от преоценка на парични активи и пасиви в чуждестранна валута се представят нетно в отчета за всеобхватния доход като „Нетни валутни разлики“.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за едната страна по договора и финансов пасив или капиталов инструмент за другата. Финансов актив или финансов пасив се признава в отчета за финансовото състояние, тогава когато Групата стане страна по договорните условия за финансов инструмент, в следствие на което възникват законови права за Групата да получи или законови задължения да плати парични средства или друг еквивалент. Планирани бъдещи сделки, не се отчитат като финансови активи или пасиви, докато Групата не стане страна по договор, независимо от вероятността сделката да бъде осъществена.

При първоначалното им признаване финансовите активи и пасиви се оценяват по справедлива стойност. За финансови активи и пасиви, които в последствие не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, транзакционните разходи, които са директно относими към генерирането на финансовия актив/пасив, се добавят към справедливата стойност на инструмента при първоначалното му признаване. Разходите по сделката за финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отчитат директно в печалбата или загубата при първоначалното им признаване.

Справедливата стойност при първоначалното признаване на финансов инструмент е обичайно цената по сделката.

Финансови активи и пасиви, които участват в хеджиращо взаимоотношение се отчитат в съответствие с изискванията за счетоводно хеджиране.

Метод на ефективната лихва

Методът на ефективната лихва представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход или като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им придобиване и преоценява предназначението им в края на всеки отчетен период, ако това е разрешено и уместно.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от:

- Бизнес модела, който се прилага за управлението им
- Характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния дългов инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

1. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е най-съществена за Групата. Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- Активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е събиране на договорните парични потоци.
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази категория Групата отчита кредити и аванси, инвестиции в дългови ценни книжа, търговски вземания.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж с използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за загуби. При определяне на очакваните бъдещи парични потоци Групата взема предвид всички договорени условия по сделката, в това число премии, такси и други възнаграждения дължими от контрагента, които влияят пряко върху доходността от сделката и са неразделна част от ефективния лихвен процент. В случаите, когато паричните потоци необходими за изчисляването на ефективния лихвен процент не могат да бъдат надеждно оценени, Групата използва договорените парични потоци през пълния договорен срок на инструмента за целите на изчисляване на ефективния лихвен процент. При договорите за кредитни линии и овърдрафт, където бъдещите парични потоци не могат да бъдат надеждно определени, лихвеният приход се признава на база на договорения лихвен процент, като се начислява месечно. Приходите от такси за управление по такива кредитни договори се разсрочват и се амортизират линейно за срока на договора като допълнение на лихвения доход.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

2. Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход ((ДВД)/(ССДВД))

Групата оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и следните две условия:

- Активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци така и продажбата на финансовите активи
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

Дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход на Групата включват инвестиции в държавни ценни книжа, както и инвестиции в корпоративни облигации.

3. Капиталови инструменти, определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход ((ДВД)/(ССДВД)) при първоначалното им признаване.

При първоначалното им признаване Групата може да избере да класифицира неотменимо като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те отговарят на изискванията за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти: представяне* и когато не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент. Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Групата е избрала да класифицира в тази категория капиталовите си инвестиции, които има намерение да задържи дългосрочно.

4. Финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата ((ПЗ)/(ССПЗ)).

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите, също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

4. Финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

Групата няма практика да инвестира във финансови активи с цел печалба и не е определяла при първоначалното им придобиване финансови активи, които да бъдат отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Видове финансови активи, представени в отчета за финансовото състояние

Парични средства и еквиваленти

Отчетът за паричните потоци показва промяната на паричните средства и еквиваленти, възникващи през отчетния период от оперативна, инвестиционна и финансова дейност. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства включват пари в брой и суми по сметки в БНБ, без блокирани като обезпечение средства. Групата счита за парични еквиваленти разплащателни сметки в кореспондентски банки без блокирани средства, както и депозити при банки с оригинален срок до три месеца, които са показани в отчета за финансовото състояние като „Кредити и аванси на банки”.

Дългови ценни книжа

Дълговите ценни книжа се представят в отчета за финансовото състояние в зависимост от бизнес модела при който се управляват и съгласно първоначалната им класификация.

Получените лихви от ценни книжа се представят като приходи от лихви в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба).

Капиталови инструменти

Капиталови инструменти, които не са определени като инвестиции в дъщерни дружества, съвместни дружества или асоциирани дружества, се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност в печалбата или загубата, освен ако за тях не е избрана опцията за представяне по справедлива стойност в друг всеобхватен доход при първоначалното им признаване.

Дивидентите получени от капиталови ценни книжа се представят в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като приходи от дивиденди, когато Групата придобие правото да получи дивиденди и сумата на дивидентите може да бъде надеждно оценена. В случай, че съществуват ясни доказателства, че дивидентите представляват възстановяване на част от първоначалната стойност на инвестицията, то те не се отчитат в печалбата или загубата за периода, а намаляват балансовата стойност на инвестицията.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Кредити и аванси

Кредити и аванси са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. Първоначално кредитите се признават в баланса по справедлива стойност, която представлява изходящия паричен поток за пораждането или закупуването на кредит, включително всички разходи по сделката. Първоначалното признаване на кредита като актив е моментът на отпускане на средствата на кредитополучателя. Неусвоените суми по кредити се отчитат като задбалансов ангажимент. Кредитите и вземанията се отчитат в следствие по амортизирана стойност.

Споразумения за обратна покупка / продажба (репо-сделки)

Ценни книжа, продадени по споразумение за обратно изкупуване в процеса на банковата дейност, се отчитат в баланса в категорията, където първоначално са заведени, а съответстващият им пасив - в „Депозити от банки” или „Депозити на клиенти”.

Ценни книжа, закупени по споразумение за обратна продажба се отчитат в баланса като „Кредити и аванси на банки” или „Кредити и аванси на клиенти”.

Разликата между покупната и продажната цена на такива сделки се отчита като лихвен доход, респективно разход и се начислява за срока на сделката на базата на ефективен лихвен процент.

Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Групата признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по пониската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия) за загуби от финансови активи, като прилага т.н. модел на „очакваните кредитни загуби“ (ОКЗ), т.е. коректив за загуба се признава, независимо от това дали е настъпило конкретно събитие на загуба. Моделът се прилага при първоначалното признаване по отношение на всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включително вземания по договори за лизинг, кредитни ангажименти, финансови гаранции и договорни активи, произтичащи от прилагането на *МСФО 15 Договори с клиенти*.

Не се отчита коректив за загуби по отношение на финансовите активи, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като по презумпция измененията в справедливата стойност включват в себе си и евентуални кредитни загуби.

Коректив за загуби не се отчита и по отношение на капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, поради факта, че всички промени в справедливата им стойност се отчитат в друг всеобхватен доход и впоследствие никога не се рекласифицират в отчета за доходите.

ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. Когато след първоначалното признаване на актива не е настъпило съществено увеличение на кредитния риск, корективът за загуби се базира на очакваните кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ).

За експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се признава по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента). В този смисъл оценката на кредитния риск и промяната му спрямо периода на първоначално отпускане, представляват ключов момент при определяне на коректива за загуби. Корективът за загуби отразява не нивото на кредитен риск изобщо, а относителната му промяна към датата на отчета и оценката му е свързана с много допускания и предположения.

Изменението в коректива за загуби се отчита като резултат от обезценка в печалбата или загубата за периода.

Когато в последващи периоди кредитното качество на финансовия актив се подобри, така че повече не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на актива, корективът се оценява отново на база на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Групата прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създавала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

За вземания от банки и дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход Групата прилага обезценка на база на нисък кредитен риск. Към всяка отчетна дата тя определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Групата анализира достъпна информация относно кредитния рейтинг на съответния инструмент. В допълнение Групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по инструмента са в просрочие над 30 дни. Политиката на Групата е да оценява ОКЗ за тези инструменти (вземания от банки и дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход) на 12-месечна база. Когато, обаче, е налице значително повишение на кредитния риск след възникването, провизията се базира на ОКЗ за целия срок на инструмента. Групата използва рейтингите както за определяне на това дали кредитният риск на дълговият инструмент е значително повишен, така и за приблизителна оценка на ОКЗ.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи обаче тя може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него.

Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора. Събраните впоследствие суми по отписани кредити се признават като приход за текущия период в намаление на разходите по ОКЗ.

Прекласификация на финансови активи

При определени обстоятелства е възможно недеривативни финансови активи, отчитани по справедлива стойност да бъдат прекласифицирани като отчитани по амортизирана стойност и обратно. Такава прекласификация се допуска единствено и само при промяна на бизнес модела, в който се управляват съответните активи. Промяната на бизнес модела се определя от ръководството на Групата, в резултата на настъпили външни и или вътрешни промени, които са съществени по отношение на оперативната дейност. Промяна може да настъпи и при реорганизация на дейността, вследствие на променени цели на бизнес модела. Промени в първоначалната класификация на финансовите активи се очаква да настъпи в относително редки и ограничени случаи.

Новото отчитане се прилага за бъдещи периоди, след датата на прекласификация, когато е бил променен бизнес моделът, без да се преизчисляват резултатите за предходни отчетни периоди. За дата на прекласификация се счита първия ден от първия отчетен период, следващ промяната на бизнес модела, в резултат на който е възникнала прекласификацията.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови пасиви

Финансовите пасиви, които не са деривативни инструменти или не са определени при придобиването им за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, се отчитат по амортизирана стойност. Първоначално те се признават по "себестойност", т.е. справедливата стойност на получените парични потоци при възникване на пасива, намалени с разходите по сделката. Впоследствие, всяка разлика между нетните парични потоци и остатъчната стойност се признава в печалбата или загубата за периода по метода на ефективната лихва за срока на пасива.

Финансовите пасиви на Групата включват депозити, привлечени средства, издадени облигации и други търговски задължения и отразяват ангажиментите на Групата да погаси поетите задължения на падежа посредством парични средства или други финансови активи. Групата не е определила финансови пасиви за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата и отчита всичките си финансови пасиви по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Финансов пасив се отписва от баланса, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл. Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив, се признава в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба).

Нетирание на финансови активи и пасиви

Групата не допуска нетирание на финансови активи и пасиви, освен ако това не е разрешено от определен стандарт или разяснение. Финансовите активи и пасиви биха могли да бъдат нетирани при представянето им в отчета за финансовото състояние само в случай, че Групата има законно право да извърши такова прихващане и възнамерява да извърши уреждане на нетна основа или да реализира актива и погаси пасива едновременно.

Деривативни финансови инструменти и хеджиране

При осъществяването на дейността си, Групата сключва договори, чиято стойност се мени в съответствие на промените на определени пазарни величини и които не изискват първоначална инвестиция, или изискват незначителна нетна инвестиция, в сравнение с номиналната стойност на договора. Такива договори са финансови инструменти, наричани деривативи. Деривативите се класифицират като такива за търговия или за хеджиране, в зависимост от предназначението им при закупуване.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване (включително разходите по сделката) и в последствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

В оперативната си дейност Групата е изложена на различни пазарни рискове. Определената Стратегия за развитие на основните банкови дейности, е насочена към оптимално управление на различните видове риск, така че да бъде минимизирано отрицателното им въздействие върху резултатите от дейността. За ограничаване на рисковете и при определени обстоятелства Групата би могла да избере използването на различни финансови инструменти, с цел хеджиране на отделни рискови компоненти, присъщи на основни банкови активи и/или пасиви. Хеджирането е свързано с хеджиращи инструменти и хеджирани позиции. Използването на хеджиращи инструменти с намерението да се намали изложеността към определени рискове, може да доведе до счетоводни несъответствия и отчитане на променливи резултати, които не отразяват коректно целите на хеджирането.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Деривативни финансови инструменти и хеджиране (продължение)

Подобни несъответствия възникват когато са различни базите за признаване и последващо счетоводно отчитане на основната (хеджираната) позиция и хеджиращия инструмент. С цел коректно отчитане на резултатите от хеджирането и хармонизиране на ефекта върху отчета за финансовото състояние, се прилагат правила за счетоводно хеджиране. Групата е избрала да прилага изискванията на МСФО 9 по отношение счетоводното отчитане на хеджирането. В случаите, когато отчитането на печалбите/загубите от хеджиращия инструмент и хеджираната позиция в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) естествено съвпадат по време, прилагане на счетоводно хеджиране не е необходимо. Чрез прилагане на правилата за счетоводно хеджиране Групата признава печалбите/загубите от хеджиращия инструмент едновременно с възникването на загуби/печалби от хеджираната позиция, до размера на ефективност на хеджирането.

През периода Групата не е отчитала деривативни финансови инструменти и/или хеджиране.

Договори за финансови гаранции

Договори за финансови гаранции са такива договори, които задължават издателя на гаранцията да обезщети лицето в полза на което е издадена, вследствие на неизпълнение от страна на трето лице - дебитор, на поети задължения, които са били гарантирани. Първоначалното отчитане на финансови гаранции се извършва по справедлива стойност, като се приема, че справедливата стойност към момента на издаване на гаранцията е таксата събрана за издаването ѝ. Вземания за бъдещи премии не се признават. Приходът от комисионни се разсрочва по линеен метод, за периода за който се отнася. В последствие, задълженията на Групата по финансови гаранции се отчитат по по-високата от първоначално признатата стойност, намалена със съответната амортизация и провизията, която би следвало да се начисли, за да може Групата да покрие задълженията си по договора, възникващи към датата на отчета. Очакваните кредитни загуби, отнасящи се до издадени финансови гаранции, се отразяват в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) в статията Обезценка на финансови активи. Вероятността да възникне задължение за плащане от страна на Групата по такива договори, се оценява на базата на исторически опит с подобни инструменти.

Инвестиционни имоти

В процеса на оперативната си дейност и при определени обстоятелства, Групата придобива недвижими имоти вследствие на предприети съдебни процедури срещу нередовни длъжници по кредити. Придобитите активи се класифицират като държани за продажба или като инвестиционни имоти в зависимост от намеренията на ръководството и от възможността за скорозна реализация.

Инвестиционни имоти са недвижими имоти – земи и/или сгради, държани предимно за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на стойността на капитала, или и за двете, и които не се използват в оперативната дейност на Групата.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Групата и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове/контролът, свързани с върху актива са прехвърлени към Групата.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода. Подобрения, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Инвестиционни имоти (продължение)

За последващо им отчитане Групата е избрала модела на справедливата стойност. В съответствие с МСС 40 *Инвестиционни имоти* този модел предвижда, след първоначалното им признаване, инвестиционните имоти да бъдат оценявани и отчитани по справедлива стойност, без да бъде начислявана амортизация. Печалбите или загубите, възникващи от промяна в справедливата стойност се включват в печалбата или загубата за периода, в който възникват. Определянето на справедливата стойност се извършва в съответствие с МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* и отразява пазарните условия към датата на отчета. Актуализацията на справедливата стойност на инвестиционните имоти се извършва годишно от лицензирани независими оценители, притежаващи необходимата професионална квалификация и опит.

Когато имот и оборудване преминава в инвестиционен имот вследствие на промяна в неговото използване, Групата прилага счетоводната си политика за имоти и оборудване до датата на промяната в използването му. Разликата между балансовата стойност и справедливата стойност към датата на промяната се отнася в печалбата или загубата за периода.

При определени обстоятелства Групата предприема действия по развитие на терени, класифицирани като инвестиционни имоти, с цел върху тях да бъдат изградени жилищни и/или търговски обекти, които впоследствие възнамерява да реализира чрез продажба. Когато Групата стане страна по договор, предвиждащ подобно развитие на терена, съответния актив престава да се отчита като инвестиционен и се представя като актив в процес на развитие в статията Други активи в отчета за финансовото състояние.

Доходите от инвестиционни имоти са представени в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като част от статията Други оперативни приходи. Сумата включва приходи от отдадени под наем инвестиционни имоти, които се начисляват в периода за който се отнасят, в съответствие с подписания договор за наем. Резултатът от продажба на имущество, класифицирано като инвестиционен имот се отнася съответно към Други оперативни приходи, когато резултатът е печалба и към Други оперативни разходи, когато резултатът е загуба. Текущите разходи, свързани с поддръжката и функционирането на инвестиционни имоти се оповестяват като част от статията Други оперативни разходи от отчета за всеобхватния доход. Детайлна информация относно приходите и разходите, свързани с инвестиционни имоти е оповестена в Приложение 8 на настоящите отчети.

Инвестиционен имот се отписва при освобождаване от него, когато се прехвърли контролът върху него или когато бъде изведен трайно от употреба и от неговото освобождаване не се очакват никакви икономически ползи. Печалбите или загубите при отписване на инвестиционен имот се признават в периода на отписването му.

Активи, държани за продажба

Недвижими имоти и други дълготрайни активи, придобити от реализация на обезпечение по съдебни кредити или закупени с изричното намерение да бъдат продадени в кратки срокове след покупката, се класифицират като активи, държани за продажба и се отразяват първоначално по цена на придобиване. Класифицирането на недвижими имоти като активи, държани за продажба се извършва при придобиването им и зависи от намерението на ръководството и плановете му за реализация на съответните активи.

Ръководството обичайно провежда активно мероприятия за реализиране на сделка за продажба, която се цели да бъде изпълнена в рамките поне на една година от датата на класифициране на актива в тази група. След първоначалното им признаване тези активи се признават по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Активи, държани за продажба (продължение)

Приходите и разходите, свързани с активи, класифицирани като Активи, държани за продажба са представени съответно в статията Други оперативни приходи, респективно Други оперативни разходи на отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба). Детайлна информация относно такива приходи и разходи е оповестена в Приложение 8 на настоящия отчет.

Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи се признават първоначално по цена на придобиване, включително преките разходи по сделката. За последващото им отчитане се прилагат два алтернативни модела – модел на цена на придобиване и преоценъчен модел, в зависимост от класа активи. Недвижимите имоти, използвани в дейността на Групата – офис сгради и прилежащите им терени се отчитат по преоценъчен модел, при който след първоначалното им признаване активите се отчитат по преоценена стойност. Преоценената стойност е справедливата стойност към датата на преоценка, намалена с последващи амортизации и загуби от обезценка. При извършване на преоценка, цялата натрупана до момента амортизация се отписва за сметка на брутната стойност на актива, а нетната стойност се преизчислява спрямо справедливата стойност.

Когато при преоценката балансовата стойност на актива се увеличава, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в собствения капитал като преоценъчен резерв от активи, нетно от данъци. В случай на намаление на балансовата стойност на актива в резултат от преоценка, нетиращо се с предишни увеличения, намалението се начислява за сметка на преоценъчния резерв.

Всички останали намаления в балансовата стойност на актива, се отчитат в печалбата или загубата за периода. Процесът на преоценка следва да се извършва регулярно, така че балансовите стойности на активите да не се различават съществено от справедливите им стойности към датата на отчета. Амортизацията на преоценените активи се отчита текущо в печалбата или загубата за периода. При последващо отписване на преоценен актив, съответният формиран резерв от преоценка се прехвърля директно към резултат от предходни години, без да се отчита в печалбите или загубите за периода.

За последващото отчитане на всички останали дълготрайни материални и нематериални активи (ДНМА) се използва моделът на цена на придобиване, т.е. отчитат се по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка.

Последващи разходи за ремонт и поддръжка се отразяват в печалбата или загубата към момента на извършването им, освен ако няма ясни доказателства, че извършването им ще доведе до увеличени икономически изгоди от използването на актива. Тогава тези разходи се капитализират към отчетната стойност на актива.

В позицията земя и сгради са отчетени офисите на Групата, които са нейна собственост. Земята не подлежи на амортизация. Амортизацията на останалите активи се начислява на база линеен метод по установени норми, отразяващи очаквания срок на използване на актива. Очакваният срок на използване се преоценява периодично и може да бъде променян, ако е необходимо. През отчетния период, не са направени промени в очакваните срокове на експлоатация.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Дълготрайни материални и нематериални активи (продължение)

Годишните амортизационни норми, използвани в консолидирания финансов отчет, са както следва:

	2021	2020
<u>Материални активи</u>		
Сгради	3%-4%	3%-4%
Активи с право на ползване	За очаквания срок на ползване	За очаквания срок на ползване
Компютри и хардуеър	25%	25%
Офис оборудване	20%	20%
Автомобили	20%	20%
Офис обзавеждане	10%-15%	10%-15%
<u>Нематериални активи</u>		
Програмни продукти и лицензи	15%-25%	15%-25%
Подобрения на наети активи	За срока на договора	За срока на договора

Дълготрайните активи подлежат на периодична проверка за обезценка. В случаите, когато отчетната стойност на актива е по-висока от възстановимата му стойност, то активът се обезценява и Групата признава загуба от обезценка. При продажба на дълготрайни активи, разликата между балансовата стойност и продажната цена на актива се отчита като печалба или загуба в текущия период, в статията „Други оперативни приходи“.

На изброените класове активи не се отчислява остатъчна стойност. Към края на отчетния период, възприетият от Групата стойностен праг на същественост за признаване на дълготрайни материални активи е в размер на 300 лв. Един имот или оборудване се отписва при неговото освобождаване и прехвърляне на контрола върху него или когато от неговата употреба не се очакват допълнителни бъдещи икономически ползи.

Материални запаси

Материалните запаси представляват основно стоки, държани от дъщерно дружество, и се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, минус приблизително оценените разходи за завършване и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Лизинг

Лизингов договор е договор или част от договор, по силата на който срещу възнаграждение се прехвърля правото на ползване на даден актив или активи за определен период от време. Преценката дали даден договор представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг се извършва въз основа на обстоятелствата при сключване на договора.

Групата като лизингодател

Групата класифицира лизинговите си договори като финансов или оперативен лизинг при сключването на договора. Договорите, които предвиждат прехвърляне на всички рискове и ползи, свързани с използването и собствеността на актива към лизингополучателя, се класифицират като финансов лизинг. Активите, продадени под формата на финансов лизинг, се отчитат по настояща стойност като вземания и са включени в отчета за финансовото състояние в позицията „Кредити и аванси на клиенти“. Приходите за отчетния период по договори за финансов лизинг се признават на базата на ефективния лихвен процент, осигуряващ постоянна възвръщаемост от актива през целия период на договора.

Договори, които не са класифицирани като финансов лизинг при сключването им, се отчитат като оперативен лизинг. Наемите, получени по договори за оперативен лизинг се признават линейно за срока на договора и се включват в печалбата или загубата за периода в статията Други оперативни приходи.

Групата като лизингополучател

Групата прилага единен счетоводен модел за всички лизингови договори – модел на „актива с право на ползване“.

Групата е страна по множество дългосрочни договори за наемане на помещения/ недвижими имоти за целите на осъществяване на оперативната си дейност. В следствие на променената счетоводна политика в отчета за финансовото състояние възникват активи за правото на ползване на наетите активи и кореспондиращи пасиви, представляващи настоящата стойност на лизинговите задължения за плащане за срока на договора. Лизинговите активи и пасиви се отчитат към датата, на която имотите са на разположение за използване от страна на Групата. Активите за правото на ползване са представени в отчета за финансовото състояние в позицията Дълготрайни материални активи, а съответните лизингови задължения в позицията Други пасиви.

Активът с право на ползване се оценява първоначално по цена на придобиване, която включва:

- първоначалната стойност на лизинговия пасив;
- направените до момента лизингови плащания /ако има такива/;
- направените първоначални преки разходи по сделката
- приблизително оценени бъдещи разходи за освобождаване на актива, отчетени като провизия /ако такива се предвиждат по договор/.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Лизинг (продължение)

Групата като лизингополучател (продължение)

За последващото отчитане на тези активи Групата е избрала да прилага модела на цената на придобиване. При прилагане на този модел, активът с право на ползване се оценява като първоначалната му стойност се намалява с натрупаните амортизация и обезценка, и се коригира с последващата преоценка на лизинговия пасив. Активът се амортизира линейно от началната дата на договора до края на полезния живот на актива или до края на лизинговия срок, ако основният актив подлежи на връщане на лизингодателя. Разходите за амортизация се признават в печалбата или загубата за периода, като част от общите разходи за амортизация.

Лизинговият пасив се отчита първоначално по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, дисконтирани с вътрешноприсъщ лихвен процент към началната дата на лизинга, тъй като лихвеният процент заложен в договора не може да бъде надеждно определен. Вътрешноприсъщият лихвен процент отразява по същество предполагаемата цена на финансиране на лизингополучателя при пазарни условия. За определяне на вътрешноприсъщия лихвен процент Групата използва информация за цената на дългосрочно привлечение си ресурс – лихвения процент по депозити със срок над една година или получени други заеми. Групата е избрала да използва като референтен, лихвения процент по полученото дългосрочно финансиране от ББР.

След първоначалното признаване, лизинговият пасив се увеличава с лихвата и се намалява с извършените лизингови плащания. В допълнение балансовата му стойност се преоценява, ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания вследствие на промени в индекса или лихвения процент, използван за определянето им или промяна в оценката на опцията за закупуване на основния актив. Преоценките се третират едновременно като корекция на пасива и на актива с право на ползване.

Последващите лизингови плащания се признават пропорционално като намаление на финансовия пасив и като лихвен разход за съответния период, по начин, който осигурява отчитане на постоянни лихвени разходи върху остатъчната стойност на задължението. Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разход през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

В отчета за всеобхватния доход разходите за лихви по лизингови пасиви се представят отделно от разходите за амортизация на активите с право на ползване. В отчета за паричните потоци плащанията, свързани с лизинговия пасив са представени като парични потоци от финансова дейност.

Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Групата прилага допусканото от МСФО 16 освобождаване от признаване на лизингови задължения и активи с право на ползване по отношение на:

- краткосрочни лизингови договори със срок до 12 м., без опция за покупка
- лизингови договори за активи, определени като такива с ниска стойност - стойността на нов аналогичен актив да не надвишава приблизително 5000 щ.д. /на пример офис оборудване/

В тези случаи лизинговите договори се отчита като разход за наем в печалбата или загубата за периода, определен по линеен метод за срока на договора.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за отчетния период включва текущи и отсрочени данъци. Другите данъци, които не са пряко свързани с дохода за периода, се отчитат в оперативните разходи, а съответните им салда към края на отчетния период са посочени като част от Други пасиви.

Групата изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат, според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци, се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или в значителна степен приети към датата на отчета за финансовото състояние. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, номиналната данъчна ставка за 2021 г. и 2020 г. е 10%.

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод, чрез отчитане на всички временни разлики към датата на отчета, възникващи между стойността на активите и пасивите за счетоводно отчитане и данъчнопризнатата им стойност. Отсрочените данъчни активи и пасиви са оценени по данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи в периода, когато активът се реализира или задължението се погаси, доколкото същите могат да бъдат надеждно определени. Изчисляването на отсрочените данъчни пасиви и активи отразява данъчните последствия, свързани с очакванията на Групата, към датата на отчета, за реализацията на определени активи респективно погасяването на определени пасиви.

Отсроченият данък се признава независимо от това кога се очаква да настъпи обратно проявление на временните разлики. Временни разлики възникват основно по повод на различни норми на амортизация на дълготрайните активи за данъчни и счетоводни цели, по отношение на оценяването или преоценката на определени активи и пасиви и други. (Приложение 11)

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи печалби, които да позволят оползотворяването на данъчния кредит. Към датата на всеки финансов отчет, Групата преразглежда признатите данъчни активи и в зависимост от очакванията за реализация ги преоценява. В случай, че е намаляла вероятността да бъдат реализирани данъчни ползи, отсрочените активи се намаляват или отписват. Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички данъчни временни разлики.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато съществува законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно-задължено предприятие. Отсрочените данъци се начисляват директно в собствения капитал, когато са породени от позиции, които се отчитат директно в собствения капитал.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Разходите, отнасящи се пряко до издаването на нови акции, с изключение на тези по бизнес комбинации, се приспадат от капитала нетно от свързаните с тях данъци. Дивидентите по обикновени акции се признават в периода, в който са били одобрени от акционерите. Дивидентите за периода, обявени след датата на изготвяне на финансовите отчети, се оповестяват като събитие след датата на отчета.

Парични дивиденти към акционерите

Задължение за парични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Групата. Кореспондиращата сума се отписва директно от собствения капитал. През 2021 г. Банката и дружествата от Групата не са разпределили дивиденти към акционерите си (2020 г.: нула).

Провизии

Провизии, отчетени във връзка със съдебни спорове или други задължения се отчитат, когато Групата в резултат на минало събитие, е поела юридическо или конструктивно задължение, чието погасяване е вероятно да бъде свързано с изтичане на икономически ползи. Провизии се признават в случай, че размерът на бъдещите изходящи парични потоци може да бъде надеждно определен.

Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсирани отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи.

Обезщетенията при пенсиониране на Групата се изчисляват в съответствие с Кодекса на труда. По силата на приложимите разпоредби, Групата има задължение да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Групата в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране е финансиран частично, само по отношение на задълженията, които се очаква да възникнат в следващите десет финансови години. Групата определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици.

След направените изчисления, Групата е преценила, че общият размер на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е несъществен за консолидирания финансов отчет.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Определяне на справедлива стойност

Съгласно възприетата си счетоводна политика, Групата представя по справедлива стойност към отчетната дата определени финансови активи, както и някои нефинансови активи като земи, сгради ползвани за собствени нужди, както и инвестиционните си имоти.

Справедливите стойности на финансовите инструменти, представяни по амортизирана стойност, както и на дълготрайните нефинансови активи, отчитани по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, са оповестени съответно в Приложение 30.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява използвайки предположенията, които пазарните участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се предполага, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или чрез продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба. Групата използва оценителски методи, подходящи при обстоятелствата и за които има достатъчно налични данни, за оценяване на справедливата стойност като максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и минимизира използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви

Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено

Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфери от едно ниво в друго. Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи (като имоти) се ангажират външни независими оценители. Необходимостта от външни оценители се преценява всяка година от Ръководството на Групата. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, репутация и независимост. След обсъждане със специалистите-оценители, Ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Определяне на справедлива стойност (продължение)

Към всяка отчетна дата, Ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни. За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата за периода за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективната лихва и при спазване на принципа за текущо начисляване. Лихвеният доход, респективно разход по ценни книжа и други дългови инструменти, включва освен договорената лихва и амортизация на сконтото или премията по тях.

Когато кредитите са идентифицирани като обезценени, лихвените приходи по тях се признават по метода на ефективната лихва върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби. Реалният лихвен приход по обезценени кредити се признава в печалбата или загубата за текущия период, когато бъде получен от Групата.

Приходи от такси и комисиони

Таксите за ангажимент, както и таксите за управление на кредити се разсрочват за срока на кредита и се признават в печалбата или загубата за съответния период, като част от ефективния лихвен процент.

Групата идентифицира следните 3 задължения за изпълнение по договори с клиенти:

- Услуги във връзка с извършване на трансакции – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, поради краткия времеви период на извършване на услугата. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на трансакция, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Групата прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на трансакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.
- Издаване на гаранции и акредитиви – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Прехвърлянето на изгодите към клиента е равномерно за срока на договора и затова, Групата прилага линеен метод за измерване на напредъка по договора, водещ до линейна амортизация на таксите за договорения период. Таксите за тези услуги са фиксирани суми, изчислени в зависимост от стойността на гаранцията или акредитива.
- Поддържане на депозити – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на месечна база, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Групата прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на трансакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Доверени активи на отговорно пазене

Групата съхранява активи от името на клиентите си в качеството си на инвестиционен посредник. Такива активи не се представят в отчета за финансовото състояние, защото те не представляват актив на Групата.

Оперативни сегменти

Групата попада в обхвата на МСФО 8 – Оперативни сегменти поради това, че издава дългови инструменти, които се търгуват на публичен пазар и в следствие на това подава своите финансови отчети пред Комисията по финансов надзор (КФН), като регулаторен орган. Въпреки, това Групата не прави допълнителни оповестявания във връзка с оперативни сегменти, поради естеството на регулативната среда, в която тя извършва своята дейност, невъзможността за определяне на сегменти в оперативната дейност, както и липсата на отделното им докладване за целите на отчетност към Ръководството.

Преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата налага Ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и предположения, които засягат отчетените приходи, разходи, активи, пасиви и придружаващите ги оповестявания, както и оповестяванията на условните задължения.

Несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки може да доведе до съществени корекции в балансовата стойност на активите или пасивите в следващи отчетни периоди.

Преценки

В процеса на приложение на счетоводната политика на Групата, ръководството е направило следните преценки, в допълнение към онези, включващи приблизителни оценки и предположения, които оказват най-съществено влияние върху сумите, признати във финансовия отчет.

Действащо предприятие

При изготвянето на финансовия отчет Ръководството е направило оценка на способността на дружествата от Групата и тя като цяло да продължат дейността си като действащо предприятие в обозримо бъдеще.

Преценката на Ръководството е, че не са на лице съществени несигурности, които да подлагат под съмнение способността на Групата да продължи дейността си и съответно финансовият отчет е изготвен на база действащо предприятие. Също така ръководството счита, че за дъщерните дружества не се очакват съществени затруднения или настъпване на събития и обстоятелства, които да им попречат да осъществяват обичайната си оперативна дейност.

Лизинги – Класификация на имоти отдадени на лизинг (Групата като лизингодател)

Групата е предоставила на лизинг част от инвестиционните си имоти и активите, държани за продажба. В качеството си на лизингодател, въз основа на условията на лизинговите договори, тя е определила, че запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността върху тези имоти и и че срокът на лизинга не обхваща голяма част от икономическия живот на имота, поради което ги отчита счетоводно като оперативен лизинг (Приложение 8).

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Преценки (продължение)

Определяне на срока на лизинга за договори с опции за подновяване и прекратяване (Групата като лизингополучател)

Групата определя срока на лизинга като неотменимия срок на договора, заедно с каквито и да било периоди, обхванати от опция за удължаването му, ако е сигурно в разумна степен, че опцията ще бъде упражнена, или каквито и да било периоди, обхванати от опция за прекратяването на лизинга, ако е сигурно в разумна степен, че опцията няма да бъде упражнена. Някои от лизинговите договори включват опции за удължаване и прекратяване. Групата разглежда всички съществени фактори, които създават икономически стимул за упражняването или на опцията за подновяване или на опцията за прекратяване, за да определи максимално надеждно срока на лизинга, за който изчислява лизингови задължения. При наличие на съществени събития или при промяна в обстоятелствата, които засягат способността на Групата да упражни или не съответната опция, срокът на лизинга се преоценява, съгласно променените обстоятелства.

Лизинги – Приблизителна оценка на вътрешноприсъщ лихвен процент (Групата като лизингополучател)

Групата преценява, че не може надеждно да определи лихвения процент, заложен в лизинга, следователно, за оценка на задълженията по лизингите се използва вътрешноприсъщ лихвен процент. Вътрешноприсъщият лихвен процент представлява лихвеният процент, който Групата би платила за да вземе назаем средствата, необходими за придобиването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период и със сходно обезпечение в сходна икономическа среда. Следователно определянето на вътрешноприсъщият лихвен процент изисква приблизителна оценка, когато не са на разположение подлежащи на наблюдение лихвени проценти или когато те трябва да бъдат коригирани за отразяване на условията на лизинга. Тъй като повечето от сключените лизингови договори за наемане на офиси са с оригинален срок между 5 и 10 години, Групата определя приблизително вътрешноприсъщия си лихвен процент на база цената на дългосрочния си финансов ресурс, към датата на сключване на лизинга.

Класификация на активи, като активи, държани за продажба или инвестиционни имоти

При първоначалната класификация на придобитите активи от обезпечения по кредити, Групата прави преценка свързана с класификацията на тези активи между активи, държани за продажба, инвестиционни имоти или други активи. При извършването на преценката за първоначалното признаване на активите, Групата се базира на целите за бъдещото ползване и реализация на придобитите активи. В допълнение към датата на отчета за финансовото състояние Ръководството преразглежда намеренията си относно ползването и/или реализацията на тези активи и вследствие се извършва рекласификация между активи, държани за продажба и инвестиционни имоти (Приложения 19 и 21).

Основните предположения относно бъдещите и други ключови източници на несигурност към датата на отчета, които водят до значителен риск за съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите в рамките на следващата финансова година, са описани по-долу.

Групата базира своите допускания и оценки на съществуващите параметри към момента на изготвяне на финансовите отчети. Съществуващите обстоятелства и допускания за бъдещото развитие може да се променят поради пазарни промени или обстоятелства извън контрола на Групата. Такива промени се отразяват в предположенията, когато те възникнат.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки

Определяне на ОКЗ за финансови активи с нисък кредитен риск

За инструменти с нисък кредитен риск се приемат такива, за които рискът от неизпълнение е нисък, способността на контрагента да изпълнява договорните си задължения в краткосрочен план е стабилна, негативни промени в дългосрочен план на икономическите условия е малко вероятно да променят способността за изплащане на задълженията. За краткосрочните си вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, Групата приема към отчетната дата, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятно, поради което определя за тях 12 месечни кредитни загуби. В случай, че в последващи отчетни периоди критериите за нисък кредитен риск престанат да бъдат изпълнени, Групата извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента. Определянето на инструментите като такива с нисък кредитен риск изисква преценка. При формирането на тази преценка, Групата използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия (Приложение 32.2).

Определяне на ОКЗ от кредити и аванси

Както е оповестено в Приложение 32.2 *Кредитен риск* Групата е разработила Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очакваните кредитни загуби по финансови инструменти. Групата класифицира рисковите си активи в три рискови фази в зависимост от промените в кредитния риск след първоначалното признаване на актива и съответно оценява очакваните кредитни загуби на база 12-месечната вероятност от неизпълнение, ако няма промяна на кредитното качество (фаза 1) и на база на вероятността от неизпълнение за целия срок на инструмента (фаза 2 и фаза 3), при наличие на значително увеличение на кредитния риск. При определяне доколко значително е увеличен кредитният риск спрямо първоначалното признаване на актива Групата използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия.

Загубата при неизпълнение (LGD) е преценка за вредите, които би претърпяла Групата при настъпване на събитие по неизпълнение и се базира на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които Групата очаква реално да получи, включително от обезпечения и други кредитни улеснения. Съществена преценка е необходима при определянето на времето и размера на очакваните парични потоци, включително при определяне на стойността на обезпечението. Ръководството използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи, на които е присъщ кредитен риск и обективни обстоятелства за обезценка, сходни с онези в портфейла, когато изчислява бъдещите парични потоци.

При определяне размера на очакваните кредитни загуби Групата използва прогнозна информация относно очакваните промени в бъдеще на определени икономически условия и показатели и предположения как промените в тези показатели биха повлияли върху вероятността от неизпълнение.

Параметърът „Вероятност от неизпълнение“ (PD) е ключов за изчисляване размера на очакваните кредитни загуби и отразява вероятността в определен времеви хоризонт, контрагентът да не изпълни договорните си задължения. Групата е разработила вътрешни модели за определяне на вероятността от неизпълнение по кредити, базирани основно на историческа информация, за период за който такава е налична. Оценката за корелацията между историческите проценти на допуснато неизпълнение и прогнозните икономически показатели представлява съществена приблизителна оценка. Историческият опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са напълно представителни за реалните загуби в бъдеще (Приложение 32.2).

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки (продължение)

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние, не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на математически модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтни проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа, обезпечени с активи (Приложение 30).

Оценка на придобитите активи от обезпечения

Придобитите имоти, които преди придобиването са обезпечавали предоставени кредити са класифицирани от Групата като активи, държани за продажба или инвестиционни имоти. Според приетата счетоводна политика на Групата, активите които са класифицирани като активи, държани за продажба се оценяват последващо по по-ниската от балансовата им стойност и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. За определяне на справедливата стойност на активите за продажба, Групата ползва оценки от независими външни оценители.

Придобитите активи, които са класифицирани като инвестиционни имоти се оценяват последващо по справедлива стойност към датата на отчета, като за определянето ѝ Групата използва оценки на независими външни оценители, притежаващи подходяща професионална квалификация и необходимият опит за оценка на аналогични недвижими имоти.

Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандарта оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти. (Приложение 30).

Активи в процес на развитие

Първоначално, те се оценяват по стойността на извършените разходи за придобиване. Последващо придобитите активи се оценяват по по-ниската от стойността на придобиване и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена при нормална бизнес активност, намалена с разходите по продажба. Оценката на нетната реализируема стойност се основава на най-обективните доказателства, които са на разположение в момента на изготвянето на оценката. Нова оценка на нетната реализируема стойност се прави за всеки следващ отчетен период. Когато обстоятелства, довели да намаляване на стойността на актива под стойността на придобиване не съществуват вече или когато има ясно доказателство за увеличение на нетната реализируема стойност поради промяна в икономическата ситуация, сумата на намалението се възстановява.

4 Нетен доход от лихви

	2021	2020
<i>Приходи от лихви</i>		
Кредити и аванси на банки	17	166
Кредити и аванси на клиенти	48,938	46,957
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	688	830
Дългови инструменти по амортизирана стойност	264	299
Общо приходи от лихви	49,907	48,252
<i>Разходи за лихви</i>		
Депозити	(2,680)	(4,145)
Други привлечени средства	(495)	(616)
Лихви по договори за лизинг	(76)	(98)
Други пасиви	-	(166)
Активи*	(1,982)	(1,138)
Общо разходи за лихви	(5,233)	(6,163)
Нетен доход от лихви	44,674	42,089

*Сумата представлява платени лихви върху свободни парични средства по сметки в БНБ и/или други кореспондентски банки

Приходи от лихви по обезценени кредити се признават само върху нетната балансова стойност на експозицията след приспадане на обезценката за кредитни загуби. За 2021 г. Групата е отчела, като част от приходи от лихви по кредити и аванси на клиенти, приходи от лихви по обезценени кредити в размер на 4,526 хил.лв. (2020 г.: 5,212 хил.лв.).

5 Нетен доход от такси и комисиони

	2021	2020
<i>Приходи от такси и комисиони по МСФО 15:</i>		
По извършване на трансакции	8,283	6,394
За поддържане на депозитни сметки	2,633	2,080
За издаване на гаранции и акредитиви	421	423
Общо приходи от такси и комисиони по договори с клиенти	11,337	8,897
За разглеждане на документация по кредити	872	1,143
Други такси	132	121
Общо приходи от такси и комисиони	12,341	10,161
<i>Разходи за такси и комисиони</i>		
Банкови карти	(503)	(368)
Платежни и други услуги	(150)	(142)
Общо разходи за такси и комисиони	(653)	(510)
Нетен доход от такси и комисиони	11,688	9,651

Групата е реализирала, като част от платежни и други услуги, приходи от такси по доверителни операции за 2021 г. 7 хил.лв. (2020 г.: 30 хил.лв.).

6 Нетна печалба / (загуба) от валутни разлики

Печалбите и загубите, възникващи от преоценка на парични активи и пасиви в чуждестранна валута са представени нетно в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба). През 2021 г. е отчетена печалба в размер на 283 хил. лв. от преоценка на активи и пасиви в чуждестранна валута (2020 г.: загуба от 108 хил. лв.).

7 Нетна печалба от финасови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Отчетената през 2021 г. печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата в размер на 293 хил. лева представлява нетната промяна в справедливата стойност на инвестицията в привилегировани акции на Visa Inc (2020 г.: печалба от 812 хил. лв.).

8 Други оперативни приходи и други оперативни разходи

<i>Други оперативни приходи</i>	2021	2020
Приходи от продажба на стоки и нефинансови услуги	2,403	1,846
Приходи от наем от инвестиционни имоти	371	351
Приходи от наем от активи, държани за продажба	281	99
Печалба от продажба на активи, държани за продажба	97	99
Печалба от продажба на инвестиционни имоти	-	64
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	61	-
Печалба при прекратяване на договор за лизинг	-	1,149
Други	140	131
Други оперативни приходи	3,353	3,739
<i>Други оперативни разходи</i>	2021	2020
Директни административни разходи за инвестиционни имоти	(1,248)	(1,046)
Директни административни разходи за активи, държани за продажба	(507)	(202)
Загуба от продажба на инвестиционни имоти	(316)	-
Разходи за провизии за задължения	(257)	(453)
Директни административни разходи за активи в развитие	(45)	-
Други	(39)	-
Загуба от отписване на други активи	-	(12)
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	-	(3)
Други оперативни разходи	(2,412)	(1,716)

9 Административни разходи

	2021	2020
Разходи за професионални услуги	5,300	4,693
Разходи за поддръжка	3,399	2,895
Разходи за реклама	767	487
Режийни разходи	551	503
Наеми	431	382
Разходи за одит *	358	252
Вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банки и Фонда за реструктуриране на банки	3,090	5,807
Други разходи**	1,324	1,236
Административни разходи	15,220	16,255

* През 2021 г. са отчетени разходи за независим финансов одит в размер на 346 хил. лева (2020:241 хил.лева) и 12 хил.лева (2020:11 хил.лева) други разходи, несвързани с независимия финансов одит.

**В други разходи са включени разходи за членски такси, офис материали, командировки, местни данъци и такси и други подобни.

10 Обезценка на финансови активи

Следващите таблици представят информация за нетните разходи за ОКЗ по видове финансови активи през 2021 и 2020 г.

	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3		ОБЩО
	Индивидуал	Колектив	Индивидуал	Колектив	Индивидуал	Колектив	
	ни	ни	ни	ни	ни	ни	
Кредити и аванси на банки	(56)	-	-	-	-	-	(56)
Кредити и аванси на клиенти	222	1,417	154	286	4,871	1,627	8,577
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	40	-	-	-	-	-	40
Дългови инструменти по амортизирана стойност	62	-	-	-	-	-	62
Други финансови активи		(6)	58		47	-	99
Финансови гаранции	7	3	-	-	(121)	-	(111)
ОБЩО	275	1,414	212	286	4,797	1,627	8,611

10 Обезценка на финансови активи (продължение)

2020	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3		ОБЩО
	Индивидуал	Колектив	Индивидуал	Колектив	Индивидуал	Колектив	
	ни	ни	ни	ни	ни	ни	
Кредити и аванси на банки	(18)	-	-	-	-	-	(18)
Кредити и аванси на клиенти	2,179	1,271	(149)	808	3,398	1,899	9,406
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	(109)	-	-	-	-	-	(109)
Дългови инструменти по амортизирана стойност	(42)	-	-	-	-	-	(42)
Други финансови активи	-	(18)	36	-	99	-	117
Финансови гаранции	1	-	-	-	121	-	122
ОБЩО	2,011	1,253	(113)	808	3,618	1,899	9,476

В позиция „Обезценка на финансови активи“ в отчета за всеобхватния доход е включен и отчетеният негативен ефект от модификация на кредити и аванси за 2021 г., в размер на 1,674 хил. лв. (2020 г.: 574 хил.лв.), както и нетна сума по директно отписани вземания – приход от възстановени отписани вземания в размер на 37 хил.лева (2020 г.: приход от възстановени отписани вземания - 39 хил.лв.).

11 Данъци

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Текущи данъчни разходи	(1,981)	(1,589)
(Разходи) / приходи за отсрочени данъци	(56)	52
Разходи за данъци	<u>(2,037)</u>	<u>(1,537)</u>

Корпоративен данък върху печалбата

Дейността на Банката и консолидираните дъщерните дружества, подлежат на облагане с корпоративен данък (данък върху печалбата), съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчната ставка, приложима към облагаемата им печалба за 2021 г. е 10% (2020 г.: 10%).

Данъчните декларации подлежат на проверка от страна на данъчната администрация като давностният срок за извършване на проверка е пет години след подаване на данъчната декларация. Данъчният ревизионен акт, с който завършва назначена данъчна ревизия за даден период, при определени обстоятелства би могъл да бъде преразглеждан в рамките на нови 5 години, след годината на издаването му. През отчетната година не е извършвана данъчна проверка на Банката или някое от дъщерните й дружества.

11 Данъци (продължение)

Ефективна данъчна ставка

В следващата таблица е представена калкулация на очаквания данък върху печалбата, съпоставен с реално отчетения:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Печалба преди данъци	20,110	15,260
Данъчна ставка	10.00%	10.00%
Данък съгласно данъчна ставка	(2,011)	(1,526)
Данъчно непризнати (разходи)	(5)	(26)
Непризнат отсрочен данъчен актив върху загуба	-	2
Други данъчни разлики	(21)	13
Разходи за данъци	(2,037)	(1,537)
Ефективна данъчна ставка	<u>10.13%</u>	<u>10.07%</u>

Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са изчислени чрез прилагане на балансовия метод върху всички временни разлики при ефективна данъчна ставка за 2021 г. от 10% (2020: 10%).

Промяната на отсрочените данъчни активи и пасиви е представена в следващата таблица:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Отсрочени данъчни (пасиви), нетно в началото на годината	(125)	(177)
(Разходи) / приходи за отсрочени данъци	(56)	52
Отсрочени данъчни (пасиви), нетно в края на годината	<u>(181)</u>	<u>(125)</u>

Отсрочените данъчни активи и пасиви са свързани с временни разлики по следните позиции в отчета за финансовото състояние:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
<i>Отсрочени данъчни активи</i>		
Инвестиционни имоти	217	289
Активи, държани за продажба	69	45
Други временни разлики	101	106
Общо отсрочени данъчни активи	<u>387</u>	<u>440</u>
<i>Отсрочени данъчни пасиви</i>		
Дълготрайни материални и нематериални активи	(57)	(54)
Преоценка на недвижими имоти	(511)	(511)
Общо отсрочени данъчни пасиви	<u>(568)</u>	<u>(565)</u>
Отсрочени данъчни (пасиви), нетно в края на годината	<u>(181)</u>	<u>(125)</u>

11 Данъци (продължение)

Отсрочени данъци (продължение)

Промяната на отсрочените данъци за периода е свързана със следните позиции:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	(72)	3
Обезценка на активи, държани за продажба	24	(1)
Ускорена данъчна амортизация	(3)	(9)
Други временни разлики	(5)	59
(Разходи)/приходи за отсрочени данъци	<u>(56)</u>	<u>52</u>

12 Нетна печалба на акция

Основна нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, на среднопретегления брой на притежаваните обикновени акции за периода. При изчисляване на основната нетна печалба на акция с намалена стойност, следва да се вземе предвид ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност. За БАКБ основната нетна печалба на акция с намалена стойност е равна на основната нетна печалба на акция, поради факта, че не съществуват потенциални обикновени акции с намалена стойност. Банката е избрала да оповести основната нетна печалба на акция в Индивидуалния финансов отчет изготвен от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет на 15 март 2022 г.

13 Парични средства в брой и по сметки в БНБ

13.1. Парични средства в брой и по сметки в БНБ

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Парични средства в брой	11,907	10,250
Средства по сметки в БНБ	453,696	390,128
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	<u>465,603</u>	<u>400,378</u>

Паричните средства по сметки в БНБ включват минималния задължителен резерв в размер на 170,731 хил. лева и 129,669 хил. лева, съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. Минималният задължителен резерв се изчислява като процент от привлечените средства, с изключение на тези привлечени от местни банки и върху него не се начислява лихва. Размерът на минималните задължителни резерви се определя на месечна база и ежедневни отклонения са разрешени. Средствата по сметки в БНБ, осигуряващи изпълнение на изискванията за МЗР са на разположение за използване от Групата в ежедневните ѝ операции, поради което не се отчитат като активи с тежести. Към 31 декември 2021 г., размерът на минималния задължителен резерв върху привлечените средства от чуждестранни клиенти и контрагенти е 5%, а за всички останали привлечени средства – 10%.

Към 31 декември 2021 г., средствата по сметки в БНБ включват и сумата от 2,932 хил. лв (2020: 3,593 хил. лв.), която представлява участие на БАКБ в гаранционен механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти - БОРИКА.

13.2. Парични средства и парични еквиваленти, отчетени в консолидирания отчет за паричните потоци

За нуждите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в брой и по разплащателни сметки в БНБ, както и кредити и аванси на банки с падеж до 3 месеца, както следва:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	465,603	400,378
Кредити и аванси на банки с падеж до 3 месеца	167,945	54,982
Средства, блокирани като обезпечение	(8,013)	(3,020)
Парични средства и парични еквиваленти	<u>625,535</u>	<u>452,340</u>

Средствата, блокирани по сметки при други банки, обезпечават поети от Групата финансови ангажименти по издадени гаранции и акредитиви, както и плащания към картови оператори. Средствата обезпечавачи плащания към картови оператори се определят в зависимост от обема на осъществените транзакции за определен период и имат характер на гаранция, която би била използвана за покриване на направени плащания, в случай на неизпълнение от страна на Групата.

14 Кредити и аванси на банки

Кредити и аванси на банки включват средства по текущи сметки и краткосрочни депозити в местни и чуждестранни кореспондентски банки с оригинален матуритет до 3 месеца. За целите на консолидирания отчет за паричните потоци, салдата по тези сметки са включени като парични еквиваленти, с изключение на суми по сметки, блокирани като гаранция за плащане.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Текущи сметки в банки	5,781	10,521
Депозити в банки	154,151	41,441
Блокирани средства по сметки	8,013	3,020
Кредити и аванси на банки	167,945	54,982
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби	(3)	(59)
Кредити и аванси на банки, нетно	<u>167,942</u>	<u>54,923</u>

15 Кредити и аванси на клиенти

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Кредити и аванси на клиенти	1,313,944	1,233,445
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби	(67,213)	(85,244)
Нетна сума на кредити и аванси на клиенти	<u>1,246,731</u>	<u>1,148,201</u>

Анализ на кредити на клиенти

<u>Тип клиент</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Физически лица	283,829	209,060
Фирмени клиенти	1,030,115	1,024,385
Кредити и аванси на клиенти	1,313,944	1,233,445
<i>Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби</i>		
- на колективна база	(8,445)	(6,736)
- на индивидуална база	(58,768)	(78,508)
Кредити и аванси на клиенти	<u>1,246,731</u>	<u>1,148,201</u>

15 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

<u>Икономически сектор</u>	<u>2021</u>		<u>2020</u>	
	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити
Строителство	151,837	130,035	127,018	97,729
Хотелиерство и туризъм	119,072	115,665	121,767	119,141
Търговия на едро	117,070	114,982	114,214	110,225
Земеделие и животновъдство	75,070	73,751	81,585	79,305
Производство на електроенергия	70,950	70,757	75,669	75,432
Транспорт	69,617	68,548	78,036	76,931
Производство на мебели и изделия от дърво	48,929	42,703	50,255	42,641
Хранително вкусова промишленост	48,092	46,981	47,271	47,021
Операции с недвижими имоти	44,991	34,496	29,551	17,544
Производство на химични продукти	41,186	41,137	39,793	39,663
Финансова дейност (лизинг, застраховане, посредн.)	35,167	34,667	23,740	23,034
Събиране и обезвреждане на отпадъци	29,736	29,736	32,980	32,979
Търговия на дребно	26,110	25,901	22,544	21,540
ИТ (услуги, включително производство на ИТ техника, електронни и оптични продукти)	24,243	24,237	30,203	30,193
Производство на метални изделия и съоръжения	22,312	22,203	14,500	14,499
Развлекателна индустрия	17,519	16,490	17,916	16,985
Лека промишленост	15,367	11,064	15,677	10,189
Професионални и други услуги	14,466	14,404	23,002	21,639
Ипотечни кредити – търговски	9,335	7,027	17,095	10,472
Други	49,046	46,868	61,564	58,763
Общо кредити на юридически лица	1,030,115	971,652	1,024,384	945,924
Ипотечни кредити на ф.л.	209,605	208,947	147,321	146,617
Потребителски кредити на ф.л.	74,224	66,132	61,740	55,660
Общо кредити и аванси на клиенти	1,313,944	1,246,731	1,233,445	1,148,201

Отчетният период се отбелязва с подобрена диверсификация на портфейла, резултат от високата активност в сегмент „на дребно“ и сравнително по-умереното увеличение в сегмента на МСП, вкл. намаление на експозицията в сектори Земеделие, Транспорт, Хотели и Производство на ел. енергия. Към 31 декември 2021 г. експозициите към най-цикличните сектори (строителство, хотелиерство, операции с недвижимо имущество) се запазват близки до нивото от предходната година 24 % от брутния кредитен портфейл, при 22,6 % година по-рано. В унисон с очертаната политика е и постигнато разширяване на сегмента на дребно. В края на 2021 г., обемът на потребителските и жилищни кредити на физически лица нараства до 21,6 % от брутния кредитен портфейл, при ниво от 16,8% година по-рано.

15 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

Анализ на кредити на клиенти (продължение)

Позицията „Кредити и аванси на клиенти“ включва и вземания по договори за финансов лизинг с отчетна стойност 20,728 хил. лева към 31 декември 2021 г. (2020: 23,194 хил. лева).

Към 31 декември 2021 г. не са отчетени очаквани кредитни загуби по договори за финансов лизинг (2020: 0). Информация за лизинговите вземания към 31 декември 2021 г. и 2020 г. е представена в следващите таблици:

	До 1 г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
2021				
Брутна инвестиция в лизингови договори	4,962	16,308	1,949	23,219
Нереализиран финансов доход	(777)	(1,635)	(79)	(2,491)
Нетна стойност на лизингови плащания	4,185	14,673	1,870	20,728
	До 1 г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
2020				
Брутна инвестиция в лизингови договори	4,312	17,641	4,564	26,517
Нереализиран финансов доход	(921)	(2,243)	(159)	(3,323)
Нетна стойност на лизингови плащания	3,391	15,398	4,405	23,194

Информация за ефективния лихвен процент по финансови инструменти към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. е оповестена в приложение 32.3.2 Лихвен риск.

16 Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

В тази позиция е отчетена притежаваната от Групата инвестиция в акции на Visa Inc. Тази инвестиция се оценява по справедлива стойност с отразяване на промените в печалбата или загубата за периода.

Групата придоби тези акции като резултат от членството на БАКБ във VISA Europe, която стана собственост на VISA Inc. През 2016 г., процесът по продажба на 100% от акционерния капитал на VISA Europe на VISA Inc. бе финализиран, като всеки от членовете на VISA Europe получи съответно пропорционално възнаграждение. Съгласно условията на сделката възнаграждението за членовете на VISA Europe бе формирано от три компонента – парични средства, платими при финализиране на сделката, разсрочено парично възнаграждение, платимо на третата година от датата на приключване и определен брой привилегировани конвертируеми акции, клас С от капитала на Visa Inc. Придобитите привилегировани акции серия С подлежат на поетапно задължително конвертиране в обикновени акции клас А /или привилегировани акции серия А, където е приложимо/ в рамките на 12 годишен период, по определен коефициент, който подлежи на преразглеждане и корекция във времето при определени условия. Новоиздадените акции клас А, респективно серия А не са обект на рестрикции и могат да бъдат свободно прехвърляни. През септември 2020 г. е направена първата конверсия, вследствие на което Групата получи 38 броя новоиздадени привилегировани акции серия А, които през 2021 г. са реализирани чрез продажба.

Моделът за оценка на справедливата стойност на привилегированите конвертируеми акции клас С от капитала на Visa Inc се базира на информация за индикативното конверсионно съотношение спрямо обикновени акции клас А на Visa Inc, информация за борсовата пазарна стойност на обикновените акции клас А и отчита липсата на ликвидност, поради съществуването на ограничение за реализиране на инвестицията в период до 12 години, след финализиране на сделката.

Моделът за оценка на справедливата стойност на привилегированите акции серия А от капитала на Visa Inc се базира на фиксирано конверсионно съотношение спрямо обикновени акции клас А на Visa Inc и информация за борсовата пазарна стойност на обикновените акции клас А. За разлика от акциите клас С, тези от серия А не са обект на ограничение за търговия, поради което моделът не включва дисконт за липса на ликвидност.

Промяната в справедливата стойност на инвестицията за годината е отчетена в печалбата или загубата и е представена в позицията „Нетна печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата“ в Отчета за всеобхватния доход.

Справедливата стойност на инвестицията във VISA Inc. към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., е както следва :

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Привилегировани конвертируеми акции клас С	1,007	668
Привилегировани акции серия А	-	1,322
Общо	<u>1,007</u>	<u>1,990</u>

17 Финансови активи по справедлива стойност в ДВД

През отчетния период, Групата поддържа инвестиции в български дългови инструменти, като част от управлението на ликвидните си активи. Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., справедливата стойност на дълговите инструменти по справедлива стойност в ДВД е както следва:

<i>Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД</i>	2021	2020
Български държавни облигации в евро	37,484	23,086
Български държавни облигации в лева	27,534	25,055
Корпоративни облигации в евро	8,110	7,843
Корпоративни облигации в лева	2,015	-
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	75,143	55,984
<i>в т.ч. предоставени като обезпечение</i>		
<i>Български държавни облигации в евро</i>	6,589	3,674
<i>Български държавни облигации в лева</i>	5,152	14,758
Общо предоставени като обезпечение	11,741	18,432

Както е посочено в таблицата по-горе, към 31 декември 2021 г., дългови инструменти с отчетна стойност в размер на 11,741 хил. лева, отчитани по справедлива стойност в ДВД (2020 г. 18,432 хил. лева), са заложили във връзка със закономото изискване банките да обезпечават с държавни ценни книжа привлечените средства по бюджетни сметки.

Справедливата стойност, както на българските държавни облигации така и на корпоративните облигации е определена на базата на котираните пазарни цени на активни пазари към датата на отчета.

Към 31 декември 2021 г., Групата отчита и капиталови инвестиции по справедлива стойност в ДВД в размер на 4,093 хил. лева (2020 г. 3,447 хил. лева), както следва:

	2021	2020
Акции в български дружества за платежни услуги	2,934	2,934
Акции от капитала на Тикси АД	978	-
Акции в българско дружество – АДСИЦ	-	415
Акции в БФБ	181	98
Общо	4,093	3,447

Определянето на справедливата стойност на инвестициите в капиталови ценни книжа се базира на оценъчни модели, използващи директна и индиректна пазарна информация.

За оценка на инвестицията в акции на БФБ са използвани пазарни котировки към датата на отчета.

През 2021 г., инвестицията на Групата в капиталови книжа на дружество със специална инвестиционна цел е реализирана чрез продажба. Отчетеният отрицателен преоценъчен резерв по тази инвестиция в размер на 232 хил. лева нетно от данък, е рекласифициран към други компоненти на капитала – „Неразпределена печалба и други резерви“, към датата на отписване на финансовите активи.

За оценка на инвестициите в акции на български дружества за платежни услуги е използван оценъчен модел, тъй като за тях няма данни от активен пазар. Информация за приложения модел е оповестена в Приложение 30 на настоящия финансов отчет.

Нивата на използваните оценъчни техники спрямо йерархията на справедливите стойности, дефинирана от МСФО 13 по отношение на финансовите активи, класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход е оповестено в Приложение 30.

18 Дългови инструменти по амортизирана стойност

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., Групата отчита портфейл от дългови инвестиции по амортизирана стойност, както следва:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Български държавни облигации в евро	44,454	19,750
Чуждестранни държавни облигации в евро	2,032	2,107
Чуждестранни държавни облигации в щ.д.	<u>26,006</u>	<u>15,936</u>
Дългови инструменти по амортизирана стойност	72,492	37,793
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби	<u>(80)</u>	<u>(18)</u>
Дългови инструменти по амортизирана стойност, нетно	<u>72,412</u>	<u>37,775</u>

Към 31 декември 2021 г. българските държавни облигации на стойност 19,485 хил.лева (2020 г.: 19,750 хил.лева) са изцяло заложили във връзка със законовото изискване за обезпечаване на привлечените средства от бюджетни контрагенти.

19 Инвестиционни имоти

<i>Справедлива стойност</i>	Сгради в процес на изграждане			
	Сгради	Земля	Общо	
31 декември 2019 г.	<u>47,871</u>	<u>21,687</u>	<u>31,544</u>	<u>101,102</u>
Придобити	30	-	-	30
Прекласифицирани от финансов лизинг	5,277	-	-	5,277
Отчетени като активи в процес на развитие	-	-	(4,340)	(4,340)
Продадени през 2020 г.	(2,623)	-	(641)	(3,264)
Промяна в справедливата стойност	<u>(185)</u>	<u>192</u>	<u>(10)</u>	<u>(3)</u>
31 декември 2020 г.	<u>50,370</u>	<u>21,879</u>	<u>26,553</u>	<u>98,802</u>
Придобити	9,779	-	-	9,779
Прекласифицирани от активи, държани за продажба	890	-	840	1,730
Продадени през 2021 г.	(4,686)	(331)	(1,817)	(6,834)
Промяна в справедливата стойност	<u>279</u>	<u>(133)</u>	<u>(85)</u>	<u>61</u>
31 декември 2021 г.	<u>56,632</u>	<u>21,415</u>	<u>25,491</u>	<u>103,538</u>

През годината са придобити нови активи, класифицирани като инвестиционни в размер на 9,779 хил. лева, като придобиването е за сметка директно намаление на кредитния портфейл и не са свързани с изходящ паричен поток (2020 г.: нула). Инвестиционните имоти са оценени в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност. Справедливата стойност към 31 декември 2021 г. на инвестиционните имоти е получена на база оценки извършени от независими външни оценители. Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандарта оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти (Приложение 30).

20 Дълготрайни материални, нематериални активи и активи с право на ползване

	Земя и сгради по преоценена стойност	Активи с право на ползва не	Други ДМА	Разходи по придобива не на дълготрай ни активи	ДНМА	Общо
<i>Отчетна или преоценена стойност</i>						
31 декември 2019 г.	8,053	7,890	8,269	590	3,517	28,319
Придобити през 2020 г.	-	1,551	655	21	602	2,829
Извадени от употреба през 2020 г.	-	(178)	(277)	-	(25)	(480)
31 декември 2020 г.	8,053	9,263	8,647	611	4,094	30,668
Придобити през 2021 г.	-	5,114	171	33	307	5,625
Извадени от употреба през 2021 г.	-	(2,931)	(424)	-	(35)	(3,390)
31 декември 2021 г.	8,053	11,446	8,394	644	4,366	32,903
<i>Натрупана амортизация и обезценка</i>						
31 декември 2019 г.	177	1,998	5,452	-	2,574	10,201
Амортизация за 2020 г.	262	2,177	809	-	402	3,650
Амортизация на отписани през 2020г.	-	(82)	(262)	-	(25)	(369)
31 декември 2020 г.	439	4,093	5,999	-	2,951	13,482
Амортизация за 2021 г.	262	2,181	784	-	423	3,650
Амортизация на отписани през 2021г.	-	(2,931)	(419)	-	(35)	(3,385)
31 декември 2021 г.	701	3,343	6,364	-	3,339	13,747
<i>Балансова стойност</i>						
31 декември 2020 г.	7,614	5,170	2,648	611	1,143	17,186
31 декември 2021 г.	7,352	8,103	2,030	644	1,027	19,156

Земите и сградите, представляващи офис сгради и прилежащите им терени са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, а всички останали активи по стойност на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и сумата на обезценката (Приложение 30). Към 31 декември 2021 г. е направена оценка на евентуални индикации за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, като такива не са установени.

Към 31 декември 2021 г., Групата разполага с напълно амортизирани активи, които все още се използват в оперативната ѝ дейност на стойност 6,695 хил.лв. (2020 г.: 6,118 хил.лв.).

21 Активи, държани за продажба

Баланс към 1 януари 2020 г.	7,250
Придобити през 2020 г.	14,997
Продадени през 2020 г.	(1,321)
Баланс към 31 декември 2020 г.	20,926
Прекласифицирани към инвестиционни имоти	(1,730)
Придобити през 2021 г.	740
Продадени през 2021 г.	(2,208)
Обезценка през 2021 г.	(242)
Баланс към 31 декември 2021 г.	17,486

Справедливата стойност на имотите, класифицирани като активи, държани за продажба към 31 декември 2021 г. е оценена на 17,572 хил. лева (2020 г.: 21,031 хил. лв.). Справедливата стойност е получена на база оценки извършени от външни независими оценители. Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките са получени при използване на определените в Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти (Приложение 30). През годината са придобити нови активи, класифицирани за продажба в размер на 740 хил. лева, като от тях активи за 714 хил. лева са придобити като директно намаление на кредитния портфейл (2020 г.: 14,536 хил. лв.).

22 Дружества от Групата и съвместни дружества

Дъщерни дружества, консолидирани напълно в настоящия финансов отчет

Този консолидиран отчет е изготвен от Банката и Дружествата в Групата, които са дъщерни и напълно консолидирани. Към 31 декември 2021 г., Банката има две дъщерни дружества – БАКБ Файненс ЕАД и БАКБ Трейд ЕАД, които притежава изцяло.

БАКБ Файненс ЕАД е дъщерно дружество, предоставящо финансови услуги и има спомагателни функции за Банката. Чрез това дъщерно дружество, БАКБ осъществява лизингови сделки, както и сделки по търговско и потребителско кредитиране, като за целта се използват собствени средства на дружеството, а при необходимост и финансиране от Банката. От 2015 г., БАКБ Файненс ЕАД е регистрирано като финансова институция по реда и при условията на Наредба №26 на БНБ.

БАКБ Трейд ЕАД е 100% собственост на БАКБ. Дружеството е регистрирано през 2013 г. с предмет на дейност финансово-консултантска и търговско-консултантска дейност.

На 17 декември 2021 г. приключи успешно процедурата по доброволна ликвидация на дъщерното дружество „Пейтех“ ЕООД. Това дружество беше 100% собственост на БАКБ и беше регистрирано през 2019 г., с предмет на дейност разработка, поддръжка и дейности по управление на софтуер, покупка и продажба на софтуерни продукти и извършване на технически услуги, подпомагащи предоставянето на платежни услуги, както и различни други консултантски услуги и търговска дейност. Към 31 декември 2020 г. ръководството на БАКБ преразгледа проекта за предоставяне на допълнителни платежни услуги чрез дъщерното дружество „Пейтех“ ЕООД и взе решение развитието му да бъде прекратено, поради което да се пристъпи към доброволна ликвидация на това дружество. След изпълнението на всички законови процедури, считано от 17 декември 2021 г. Дружеството е заличено от Търговския регистър.

22 Дружества от Групата и съвместни дружества (продължение)

Съвместни дружества

Групата отчита като съвместно предприятие инвестиционния фонд - АЙ ДИ ЕС Фонд АД, който бе създаден през 2019 г. с цел подпомагане на компании с добри бизнес идеи, които се стремят да реализират пълния си потенциал на пазара. Фондът предоставя подкрепа под формата на инструменти за дългово финансиране, гаранции, стандартно финансиране, придобиване на дялове с възможност за обратно изкупуване и други. Учредители на фонда са дъщерното дружество на БАКБ - „БАКБ Файненс“ ЕАД и най-големият акционер в БАКБ - „СИЕСАЙЕФ“ АД, които притежават по 50% от регистрирания капитал. Към 31 декември 2021 г., регистрираният и внесен капитал на АЙ ДИ ЕС Фонд АД е в размер на един милион лева, разпределен в 1 000 000 броя поименни и неделими акции с право на глас и номинална стойност от 1 лев всяка. След направен анализ, Групата е определила инвестицията като съвместно контролиран актив и я представя в консолидираните си отчети по метода на собствения капитал. Първоначално, инвестицията е отчетена по цена на придобиване, а впоследствие е коригирана в съответствие с настъпилите промени в дела на нетните активи на дружеството след придобиването. През август 2019 г., АЙ ДИ ЕС Фонд направи първата си финансова инвестиция като придоби 75% от капитала на дружеството ОРК консулт ООД, чийто основен предмет на дейност е търговия с хранителни продукти. Дружеството е дъщерно дружество и отчетите му се консолидират в тези на АЙ ДИ ЕС Фонд. В края на м. март 2020 г., Фондът придоби 35% от капитала на дружеството Витал концепт ООД, а през септември увеличи дела си до 44%. Дружеството Витал концепт ООД, чиято основна дейност е производство и разпространение на хранителни добавки и друга търговска дейност, е асоциирано дружество за АЙ ДИ ЕС Фонд и се отчита по метода на собствения капитал. Към 31 декември 2021 г., дружеството АЙ ДИ ЕС Фонд е изготвило консолидиран финансов отчет за целите на отчитането му в консолидирания отчет на групата на БАКБ АД. Обобщена финансова информация за АЙ ДИ ЕС Фонд АД към 31 декември 2021 г. е представена в следващите таблици:

Отчет за финансовото състояние

	2021	2020
Текущи активи	342	71
Нетекущи активи	498	540
Репутация	171	171
Нетекущи пасиви	(320)	-
Текущи пасиви	(166)	(42)
Собствен капитал, принадлежащ на контролиращото дружество	538	726
Неконтролиращо участие	(13)	14
Балансова стойност на инвестицията на Групата в съвместното дружество-50%	269	363

Отчет за всеобхватния доход

	2021	2020
Приходи от договори с клиенти	340	430
Стойност на продадени активи	(248)	(301)
Административни разходи	(253)	(324)
Амортизация	(17)	(14)
Финансови разходи	(9)	(18)
Дял в загубата на асоциирани дружества	(28)	(27)
Загуба за периода	(215)	(254)
Принадлежача на:		
Собствениците на контролиращото дружество	(188)	(208)
Неконтролиращо участие	(27)	(46)
Дял на Групата в загубата на съвместното дружество	(94)	(104)

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

23 Други активи

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Активи в процес на развитие *	6,143	12,488
Стоки на склад (държани от дъщерно дружество)	13,913	10,090
Разходи за бъдещи периоди	1,169	1,163
Авансови плащания	2,252	666
Разчети по преводи	2,159	174
Вземания по договори за наем на имоти	377	382
Други разчети и вземания	542	458
Вземания от продажба на имоти**	776	3,973
Общо други активи	<u>27,331</u>	<u>29,394</u>
Очаквани кредитни загуби по вземания	(275)	(176)
Други активи, нетно	<u>27,056</u>	<u>29,218</u>

* Групата е сключила договори за предоставяне на правото на строеж върху притежавани от нея парцели в гр. София, срещу изграждане на жилищни и търговски обекти от страна на контрагента, които има намерение да реализира чрез последваща продажба. В тази връзка имотите, за които е учредено право на строеж, са прекласифицирани от инвестиционни имоти като активи в процес на развитие.

** В позицията са отчетени вземания, възникнали в края на 2021 г. с ненастъпил падеж, чийто матуритет е до 3 месеца.

24 Депозити на клиенти

В таблиците по-долу са представени депозитите на клиенти по вид валута и по тип на клиента, съответно към 31 декември 2021 г. и 2020 г.:

Вид валута	2021			2020		
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Общо депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Общо депозити
Лев	883,512	245,872	1,129,384	584,230	243,382	827,612
Евро	277,846	348,879	626,725	219,304	419,969	639,273
Щатски долар	71,652	80,551	152,203	47,681	77,504	125,185
Британски лири	112	105	217	1,335	1,657	2,992
Общо	<u>1,233,122</u>	<u>675,407</u>	<u>1,908,529</u>	<u>852,550</u>	<u>742,512</u>	<u>1,595,062</u>

Тип на клиента	2021			2020		
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Общо депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Общо депозити
Небанкови финансови институции	53,053	15,021	68,074	48,752	12,835	61,587
Фирмени клиенти	977,388	83,044	1,060,432	707,210	125,874	833,084
Физически лица	202,681	577,342	780,023	96,588	603,803	700,391
Общо	<u>1,233,122</u>	<u>675,407</u>	<u>1,908,529</u>	<u>852,550</u>	<u>742,512</u>	<u>1,595,062</u>

Към 31 декември 2021 г. депозитите на клиенти включват 51,128 хил. лева (2020 г.: 38,718 хил. лева) депозити на свързани лица (Приложение 31). Информация за ефективния лихвен процент по парични финансови инструменти към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. е оповестена в Приложение 32.3.2 Лихвен риск.

25 Други привлечени средства

Групата отчита като други привлечени средства задълженията си по различни договори за краткосрочно и дългосрочно финансиране, различни от задължения по депозитни договори и сметки на клиенти.

От юли 2015 г., Групата има споразумение с Българска банка за развитие (ББР) за участие в партньорска програма на ББР „Напред“ за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес. Основна цел на програмата е финансиране на българския бизнес при изгодни условия, за подпомагане развитието на икономиката, разкриване на нови работни места и реализиране на инвестиции в области с висока безработица. В рамките на споразумението БАКБ има на разположение кредитна линия в размер на 35 милиона лева за финансиране на проекти, съответстващи на целите на програмата. През ноември 2018 г., БАКБ подписа ново споразумение с ББР, което е първото споразумение на ББР по програма „COSME+“ за подкрепа на малкия и среден бизнес в страната. Програма COSME+ се осъществява с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция. Целта на програмата е да осигури лесен достъп до финансиране за МСП през различните етапи на техния жизнен цикъл: създаване, разширяване или трансфер на дейността. С гарантирания по програма COSME+ ресурс, предоставен от ББР, Групата отпуска инвестиционни и оборотни кредити, и банкови гаранции. В рамките на споразумението Групата получи финансиране от 10 милиона евро за срок от 10 години.

Към 31 декември 2021 г., задълженията по дългосрочно привлечени средства са в размер на 31,561 хил. лева (2020 г.: 38,131 хил. лева) и отразяват задълженията към ББР, включително начислени лихви.

В следващите таблици е представено равнието между началното и крайното салдо на други привлечени средства в отчета за финансовото състояние като част от промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност:

2021

	1 януари 2021 г	Входящи парични потоци	Изплатени лихви	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ЕЛП	31 декември 2021 г
Други привлечени средства	38,131	-	(494)	(6,571)	495	31,561
Общо пасиви от финансова дейност	38,131	-	(494)	(6,571)	495	31,561

2020

	1 януари 2020 г	Входящи парични потоци	Изплатени лихви	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ЕЛП	31 декември 2020 г
Други привлечени средства	42,258	-	(616)	(4,127)	616	38,131
Общо пасиви от финансова дейност	42,258	-	(616)	(4,127)	616	38,131

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

26 Други пасиви

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., други пасиви включват:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Разчети по преводи	4,061	8,020
Задължения по договори за лизинг	8,177	5,247
Разчети с доставчици и получени аванси	3,108	4,303
Задължения към персонала	871	586
Задължения към Фонда за реструктуриране на банки (ФПБ)	424	-
Провизии за задължения (Приложение 29)	107	453
Задължения за ДДС	87	189
Разчети за данъци, различни от данък върху печалбата	97	115
Очаквани кредитни загуби по гаранции	18	129
Други разчети и задължения*	11,357	3,076
Общо други пасиви	<u>28,307</u>	<u>22,118</u>

* Позицията включва задължения по договорености с НГФ в размер на 2,480 хил.лева и други средства по специални сметки под условие в размер на 8,471 хил.лева.

В следващата таблица е представено равнието между началното и крайното салдо на задълженията по лизинг в отчета за финансовото състояние като част от промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Към 1 януари 2021 г.	5,247	5,955
Нови договори	5,114	1,551
Натрупана лихва	76	98
Плащания	(2,260)	(2,262)
Прекратени договори	-	(95)
Към 31 декември 2021 г.	<u>8,177</u>	<u>5,247</u>

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2021 г. е в размер на 2,260 х.лв. Матуритетният анализ на задълженията по лизинг е оповестен в Приложение 32.4

Суми, признати в печалбата или загубата за периода, свързани със задължения по оперативен лизинг:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Разходи за амортизация на активи с право на ползване (Приложение 20)	2,181	2,177
Разходи за лихви по лизингови задължения (Приложение 4)	76	98
Обща сума, призната в печалбата или загубата	<u>2,257</u>	<u>2,275</u>

27 Основен капитал и резерви

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., регистрираният капитал на БАКБ е в размер на 24,691 хиляди лева, разпределен в 24,691,313 броя обикновени безналични акции, с право на глас и всяка с номинална стойност от 1 лев. От 2006 г., БАКБ е публично дружество и акциите ѝ са регистрирани за търговия на Българската Фондова Борса – София. Акционерното участие в Банката е разпределено между вариращ брой местни и чуждестранни инвеститори. В рамките на отчетния период, основният акционер на БАКБ АД – „СИЕСАЙЕФ“ АД намали дяловото си участие в капитала на Банката до 45.68% в резултат на серия от прехвърлителни сделки. Основната част от намаленото участие – 9.98% от капитала на БАКБ, беше придобито от г-жа Цветелина Бориславова-Карагьозова. Извършените промени в акционерното участие на „СИЕСАЙЕФ“ АД са част от стратегията на г-жа Бориславова и „СИЕСАЙЕФ“ АД (което се контролира от г-жа Бориславова) по управление на инвестициите и холдинговите участия на групата.

Акционерната структура към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. е както следва:

Акционер	<u>2021</u>	<u>Процент</u>	<u>2020</u>	<u>Процент</u>
CSIF, България	11,277,473	45.68%	15,199,133	61.56%
LTBI HOLDINGS LLC, САЩ	8,822,068	35.73%	8,816,618	35.71%
Цветелина Бориславова-Карагьозова	2,465,000	9.98%	-	-
Други акционери	2,126,772	8.61%	675,562	2.73%
Общо	<u>24,691,313</u>	<u>100.0%</u>	<u>24,691,313</u>	<u>100.00%</u>

Премии по емисии

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., няма движение в премийния резерв на Групата, който отразява разликата между номиналната стойност на издадените акции и тяхната цена (емисионна стойност) и възлиза на 37,050 хил. лв.

Резерви

Според разпоредбите на действащото законодателство в България, акционерните дружества следва да заделят най-малко 10% от нетната си печалба във фонд „Резервен“, докато размерът му достигне минимум 10% от регистрирания капитал на акционерното дружество. Законът не допуска изплащане на дивиденди, преди да са заделени необходимите суми във фонд „Резервен“. В случай, че сумата във фонд „Резервен“ спадне под законовия минимум, Групата разполага със срок от две години, за да възстанови минималното му ниво. В резултат на реализирани значителни печалби в предходни отчетни периоди и консервативна дивидентна политика, Групата исторически поддържа високо ниво на натрупани резерви, надвишаващи минималните законови изисквания. Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. резервите на Групата включват:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Фонд "Резервен "	256,067	242,576
Натрупани загуби от минали години	(104,439)	(104,439)
Ефект от въвеждане на МСФО 9	(5,172)	(5,172)
Общо резерви	146,456	132,965
Печалба за годината	18,073	13,723
Неразпределена печалба и други резерви	<u>164,529</u>	<u>146,688</u>

27 Основен капитал и резерви (продължение)

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. преоценъчният резерв на Групата има следните компоненти:

<i>Преоценъчен резерв</i>	2021	2020
Резерв от преоценка на недвижими имоти собственост на Банката	5,113	5,113
<i>Данъчен ефект</i>	(511)	(511)
Резерв за капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	178	(201)
<i>Данъчен ефект</i>	(18)	20
Резерв за дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	163	492
<i>Данъчен ефект</i>	(16)	(49)
ОКЗ от дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	87	47
Общо преоценъчен резерв	4,996	4,911

28 Условни задължения и ангажименти

Групата е контрагент по банкови гаранции и акредитиви и други задбалансови ангажименти, като част от обслужването на своите клиенти. Тези инструменти носят в различна степен елементи на кредитен и лихвен риск. Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. поетите от Групата ангажименти са както следва:

	2021	2020
Неусвоени кредитни ангажименти	104,148	67,722
Банкови гаранции	22,157	20,154
Акредитиви	8,345	29
Общо	134,650	87,905

29 Съдебни производства

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. няма предявени съществени съдебни иски срещу Групата, които могат да имат значителни последици за Групата и/или за финансовото ѝ състояние. В консолидирания финансов отчет за 2020г. Групата призна провизии за евентуалните задължения, свързани със заведено срещу БАКБ гражданско дело, в размер на 453 хил.лева. През 2021г. на основание частично влязло в сила осъдително решение по това гражданско дело бе извършено плащане на задължението, за което е налице окончателност на съдебното решение, за сметка на заделените провизии. Съществува с голяма степен на прогнозируемост вероятност за БАКБ да възникнат допълнителни задължения по това дело, при евентуално недопускане на касационно обжалване. Поради това, в настоящия консолидиран финансов отчет, са признати провизии за евентуалните допълнителни задължения, свързани с това съдебно производство, в размер на 107 хил.лева, както е оповестено в Приложение 26.

30 Информация за справедлива стойност

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване” изисква пояснителните приложения към финансовия отчет да съдържат информация за определянето на справедливата стойност в съответствие с МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“ на финансовите активи и пасиви. Групата определя справедливата стойност на финансовите си инструменти като се базира на налична пазарна информация или използва подходящи оценъчни техники, когато такава не е налична. В следващата таблица е представена информация за балансовата стойност и справедливата стойност на финансови активи и пасиви:

	<u>Балансова стойност</u>		<u>Справедлива стойност</u>	
	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Финансови активи				
Кредити и аванси на банки	167,942	54,923	167,942	54,923
Кредити и аванси на клиенти	1,246,731	1,148,201	1,227,776	1,141,691
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	1,007	1,990	1,007	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	79,236	59,431	79,236	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	72,412	37,775	72,583	39,672
Други финансови активи	3,579	4,811	3,579	4,811
Финансови пасиви				
Безсрочни депозити на банки и клиенти	1,233,307	852,550	1,233,307	852,550
Срочни депозити на клиенти	675,407	742,512	675,825	743,444
Други привлечени средства	31,561	38,131	31,561	38,131
Други финансови пасиви	15,842	16,929	15,842	16,929
Задбалансови позиции				
	<u>Номинална стойност</u>		<u>Справедлива стойност</u>	
Неусвоени кредитни ангажименти	104,148	67,722	104,148	67,722
Банкови гаранции и акредитиви	30,502	20,183	52	25

Преценката на ръководството е, че справедливата стойност на парични средства в брой и по сметки в БНБ, както и депозити на банки, не се различава съществено от балансовата им стойност. Справедливата стойност на предоставени кредити на клиенти с плаващ лихвен процент се приближава до балансовата им стойност. Очакваните парични потоци от кредити с фиксиран лихвен процент, които не са обезценени се сконтират с текущите пазарни лихвени проценти, за да се определи справедливата им стойност.

Справедливата стойност на кредити и аванси на банки също се счита близка до балансовата стойност, тъй като тези финансови активи са краткосрочни (с матуритет под 1 месец). Други привлечени средства представляват получено финансиране по програми на ББР, които се считат за специфични. Лихвеният процент по финансирането е плаващ като лихвените условия са еднакви за всички пазарни участници, които имат достъп до програмата, следователно лихвеният процент по тези финансираня се счита за пазарен, т.е. на тази база справедливата и балансовата стойност не се различават съществено. Групата не очаква да бъдат направени плащания по гаранции и акредитиви. Неусвоените кредитни ангажименти се отнасят предимно за кредити с плаващ лихвен процент и следователно тяхната справедлива стойност не се различава съществено от техния договорен размер.

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Таблицата, представена по-долу представя йерархия по справедлива стойност на активите и пасивите:

Към 31 декември 2021 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценени по справедлива стойност:				
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	1,007	-	1,007
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	75,143	-	-	75,143
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	181	3,912	4,093
Земя и сгради използвани в дейността	-	-	7,352	7,352
Инвестиционни имоти	-	-	103,538	103,538
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Кредити и аванси на банки	-	167,942	-	167,942
Кредити и аванси на клиенти	-	1,227,776	-	1,227,776
Финансови активи по амортизирана стойност	72,583	-	-	72,583
Други финансови активи	-	3,579	-	3,579
Общо активи	147,726	1,400,485	114,802	1,663,013
Пасиви, за които се оповестява справедлива стойност:				
Безсрочни депозити на банки и клиенти	-	1,233,307	-	1,233,307
Срочни депозити на клиенти	-	675,825	-	675,825
Други привлечени средства	-	31,561	-	31,561
Други финансови пасиви	-	15,842	-	15,842
Общо пасиви	-	1,956,535	-	1,956,535

Към 31 декември 2020 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценени по справедлива стойност:				
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	1,990	-	1,990
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	55,984	-	-	55,984
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	98	3,349	3,447
Земя и сгради използвани в дейността	-	-	7,614	7,614
Инвестиционни имоти	-	-	98,802	98,802
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Кредити и аванси на банки	-	54,923	-	54,923
Кредити и аванси на клиенти	-	1,141,691	-	1,141,691
Финансови активи по амортизирана стойност	39,672	-	-	39,672
Други финансови активи	-	4,811	-	4,811
Общо активи	95,656	1,203,513	109,765	1,408,934
Пасиви, за които се оповестява справедлива стойност:				
Безсрочни депозити на клиенти	-	852,550	-	852,550
Срочни депозити на клиенти	-	743,444	-	743,444
Други привлечени средства	-	38,131	-	38,131
Други финансови пасиви	-	16,929	-	16,929
Общо пасиви	-	1,651,054	-	1,651,054

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. няма движения между нивата на йерархията на справедливите стойности на активите и пасивите.

Следващите таблици представят равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2021 г.

2021

	Капиталови инструменти по ССДВД	Земя и сгради използвани в дейността	Инвестиционни имоти
Към 1 януари 2021 г.	3,349	7,614	98,802
Печалби/ (Загуби), включени в отчета за всеобхватния доход	-	(262)	61
Придобити и/или рекласифицирани	978	-	11,509
Продадени и падежирани	(415)	-	(6,834)
Изходящи трансфери от Ниво 3	-	-	-
Входящи трансфери към Ниво 3	-	-	-
Към 31 декември 2021 г.	3,912	7,352	103,538

2020

	Капиталови инструменти по ССДВД	Земя и сгради използвани в дейността	Инвестиционни имоти
Към 1 януари 2020 г.	637	7,876	101,102
Печалби/ (загуби), включени в отчета за всеобхватния доход	(222)	(262)	(3)
Придобити и/или рекласифицирани	2,934	-	5,307
Продадени и падежирани	-	-	(7,604)
Изходящи трансфери от Ниво 3	-	-	-
Входящи трансфери към Ниво 3	-	-	-
Към 31 декември 2020 г.	3,349	7,614	98,802

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Допълнителна информация за активи, чиито справедливи стойности са класифицирани като Ниво 3

Капиталови ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход

Към 31 декември 2021 г. са отчетени инвестиции в акции на две дружества, чиято дейност е свързана основно с предоставяне на различни видове платежни услуги и иновативни технологични решения за осъществяването им. Поради липса на директна пазарна информация, за оценка на справедливата стойност на тези акции, е приложен методът на пазарните множители на дружества аналози при който рисковият профил и потенциала за растеж на оценяваната компания се сравняват с тези на избрани сравними публични компании. Пазарните множители за аналогични дружества дават индикация за това какво би платил информиран инвеститор на активен пазар. Тези множители впоследствие се прилагат към оперативните характеристики и финансови показатели на оценяваното дружество, за да бъде определена неговата справедлива стойност. При изграждане на модела се използват данни от публично достъпни източници.

Инвестиционни имоти

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност в зависимост от предназначението на имота:

Вид инвестиционен имот	2021	2020
Парцели (земи)	25,491	26,553
Жилищни	6,889	7,814
Търговски	24,152	24,672
Ваканционни	43,624	34,204
Промислени	3,382	5,559
Общо справедлива стойност	103,538	98,802

Активи, държани за продажба

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност на активите за продажба в зависимост от вида на имота:

Вид актив за продажба	2021	2020
Парцели (земи)	730	1,588
Жилищни	334	2,699
Търговски	15,993	16,106
Ваканционни	515	579
Промислени	-	59
Общо справедлива стойност	17,572	21,031

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на основната част от инвестиционните имоти и активите за продажба е представено в таблицата по-долу:

Вид инвестиционни имоти	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал на използваните справедливи стойности	
			2021	2020
Парцели (земи)	МПП - УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€110 - €330	€110 - €330
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МПП - ПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€9 - €11	€7 - €9
		Годишен ръст на пазарните аналози	2-5%	0%
Жилищни имоти	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€250 - €700	€230 - €460
		Годишен ръст на пазарните аналози	10-12%	0%
	МКБПП	Очакван месечен наем на кв.м.	€4 - €61	-
		Годишен ръст на наема	0%	0%
Търговски имоти	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€560 - €1200	€600 - €1300
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МКБПП	Очакван месечен наем на кв.м.	€3.6 - €9	€3 - €8
		Годишен ръст на наема	5%	0%
Ваканционни имоти	МПП-сгради	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€130 - €670	€130 - €550
		Годишен ръст на пазарните аналози	5%	0%
	МПП-УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м. в зависимост от местоположението	€9 - €100	€9 - €15
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
МКБПП	Очакван дневен наем / помещение.	€30 - €40	€30 - €40	
	Годишен ръст на наема	0%	0%	
Промислени имоти	МПП-сгради	Еталонни строителни цени кв.м.	€265 - €300	€250 - €300
		Годишен ръст на еталонни строителни цени	3-5%	0%
	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€40 - €370	€40 - €240
		Годишен ръст на пазарните аналози	3-5%	0%

Легенда:

Метод на вещната стойност (МПР)

Метод на пазарния подход (МПП)

Метод на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП)

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

В следващата таблица е представен анализ на чувствителността в цените на имотите, изложен на база най-често използвани показатели, според типа имот:

Вид имот	Диапазон	Коментар на чувствителността
Жилищни имоти	София 900-3000 €/кв.м	По-високите стойности са за апартаменти разположени в централната градска част. За ново строителство 1200-2000 евро/кв.м, в зависимост от района и качеството на строителство.
	Пловдив, Варна 700-2000 €/кв.м	По-високите стойности са за апартаменти разположени в централната градска част. За ново строителство 700-1400 евро/кв.м, в зависимост от района и качеството на строителство.
	Бургас, Ст. Загора, Русе 650-1800 €/кв.м	По-високите стойности са за апартаменти разположени в централната градска част. За ново строителство 650-1200 евро/кв.м, в зависимост от района и качеството на строителство.
Ваканционни имоти	600-1200 €/кв.м	По-високите стойности са за апартаменти до морето в добре развити и предпочитани курортни комплекси.
	къща с двор 10 000 - 80 000 лв.	Ниските стойности са за селски къщи отдалечени над 25-30 км от общински център.
Селски имоти	къща с двор, ново строителство 150 000 - 400 000 лв.	За къщи ново строителство в близост (до 10 км) от големите областни градове, без районите на София-град, Пловдив и Варна.
Земеделски земи	обработваеми земи в плодородни райони 800 - 1500 лв./декар	Окръпняването на терени помага и за формирането на по-добра цена на земеделските площи. В Добруджа нивите са на цени до 2 000 лв./декар. За полупланинските райони от 300 до 600 лв./декар.
Офисни площи	наемна цена 6-15 €/кв.м	Средни наеми – при офисите “клас А” между 10 и 16 евро на кв. м, а при офисите “клас В” – между 6 и 12 евро на кв.м.
Търговски площи	наемна цена 6-35 €/кв.м	За ритейл парковете в София между 8 и 15 евро на кв. м (в зависимост от големината), в моловете - около 35 евро на кв.м (осреднено). За ритейл парковете в регионалните градове между 7 и 10 евро на кв.м.
Индустриални площи	наемна цена 2-6 €/кв.м	За логистични площи в София – 3,5-6 евро/кв.м.

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Земя и сгради за собствени нужди, по преоценена стойност

Към 31 декември 2021 г., Групата притежава земя и сгради, използвани като офиси за осъществяване на оперативната ѝ дейност, на стойност 7,352 хил. лв. (2020 г.: 7,614 хил. лв). За офиса в гр. София е изготвена оценка на справедливата стойност през 2021 г., която показва, че справедливата стойност на имота не се различава съществено от балансовата му стойност, поради което във финансовия отчет не е отразена преоценка за този актив. За офиса в гр. Бургас е изготвена оценка през 2020 г. Ръководството е на мнение, че през 2021 г. не е настъпила съществена промяна в справедливата стойност, поради което балансовата стойност на този актив към 31 декември 2021 г. е приблизително равна на справедливата му стойност.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на земя и сгради за собствени нужди:

Вид на имота	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал на справедливите стойности	
			2021	2020
Имоти за собствени нужди	МПП - УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€500 - €550	€500 - €550
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МПП-сграда	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€1,500 - €1,700	€1,500 - €1,600
		Годишен ръст на пазарните аналози	5-7%	0%
	МКБПП-сграда	Очакван месечен наем на кв.м.	€5 - €13	€5 - €13
		Годишен ръст на наема	0%	0%

Кратко описание на всеки от гореспоменатите методи, за оценка на земи и имоти:

Метод на пазарния подход (МПП)

При метода на пазарните аналози, справедливата стойност се определя чрез сравнение на оценявания имот (сгради и земя) с пазарната цена на съпоставими или близки по характеристики обекти-аналози, като се отчитат специфичните особености на оценявания обект. Следните характеристики на имота се взимат предвид при избора на пазарни аналози: местоположение, технически характеристики (конструкция, състояние, възраст, площ), предназначение, функционалност, инфраструктура и транспортна достъпност на района и др. Разликите на сравняваните еталонни обекти спрямо оценявания обект се коригират съответно (в "плюс" или в "минус") според по-добрите им или по-слаби характеристики с експертни коефициенти (проценти), отразяващи степента на качествените и количествените отклонения от сравнявания обект.

Метод на вещната стойност (МПР)

Методът на вещната стойност или още метод на прогнозните разходи е основен при определяне на справедливата стойност на промишлени, складови, логистични сгради и къщи в крайградски и извънградски райони. При оценка на апартаменти, търговски обекти, хотели, офиси и други подобни, методът се използва основно за информация. Вещният метод се базира на калкулиране на възстановителната стойност на сградата към момента на оценката. За целта се използва единична цена на квадратен метър разгърнатата застроена площ на новоизградени обекти с аналогично функционално предназначение, конструкция, особености на изпълнение на допълнителните, довършителните, инсталационни и други работи. Единичната цена включва разходите по проектиране и всички разходи за изграждане на обекта. Стойността на извършените допълнителни подобрения в оценявания самостоятелен обект в сграда е прибавена към определената стойност на обекта.

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Метод на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП)

Резултатът от оценка на оценявания имот по метода на капитализиране на бъдещите парични приходи, представлява пазарна стойност, която се получава на базата на оценката на очакваната бъдеща доходност от обекта (чисти парични потоци). Информацията от рекламни обяви и съобщения, помествани в специализираните печатни издания, в интернет и други медии отразява инвестиционните намерения на инвеститорите-продавачи (наемодатели) на имоти и не представлява най-достовверен източник на пазарна информация (пазарни свидетелства) - ето защо при позоваване на офертни стойности, те биват коригирани от 5-10% надолу.

31 Сделки със свързани лица

Лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения.

Групата счита за свързани лица членовете на ръководните й органи, в ролята им на ключов ръководен персонал, както и дружества, които те притежават, управляват или в които имат значително влияние. Освен това, свързани с Банката лица са и притежателите на съществен дял от капитала й.

В резултат на прехвърлителни сделки, осъществени в рамките на отчетния период, прякото участие на мажоритарния акционер „СИЕСАЙЕФ“ АД в капитала на БАКБ АД се намалява от 61,56% към 31 декември 2020 г. на 45,68% към 31 декември 2021 г., а г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова придобива пряко акционерно участие в капитала на БАКБ АД в размер на 9,98%. Г-жа Цветелина Бориславова Карагъзова е лице, което упражнява контрол върху акционера „СИЕСАЙЕФ“ АД, тъй като: 1) притежава над 50% от гласовете в общото събрание на акционерите му; и 2) може да определя повече от половината от членовете на неговия Съвет на директорите. Съответно промените в акционерното участие, осъществени в рамките на 2021 г, не водят до промяна в лицата, упражняващи контрол /пряко и непряко/ върху БАКБ АД.

Дружеството LTBI HOLDINGS LLC, регистрирано в САЩ, което притежава 35.73% от капитала на БАКБ е акционер със значително влияние и съответно свързано лице с Банката.

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Групата сключва сделки със свързани лица, извършвайки обичайните си банкови операции. Тези сделки се договарят при пазарни условия и включват основно предоставяне на кредити, приемане на депозити и други банкови услуги. През 2021 г. са осъществявани сделки със следните свързани лица в процеса на оперативната банкова дейност:

Свързано лице	Вид свързаност
„СИЕСАЙЕФ” АД	акционер, упражняващ значително влияние върху дейността на БАКБ
АЙ ДИ ЕС Фонд АД	Съвместно дружество на БАКБ Файненс ЕАД и СИЕСАЙЕФ АД
Други свързани дружества	дружества, контролирани или значително повлияни от основния акционер - СИЕСАЙЕФ АД или от член на ръководството на БАКБ
Ключов ръководен персонал	Членове на УС и НС на БАКБ, в т.ч.:
<i>Г-жа Цветелина Бориславова-Карагьозова</i>	<i>председател на НС на БАКБ</i>
<i>Г-н Мартин Бойчев Ганев</i>	<i>член на НС на БАКБ</i>
<i>Г-н Петър Атанасов</i>	<i>член на НС на БАКБ</i>
<i>Г-н Васил Симов</i>	<i>председател на УС на БАКБ и изпълнителен директор до 29.12.2021 г.</i>
<i>Г-н Илиан Георгиев</i>	<i>член на УС на БАКБ и главен изпълнителен директор</i>
<i>Г-жа Лорета Григорова</i>	<i>член на УС на БАКБ и изпълнителен директор</i>
<i>Г-н Александър Димитров</i>	<i>член на УС на БАКБ и изпълнителен директор</i>
<i>Г-жа Силвия Кирилова</i>	<i>член на УС на БАКБ</i>

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Информация за сделките със свързани лица към 31 декември 2021 и 2020 г., и съответните приходи и разходи за периода, е представена в следващите таблици:

Салдо към 31 декември 2021 г.	CSIF	Ключов ръководен персонал	Други свързани лица	Общо
<i>Активи</i>				
Кредити и аванси на клиенти	-	68	4,319	4,387
Общо	-	68	4,319	4,387
<i>Пасиви</i>				
Депозити на клиенти	834	23,979	26,315	51,128
Общо	834	23,979	26,315	51,128
<i>Задбалансови ангажименти</i>				
Неусвоени кредитни ангажименти	-	48	-	48
Гаранции и акредитиви	-	-	20	20
Разходи и приходи за годината, породени от сделки със свързани лица през 2021г.	CSIF	Ключов ръководен персонал	Други свързан и лица	Общо
<i>Разходи</i>				
Разходи за лихви	-	52	10	62
Административни разходи	932	-	671	1,603
Общо разходи	932	52	681	1,665
<i>Приходи</i>				
Приходи от лихви	-	2	151	153
Приходи от такси и комисиони	1	1	260	262
Други оперативни приходи	-	-	46	46
Общо приходи	1	3	457	461

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Салдо към 31 декември 2020 г.	CSIF	Ключов ръководен персонал	Други свързани лица	Общо
<i>Активи</i>				
Кредити и аванси на клиенти	-	5	4,830	4,835
Общо	-	5	4,830	4,835
<i>Пасиви</i>				
Депозити на клиенти	458	26,714	11,546	38,718
Общо	458	26,714	11,546	38,718
<i>Задбалансови ангажименти</i>				
Неусвоени кредитни ангажименти	-	75	-	75
Гаранции и акредитиви	-	-	20	20
Разходи и приходи за годината, породени от сделки със свързани лица през 2020г.	CSIF	Ключов ръководен персонал	Други свързани лица	Общо
<i>Разходи</i>				
Разходи за лихви	-	81	16	97
Административни разходи	944	-	373	1,317
Общо разходи	944	81	389	1,414
<i>Приходи</i>				
Приходи от лихви	-	1	106	107
Приходи от такси и комисиони	11	1	133	145
Други оперативни приходи	-	-	44	44
Общо приходи	11	2	283	296

Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

За финансовата 2021 г. и 2020 г. Групата е начислила възнаграждение на членовете на ключовия ръководен персонал, както следва:

Ключов ръководен персонал	2021	2020
Надзорен Съвет	78	73
Управителен Съвет	534	599
Общо	612	672

32 Управление на финансовите рискове

32.1. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Групата е изготвен на принципа на действащо предприятие. Независимо от това, както е оповестено по-долу, дейността на Групата е изложена на редица рискови фактори, обстоятелства и несигурност, които биха могли да повлияят на бъдещите резултати или способността на Групата да продължи дейността си като действащо предприятие. Ръководството счита, че Групата ще продължи да съществува като действащо предприятие чрез адекватно управление на риска, увеличена оперативна ефективност и осигуряване на достатъчно ликвидност посредством увеличена възможност за самофинансиране, диверсифициране на източниците за финансиране и добра капиталова обезпеченост.

32.1.1. Основни рискови фактори

Рисковете, на които е изложена Групата могат да бъдат надеждно управлявани и смекчени чрез използването на предпазни мерки, внедряването на контролни механизми и автоматизация на процеси. Някои рискове са извън контрола на Групата и не могат да бъдат смекчени. Основните фактори, посочени по-долу не трябва да бъдат разглеждани като изчерпателно и всеобхватно оповестяване на всички възможни рискове и несигурности, защото могат да съществуват рискове и несигурности, които не са известни на Групата или които Групата счита за несъществени, но в бъдеще могат да се окажат съществени.

Трайното и успешно развитие на Групата до голяма степен зависи от състоянието на българската и световната икономика. Икономическата обстановка продължава да поставя предизвикателства. Всяка отрицателна промяна на макроикономическите фактори би могла да има неблагоприятен ефект върху дейността на Групата, резултатите от нейните операции и финансовото ѝ състояние.

Както всички останали банки БАКБ, основното дружество на Групата, е изложена на различни рискове. Банката е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на риск, на който е изложена. Политиката за управление на риска се приема от Управителния съвет и се одобрява от Надзорния съвет. Документът урежда организацията на дейността за изпълнение на стратегическите цели, рамката за управление на рисковете и рисковия толеранс възприети от Надзорния и Управителния съвет на Банката.

Останалите дружествата в Групата следват политиките за управление на рисковете, които са валидни в Банката, като се управляват от изпълнителни директори, които докладват и съгласуват дейността на дружествата с УС на Банката. Те прилагат политиките спрямо спецификите на бизнеса им и в лимита на техните обеми и организация.

Рисковата политика и правилата за управление и контрол на риска определят методите за оценка на различните видове риск, на които е изложена дейността (вкл. кредитен риск, ликвиден риск, лихвен риск, валутен риск и кредитен риск от контрагента), дефинират връзките между отделните структурни единици при управлението на рисковете и установяват система от лимити и индикатори за ранно предупреждение, които отразяват рисковия толеранс възприет от Групата.

Главната цел на Политиката за управление на риска е да наложи ясно определени параметри за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите ѝ резултати. Спазването на правилата и процедурите за управление на риска се следи регулярно, в зависимост от нивото на риска и потенциалното му въздействие върху дейността на Групата. Всяко отклонение от приетите вътрешни стандарти се докладва на мениджмънта и се предприемат съответните действия и мерки предвидени във вътрешните правила. Политиката за Управление на риска се преразглежда ежегодно с цел прилагане на адекватни и ефективно функциониращи системи за управление и контрол на риска. В допълнение, звеното за вътрешен контрол извършва независим преглед на системите за управление на риска и спазването на приетите политики.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.1.1. Основни рискови фактори (продължение)

План за възстановяване на Банката / Директива 59/15.05.2014

В съответствие с изискванията на Директива 59/15.05.2014 на Европейския парламент за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции, чл.6 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, чл.73г от Закона за кредитните институции и чл. 25 от Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, всички банки изготвят план за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които те следва да предприемат за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения. Планът за възстановяване е приет с решение на Управителния съвет от 20.11.2014г. и е одобрен от Надзорния съвет с решение от 27.11.2014 г. Документът се състои от четири основни части, които описват процеса по създаване на плана, реда за неговото активиране, опциите за възстановяване при отделни сценарии и реда за вътрешна и външна комуникация в случай на активирането му. Планът за възстановяване съдържа анализ на влиянието на неблагоприятни събития, които могат силно да засегнат финансовото състояние на Банката, включително кризи, имащи отражение върху целия финансов пазар и върху Банката. Описани са процесите по създаване и активиране на плана, както и използваните лимити и индикатори, свързани с превантивната оценка на уязвимостта на ликвидната и капиталовата позиция, доходността, рисковия профил и набелязване на необходими действия. Планът, също така, описва и анализира структурата и ключовите дейности на БАКБ, както и основните моменти в нейната стратегия. Основна част от плана е посветена на опциите за възстановяване - избраните мерки за възстановяване, оценка на количествен/качествен ефект, период за реализация и вероятност за изпълнение, както и оценка на резултатите от приложени стрес сценарии. Разработен е и план за комуникация с вътрешните структури на Банката и външни организации, както и етапи, последователност и обхват на действията свързани с активиране на плана за възстановяване. От създаването си, документът е преразглеждан и актуализиран ежегодно и представян на регулаторния орган – БНБ. Последната актуализация на Плана за възстановяване е одобрена с решение на УС от 27.05.2021 г. и решение на Надзорния съвет от 08.06.2021 г. като последните промени включват оценка на въздействието на COVID 19 и обобщение на ефектите върху бизнес представянето на Банката, анализ на капацитета за възстановяване след прилагане на всяка една от избраните опции и идентификация на възможните пречки / рискови фактори за реализация на избраните опции/мерки.

Оценка за въздействието на епидемията от COVID 19 върху дейността и финансовите отчети

Разпространението на COVID 19 доведе до безпрецедентна ситуация в световен мащаб и оказа силно негативно влияние върху икономика, бизнес, банкова система, доходи и заетост.

С навлизането във фазата на възстановяване, фокусът се премества от непосредствените ограничения и негативи към структурните промени и естеството на възстановяването. Независимо, че през изминалата 2021г. година не бяха отчетени съществени негативни ефекти, очакванията са основните акценти и/или рискове в дейността на Групата да бъдат свързани с:

- Управлението на качеството на портфейлите – активни действия за навременно установяване на потенциални проблеми и прилагане на подходящи мерки за ограничаване потенциалния ръст на необслужваните експозиции;
- Засилено внимание на ликвидната позиция и осигуряване на устойчив модел на финансиране;
- Оптимизация и дигитализация на работните процеси за подкрепа на рентабилността и конкурентната позиция на Банката;
- Развитие на кредитните стандарти;

Възможността за осигуряване на съответстваща на поеман риск рентабилност, в условията на изключително стеснени лихвени маржове.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.1.1. Основни рискови фактори (продължение)

Дружество БАКБ Файненс, чиято дейност е сходна с тази на Банката и е засегната от COVID 19, прилага по аналогичен начин необходимите мерки и процедури установени в Банката. Дейността на дружество БАКБ Трейд ЕАД не е засегната пряко от пандемията.

През изминалата 2021г. ръководството е осъществило редица действия за ограничаване на потенциалните бъдещи негативи, както за Банката, така и за дружествата в Групата:

- активиран е план за работа в извънредни условия,
- определени са критичните функции, обхвата на служителите, осигуряващи тяхната непрекъсваемост
- осигурена е защитена среда и дистанционен режим на работа,
- провежда се активно наблюдение и управление на входящите и изходящите парични потоци,
- осъществява се активна дистанционна комуникация с кредитополучатели и клиенти
- извършва се периодичен мониторинг на клиентите-кредитополучатели, които осъществяват дейност в най-засегнатите сектори и/или такива, които са се възползвали от Рамката за отсрочване на кредитни задължения.

32.2. Кредитен риск

Кредитният риск представлява текущия или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по сключен договор с Групата или невъзможността да действа в съответствие с договорните условия. Кредитният риск за Групата възниква във връзка с дейността ѝ по кредитиране, предоставяне на депозити в други банки, както и инвестирането в ценни книжа. Кредитният риск е основен за дейността на цялата Група, но най-вече за Банката, поради което ръководството управлява и следи много внимателно изложеността на дружествата и Банката към кредитен риск.

Политиката за кредитна дейност на Групата и инструкциите за кредитиране са разработени от структурните звена, ангажирани с управление на кредитната дейност, кредитния риск и правен отдел на Банката и се приемат от Управителния съвет, като се прилагат към дейността на всички дружества в Групата (където е приложимо и спрямо спецификата на бизнеса). Системата от вътрешни правила, процедури и стандартизирани кредитни продукти отразява организацията на дейността и стратегията на Групата, регулира процеса на извършване на кредитен анализ и процеса по одобрение на кредити, определя лицата, които имат правомощия да одобряват кредити, правилата за изготвяне, поддържане и съхранение на кредитната документация, процедурите за отпускане на средства и дефинира дейностите за упражняване на съответстващ текущ и последващ контрол, вида и размера на приеманите обезпечения, необходимите застраховки и други техники за редуциране на риска. Както е оповестено по-нататък, в кредитния портфейл съществува концентрация на риск, както по отношение на ограничен брой кредитополучатели, така и към ограничен брой сектори на икономиката, които могат да бъдат повлияни неблагоприятно при влошаване на икономическата среда.

Вътрешните правила за кредитиране на Банката формулират детайлни процедури за контрол върху изразходване на средствата по кредита, за регулярно наблюдение на финансовото състояние на кредитополучателя, както и проверки за текущото състояние на обезпеченията по кредита и изпълнение на заложен договорни условия. За всички експозиции към един клиент или група свързани лица с размер над 1% от капитала на Банката, ръководството следи текущо спазването на условията по договора, финансовото състояние на длъжника, състоянието на обезпечението, както и други финансови показатели. За нуждите на управление на риска, по тези кредити се изготвят периодични анализи минимум два пъти годишно.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

В изпълнение на Насоките на ЕБО (2018/06) за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции през 2019 г. е разработена Стратегия за управление на необслужвани експозиции и придобити обезпечения от необслужвани експозиции и Оперативна програма за необслужваните експозиции и придобитите обезпечения от необслужвани експозиции, която е приета от Управителния Съвет и одобрена от Надзорния съвет. Стратегията и Оперативната програма са преразгледани и актуализирани с решение на УС от 25 ноември 2021 г. и одобрени от Надзорния съвет на 07 декември 2021 г., като обхващат оперативни планове за период 2022-2024 г. Стратегията има за цел да подобри рисковия профил и да въведе допълнителни мерки, свързани с процесите по наблюдение и контрол върху недоходоносните активи като определя основните параметри на Програмата за намаляване на необслужваните експозиции в средно-срочен хоризонт и конкретни опции за отделни експозиции или портфейли. Недостатъчно ефективното и ефикасно управление и поддържане на качеството на активите или пък недостатъчният ръст на активите, биха могли да повлияят негативно върху бизнеса на Групата, резултатите от дейността и финансовото ѝ състояние.

Максимална експозиция към кредитен риск

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен риск по клас финансови активи. Паричните средства в БНБ не са включени в приложената таблица, защото те носят минимален кредитен риск и ръководството го счита за незначителен.

	2021		2020	
	Максимална експозиция	Нетна експозиция	Максимална експозиция	Нетна експозиция
Кредити и аванси на банки	167,942	167,942	54,923	54,923
Кредити и аванси на клиенти	1,246,731	142,906	1,148,201	160,795
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	1,007	1,007	1,990	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	79,236	79,236	59,431	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	72,412	72,412	37,775	37,775
Други финансови активи	3,579	3,579	4,811	4,811
Общо максимална експозиция към кредитен риск	1,570,907	467,082	1,307,131	319,725
<i>Максимална експозиция към кредитен риск, свързана със задбалансови позиции</i>				
Неусвоени кредитни ангажименти	104,148	53,209	67,722	35,767
Банкови гаранции и акредитиви	30,502	4,906	20,183	2,716

Размерът на нетната експозиция на кредити и аванси на клиенти, както и на банкови гаранции, представлява намалената отчетна стойност с размера на високо-ликвидните обезпечения, изчислена на база кредит по кредит или гаранция по гаранция. Групата изчислява нетната експозиция на неусвоените кредитни ангажименти, като приспада всички останали обезпечения по кредита.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Контрол на кредитните лимити и приемане на обезпечения

Кредитният процес в Групата (основно на Банката) се основава на принципа на разделение на функциите и компетенциите по анализа, вземането на решение за одобряване на кредити, управлението и контрола върху кредитните сделки. Кредитният риск се контролира чрез установяване на лимити, които определят допустимата граница (степената на риск която ще се поема) към индивидуален длъжник, група контрагенти (включително свързани лица).

Управлението на кредитния риск и риска от концентрация се базира на:

1. Прилагане на комплексна система за навременно идентифициране на рисковете, включваща:

- редовни вътрешни прегледи на подпортфейли, както и на значими индивидуални експозиции – оценки и тенденции в тяхното развитие;
- анализ на условията на външната оперативна среда и периодичен преглед на рисковете в определени сектори;
- преглед на използвани техники за редуциране на риск;
- преглед на икономическото представяне на значими длъжници;
- преглед на източниците на финансиране;
- периодичен преглед и оценка на степента на обезпеченост;

2. Прилагане на набор от лимити по категории риск, по бизнес линии/единици, както и редовно преразглеждана система от ключови рискови индикатори. Нивата на определените лимити, включително пред-граничните стойности, отразяват рисковия толеранс, който Групата е готова да приеме в обичайната си дейност.

Групата, чрез Банката, ограничава кредитния риск и риска от концентрация като определя лимити на кредитните експозиции по отношение на отделен кредитополучател или група от свързани кредитополучатели, както и по отношение на индустриален сектор. Оперативно се следи и концентрацията по географско разположение. Спазването на лимитите се контролира текущо, а адекватността на определените лимити се преразглежда периодично. Групата (Банката) провежда регулярни стрес тестове за оценка на изложеността към кредитен риск, оценка на ефекта върху капиталовата позиция, идентификация на критични експозиции и набелязване на мерки за смекчаване на кредитния риск и запазване на капиталовата позиция.

Концентрация по държави и контрагенти

Групата няма съществени инвестиции извън България. Експозициите към нерезиденти представляват под 10% от общия размер на активите и задбалансовите ангажименти на Групата и са предимно резултат от текущото управление на ликвидните средства, а именно суми, пласирани на междубанковия паричен пазар и разплащателни сметки в чуждестранни банки с висок кредитен рейтинг. Портфейлът от дългови ценни книжа на БАКБ се състои предимно от български облигации, от които приблизително 91% са ДЦК. В кредитния портфейл са включени основно кредити на клиенти, живеещи и упражняващи дейност в България.

Като част от операциите на отдела й Пазари и ликвидност, Банката пласира депозити и сключва валутни сделки с местни и чуждестранни банки в рамките на определени лимити по контрагенти. Лимитите се одобряват от Комитета за управление на активите и пасивите на БАКБ, след предложение на отдел Пазари и ликвидност. Експозициите се следят ежедневно от сектор Бек офис и се прегледат на съвещанията на Комитета за управление на активите и пасивите. Лимитите по контрагенти се одобряват на базата на преглед на капиталовата адекватност, ликвидността и акционерната структура на банките контрагенти. Списъкът на одобрените контрагенти и лимити се преразглежда и обновява поне веднъж годишно.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Концентрация по сектори на икономиката

Кредитният портфейл на Групата (Банката и БАКБ Файненс) е разпределен между различни сектори на икономиката. Решението да се увеличи инвестирането в определен сектор зависи от оценката на Групата за очакваното развитие на този сектор. Подходящата диверсификация на портфейла (като цяло и в рамките на сектора) е една от основните цели при управлението на кредитния риск от страна на Групата. Процесът по ежегоден преглед на рисковата политика включва развитие на системата от прилагани лимити и предгранични прагове, така че да се осигури адекватен контрол и управление на рисковете. За постигане на по-добра диверсификация в политиката за управление на риска е заложен лимит за максимална обща експозиция в даден отрасъл до 15% от общия кредитен портфейл. Дирекция Управление на риска на Банката наблюдава текущо показателите за концентрация към отделните индустриални сектори и информира Ръководството всяко тримесечие, както и при риск от превишаване на установените лимити. Въпреки наличието на лимити за експозициите към определен сектор, Групата не заделя минимални суми за кредитирането на определен сектор. Всеки потенциален кредит се разглежда и одобрява при спазване на вътрешните правила и процедури за кредитиране, като се отчита и влиянието му върху лимитите за концентрация.

Към 31 декември 2021 г., продължава тенденцията за подобряване на диверсификацията на портфейла. За оценка на риска от концентрация, породен от отрасловото позициониране в кредитния портфейл, Групата използва Херфиндал – Хиршман индекс (HHI), изчислен като сума от квадратите на относителния дял (експозиция) на Групата във всеки един отрасъл. HHI при перфектна диверсификация е изчислен при допускането за еднаква по обем експозиция във всеки отрасъл. Ръстът в сегмент на дребно, намалението в сектори Земеделие, Транспорт, Хотели и Производство на ел. енергия и по-доброто отраслово позициониране водят до понижаване на стойността на индекса (HHI) при кредитите за ЮЛ от 499 в края на 2020 г. до 473 в края на 2021 г. Съпоставен с резултатите при перфектно диверсифициран портфейл (HHI ~270), индексът показва редуциране на високия отраслов риск до умерени нива, като топ 3 отрасъла формират 30.3% от балансовата експозиция (2020: 30.5%). Експозицията на Групата в секторите най-съществено засегнати от пандемията от COVID-19 е ограничена – в кредитния портфейл няма експозиции към отрасли като „Въздушен транспорт“ и „Строителство на търговски центрове и офис сгради“, а в „Хотелиерство и туризъм“ е постигнато намаление на общия обем от около 2%.

Групата продължава да диверсифицира кредитния си портфейл чрез предлагане на нови кредитни продукти и нови възможности за финансиране на малки и средни предприятия, като през последните години успешно разшири дейността си в сегмента на МСП чрез държавните гаранционни схеми за подпомагане на бизнеса.

Концентрация по клиенти

Групата (чрез Банката) ограничава кредитния риск и риска от концентрация като определя лимити на кредитните експозиции по отношение на отделен кредитополучател или група от свързани кредитополучатели. Спазването на лимитите се контролира текущо, а адекватността на определените лимити се преразглежда периодично. За постигане на по-добра диверсификация и ограничаване на риска, и на база оценка на пазарната среда, търсене и перспективи пред отделните икономически сектори, кредитната политика акцентира върху:

- осигуряване на подходящо обратно финансиране за работещи производствени и търговски предприятия;
- осигуряване на инвестиционно финансиране за проекти свързани с развитие на зелена икономика, енергоспестяване, възобновяеми енергийни източници;
- реализация на проекти свързани с усвояване на средства от евро фондове;

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Концентрация по клиенти (продължение)

Всички кредити се отпускат след задълбочен анализ и преглед на всеки отделен проект. Анализът има за цел да оцени кредитния риск на кредитополучателя и включва проверка на платежоспособността, правния му статут, натрупания опит, референции, свързани лица, анализ на компанията (в т.ч. продукти, пазари, доставчици, управление, финансови резултати и др.), както и анализ на обезпечението (проверка за тежести, пазарна стойност и др.). Фокус в дейността през последните няколко години е разширяване на сегмента на дребно, освен чрез разширяване дела на микро предприятията и посредством ръст в предоставяните продукти и услуги за индивидуални клиенти – физически лица. Тази цел се обезпечава чрез активно предлагане на потребителски и ипотечни кредити, разширяване и адаптиране на продуктивния каталог и отразяване на потребностите на клиентите и пазарните условия. Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., двадесетте най-големи кредитни експозиции преди обезценка (включващи експозиции по кредити, гаранции и други кредитни инструменти) представляват 34.4% и съответно 36.2% от общия кредитен портфейл преди обезценка. Всички големи експозиции /кредити с размер равен или по-голям от 10% от капиталовата база, определена по смисъла на Регламент 575/2013/ се одобряват от Управителния съвет и Надзорния съвет на Банката. Всички кредити с размер равен или по-голям от 15% от капиталовата база изискват единодушно одобрение. Големите експозиции към отделен клиент или група от свързани лица се контролират, в съответствие с регулаторните изисквания и се отчитат регулярно. Излагането на кредитен риск се минимизира чрез приемане на обезпечения, както и на фирмени и лични гаранции.

Към края на 2021 г., част от кредитния портфейл е концентриран в ограничен брой кредитополучатели. Съществува вероятност дейността на Групата, финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ, да бъдат негативно повлияни при забавяне на икономическия растеж и влошаване на бизнес климата, което може да доведе до неизпълнение на задълженията от страна на някои от най-големите кредитополучатели. Информация за големите експозиции* по балансова стойност към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. е представена в таблицата по-долу:

	2021		2020	
	(хил.лв)	% от кап. база	(хил.лв)	% от кап. база
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	39,831	19.2	38,661	19.8
Общ размер на петте най-големи експозиции	170,294	81.9	182,534	93.6
Обща сума на всички експозиции - над10% от капитала	349,630	168.1	325,228	166.8

*Размерът на експозициите е представен преди използването на техники за кредитна защита

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на тези инструменти е да се подsigури предоставяне на средства според нуждите на клиентите. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Групата (чрез Банката) да извърши плащане, в случай, че клиентът не може да изпълни задълженията си към трети страни, носят същия кредитен риск, както и кредитите. Условните ангажименти, представляват неувоени суми по сключени договори, които се очаква да бъдат отпуснати под формата на кредит или банкова гаранция. По силата на тези договори, Групата е задължена да отпусне кредит до размера на договорената сума, което обуславя и размера на потенциалния кредитен риск, свързан с условните ангажименти. Доколкото усвояването на неизползваната част по кредитни договори е обвързано с изпълнението от страна на кредитополучателя на определени условия, ръководството смята, че кредитният риск по условните ангажименти е значително по-малък. Групата следи отблизо договорените срокове за усвояване на кредитните ангажименти, тъй като се счита, че дългосрочните ангажименти носят по-висока степен на кредитен риск от краткосрочните.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезпечения по кредити

Кредитите, отпускани от Групата (Банката и БАКБ Файненс), се обезпечават обикновено с всички или с част от активите на кредитополучателя, а в някои случаи се обезпечават и с имущество на трети лица, като например управители или съдружници в дружеството-кредитополучател. За определени стандартизирани кредитни продукти, Управителният съвет на Банката може да утвърди предоставянето им без обезпечение, като към 31 декември 2021 г. такива продукти са определени видове потребителски кредити както и издаваните кредитни карти за физически и юридически лица.

Политиката за кредитна дейност определя прилаганите принципи и стандарти по отношение на видовете активи, приемани като обезпечение. Основните видове обезпечения са:

- Ипотека върху недвижим имот
- Залог на парични средства
- Залог върху движимо имущество и настоящи/бъдещи вземания
- Залог върху ценни книжа, акции и дружествени дялове
- Залог върху търговско предприятие
- Гаранции и поръчителство

Преди отпускането на кредита, Групата оценява недвижимите имоти, приемани като обезпечение по пазарна стойност, като за определянето ѝ се използва основно метода на сравнимите пазарни аналози.

В по-ограничен обхват се използват и метода на вещната стойност и/или метода на приходната стойност. За другите видове обезпечения, Групата използва намалена обезпечителна стойност, която представлява намалената текуща балансова стойност с определен процент в зависимост от вида на обезпечението, според одобрените от управителен съвет критерии. Съгласно вътрешните правила и политики Групата приема, че е налице достатъчност на обезпечението, когато вземането на Групата е на 100 % покрито от дисконтираните стойности на предложеното обезпечение. Нормите на дисконтиране по видове обезпечения за целите на отпускане на кредити, са неразделна част от кредитната политика и се одобряват от Управителния и от Надзорния съвет. Изключения се допускат по решение на Управителния съвет и след одобрение на Надзорния съвет, ако е предвидено във вътрешните правила. Всички недвижими имоти се оценяват от лицензирани външни и/или вътрешни оценители. Към момента на реализация, ликвидационните стойности на обезпеченията биха могли съществено да се различават от стойностите при одобрение на кредита.

Като част от политиката за управление на риска, Групата извършва ежегодно анализ на пазара на недвижими имоти, който обхваща общо изменение на цените по видове обезпечения: жилищни имоти (преглед по региони), земя, индустриални, търговски обекти, хотели, офиси, като се извежда информация за промяна по райони и при възможност за концентрация по областни градове и курорти. Въз основа на експертния анализ и наблюдаваните промени на пазара на недвижими имоти, Групата извършва регулярни стрес тестове на приетите обезпечения с цел оценка на уязвимостта към потенциален спад в цените на активите, които служат за обезпечение по предоставените кредити, доколкото част от заемите са обезпечени с недвижими имоти.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезпечения по кредити (продължение)

В следващата таблица е представена информация за разпределението на кредитния портфейл, според вида на обезпеченията към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.:

	2021		2020	
	хил.лв.	%	хил.лв.	%
Недвижими имоти	788,178	59.99	707,015	57.32
Парични средства	14,395	1.10	12,643	1.03
Финансови гаранции и застраховки	80,949	6.16	49,975	4.05
Залог на вземания по европрограми	32,644	2.48	31,902	2.59
Съоръжения	107,453	8.18	111,888	9.07
Инвентар	48,374	3.68	41,262	3.35
Други вземания и други активи	185,683	14.13	198,001	16.05
Запис на заповед	37,393	2.85	55,060	4.46
Необезпечени	18,875	1.43	25,699	2.08
Кредити на клиенти	1,313,944	100	1,233,445	100

Стойността на кредитите е разпределена на база на стойността на валидно учредените обезпечения към датата на баланса, според техния вид. При наличие на повече от един вид обезпечение по кредита, обезпеченията се прилагат според степента на тяхната ликвидност. Извършеният преглед в края на 2021 г. не идентифицира предпоставки за съществено влияние на кризата породена от COVID-19 върху стойността на приетите обезпечения.

Обезценка на финансови активи

Групата е възприела вътрешна политика и процедури за наблюдение и класификация на рисковите си експозиции и определяне на очаквани кредитни загуби (на база на Банката). С тези документи се определят условията и реда за идентифициране на завишен кредитен риск и формиране на загуби от обезценка. Специализираният вътрешен орган за наблюдение, оценка и класифициране на рисковите експозиции, анализира наличната информация и определя размера на очакваните кредитни загуби на месечна база.

Групата прилага единен модел за обезценка към всичките си финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата, включително неусвоени ангажименти по кредити и издадени финансови гаранции. Моделът за обезценка, изграден съгласно изискванията на МСФО 9 е модел на очакваните кредитни загуби, който предвижда ранно признаване на кредитни загуби и отчитане на коректив за обезценка, преди още загубите да са настъпили.

Групата отчита коректив за обезценка по финансовите си активи по амортизирана стойност – кредити и дългови инструменти, по дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в ДВД, търговски вземания, както и по договори за финансови гаранции и други кредитни ангажименти. Не се отчитат обезценки по капиталови инструменти.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

За целите на прилагане на изискванията за обезценка, съгласно МСФО 9 е разработена Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очаквани кредитни загуби (Банката). Политиката представлява рамка за определяне на:

а. Очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ) се признават на база вероятността от неизпълнение през целия срок на инструмента, освен ако кредитният риск след първоначално признаване не се е изменил съществено, при което се отчитат очаквани кредитни загуби за 12 месеца. Очакваните кредитни загуби за 12 месеца представляват частта от кредитните загуби за срока на инструмента, вследствие на неизпълнение, което е възможно да настъпи в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Групата счита краткосрочните си вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД за инструменти с нисък кредитен риск. По тях Групата отчита винаги 12 месечни кредитни загуби, тъй като приема, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятна. В случай, че в последващи отчетни периоди съществуват индикации, че критериите за нисък кредитен риск може да не са изпълнени, Групата извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента.

За търговските си вземания, които представляват основно вземания по договори за наем, Групата прилага опростен подход и определя винаги ОКЗ за целия срок на актива, без да проследява промените в кредитното качество. Групата използва провизионна матрица за изчисление на ОКЗ по търговски вземания, която се базира на допуснати дни просрочие и информация за исторически загуби. Историческата информация се прецизира, с цел да бъде коригиран историческия опит с включване на прогнозна икономическа информация.

б. Подход и модели за обезценка на финансовите активи – на колективна и индивидуална база

Параметрите, влияещи върху размера на очакваните кредитни загуби се определят колективно или индивидуално, в зависимост от вида и характера на разглежданите финансови инструменти. Групата определя ОКЗ индивидуално за всички инструменти, чиято рискова класификация е фаза 3, с изключение на тези в портфейл „Потребителски кредити“, както и за кредитни експозиции към корпоративни клиенти, кредити на малки и средни предприятия във фаза 1 и 2, надвишаващи определен размер, инвестиции в дългови ценни книжа, експозиции към банки като краткосрочни вземания от банки, средства блокирани като обезпечения по репо сделки и други подобни. Колективният подход се прилага за експозиции с рискова класификация във фаза 1 или фаза 2. На колективна база се определят рисковите параметри за кредити, групирани в портфейли на база общи продуктови характеристики.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

б. Подход и модели за обезценка на финансовите активи – на колективна и индивидуална база (продължение)

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г Групата е формирала следните портфейли за целите на определяне на колективни очаквани кредитни загуби:

<u>2021</u>	<u>Амортизирана стойност</u>	<u>ОКЗ</u>	<u>Нетна балансова стойност</u>
Кредити по европейски програми за ю.л.	41,101	(67)	41,034
Кредити за микропредприятия	35,096	(225)	34,871
Ипотечни кредити на ф.л.	207,792	(61)	207,731
Потребителски кредити на ф.л.	74,224	(8,092)	66,132
Финансови гаранции за микропредприятия-номинален размер	3,645	(3)	3,642
Общо	<u>361,858</u>	<u>(8,448)</u>	<u>353,410</u>

<u>2020</u>	<u>Амортизирана стойност</u>	<u>ОКЗ</u>	<u>Нетна балансова стойност</u>
Кредити по европейски програми за ю.л.	41,492	(232)	41,260
Кредити за микропредприятия	35,274	(204)	35,070
Ипотечни кредити на ф.л.	143,966	(220)	143,746
Потребителски кредити на ф.л.	61,740	(6,080)	55,660
Финансови гаранции за микропредприятия-номинален размер	5,370	(121)	5,249
Общо	<u>287,842</u>	<u>(6,857)</u>	<u>280,985</u>

в. Критерии за оценка на завишен кредитен риск

Към всяка отчетна дата, за целите на определяне на коректива за загуби, Групата съпоставя нивата на кредитен риск, т.е. вероятността от настъпване на неизпълнение към датата на отчета и към датата на първоначално признаване на актива. Анализът на промените се извършва на базата на налична уместна информация, която е достъпна за Групата и която може да бъде обоснована, без влагане на излишни усилия и ресурси. Тази информация включва:

- исторически данни за представянето на определени финансови инструменти или други финансови инструменти с подобни рискови характеристики,
- данни относно текущото представяне на разглежданите инструменти – допуснати брой дни в просрочие, нарушения на договорните условия и др.
- обосновани предположения и очаквания, които се очаква в бъдеще да повлияят върху кредитния риск на разглежданите активи

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Експозиции с приложени мерки по реструктуриране

Предоговорени кредити включват експозиции, предоговорени по молба на клиента в резултат на промени в пазарните условия и реструктурирани кредити. При промяна на договорните условия Групата продължава да отчита лихвените доходи по експозицията на база на първоначално изчисления ефективен лихвен процент, като разликата между старата амортизирана стойност и настоящата стойност на новодоговорените парични потоци се признава текущо в печалбата или загубата като ефект от модификация. Експозиции, по отношение на които Групата е приложила отстъпки, поради влошено финансово състояние и невъзможност за обслужване на задълженията се считат за кредити с приложени мерки по реструктуриране. Това може да включва удължаване на срока и промяна на условията по кредита. След като условията са предоговорени всяка обезценка се изчислява, като се използва оригиналният ефективен лихвен процент, както е изчислен преди промяната на условията.

Изпълнението на предоговорените условия е обект на периодичен преглед. Кредитите продължават да бъдат оценявани за промяна в кредитното качество към всяка отчетна дата.

Влияние на кризата с от COVID 19 върху промяна в договорните условия по кредитни експозиции

В условията на пандемия и последвалите редица негативни ефекти за икономиката и пазара на труда, Групата се стреми да подкрепя своите клиенти с цел минимизиране на кредитния риск и преодоляване на негативните ефекти от кризата. С оглед въведеното на 13 март 2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19, БАКБ се присъедини към Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения, изготвен в изпълнение на Насоките на Европейския банков орган (EBA/GL/2020/02) и одобрен от БНБ. Съгласно условията на частния мораториум, на клиентите беше предложена възможност за отсрочване на задължения (всички изискуеми суми или само главница) за срок до 9 месеца, като непогасените суми се погасяват на части след изтичане на gratuitния период, съгласно съответния механизъм на отсрочване. Облекченията са приложими за клиенти, които изпълняват следните условия:

- физически или юридически лица, които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си съгласно сключения с кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID 19 и ограниченията, въведени от правителството, и техните последици
- клиентите са изразили изрично желание да се възползват от облекченията
- към 1 март 2020 г. и към датата на подаване на искане за отсрочване задълженията на клиентите са били редовни или с просрочие не повече от 90 дни

В изпълнение на предвиденото в Насоките на ЕБО, Банката е разработила и прилага Оперативен план с цел ограничаване на рисковете, произтичащи от извънредната ситуация в световен мащаб, както и навременно установяване и разграничаване на проблемите при бизнес и индивидуални клиенти – кредитополучатели.

Предвид социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на КОВИД-19, включително мораториумни мерки, при определянето на ОКЗ Групата е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от пандемичната среда, чрез преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване (PD) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

В следващите таблици е представена информация към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. за броя и размера на експозициите, предмет на Рамката за разсрочване във връзка с пандемията от COVID-19.

Експозиции, които отговарят на изискванията на ЕБО:

<u>2021</u>	<i>Обслужвани</i>			<i>Необслужвани</i>		
	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>						
Корпоративни клиенти	69	171,304	170,072	5	3,875	2,834
Физически лица	264	11,707	11,534	126	1,334	462
ОБЩО	333	183,011	181,606	131	5,209	3,296

<u>2020</u>	<i>Обслужвани</i>			<i>Необслужвани</i>		
	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>						
Корпоративни клиенти	91	209,213	208,063	3	982	748
Физически лица	370	13,446	13,123	42	858	524
ОБЩО	461	222,659	221,186	45	1,840	1,272

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Експозиции, които не отговарят на изискванията на ЕБО и по които са приложени мерки по реструктуриране, породени от ситуацията с COVID-19:

2021	Обслужвани			Необслужвани		
	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>						
Корпоративни клиенти	7	24,640	24,625	6	17,086	16,410
Физически лица	12	796	758	13	224	170
ОБЩО	19	25,436	25,383	19	17,310	16,580

2020	Обслужвани			Необслужвани		
	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>	<i>Брой</i>	<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>						
Корпоративни клиенти	7	18,641	18,608	12	35,258	35,258
Физически лица	5	91	53	17	384	287
ОБЩО	12	18,732	18,661	29	35,642	35,545

Друга форма на подкрепа представляват новоотпуснати кредити, предмет на публични гаранционни схеми. БАКБ бе първата банка която подписа споразумение и отпусна кредити по програмата на Българска банка за развитие за подпомагане на малкия и среден бизнес, засегнат от COVID 19. Параметрите на споразумението включват:

- общ размер на портфейла по програмата до 61 млн.лв;
- размер на индивидуално финансиране до 3 000 000 лв. за МСП и за големи предприятия;
- лимит за плащане до 50%, при гаранционно покритие от 80%.

От началото на схемата – 1 юни 2020 г. до 31 декември 2021 г. са предоставени или са в процес на подписване на договорна документация 195 броя кредити, с общ размер от 42 648 хил.лв., на фирми с над 4 175 служителя и сума на активите от 942 767 хил.лв. На 26 ноември 2021г. бе сключено ново споразумение с ББР по гаранционна схема програма „Възстановяване“ в подкрепа на бизнеса чрез гаранции от 80%. Кредитите са с максимален размер от 3 млн.лв. и се предоставят без обезпечения в съкратени срокове за одобрение. От началото на програмата до 31 декември 2021г. има реализирани 76р. кредити в размер на 1,914 хил.лв. на фирми с общо над 42 служителя и обща сума на активите от 10,886 хил.лв.

БАКБ бе и първата банка, която подписа споразумение и отпусна кредит по програмата Фонд Мениджър на Финансови Инструменти в България за портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване последствията от пандемията COVID-19 в размер над 20 милиона лева с гаранционно покритие от 80%. Към 31 декември 2021 г. по тази програма има договорени 21 кредита в размер на 19 781 хил.лв.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

В следващите таблици е представена информация за балансовите стойности към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. относно новоотпуснати кредити, предмет на публични гаранционни схеми, свързани с кризата:

<u>2021</u>	<i>Обслужвани</i>			<i>Необслужвани</i>		
		<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>		<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>	<i>Брой</i>			<i>Брой</i>		
Корпоративни клиенти	182	49,642	49,269	8	1,359	1,019

<u>2020</u>	<i>Обслужвани</i>			<i>Необслужвани</i>		
		<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>		<i>Брутна балансова стойност</i>	<i>Нетна балансова стойност</i>
<i>Тип на клиента</i>	<i>Брой</i>			<i>Брой</i>		
Корпоративни клиенти	100	18,829	18,706	-	-	-

По отношение на останалите дружества в Групата се използва по аналогия гореописаното, където е приложимо, а където не е - например при търговските вземания се извършва възрастов анализ и се прилага определена загуба при неизпълнение съобразно историческия опит и наличните бъдещи макро прогнозни фактори, ако имат влияние.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

г. Рискова класификация, според кредитното качество на финансовите активи

Анализът на промените в кредитното качество на финансовите активи спрямо първоначалното им завеждане определя рисковата им класификация в три основни фази, както и последващо признаване на коректив за обезценка:

- Фаза 1 (редовни експозиции) – класифицират се финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо първоначалната оценка. Групата признава 12-месечни ОКЗ за финансови активи, класифицирани във Фаза 1. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 2 (експозиции с нарушено обслужване) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск, но без обективни доказателства за обезценка или основания за понасяне на загуби. Групата признава ОКЗ за целия срок на инструмента при класификация във Фаза 2. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 3 (експозиции с кредитна обезценка) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск и с обективни доказателства за наличие на обезценка (експозиции за които е налице „неизпълнение“). Групата признава очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента, като при класификация във Фаза 3 приема, че рисковият параметър Вероятност от неизпълнение (PD) е 100%. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби.

Определение за кредитно обезценени експозиции: Финансов актив се счита за кредитно обезценен когато са настъпили едно или повече събития, които имат силно негативно влияние върху бъдещите очаквани парични потоци от актива. Свидетелство за настъпили негативни събития могат да бъдат някои от следните обстоятелства:

- 1) Допуснато просрочие на плащания по главница и/или лихви над 90 дни
- 2) Значителни финансови затруднения, водещи до нарушения в паричните потоци на контрагента;
- 3) Предоговаряне на условията по договора със съществени отстъпки за длъжника, породени от финансови затруднения;
- 4) Значителна вероятност от започване на процедура по несъстоятелност или ликвидация на длъжника;
- 5) Съществено влошаване на пазарните позиции на контрагента или спиране на търговията с финансовия актив, породени от финансови затруднения;
- 6) Групата счита експозициите класифицирани във фаза 3 като кредитно обезценени експозиции.

Възстановяване на кредитното качество: Финансови активи във Фаза 3 могат да бъдат разглеждани като оздравени и възстановени във фаза 2 или фаза 1 след отпадане на причините довели до първоначалната им класификация като експозиции в неизпълнение и след експертна оценка относно предпоставките за възстановяване на качеството на експозицията и прилагане на минимален оздравителен период.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

д. Определяне и моделиране на рискови параметри

Основните рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ са:

- Вероятност от неизпълнение (PD) - Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценявани експозиции, Банката поддържа историческа информация за темповете на влошаване като изследва миграцията на експозициите от Фаза 1 респективно Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“) в рамките на 12 месеца. Наблюдава се съотношението между кредитите, които са били редовни в началото на периода и са преминали в неизпълнение спрямо общия обем на редовните кредити в началото на периода.

Стойността на 12M PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като подвижна средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. За формираните портфейли от потребителски и ипотечни кредити на физически лица, Групата прилага модел за оценка на коефициента на оздравяване, който коригира стойността на 12M PD и отразява дългосрочната вероятност експозиции в неизпълнение да възстановяват „performing“ статус.

За експозиции, които се оценяват индивидуално, стойността на 12M PD се определя в зависимост от присъдения кредитен рейтинг съобразно вътрешен модел. Данните за промените в рейтинга на кредитополучателите в едногодишен хоризонт се обобщават в транзакционни матрици, като за всяка скала на рейтинга се изчислява 12M PD в зависимост от броя на установените случаи на неизпълнение. Групата извършва корекция на изчислените исторически стойности на 12M PD с цел отразяване на текущите или очаквани икономически условия, които могат да се различават от тези през анализирания исторически периоди. Избраният модел за отразяване на макроикономическия контекст по същество представлява създаване на макроикономически прогнози (резултат от 3 макроикономически сценария - консервативен/ базов/ оптимистичен) и свързване на макроикономическите прогнози с ключовите параметри на Групата /прогнозна вероятност от неизпълнение с 12 месечен хоризонт, прогнозна вероятност от неизпълнение за целия живот на инструмента). Отразява се влиянието на два макроикономически параметъра БВП (фирмени експозиции) и Коефициент за безработица (сегмент на дребно).

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Влияние на кризата с COVID-19 върху използваните макроикономически показатели

При определяне на макроикономическите сценарии Банката използва актуални прогнози за България от външни източници като Европейската комисия, МВФ, БНБ, МФ и др. На тази база са симулирани три сценария – оптимистичен, базов и консервативен, които се използват за определяне на ефекта, съответно стойност на P1T PD. По-голямата част от външните прогнози са ревизирани през третото тримесечие на 2021 г. като отчитат ниските темпове на ваксинация в страната и отразяват очаквания за умерен ръст на икономиката под влияние на вътрешното търсене и силно възстановяване на глобалната икономическа активност. На база на последните актуални прогнози за развитието на икономиката на страната и пазара на труда, Банката е разработила нови макроикономически сценарии към 31 декември 2021 г.

Параметър	Сценарии	Тегло	2021	2022	2023	Следващи години
Ръст на БВП в %	Оптимистичен	25%	4.10%	4.60%	4.00%	3.90%
	Базов	50%	4.00%	4.10%	3.50%	3.50%
	Консервативен	25%	3.50%	3.30%	3.20%	3.20%
Коефициент на безработица в %	Оптимистичен	25%	5.10%	4.60%	4.40%	4.40%
	Базов	50%	5.20%	4.90%	4.70%	4.70%
	Консервативен	25%	5.50%	5.20%	5.00%	5.00%

Високата несигурност в прогнозите, която посочват редица анализатори и безпрецедентността на кризата, „завишават“ изискванията към разработените модели, като степента на пълнота и надеждност на отчетения ефект, реално ще може да се оцени след възстановяване на здравните и икономически процеси.

На този етап като най-подходящ подход за прилагане на разширени/задълбочени оценки свързани с кредитно качество и обезценки, се очертава комплексното отразяване на:

- тримесечните прогнози за развитието на икономиките – използване на предвижданията в хоризонт до 1 г. от външни източници;
- наблюдението и анализа на засегнатостта на отделните отрасли и оценяване/пренасяне на потенциалния ефект върху подпортфейл и/или избрани експозиции;
- индивидуалните преценки за съществени по размер експозиции въз основа на текуща финансова информация, промени в задлъжнялост, степен на влияние на кризата върху бизнеса, доставчици и клиенти.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Определение за неизпълнение: Групата счита, че неизпълнение е налице, когато длъжникът е в просрочие повече от 90 дни и/или съществуват други съществени нарушения на условията по договора и е малко вероятно длъжникът да изплати своите задължения без да се предприемат действия от страна на Групата (напр. мерки по реструктуриране, продажба на обезпечение и др.)

- **Експозиция при неизпълнение (EAD)** – потенциалният размер на експозицията към момента на неизпълнение. Размерът на експозицията при неизпълнение се определя индивидуално за всеки кредит, в зависимост от типа на кредита, като се отчитат както сумата на дълга, така и договорените неусвоени суми според очакването за бъдещо усвояване
- **Загуба при неизпълнение (LGD)** – съотношение на загуба по експозицията, дължаща се на неизпълнение на контрагента, към размера на експозицията при неизпълнение. За определяне на параметъра LGD по обезпечени кредити Групата изчислява потенциалната загуба, която би възникнала ако дадена експозиция премине в неизпълнение и единствения източник за събиране на вземането е реализацията на обезпеченията. Загубата се измерва като разлика между размера на експозицията при неизпълнение (EAD) и реализируемата стойност на обезпечението и се представя като процент от EAD.

Параметърът LGD се определя индивидуално за всяка експозиция, в зависимост от обезпечението по нея и независимо от това дали оценката на вероятността от неизпълнение се извършва на индивидуална или на колективна база. Поради липсата на достатъчно исторически наблюдения за статистически тип изследвания и оценки, до 31 декември 2018 г., приложимата стойност на LGD за необезпечени кредити е 100%. В резултат на разширяване и надграждане на моделите за оценка на очакваните кредитни загуби през текущата година, считано от 31 декември 2019 г., за определяне на параметъра LGD по необезпечени кредити на физически лица (потребителски кредити и кредитни карти) Групата прилага статистически модел за определяне на коефициент на възстановяване в случай на загуба (1-LGL), който изчислява частта която може да бъде събрана след като кредита не може да бъде оздравен. Коефициентът представлява частта от EAD, която може да бъде възвръната след като експозицията е приета за загуба. Обикновено статус „загуба“ се поставя след изтичане на определен период след който експозицията не може да бъде оздравена или след отписване. Параметърът LGL се изчислява въз основа на наблюдаваните възстановени суми в зависимост от типа продукт (напр. кредитна карта, стандартен кредит, овърдрафт), а измереното съотношение се приема като очаквана стойност на LGL в дадения портфейл за дадения момент в бизнес цикъла по формулата :

$$LGL = 1 - \frac{\sum_{\alpha \in A} \frac{R_{\alpha,t(\alpha)}}{(1+r_{\alpha})^{t(\alpha)-T}}}{\sum_{\alpha \in A} \frac{L_{\alpha,t(\alpha)}}{(1+r_{\alpha})^{t(\alpha)-T}}}$$

Където: A е множеството от експозиции в състояние на загуба от даден сегмент

$\alpha \in A$ номерата на експозициите от A

T е просрочието на експозицията в месеци към момента на неизпълнение

r е ЕЛП на експозицията

$R_{\alpha,i(\alpha)}$ е възстановената сума за експозицията в последния 12 месечен период,

$L_{\alpha,t(\alpha)}$ е дължимата сума по заема в началото на периода,

$t(\alpha)$ е просрочието на експозицията към началото на периода

Така получените стойности на коефициента на възстановяване се прилагат на колективна база в зависимост от типа продукт в сегмента „на дребно“.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Придобити обезпечения

Политика на Групата (основно при Банката) е да се определи дали придобитият актив от обезпечение е най-добре да се реализира от Групата или да бъде продаден. Активи, определени доходите от тях да бъдат реализирани от Групата, се прехвърлят в категория инвестиционни имоти по цена на придобиване, включително преките разходи по сделката. Активи, за които се преценява, че е по-добре да бъдат продадени незабавно и има план за действие за тяхната продажба, се отчитат в категория държани за продажба по тяхната справедлива стойност към датата на придобиване, в съответствие с политиката на Групата.

Оценка на обезпечения

Групата се стреми да използва обезпечения, когато е възможно, за намаляване на рисковете по финансовите активи. Обезпеченията могат да бъдат под формата на парични средства, ценни книжа, финансови гаранции, недвижими имоти, вземания, материални запаси, други нефинансови активи. Справедливата стойност на обезпечението се оценява най-малко при отпускането на кредита и се преоценява на револвиращ принцип. Доколкото е възможно, Групата използва пазарни данни за оценяване на финансови активи, държани като обезпечение. Други финансови активи, на които пазарната стойност не може да се определи, се оценяват с помощта на модели. Нефинансовите обезпечения, като недвижими имоти, се признават въз основа на оценките, изготвени от независими оценители.

е. Методи за изчисляване и представяне на очаквани кредитни загуби по видове финансови активи

Оценката на очакваните кредитни загуби е усреднена величина, претеглена за вероятността от неизпълнение през живота на инструмента чрез оценяване обхвата на възможните резултати. Кредитните загуби представляват настоящата стойност на разликата между паричните потоци дължими по договор и паричните потоци, които Групата реално очаква да получи, като отчита сумите и кога във времето очаква да бъдат получени те. При оценката на очакваните парични потоци се вземат предвид и потоците от реализация на обезпеченията и други кредитни улеснения, които са неделима част от договора. За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, разликата между договорни и очаквани парични потоци се дисконтира с първоначалния ефективен лихвен процент по сделката или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка. Изменението в коректива за загуби се отчит, като резултат от обезценка в печалбата или загубата за годината.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност като кредити и дългови ценни книжа, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в отчета за финансовото състояние. За дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в другия всеобхватен доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за годината.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на банки

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към банки към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., съгласно вътрешната рискова класификация на Групата (на Банката). Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите, преди коректива за обезценка, както и промяната на амортизираната стойност и коректива за обезценка през съответния период.

Амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	54,982	-	-	54,982
Нововъзникнали експозиции	124,635	-	-	124,635
Изплатени експозиции	(11,672)	-	-	(11,672)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021 г.	167,945	-	-	167,945

Амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	150,401	-	-	150,401
Нововъзникнали експозиции	879	-	-	879
Изплатени експозиции	(96,298)	-	-	(96,298)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020 г.	54,982	-	-	54,982

Очаквани кредитни загуби	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	59	-	-	59
Нововъзникнали експозиции	3	-	-	3
Изплатени експозиции	(59)	-	-	(59)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021 г.	3	-	-	3

Очаквани кредитни загуби	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	77	-	-	77
Нововъзникнали експозиции	24	-	-	24
Изплатени експозиции	(42)	-	-	(42)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020 г.	59	-	-	59

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към клиенти, юридически и физически лица към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., съгласно вътрешната рискова класификация на Групата (валидни за Банката и БАКБ Файненс ЕАД). Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите, преди коректива за обезценка, както и промяната на амортизираната стойност и коректива за обезценка през годината.

Кредитното качество на портфейла от кредити, които са нито просрочени, нито обезценени, е оценено на база вътрешната методология на Групата за класификация на рисковите експозиции. Кратко пояснение на класовете, в които са разпределени кредити, които са нито просрочени, нито обезценени:

Висок клас	Обслужвани експозиции с PD от 0.04% до 0.50%
Среден клас	Обслужвани експозиции с PD от 0.50% до 12.00%
Нисък клас	Обслужвани експозиции с PD от 12.00% до 29.50%

Като обезценени Групата отчита експозициите, които са класифицирани във фаза 3. Кредити с просрочие до 90 дни не се считат за обезценени, освен ако не съществуват други обективни доказателства за обезценка към датата на отчета. Такива кредити са представени в отчета като просрочени, но необезценени.

Експозиции към юридически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2021</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
1.Кредити без просрочие и обезценка				
1.1.Индивидуално оценени	623,972	49,838	-	673,810
<i>Висок клас</i>	43,250	224	-	43,474
<i>Среден клас</i>	567,550	19,333	-	586,883
<i>Нисък клас</i>	13,172	30,281	-	43,453
1.2.Колективно оценени	68,359	1,563		69,922
2.Просрочени, но необезценени кредити				
2.1.Индивидуално оценени	81,147	30,411	-	111,558
2.2.Колективно оценени	4,520	1,755	-	6,275
3.Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	168,550	168,550
ОБЩО	777,998	83,567	168,550	1,030,115

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
1.Кредити без просрочие и обезценка				
1.1.Индивидуално оценени	638,050	53,472	-	691,522
<i>Висок клас</i>	75,382	-	-	75,382
<i>Среден клас</i>	561,653	17,734	-	579,387
<i>Нисък клас</i>	1,015	35,738	-	36,753
1.2.Колективно оценени	63,470	4,371		67,841
2.Просрочени, но необезценени кредити				
2.1.Индивидуално оценени	14,070	31,348	-	45,418
2.2.Колективно оценени	6,242	2,683	-	8,925
3.Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	210,678	210,678
ОБЩО	721,832	91,874	210,678	1,024,384

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Експозиции към юридически лица (продължение)

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2021	721,832	91,874	210,678	1,024,384
Нововъзникнали експозиции	219,761	2,063	4,174	225,998
Изплатени експозиции	(157,305)	(11,022)	(27,000)	(195,327)
Преминаване към фаза 1	20,578	(20,153)	(425)	-
Преминаване към фаза 2	(24,488)	32,571	(8,083)	-
Преминаване към фаза 3	(2,380)	(11,766)	14,146	-
Отписани суми	-	-	(24,940)	(24,940)
Стойност на 31 декември 2021	777,998	83,567	168,550	1,030,115

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	696,100	64,998	213,572	974,670
Нововъзникнали експозиции	219,658	12,500	5,001	237,159
Изплатени експозиции	(135,168)	(9,611)	(29,879)	(174,658)
Преминаване към фаза 1	2,630	(2,446)	(184)	-
Преминаване към фаза 2	(55,739)	72,668	(16,929)	-
Преминаване към фаза 3	(5,649)	(46,235)	51,884	-
Отписани суми	-	-	(12,787)	(12,787)
Стойност на 31 декември 2020	721,832	91,874	210,678	1,024,384

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2021	3,461	1,141	73,858	78,460
Нововъзникнали експозиции	1,818	593	5,352	7,763
Изплатени експозиции	(1,678)	(474)	(668)	(2,820)
Преминаване към фаза 1	288	(275)	(13)	-
Преминаване към фаза 2	(47)	58	(11)	-
Преминаване към фаза 3	(4)	(27)	31	-
Отписани суми	-	-	(24,940)	(24,940)
Стойност на 31 декември 2021	3,838	1,016	53,609	58,463

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	1,450	1,403	82,622	85,475
Нововъзникнали експозиции	2,947	826	5,570	9,343
Изплатени експозиции	(553)	(786)	(2,232)	(3,571)
Преминаване към фаза 1	7	(7)	0	-
Преминаване към фаза 2	(353)	1,068	(715)	-
Преминаване към фаза 3	(37)	(1,363)	1,400	-
Отписани суми	-	-	(12,787)	(12,787)
Стойност на 31 декември 2020	3,461	1,141	73,858	78,460

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Ипотечни кредити на физически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2021</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	199,036	728	-	199,764
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	6,014	2,014	-	8,028
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	1,813	1,813
ОБЩО	205,050	2,742	1,813	209,605

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	134,347	1,126	-	135,473
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	7,268	1,225	-	8,493
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	3,355	3,355
ОБЩО	141,615	2,351	3,355	147,321

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	141,615	2,351	3,355	147,321
Нововъзникнали експозиции	84,207	371	34	84,612
Изплатени експозиции	(20,752)	(122)	(1,454)	(22,328)
Преминаване към фаза 1	1,832	(1,746)	(86)	-
Преминаване към фаза 2	(1,807)	2,215	(408)	-
Преминаване към фаза 3	(45)	(327)	372	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	205,050	2,742	1,813	209,605

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	84,366	2,084	2,656	89,106
Нововъзникнали експозиции	68,742	7	38	68,787
Изплатени експозиции	(10,221)	(112)	(239)	(10,572)
Преминаване към фаза 1	584	(573)	(11)	-
Преминаване към фаза 2	(1,656)	1,802	(146)	-
Преминаване към фаза 3	(200)	(857)	1,057	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	141,615	2,351	3,355	147,321

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Ипотечни кредити на физически лица (продължение)

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	221	-	483	704
Нововъзникнали експозиции	41	-	146	187
Изплатени експозиции	(201)	-	(32)	(233)
Преминаване към фаза 1	-	-	-	-
Преминаване към фаза 2	-	-	-	-
Преминаване към фаза 3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	61	-	597	658

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	91	-	463	554
Нововъзникнали експозиции	150	-	25	175
Изплатени експозиции	(20)	-	(5)	(25)
Преминаване към фаза 1	-	-	-	-
Преминаване към фаза 2	-	-	-	-
Преминаване към фаза 3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	221	-	483	704

Потребителски кредити на физически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2021</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	62,876	64	-	62,940
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	3,557	979	-	4,536
Обезценени кредити - колективно оценени	-	-	6,748	6,748
ОБЩО	66,433	1,043	6,748	74,224

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	51,661	166	-	51,827
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	3,602	1,496	-	5,098
Обезценени кредити - колективно оценени	-	-	4,815	4,815
ОБЩО	55,263	1,662	4,815	61,740

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Потребителски кредити на физически лица (продължение)

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2021	55,263	1,662	4,815	61,740
Нововъзникнали експозиции	32,750	149	826	33,725
Изплатени експозиции	(20,724)	(238)	(248)	(21,210)
Преминаване към фаза 1	693	(598)	(95)	-
Преминаване към фаза 2	(805)	871	(66)	-
Преминаване към фаза 3	(744)	(803)	1,547	-
Отписани суми	-	-	(31)	(31)
Стойност на 31 декември 2021	66,433	1,043	6,748	74,224

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	44,031	781	2,602	47,414
Нововъзникнали експозиции	30,361	498	795	31,654
Изплатени експозиции	(16,854)	(219)	(254)	(17,327)
Преминаване към фаза 1	161	(128)	(33)	-
Преминаване към фаза 2	(1,241)	1,331	(90)	-
Преминаване към фаза 3	(1,195)	(601)	1,796	-
Отписани суми	-	-	(1)	(1)
Стойност на 31 декември 2020	55,263	1,662	4,815	61,740

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2021	1,106	756	4,218	6,080
Нововъзникнали експозиции	817	359	1,796	2,972
Изплатени експозиции	(739)	(70)	(120)	(929)
Преминаване към фаза 1	339	(256)	(83)	-
Преминаване към фаза 2	(26)	85	(59)	-
Преминаване към фаза 3	(44)	(387)	431	-
Отписани суми	-	-	(31)	(31)
Стойност на 31 декември 2021	1,453	487	6,152	8,092

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	676	340	2,119	3,135
Нововъзникнали експозиции	692	679	2,042	3,413
Изплатени експозиции	(269)	(55)	(143)	(467)
Преминаване към фаза 1	85	(58)	(27)	-
Преминаване към фаза 2	(31)	111	(80)	-
Преминаване към фаза 3	(47)	(261)	308	-
Отписани суми	-	-	(1)	(1)
Стойност на 31 декември 2020	1,106	756	4,218	6,080

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Кредитни експозиции с мерки по реструктуриране (forbearance)

Договорните условия по отделни кредитни експозиции в портфейла на Групата могат да претърпят промени, които се дължат на фактори като промени в пазарните условия или конкретните стратегически цели за привличане и запазване на клиенти без тези фактори да са свързани с влошаване на финансовото състояние на кредитополучателя или възможностите му да обслужва задълженията си. Такива промени, Групата разглежда като „предоговаряне“ на условията по договора.

В случаи, когато кредитополучателят е изпаднал в затруднения при изпълнение на своите финансови ангажименти или показва признаци за влошено финансово състояние, Групата (основно при Банката) може да пристъпи към промяна на първоначалните условия на споразумението чрез даване на отстъпки към длъжника с цел да се даде възможност за обслужване на дълга и съответно да се намали риска от неизпълнение. В обхвата на експозициите с мерки по реструктуриране попадат и кредити, предмет на частния мораториум във връзка с пандемията от COVID-19, в случаите когато направените оценки идентифицират потенциално дългосрочни и структурни проблеми за клиентите.

Такива изменения, които Групата не би извършила ако длъжникът нямаше финансови затруднения се разглеждат като „реструктуриране“, т.е. считат се за прилагане на „мерки по реструктуриране“ и могат да включват:

- Удължаване на срока на договора с повече от 2 години от оригиналния (по-благоприятни срокове в сравнение със сроковете, които биха били предложени на други длъжници с подобен рисков профил)
- Намаление на дълга (пълно или частично отписване),
- Замяна на част от дълга срещу собственост;
- Рефинансиране

Групата счита, че реструктурирането на една експозиция би могло да представлява обективен индикатор, който изисква преценяване на това дали е увеличен съществено кредитния риск след първоначалното признаване. Всяка промяна по условията на договора за дадена експозиция се разглежда от Кредитния комитет, който взема решение дали тя представлява прилагане на мерки по реструктуриране. В процеса на наблюдение на качеството на кредитния портфейл, специализираният орган за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции разглежда и анализира постъпила информация за модификация на договорните условия по конкретни експозиции и взема решения за съответна рискова класификация.

В следващите таблици е представена информация за кредитни експозиции, реструктурирани към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г.:

	31 декември 2021 г.			
	Юридически лица		Физически лица	
	хил. лева	брой		брой
Кредити без просрочие и обезценка	26,736	14	326	10
Просрочени, но необезценени кредити	786	2	194	9
Обезценени кредити	117,817	61	835	31
Общо преди обезценка	145,339	77	1,355	50
Минус: Коректив за ОКЗ	(30,149)		(362)	
Реструктурирани кредити, нетно	115,190		993	

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Кредитни експозиции с мерки по реструктуриране (продължение)

	31 декември 2020 г.			
	Юридически лица		Физически лица	
	хил. лева	брой		брой
Кредити без просрочие и обезценка	10,846	9	1,276	2
Просрочени, но необезценени кредити	21,806	17	120	5
Обезценени кредити	176,389	100	757	15
Общо преди обезценка	209,041	126	2,153	22
Минус: Коректив за ОКЗ	(34,381)		(271)	
Преструктурирани кредити, нетно	174,660		1,882	

Издадени финансови гаранции и акредитиви

Към 31 декември 2021 г. има издадени банкови гаранции и акредитиви с обща номинална стойност в размер на 30,502 хил.лева (2020: 20,183 хил.лева). Всички експозиции по издадени гаранции и акредитиви са към юридически лица.

Максимална кредитна експозиция по издадени гаранции и акредитиви към 31.12.2021

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
1. Експозиции без просрочие и обезценка				
1.1. Индивидуално оценени	26,840	-	-	26,840
Висок клас	4,089	-	-	4,089
Среден клас	22,751	-	-	22,751
Нисък клас	-	-	-	-
1.2. Колективно оценени	3,645	-	-	3,645
2. Просрочени, но необезценени експозиции	-	-	-	-
3. Обезценени експозиции	-	-	17	17
ОБЩО	30,485	-	17	30,502

Максимална кредитна експозиция по издадени гаранции и акредитиви към 31.12.2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
1. Експозиции без просрочие и обезценка				
1.1. Индивидуално оценени	14,253	131	-	14,384
Висок клас	2,928	-	-	2,928
Среден клас	9,795	-	-	9,795
Нисък клас	1,530	131	-	1,661
1.2. Колективно оценени	4,363	-	-	4,363
2. Просрочени, но необезценени експозиции	-	-	-	-
3. Обезценени експозиции	-	-	1,436	1,436
ОБЩО	18,616	131	1,436	20,183

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и аванси на клиенти (продължение)

Издадени финансови гаранции и акредитиви (продължение)

Промяна на максималната кредитна експозиция по издадени гаранции и акредитиви през 2021

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	18,616	131	1,436	20,183
Новоиздадени гаранции	22,116	-	-	22,116
Приключени гаранции	(10,247)	(131)	(1,419)	(11,797)
Трансфер мжду фазите	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	30,485	-	17	30,502

Промяна на максималната кредитна експозиция по издадени гаранции и акредитиви през 2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	34,161	892	-	35,053
Новоиздадени гаранции	8,476	122	-	8,598
Приключени гаранции	(22,335)	(1,133)	-	(23,468)
Трансфер мжду фазите	(1,686)	250	1,436	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	18,616	131	1,436	20,183

Промяна на очаквани кредитни загуби по издадени гаранции и акредитиви през 2021

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2021	8	-	121	129
Новоиздадени гаранции	11	-	-	11
Приключени гаранции	(1)	-	(121)	(122)
Трансфер мжду фазите	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	18	-	-	18

Промяна на очаквани кредитни загуби по издадени гаранции и акредитиви през 2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	7	-	-	7
Новоиздадени гаранции	1	-	121	122
Приключени гаранции	-	-	-	-
Трансфер мжду фазите	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	8	0	121	129

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Анализ спрямо кредитния рейтинг на финансовите активи

Рейтинг категорията на длъжника е един от основните аспекти на „цената“, която някой трябва да плати, за да преодолее даден кредитен риск. В таблицата по долу са посочени агенциите и съответния рейтинг за финансовите активи, представени по балансова стойност, след коректив за обезценка:

Кредитен рейтинг	Агенция	Салда по сметки при БНБ	Кредити и аванси на банки	2021		
				Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Финансови активи по амортизирана стойност
AA+	S&P	-	-	-	-	25,980
Aa3	Moody's	-	-	1,007	-	-
A3	Moody's	-	302	-	-	-
A1-	S&P	-	5,993	-	-	-
BBB	Fitch	453,696	51,187	-	65,018	46,432
BBB	БАКР	-	110,460	-	-	-
Ba1	Moody's	-	-	-	3,368	-
B-	Fitch	-	-	-	1,915	-
Некласифицирани		-	-	-	8,935	-
Общо		453,696	167,942	1,007	79,236	72,412

Кредитен рейтинг	Агенция	Салда по сметки при БНБ	Кредити и аванси на банки	2020		
				Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Финансови активи по амортизирана стойност
AA+	S&P	-	-	-	-	16,073
AA-	S&P	-	-	1,990	-	-
A-	S&P	-	5,982	-	-	-
BBB	Fitch	390,128	48,931	-	48,141	19,595
BBB-	Fitch	-	-	-	-	2,107
Baa1	Moody's	-	7	-	-	-
BB-	Fitch	-	-	-	3,330	-
B-	Fitch	-	-	-	1,921	-
Некласифицирани		-	3	-	6,039	-
Общо		390,128	54,923	1,990	59,431	37,775

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Географска концентрация на активите, пасивите и задбалансовите ангажименти

Дейността на Групата се извършва основно на територията на България. Към 31 декември 2021 г. са отчетени вземания от банки в чужбина в размер на 6,296 хил.лева (2020: 8,492 хил.лв.) и инвестиции в чуждестранни ДЦК:

- на 2,032 хил.лева (2020 г: 2,107 хил. лв.) – ДЦК на Хърватия
- 26,006 хил.лева (2020 г: 15,936 хил. лв.) – ДЦК на Съединените американски щати.

32.3. Пазарен риск

Групата е изложена на различни пазарни рискове, като основно те засягат дейността на Банката и в несъществена степен на останалите дружества от Групата. Пазарният риск се свързва с вероятността от настъпване на бъдещи промени в преобладаващите пазарни условия, които биха повлияли съществено върху финансовото състояние на Групата. Пазарните рискове възникват по отношение позициите на Групата в лихвени, валутни, капиталови и други финансови инструменти, които са зависими в една или друга степен от промените в общите или специфични пазарни условия, като промяна в лихвените нива, кредитните маржове, курсовете на чуждестранните валути, цените на капиталовите инструменти и други подобни. Групата е разработила и въвела правила и процедури с цел да определи, управлява и контролира степента на риск, на който е изложена при осъществяване на дейността си.

Правилата и процедурите за управление на пазарните рискове се приемат от Управителния съвет на Банката. Главна цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за дейността на Групата, така че рисковете на които е изложена да бъдат адекватно ограничени. Групата оценява пазарния риск на откритите си позиции и максималния размер на очакваните загуби, на базата на предвиждания за различни промени в пазарните условия. Вътрешните системи за управление на риска на Групата се развиват едновременно с разрастването на дейността на Групата, така че да осигурят максимален контрол върху всяка рискова категория. За останалите дружества от Групата, отговорните служители следят рисковите параметри, но тяхната изложеност на пазарен риск е несъществена.

32.3.1. Валутен риск

Групата е изложена на влиянието на колебанията във валутните курсове по отношение на откритата валутна позиция и паричните потоци. Групата оперира в евро, щатски долари и лева, а в ограничени случаи извършва операции в британски паунди и швейцарски франкове. Тя е изложена на относително ограничен валутен риск, тъй като левът е фиксиран към германската марка от 1997 г., а впоследствие и към еврото, чрез въвеждане на системата на Валутния борд в страната. Отдел Пазари и ликвидност на Банката следи спазването на лимитите, касаещи валутния риск на текуща база и докладва на Комитета по управление на активите и пасивите ежемесечно. Политиката за управление на валутния риск цели да поддържа открити позиции в щатски долари, които са колкото се може по-близки до неутрално ниво, като се опитва да балансира сумите и сроковете на задълженията си деноминирани в щатски долари с вземанията си, деноминирани в тази валута. Лимитът за овърнайт максимална открита валутна позиция по повод операции с клиенти е 100,000 евро. За позицията в евро няма лимит, поради наличието на Валутен борд. При определени обстоятелства посочените по-горе лимити за открити позиции могат да бъдат надвишавани с одобрението на Изпълнителните директори. В процеса на оперативната си дейност, Групата може да сключва краткосрочни валутни суапове, с цел управление на потоците си по валути и като инструмент за намаляване на цената на привлечените средства в някои от съответните валути, като се възползва от съществуващите разлики в лихвените им нива. Към 31 декември 2021 г. няма открити валутни суапове. Извън Банката, останалите дружества от Групата не са изложени на съществен валутен риск.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.1. Валутен риск (продължение)

Информация за експозицията на Групата по валути към 31 декември 2021 г. и 2020 г. е представена в таблиците по-долу:

31 декември 2021 г.	<u>щ.д</u>	<u>евро</u>	<u>лева</u>	<u>други</u>	<u>Общо</u>
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	1,862	144,375	319,087	279	465,603
Кредити и аванси на банки	70,311	95,037	2,521	73	167,942
Кредити и аванси на клиенти	58,426	481,469	706,836	-	1,246,731
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,007	-	-	-	1,007
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	45,594	29,549	-	75,143
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	-	4,093	-	4,093
Дългови инструменти по амортизирана стойност	25,980	46,432	-	-	72,412
Инвестиционни имоти	-	-	103,538	-	103,538
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	19,156	-	19,156
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	269	-	269
Други финансови активи	-	707	2,872	-	3,579
Други нефинансови активи	-	-	40,963	-	40,963
Общо активи	<u>157,586</u>	<u>813,614</u>	<u>1,228,884</u>	<u>352</u>	<u>2,200,436</u>
Депозити на банки	-	73	112	-	185
Депозити на клиенти	152,203	626,725	1,129,384	217	1,908,529
Други привлечени средства	-	17,133	14,428	-	31,561
Други финансови пасиви	5,876	5,484	12,626	33	24,019
Други нефинансови пасиви	20	888	3,968	-	4,876
Общо пасиви	<u>158,099</u>	<u>650,303</u>	<u>1,160,518</u>	<u>250</u>	<u>1,969,170</u>
Валутна позиция	<u>(513)</u>	<u>163,311</u>	<u>68,366</u>	<u>102</u>	<u>231,266</u>
Валутни договори – задбаланс	<u>(207)</u>	<u>68,661</u>	<u>(68,454)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Нетна валутна позиция	<u>(720)</u>	<u>231,972</u>	<u>(88)</u>	<u>102</u>	

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.1. Валутен риск (продължение)

31 декември 2020 г.	щ.д	евро	лева	други	Общо
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	2,042	179,415	218,796	125	400,378
Кредити и аванси на банки	43,749	5,729	2,513	2,932	54,923
Кредити и аванси на клиенти	64,114	482,763	601,324	-	1,148,201
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,990	-	-	-	1,990
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	30,929	25,055	-	55,984
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	0	-	3,447	-	3,447
Дългови инструменти по амортизирана стойност	15,931	21,844	-	-	37,775
Инвестиционни имоти	-	-	98,802	-	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	17,186	-	17,186
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	363	-	363
Други финансови активи	-	3,910	901	-	4,811
Други нефинансови активи	-	-	45,333	-	45,333
Общо активи	127,826	724,590	1,013,720	3,057	1,869,193
Депозити на клиенти	125,185	639,273	827,612	2,992	1,595,062
Други привлечени средства	-	19,580	18,551	-	38,131
Други финансови пасиви	987	7,166	8,771	5	16,929
Други нефинансови пасиви	7	2,766	2,958	-	5,731
Общо пасиви	126,179	668,785	857,892	2,997	1,655,853
Валутна позиция	1,647	55,805	155,828	60	213,340
Валутни договори – задбаланс	(207)	68,661	(68,454)	-	-
Нетна валутна позиция	1,440	124,466	87,374	60	

Възможният негативен ефект от неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществен, като се има предвид, че откритата позиция в щатски долари представлява едва 0.25% (2020: 0.5%) от капиталовата база към 31 декември 2021 г. Според определението на валутния борд, действащ в България от 1997 г., валутният курс лев/ евро е фиксиран и позициите в лева и евро не се считат за чувствителни на промени във валутните курсове.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с потенциалния неблагоприятен ефект от колебания в лихвените проценти върху нетния доход и стойността на собствения капитал на Групата. Политиката е да се намалява лихвеният риск, чрез отпускане на кредити с плаващ лихвен процент, съчетано с прилагане на фиксирани долни прагове, така че да се ограничи потенциално негативното влияние, вследствие от непаралелно или различно по време изменение на лихвите по актива и пасива. Допълнително, с цел да се ограничи лихвеният риск, като намали вероятността от предплащания по бизнес кредити (към малки и средни предприятия, корпоративни клиенти и общини), Групата удържа такса за предплащане по такива кредити като процент от предплатената главница. Това, обаче, не се отнася до предоставяните потребителски и ипотечни кредити на потребители – физически лица, където се прилагат съответните разпоредби на Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители и удържа такса за предплащане съобразно изискванията на закона.

Групата не търгува с деривативи върху лихвени проценти. Тази политика означава, че рискът Групата да претърпи значителни загуби дори при големи движения на пазарните лихвени нива е сравнително ограничен.

Лихвената позиция на Групата се наблюдава и управлява текущо от отдел Пазари и ликвидност и Дирекция Управление на риска и се отчита пред Комитета за управление на активите и пасивите на Банката всеки месец. Комитетът за управление на активите и пасивите оценява лихвеният риск за Групата в общия контекст на всички банкови операции и дейности, както и на останалите дружества от Групата, където е приложимо и спрямо спецификата на тяхната дейност. Дирекция Управление на риска осъществява независим текущ контрол върху спазването на установените вътрешни лимити за нивото на лихвен риск в банков портфейл, прилага стрес сценарии за оценка на влиянието върху икономическата стойност на капитала и/или доходи, съответно измерване на лихвеният риск в банковия портфейл и изготвя тримесечни отчети към ръководството.

За детайлизиране на оценките и прилагане на разширени подходи, от 2019 г. Групата (чрез Банката) прилага методологията дефинирана в „Насоки относно управлението на лихвеният риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл“ издадени от ЕБО и Принципиите за управление и надзор на лихвеният риск, публикувани от Базелския комитет по Банков надзор, съобразно която се изчисляват отворените лихвени позиции по времеви интервали и се измерва ефекта от промяна на лихвените нива като процент от капитала. Според този модел, Групата изчислява обща претеглена позиция за целия банков портфейл и измерва ефекта от промяна в лихвените нива като процент от капитала. БАКБ е установила вътрешен лимит от 15% за максималния ефект от приложените стандартизирани сценарии за шок на лихвеният процент върху капитала. Въведените от Насоките съществени промени са свързани основно с:

- Измерване на лихвеният риск – новите моменти са свързани с третирането на салда и лихвени потоци от безсрочни депозити, третирането на срочните депозити с риск от предсрочно изтегляне, моделирането на паричните потоци по необслужваните кредити;
- Стандартизирани сценарии за шок на лихвеният процент – въвеждат се шест лихвени сценарии за измерване на Икономическата стойност на капитала (ИСК/EVE), с дефинирани нива на лихвения шок и начин на прилагане, обхващащи паралелни и непаралелни лихвени рискове;
- Икономическа стойност на капитала (ИСК) – въвежда се задължителното изчисляване на ИСК, като при лихвените шокове се акцентира върху негативните промени, като положителните промени се претеглят с тегло 50%, а отрицателните са с пълния си размер;

Към 31 декември 2021 г., максимален ефект се отчита при паралелен шок на повишение на лихвените проценти (+200 б.т. за евро и щ.д. и 250 б.т. за лева) в размер на 5.8% от капиталовата база (2020: 4.4%).

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите

Рискът от негативна промяна на нетния лихвен доход и финансовия резултат се измерва посредством анализ на избрани лихвени сценарии за хоризонт от една година. Групата е направила анализ на чувствителността си към евентуално изменение на лихвените проценти към 31 декември 2021г. и към 31 декември 2020 г., Групата е изчислила ефекта върху печалбата или загубата, като е взела предвид изменение на лихвените проценти на всички лихвоносни активи и пасиви в рамките на 1 година от отчетната дата, съгласно описаната по-горе методология. Към 31 декември 2021 г., ефектът достига приблизително 5.6 млн. лв. (2020 – 7.3 млн.лв.)

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

Информация за чувствителността към промяна на лихвените проценти по периоди е изложена в таблиците по-долу. Тя включва активите и пасивите на Групата по балансова стойност, категоризирани или по падежна дата или по дата на договорената промяна в лихвените проценти (която от двете е по ранна).

	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Безлих вени	Общо
31 декември 2021 г.							
Парични средства в каса и по сметки в БНБ	-	-	-	-	-	465,603	465,603
Кредити и аванси на банки	159,700	-	-	-	-	8,242	167,942
Кредити и аванси на клиенти	814,617	384,724	41,097	5,672	621	-	1,246,731
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	-	-	-	-	1,007	1,007
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	33,150	102	8,097	27,395	6,399	4,093	79,236
Финансови активи по амортизирана стойност	42,334	2,036	359	27,683	-	-	72,412
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	103,538	103,538
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	-	19,156	19,156
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	-	-	-	269	269
Други финансови активи	-	-	-	-	-	3,579	3,579
Други нефинансови активи	-	-	-	-	-	40,963	40,963
Общо активи	<u>1,049,801</u>	<u>386,862</u>	<u>49,553</u>	<u>60,750</u>	<u>7,020</u>	<u>646,450</u>	<u>2,200,436</u>
Депозити на банки	185	-	-	-	-	-	185
Депозити на клиенти	1,448,750	153,629	209,953	44,966	244	50,987	1,908,529
Други привлечени средства	31,561	-	-	-	-	-	31,561
Други финансови пасиви	565	528	979	5,770	335	15,842	24,019
Други нефинансови пасиви	-	-	-	-	-	4,876	4,876
Общо пасиви	<u>1,481,061</u>	<u>154,157</u>	<u>210,932</u>	<u>50,736</u>	<u>579</u>	<u>71,705</u>	<u>1,969,170</u>
Общо разлика	<u>(431,260)</u>	<u>232,705</u>	<u>(161,379)</u>	<u>10,014</u>	<u>6,441</u>	<u>574,745</u>	<u>231,266</u>

Кредити и аванси на банки, представени в колона „Безлихвени“ в таблицата по-горе, са включени разплащателни сметки с лихвен процент нула.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

31 декември 2020 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Безлих вени	Общо
Парични средства в каса и по сметки в БНБ	-	-	-	-	-	400,378	400,378
Кредити и аванси на банки	49,305	-	-	-	-	5,618	54,923
Кредити и аванси на клиенти	769,179	333,836	35,224	8,929	1,033	-	1,148,201
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	-	-	-	-	1,990	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	3,229	64	5,684	42,428	4,579	3,447	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	15,918	-	356	21,501	-	-	37,775
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	98,802	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	-	17,186	17,186
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	-	-	-	363	363
Други финансови активи	-	-	-	-	-	4,811	4,811
Други нефинансови активи	-	-	-	-	-	45,333	45,333
Общо активи	837,631	333,900	41,264	72,858	5,612	577,928	1,869,193
Депозити на клиенти	1,085,851	137,367	259,863	66,445	165	45,371	1,595,062
Други привлечени средства	38,131	-	-	-	-	-	38,131
Други финансови пасиви	556	537	977	2,553	624	11,682	16,929
Други нефинансови пасиви	-	-	-	-	-	5,731	5,731
Общо пасиви	1,124,538	137,904	260,840	68,998	789	62,784	1,655,853
Общо разлика	(286,907)	195,996	(219,576)	3,860	4,823	515,144	213,340

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Следната таблица обобщава информация за ефективния лихвен процент по финансови инструменти към 31 декември 2021 г. и 2020 г. Лихвените проценти са калкулирани на база информация за среднодневни баланси по отделните активи и пасиви за съответния период и признатия лихвен доход по тези финансови инструменти.

Активи	2021	2020
Кредити и аванси на банки	0.01%	0.17%
Кредити и аванси на клиенти	4.06%	4.31%
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	1.01%	1.42%
Финансови активи по амортизирана стойност	0.47%	0.88%
Пасиви		
Депозити на банки	0.01%	0.0%
Депозити на клиенти	0.15%	0.29%
Други привлечени средства	1.38%	1.51%
Задължения по лизинг	1.39%	1.56%

32.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява опасност от липса на достатъчен паричен ресурс, в случай на теглене на средства по депозити или изпълнение на други задължения, който може да възникне от несъответствие в паричните потоци, най-вече за Банката. Групата следва консервативна политика по отношение управлението на ликвидността.

Главните цели при управлението на ликвидността са осигуряването на постоянна способност на Групата да посреща паричните си задължения, осигуряване на ресурс, отговарящ на търсенето на кредити и постигане на положителни финансови резултати от управлението на собствените и привлечените парични средства. Целите и стратегията на Групата в това направление са обвързани и със създаване на устойчива структура на финансиране и адекватно изпълнение на стандартите за ликвидност. Принципите за управление на ликвидността са:

- Централизиран контрол върху ликвидността, упражняван от органа за управление на ликвидността;
- Постоянно наблюдение и оценка на необходимите парични средства по времеви диапазони в бъдеще,
- Оценка на достатъчността на ликвидните активи на Групата;
- Диверсификация на източниците на финансиране;
- Адекватно планиране на действията при извънредни обстоятелства;

Групата е приела вътрешни правила за определяне и следене на ликвидните буфери (основно при Банката) с цел поддържане на допълнителна ликвидност, незабавно достъпна за използване в случай на ликвиден шок за определен кратък времеви период. Правилата определят състава на ликвидния буфер, характеристиките и периодичността на прилаганите стрес сценарии и източниците на финансиране в сценарии действащо предприятие и сценарии ликвидна криза.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Рамката за управление на ликвидната позиция се допълва от вътрешни лимити за осигуряване на адекватно покритие на привлечените средства с ликвидни активи, регулярно провеждане на стрес тестове за оценка на качеството и стабилността на ликвидния буфер както и индикатори, съответстващи на измененията в регулаторната рамка - ливъридж, коефициент на стабилно финансиране, коефициент на ликвидно покритие.

Отдел Пазари и ликвидност на Банката управлява ежедневно оперативната ликвидност на Групата (на Банката), представя периодична информация за ликвидната позиция и за състоянието на депозитната база. Когато е приложимо, подобен анализ се извършва и за ликвидната позиция на останалите дружества от Групата. Отчетите се представят на Комитета за управление на активите и пасивите на Банката и се обсъждат ежемесечно. Дирекция Управление на риска на Банката осъществява независим текущ контрол на ликвидността, чрез наблюдение спазването на установените вътрешни и нормативни лимити и чрез провеждане на периодични стрес тестове с цел поддържане на оптимални нива на ликвидните буфери. Резултатите от извършените анализи се представят на Управителния съвет.

Ликвидната позиция на останалите дружества се следи на регулярна база, като се прави анализ на входящите и изходящи парични потоци. Тази информация се представя и на УС на Банката.

В управлението на ликвидната си позиция, Групата (Банката) използва междубанкови депозити предимно за покриване на краткосрочен недостиг на ликвидни средства, а не за финансиране на кредити. С цел оптимизиране източниците на ликвидност и същевременно постигане на по-добра доходност, Групата инвестира в държавни ценни книжа, издадени от Република България. Инвестиции в корпоративни облигации и акции, издадени от български дружества се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите на индивидуална база. Ценни книжа, придобити с цел ликвидност, понастоящем се класифицират като „дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД”.

Като част от системата за управление на ликвидния риск, Групата е въвела допълнителни вътрешни лимити (на Банката) за ограничаване на риска от концентрация и укрепване на ликвидните буфери. При необходимост Групата разширява източниците си на финансиране и допълнително стабилизира ликвидната си позиция чрез издаване на ипотечни облигации.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на активите и пасивите на дисконтирана база, според договорения срок до падежа:

31 декември 2021г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ	465,603	-	-	-	-	465,603
Кредити и аванси на банки	159,929	-	-	8,013	-	167,942
Кредити и аванси на клиенти	174,128	92,810	161,842	542,397	275,554	1,246,731
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	-	-	-	1,007	1,007
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	30,363	102	8,097	30,182	10,492	79,236
Финансови активи по амортизирана стойност	42,332	2,037	359	27,684	-	72,412
Инвестиционни имоти	7,387	178	31,189	64,784	-	103,538
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	19,156	19,156
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	-	-	269	269
Други финансови активи	3,027	81	238	233	-	3,579
Други нефинансови активи	961	17,601	20,591	1,810	-	40,963
Общо активи	883,730	112,809	222,316	675,103	306,478	2,200,436
Депозити на банки	185	-	-	-	-	185
Депозити на клиенти	1,475,721	151,718	206,486	50,945	23,659	1,908,529
Други привлечени средства	35	2,059	2,059	10,294	17,114	31,561
Задължения по договори за лизинг	565	528	979	5,770	335	8,177
Други финансови пасиви	4,225	452	2,508	990	7,667	15,842
Други нефинансови пасиви	304	2,240	1,671	480	181	4,876
Общо пасиви	1,481,035	156,997	213,703	68,479	48,956	1,969,170
Разлика	(597,305)	(44,188)	8,613	606,624	257,522	231,266
Разлика с натрупване	(597,305)	(641,493)	(632,880)	(26,256)	231,266	
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	6,624	13,913	20,571	62,992	48	104,148
Банкови гаранции	5,250	4,578	4,082	7,002	1,245	22,157
Издадени акредитиви	8,005	-	340	-	-	8,345
Общо	19,879	18,491	24,993	69,994	1,293	134,650

По-голямата разлика между краткосрочните активи и пасиви с договорен падеж до 3м. се обуславя от ниските лихвени нива на депозитния пазар. Групата (чрез Банката) измерва и наблюдава текущо темповете на подновяване/изтегляне на привлечени средства и оценява краткосрочния ликвиден риск, включително в рамките на деня. Направените оценки показват, че историческата задържаемост съществено надвишава договорените срокове в резултат на което наличната ликвидност на Групата през 2021 г. значително надвишава максималното използване на ликвидност и брутния размер на извършените плащания.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

31 декември 2020 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ	400,378	-	-	-	-	400,378
Кредити и аванси на банки	51,903	-	-	3,020	-	54,923
Кредити и аванси на клиенти	162,274	101,689	197,467	437,607	249,164	1,148,201
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	-	-	-	-	1,990	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	676	480	5,684	44,980	7,611	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	15,937	-	356	21,482	0	37,775
Инвестиционни имоти	4,207	1,402	3,936	59,271	29,986	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	17,186	17,186
Инвестиции в съвместни дружества	-	-	-	-	363	363
Други финансови активи	4,164	100	295	252	0	4,811
Други нефинансови активи	18,523	136	4,301	22,340	33	45,333
Общо активи	658,062	103,807	212,039	588,952	306,333	1,869,193
Депозити на клиенти	1,117,511	138,217	257,429	73,640	8,265	1,595,062
Други привлечени средства	43	2,059	2,059	14,412	19,558	38,131
Задължения по договори за лизинг	556	537	977	2,553	624	5,247
Други финансови пасиви	9,205	0	972	1,505	0	11,682
Други нефинансови пасиви	4,056	808	367	375	125	5,731
Общо пасиви	1,131,371	141,621	261,804	92,485	28,572	1,655,853
Разлика	(473,309)	(37,814)	(49,765)	496,467	277,761	213,340
Разлика с натрупване	(473,309)	(511,123)	(560,888)	(64,421)	213,340	
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	15,454	13,713	15,483	23,050	22	67,722
Банкови гаранции	8,169	2,326	7,420	2,072	167	20,154
Издадени акредитиви	29	-	-	-	-	29
Общо	23,652	16,039	22,903	25,122	189	87,905

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Договорени падежи на недисконтираните парични потоци на финансовите пасиви

Таблицата по-долу представя матуритетна структура на недисконтираните парични потоци на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.:

	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
31 декември 2021 г.						
Депозити на банки	185	-	-	-	-	185
Депозити на клиенти	1,475,819	151,841	206,831	51,159	23,683	1,909,333
Други привлечени средства	138	2,129	2,247	11,052	17,195	32,761
Задължения по договори за лизинг	565	528	980	5,964	436	8,473
Други финансови пасиви	4,225	452	2,508	990	7,667	15,842
Други нефинансови пасиви	304	2,240	1,671	480	181	4,876
Общо	1,481,236	157,190	214,237	69,645	49,162	1,971,470
(дата на падеж заложена в договора)						
Условни задължения						
Неусвоени кредитни ангажименти	6,624	13,913	20,571	62,992	48	104,148
Банкови гаранции	5,250	4,578	4,082	7,002	1,245	22,157
Издадени акредитиви	8,005	-	340	-	-	8,345
Общо	19,879	18,491	24,993	69,994	1,293	134,650
31 декември 2020 г.						
Депозити на клиенти	1,117,607	138,369	258,387	74,251	8,286	1,596,900
Други привлечени средства	172	2,146	2,303	15,536	19,740	39,897
Задължения по договори за лизинг	556	537	984	2,604	758	5,439
Други финансови пасиви	9,205	-	972	1,505	-	11,682
Други нефинансови пасиви	4,056	808	367	375	125	5,731
Общо	1,131,596	141,860	263,013	94,271	28,909	1,659,649
(дата на падеж заложена в договора)						
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	15,454	13,713	15,483	23,050	22	67,722
Банкови гаранции	8,169	2,326	7,420	2,072	167	20,154
Издадени акредитиви	29	-	-	-	-	29
Общо	23,652	16,039	22,903	25,122	189	87,905

В колона „Над 5 години“, за депозити на клиенти, в таблицата по-горе, са посочени депозити с договорен матуритет до 1 година, които служат за обезпечение по кредити с падеж над 5 години и следователно ще бъдат подновени.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Ковид кризата и безпрецедентните ограничителни мерки представляваха реален тест и едновременна оценка на качеството на ликвидния буфер и стабилността/устойчивостта на финансирането през банките. През 2021 г., Банката отчита нива на регулаторните съотношения за ликвидност (LCR, NSFR) над минимално изискуемите и оповестява данни за техните стойности по реда на чл. 447 от Регламент 575. Политика за обременени активи

В съответствие с Препоръка на Европейския съвет за системен риск (ЕССР/2012/2) относно финансирането на кредитните институции, Групата (чрез Банката) е разработила Политика за управление обременяването на активи с тежести, която дефинира основните принципи по отношение на източниците на финансиране, общия подход на Групата спрямо обременяването на активите с тежести и рамката за наблюдение, процедурите и механизмите за контрол, които могат да осигурят навременно идентифициране на рисковете свързани с обременяването на активи и адекватното им управление. Политиката е одобрена от УС на Банката. Когато е приложимо, тази политика се прилага и в останалите дружества от Групата. Съгласно политиката обременен с тежести актив е актив, който явно или неявно е заложен или е обект на споразумение за гарантиране, обезпечаване или подобряване на кредитното качество на дадена транзакция. Обременяването на активи с тежести по видове е както следва:

- Парични средства блокирани по сметки като обезпечение
- ДЦК, служещи като обезпечение по привлечени средства на бюджетни разпоредители;
- суап за ликвидност;
- репо сделки;
- вземания по кредити;
- други;

В таблиците е представена информация относно размера на активите обременени с тежести, както и за съответстващите пасиви, пораждащи обременяването, съответно към 31 декември 2021 г. и 2020 г.:

2021 г.

Активи, обременени с тежести		Съответстващи пасиви източници на обременяване	
Парични средства по сметки в БНБ	2,932	Други пасиви	2,932
Кредити и аванси на банки	700	Други пасиви	700
Кредити и аванси на банки	7,313	Номинална стойност на финансови гаранции	7,313
Кредити и аванси на клиенти	20,935	Други привлечени средства	31,561
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	11,741	Депозити на клиенти	9,671
Финансови активи по амортизирана стойност	19,485	Депозити на клиенти	16,051
Общо	63,106		68,228
Дял на обременени активи от общо активи	2.87%		

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Политика за обременени активи (продължение)

2020 г.

Активи, обременени с тежести		Съответстващи пасиви източници на обременяване	
Парични средства по сметки в БНБ	3,593	Други пасиви	3,593
Кредити и аванси на банки	520	Други пасиви	520
Кредити и аванси на банки	2,500	Номинална стойност на финансови гаранции	2,500
Кредити и аванси на клиенти	32,563	Други привлечени средства	38,131
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	18,432	Депозити на клиенти	18,313
Финансови активи по амортизирана стойност	19,750	Депозити на клиенти	19,623
Общо	77,358		82,680
Дял на обременени активи от общо активи	4.14%		

32.5. Доверени активи на отговорно пазене

Банката е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изисквания на Наредба 38 на КФН. Банката има одобрена политика, във връзка с доверителните си операции за клиенти, която е изготвена на база изискванията на чл.28-31 на Наредба 38 на КФН.

32.6. Управление на капитала

Групата си е поставила за цел поддържането на капиталова адекватност, която да съответства на рисковия профил на банката и дружествата. Банката от своя страна е фокусирана в предоставянето на кредити на МСП клиенти и кредити на дребно в една динамично развиваща се среда. Политиката за управление на капитала се стреми да осигури адекватно покритие на рисковете, възникващи в обичайния процес на банковата дейност, както и рискове от възникване на непредвидени обстоятелства.

Групата следи и анализира месечно капиталовата си позиция на консолидирана основа и изготвя тримесечни отчети за надзорни цели, които представя на БНБ, съгласно нормативните изисквания. Периодично провежданите стрес тестове разглеждат ефекта от влошаване на качеството на портфейла и/или обезценка на съществуващите обезпечения, както върху резултата така и върху капиталовата позиция на Групата. Капиталовите буфери се оценяват периодично, като се набелязват мерки за тяхното съхраняване и увеличаване.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.6. Управление на капитала (продължение)

Минималните нива на капиталова адекватност за банките в България се определят в *Регламент №575/2013*, според който институциите във всеки един момент трябва да отговарят на следните капиталови изисквания:

- съотношение на базовия собствен капитал от първи ред 4.5%;
- съотношение на капитала от първи ред 6%;
- съотношение на обща капиталова адекватност 8%;

В допълнение, Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери на банките определя допълнителни капиталови буфери, които банките следва да поддържат над минималните капиталови изисквания, и които към 31 декември 2021 г. са:

- предпазен капиталов буфер, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за глобална системно значима институция
- буфер за друга системно значима институция
- антицикличен капиталов буфер – 0,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за системен риск – 3% от сумата на общата рискова експозиция на Банката

Капиталовата позиция на Групата зависи от много фактори, включително ръста на кредитния портфейл и доходите, регулаторните капиталови изисквания. Всяка промяна, която ограничава способността на Групата да управлява активно своя баланс и капиталови ресурси, например влошаване на качеството на кредитния портфейл, намаляване на печалбата в резултат на допълнителни провизии за обезценка, увеличение на рисково-претеглените активи, забавяне на реализацията на активи, може да доведе до намаление на капиталовите буфери и необходимост от допълнителен капитал.

Исторически, Групата поддържа капиталовата адекватност значително над нивото на регулаторните изисквания поради следваната политика на реинвестиране на печалбата и своевременното увеличаване на капитала. Към 31 декември 2021 г. коефициентът на обща капиталова адекватност на Групата достига 17.1% (2020: 16.6%).

На основание условията, поставени в чл. 19 от *Регламент (ЕС) № 575/2013* на Европейския парламент и на Съвета към 31 декември 2021 г. Групата не подлежи на пруденциална консолидация.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.6. Управление на капитала (продължение)

Таблицата по-долу представя информация за капиталовата адекватност към 31 декември 2021 г. и 2020 г.

<u>Капиталова база</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Внесен и регистриран капитал	24,691	24,691
Премийни резерви	37,050	37,050
Общи резерви	146,456	132,965
Нереализирани печалби / (загуби) от финансови активи по справедлива стойност в ДВД	394	309
Минус: Нематериални активи	(1,671)	(1,754)
Минус: Елементи на / или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред – други	(1,186)	(1,508)
Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	2,248	3,203
Общо капиталова база	<u>207,982</u>	<u>194,956</u>
Общ размер на рисковите активи	<u>1,215,222</u>	<u>1,173,820</u>
<u>Капиталови изисквания</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Капиталови изисквания за кредитен риск	90,802	88,171
Капиталови изисквания за позиционен риск	-	-
Капиталови изисквания за валутен и стоков риск	-	-
Капиталови изисквания за операционен риск	6,416	5,735
Общо капиталови изисквания - Стандартизиран подход	<u>97,218</u>	<u>93,906</u>
<u>Коефициенти</u>		
Обща капиталова адекватност (%)	17.11%	16.6%
Адекватност на капитала от първи ред (%)	17.11%	16.6%

32. Управление на финансовите рискове (продължение)

32.7. Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от системен проблем, човешка грешка, измама или външни събития. Когато контролите не работят ефективно, операционните рискове може да доведат до накърняване на репутацията, да имат законови или регулаторни последици, или да доведат до финансова загуба. Групата не може да очаква да бъдат премахнати всички операционни рискове, но се стреми да ги управлява чрез система за вътрешен контрол и наблюдение, отговаряща на потенциалните рискове. Контролите включват ефективно разделение на задълженията, достъпи, разрешения и процедури за равнение, обучение на персонала и процеси за оценка, такива като използването на вътрешния одит.

Групата (основно чрез Банката) е приела вътрешни правила за управление на операционния риск, които регулират процеса на управление и контрол на този риск. Организационният модел за управление на операционния риск се базира на принципа на разделение на отговорности между управлението и контрол на риска и включва три основни стълба:

- идентификация и управление на рисковете от страна на отделните бизнес линии;
- независим преглед, оценка и отчитане на риска от страна на функцията по управление на операционния риск;
- независима верификация на контролите, процесите и системите използвани за управление на операционния риск от страна на вътрешни и/или външни одитори.

33. Допълнителна информация

Информация за оповестяване, съгласно изискванията на чл.70 ал.6 от ЗКИ.

Предоставените данни за Банката и дъщерните ѝ дружества са към 31 декември 2021 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Българо-Американска Кредитна Банка АД	БАКБ Файненс ЕАД дъщерно дружество	БАКБ Трейд ЕАД дъщерно дружество	ПЕЙТЕХ ООД дъщерно дружество
Описание на дейността	Банката притежава лиценз за предлагане и извършване на пълния набор от банкови услуги и операции, разрешени от ЗКИ	Финансови услуги като финансов лизинг, търговско и потребителско кредитиране, като използва собствени средства или финансиране от БАКБ	Финансово-консултантска дейност, търговска дейност и всяка друга дейност, която не е забранена от действащото законодателство	Дружеството е приключило процеса по доброволна ликвидация и на 17 декември 2021 г. е заличен търговец
Седалище	София	София	София	София
Размер на оборота*	68,168	632	39,606	-
Брой служители	352	1	1	-
Печалба/(загуба)преди данъци	19,570	471	165	(11)
Начислен данък	1,918	47	17	-
Доходност на активите	0.8%	5.3%	0.9%	-
Получени държавни субсидии	няма	няма	няма	няма

* За финансови институции в размер на оборота се включват брутен приход от лихви, брутен приход от оперативен и финансов лизинг, брутен приход от такси и комисионни и брутна сума на други оперативни доходи.

34. Събития след отчетния период

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие.

Ръководството преценява, че основният риск за Групата е свързан с въздействието на промените в икономическата среда върху представянето и бизнес резултатите на клиентите в следващи периоди. Ръководство на Групата оценява това събитие като некоригиращо, настъпило след отчетната дата и съответно в настоящия консолидиран финансов отчет не са отразени корекции в стойността на активите, ако такива биха били необходими, вследствие на значително увеличение на кредитния риск. На този етап на развитие на ситуацията и динамиката, с която тя се развива не може да се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти и последици от конфликта върху дейността, активите и икономическото развитие на Групата. Ръководството е предприело подходящи мерки за ограничаване на възможните последици върху дейността на Групата. Към 31 декември 2021 г., балансовата стойност на експозициите към контрагенти от Русия и Украйна е съответно 1,080 хил.лв и 169 хил. лева. Общата балансова стойност на вземания от клиенти от Русия и Украйна е в размер на 1,249 хил. лева или 0,09% от брутния кредитен портфейл. Експозициите са само към сектор „Домакинства“. Всички кредити са обслужвани редовно.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития след 31 декември 2021 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 015
„АФА“ ООД
ул. Оборище №38
София, п.к. 1504
България

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На „БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА“ АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД и нейните дъщерни дружества („Групата“), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 година, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2021 година и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Член на Ърнст и Янг Глобал

Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия Офис Център,
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС № BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения консолидиран финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Обезценка на кредити и аванси на клиенти</p> <p>Оповестяванията на Групата по отношение на обезценка на кредити и аванси на клиенти са включени в Пояснително приложение 15 „Кредити и аванси на клиенти“ и Пояснително приложение 32.2. „Кредитен риск“ към консолидирания финансов отчет.</p> <p>Кредитите и аванси на клиенти представляват съществена част (57%) от общите активи на Групата към 31 декември 2021 година като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 1,313,944 хиляди лева, а натрупаната обезценка е в размер на 67,213 хиляди лева. Групата прилага модел за обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (ОКЗ), в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.</p> <p>Прилагането на такъв модел за обезценка е свързано с високо ниво на сложност в изчисленията и значителна степен на преценки от страна на ръководството при определяне на ОКЗ, както е оповестено в Пояснително приложение 32.2 „Кредитен риск“.</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Получаване на разбиране за процеса за мониторинг и обезценка на Групата, като се фокусирахме върху прилаганата от Групата методология за оценка и калибриране, използвания модел за обезценка, както и ключовите предположения, преценки, и входящи параметри, и промените в тях. • Оценяване дали политиката за обезценка и възприетите подходи за приблизителна оценка на ОКЗ се прилагат последователно в съответствие с изискванията на МСФО 9. • Оценяване на вътрешните контроли на ниво организация по отношение на модела за обезценка, включително документацията на модела,

Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити и аванси на клиенти по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка); за определянето на „вероятността за влошаване“ (PD), „загубата при неизпълнение“ (LGD) и „експозиция при неизпълнение“ (EAD), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ. Повисоката степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити и аванси на клиенти от Фаза 1 и Фаза 2, която се определя на колективна база в зависимост от това доколко Групата разполага с подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за PD и LGD в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времето разпределение и сумите на очакваните бъдещи парични потоци, вероятностите на сценариите, включително от реализиране на обезпечения.

През 2021 година, предвид социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на

както и честотата на актуализиране и обосноваване на прилаганите параметри и макро показатели.

- Получаване на разбиране и извършване на обхождане на процесите и контролите на Групата, свързани с мониторинг и обезценка на кредити и аванси на клиенти, като се фокусирахме, както върху допълнителни мониторинг процедури, въведени поради специфичните обстоятелства, наложени от COVID-19, така и на промени в резултат на прилагане на методологията за калибриране. Ние включихме нашите експерти по Информационни технологии (ИТ) в извършването и оценяването и на общите ИТ контроли на вътрешната информационна система на Групата, използвана в процеса по мониторинг на кредити и аванси на клиенти.
- Оценяване и тестване на оперативната ефективност на ключови контроли в процеса по мониторинг и обезценка на кредити и аванси на Групата.
- Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на модела за обезценка на Групата, съобразно изискванията на МСФО 9 и в контекста на спецификите на кредитните портфейли на Групата и наличието на вътрешна историческа информация, както и на данни за бъдещо развитие на параметрите. Ние анализирахме за разумност определените от Групата показатели за проследяване на значително увеличение на кредитния риск и съответното разпределение на отделните кредитни експозиции по фази. В допълнение, ние оценихме за разумност изчисленията за използваните параметри за PD и LGD чрез преглед на подкрепяща информация за ключовите предположения и входящи данни, включително за отразяване на

COVID-19, включително мораториумни мерки, при определянето на ОКЗ, Групата е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от пандемичната среда, чрез преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване (PD) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.

Поради съществеността на кредитите и аванси на клиенти като елемент на консолидирания финансов отчет на Групата, потенциалния ефект на отчетената обезценка върху изчислението на капиталовата адекватност, както и сложността, значителните преценки и допускания, и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на ОКЗ, заложили в модела за обезценка, който се прилага в изпълнение на изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

ефектите от развитието на пандемията от COVID-19.

- Анализ на уместността на използваните методи за калибриране и на разумността на получените като резултат промени и ефекти в контекста на нашето разбиране за развитието на кредитните портфейли на Групата и качеството на наличните данни. Ние тествахме математическата точност на формулите използвани в модела за обезценка.
- Извършване на аналитични процедури на база на детайлни данни, за да оценим взаимовръзките на тенденциите в отчетените разходи за загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитния портфейл на Групата, както и отразяване на ефектите от развитието на пандемията от COVID-19.
- Специфичен анализ на използваните от Групата предположения, включително по отношение на отразяване на ефектите, породени от развитието на пандемията от COVID-19, при определянето на сумата на очакваните бъдещи парични потоци, в това число от реализация на обезпечения за рисковно-базирана извадка от кредити и аванси на клиенти от различни фази, които са предмет на индивидуална обезценка от страна на Групата, като се фокусирахме върху онези, чиято обезценка би имала потенциално най-значителен ефект върху консолидирания финансов отчет. Ние използвахме наши вътрешни експерти по оценки, които да ни подпомогнат при оценката на реализируемата стойност на обезпеченията, на извадкова база.
- Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към развитието на кредитите и аванси на клиенти от посочената извадка в предходния параграф след отчетната дата, за да оценим последователността на предположенията, използвани от

	<p>Групата за очакваните бъдещи парични потоци.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Групата, свързани със загубите от обезценка на кредити и аванси от клиенти.
<p>Приблизителни оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка на тези активи</p> <p>Информация за приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка, е оповестена в Пояснително приложение 21 „Активи, държани за продажба“, Пояснително приложение 19 „Инвестиционни имоти“ и Пояснително приложение 30 „Информация за справедлива стойност“ към консолидирания финансов отчет.</p>	
<p>Групата отчита активи, държани за продажба в размер на 17,486 хиляди лева и инвестиционни имоти в размер на 103,538 хиляди лева, които се състоят основно от недвижими имоти, придобити от обезпечения, както е оповестено в Пояснително приложение 21 „Активи, държани за продажба“ и Пояснително приложение 19 „Инвестиционни имоти“ на консолидирания финансов отчет към 31 декември 2021 година.</p> <p>Счетоводната политика на Групата за последващо оценяване на инвестиционните имоти след тяхното признаване е по модел на справедлива стойност, съгласно МСС 40. Отчитайки чувствителността на пазара на недвижими имоти, на годишна база, Групата прави приблизителни оценки на справедливата стойност на активи, държани за продажба за целите на техния преглед за обезценка (при използване на тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба), както и на справедливата стойност на инвестиционни имоти за целите на тяхното последващо оценяване.</p> <p>Определянето на справедливата стойност се базира на оценки, изготвени вътрешно от Групата или от ангажирани от нея</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка на обективността, независимостта и компетентността на външните оценители, ангажирани от Групата. • За извадка от нефинансови активи, които са предмет на преглед за обезценка или последващо оценяване по справедлива стойност, извършване на анализи и оценяване на приложените основни входящи данни относно недвижимите имоти, като включихме и наши вътрешни експерти по оценки в прегледа и анализа на използваните оценъчни методи, информация и ключови предположения при извършване на оценките, включително и с оглед отразяване на ефектите от социалните и икономически последици на кризата, свързана с развитието на пандемията от COVID-19, където е приложимо. • За извадка от недвижими имоти, извършване на анализ от нашите вътрешни експерти по оценки дали оценената справедлива стойност е последователна спрямо интервали на сравними пазарни цени за подобни активи.

външни независими оценители на недвижими имоти.

При изчисленията на тези оценки се използват множество входящи данни, предположения и модели, като определената справедлива стойност се класифицира в ниво 3 на йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО 13. Предположенията, използвани при определянето на справедливата стойност към 31 декември 2021 година, са обект на значителна несигурност, свързана с ефектите от пандемията COVID-19, както е оповестено в Пояснително приложение 30 „Информация за справедлива стойност“.

Поради обстоятелството, че на приблизителните оценки на справедлива стойност на нефинансовите активи на Групата е присъща значителна несигурност, свързана с използваните входящи данни и предположения за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка, което може да има значителен ефект, както върху балансовата стойност на нефинансовите активи, така и потенциален ефект върху изчислението на капиталовата адекватност на Групата към 31 декември 2021 година, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

- Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Групата на приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление на Групата, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност

относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този консолидиран финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените

констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление на Групата, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, приложен в електронния файл „BACB Consolidated Reporting Package.zip“ (529900UTZ5VF4APIJR57-20211231-BG-CON.zip), с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)" и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация" (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържахме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите закони и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на

Групата, ние запазахме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, съдържащ се в приложения електронен файл „BACB Consolidated Reporting Package.zip“ (529900UTZ5VF4APIJR57-20211231-BG-CON.zip), е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД („Банката“) от общото събрание на акционерите, проведено, съответно, на 18 май 2021 година за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Групата представлява осми пълен непрекъснат ангажимент за

задължителен одит на тази група, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от „АФА“ ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД,
с регистрационен номер 108:

MILKA
KOSTADINOVA
NATCHEVA-
IVANOVA

Digitally signed by MILKA
KOSTADINOVA
NATCHEVA-IVANOVA
Date: 2022.03.31 19:22:45
+03'00'

Милка Начева-Иванова
Управител

Milka Kostadinova
Natcheva-Ivanova

Digitally signed by Milka
Kostadinova Natcheva-
Ivanova
Date: 2022.03.31 19:20:51
+03'00'

Милка Начева-Иванова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Одиторско дружество „АФА“ ООД, с
регистрационен номер 015:

Valia
Iordanova
Iordanova

Digitally signed by
Valia Iordanova
Iordanova
Date: 2022.03.31
19:42:17 +03'00'

Валя Йорданова
Управител

VALIA
IORDANOVA
IORDANOVA

Digitally signed by VALIA
IORDANOVA IORDANOVA
Date: 2022.03.31 19:40:19
+03'00'

Валя Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

31 март 2022 година
гр. София, България